

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI**

**BATI ANADOLU'DA ELE GEÇEN
BATI YAMACI SERAMİKLERİ**

**Soner KATI
1230231015**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Mehmet KAŞKA**

ISPARTA 2019

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Öğrencinin Adı Soyadı	Soner KATI
Anabilim Dalı	Arkeoloji
Tez Başlığı	Isparta Müzesi'nde Korunan Sütun Başlıkları
Yeni Tez Başlığı ¹ (Eğer değişmesi önerildi ise)	Batı Anadolu'da Ele Geçen Batı Yamacı Seramikleri

Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uyarınca yapılan Yüksek Lisans Tez Savunma Sınavında Jürimiz 19.07.2019 tarihinde toplanmış ve yukarıda adı geçen öğrencinin Yüksek Lisans tezi için;

☒ OY BİRLİĞİ ☐ OY ÇOKLUĞU²

ile aşağıdaki kararı almıştır.

- ☒ Yapılan savunma sınavı sonucunda aday başarılı bulunmuş ve tez **KABUL** edilmiştir.
☐ Yapılan savunma sınavı sonucunda tezin **DÜZELTİLMESİ**³ kararlaştırılmıştır.
☐ Yapılan savunma sınavı sonucunda aday başarısız bulunmuş ve tezinin **REDDEDİLMESİ**⁴ kararlaştırılmıştır.

TEZ SINAV JÜRİSİ	Adı Soyadı/Üniversitesi	Kabul/Ret	İmza
Danışman	Doç. Dr. Mehmet KAŞKA	☒ Kabul ☐ Ret	M. Kaşka
Jüri Üyesi	Prof. Dr. Bilge Hürmüzoğlu Kortholt	☒ Kabul ☐ Ret	[Signature]
Jüri Üyesi	Volkan YILDIZ / M. C. B. Ü.	☒ Kabul ☐ Ret	[Signature]
Jüri Üyesi		☐ Kabul ☐ Ret	
Jüri Üyesi		☐ Kabul ☐ Ret	

¹ Tez başlığının DEĞİŞTİRİLMESİ ÖNERİLDİ ise yeni tez başlığı ilgili alana yazılacaktır. Değişime yoksa çizgi (-) konacaktır.

² OY ÇOKLUĞU ile alınan karar için muhalefet gerekçesi raporu eklenmelidir.

³ DÜZELTME kararı için gerekçeli jüri raporu eklenmeli ve raporu tüm üyeler imzalamalıdır.

YÖK LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ Madde 9-(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

⁴ Tezi REDDEDİLEN öğrenciler için gerekçeli jüri raporu eklenmeli ve raporu tüm üyeler imzalamalıdır. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Bu form bilgisayar ortamında doldurulacaktır.

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “ Batı Anadolu’da Ele Geçen Batı Yamacı Seramikleri” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim.

Soner KATI
11.07.2019

ÖZET

Gerek Anadolu’da gerek tüm Ege ve Akdeniz kıyılarında Hellenistik Dönem yerleşim tabakaları olan antik kentlerde yapılan kazılarda, yüzey araştırmalarında Batı Yamacı Tekniği ile süslenmiş birçok seramik ele geçmiştir. Küçük Asya’da Batı Yamacı Seramikleri’nin en yoğun rastlanıldığı yerin Batı Anadolu olmasından ve üretici kentlerin burada bulunması nedeniyle çalışma konusu olarak bu bölge seçilmiştir. Bu çalışma kapsamında, Batı Anadolu’da ele geçmiş olan Batı Yamacı Seramikleri’nin hangi atölyelerde, hangi atölye etkisinde üretildiğinin ya da hangi atölyeden ithal edildiğinin ve bu atölyelerin birbirleri ile olan benzerlik ve farklılıklarının, form ve bezeme tercihlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Çalışmada Batı Anadolu kentlerinde gün ışığına çıkarılan ve yayınlanan Batı Yamacı Seramikleri bir araya getirilip yukarıda belirtilen sorulara cevaplar aranmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda Batı Anadolu’da en etkin üreticinin Pergamon atölyesi olduğu tespit edilmiştir. Pergamon’un Batı Yamacı Seramiği üretimi yapan atölyesi aynı zamanda birçok Anadolu kentini etkilemiştir. Pergamon dışında yerel olarak üretim yaptığı bilinen Ephesos hem Pergamon’dan hem de Attika atölyelerinden etkilenmiştir. Ephesos’un Anadolu kentlerine ihracatı Pergamon ile kıyaslandığında az olmakla birlikte vardır. Pergamon ve Ephesos’un dışında yine bu atölyelerin etkisinde Knidos, Metropolis ve Sardeis’te de yerel üretim yapıldığı bilinmektedir. Ancak buralardaki malların ihraç edilip edilmediği henüz ispatlanamamıştır ve buralarda üretilen seramiklere benzer seramikler bazı küçük merkezlerde ele geçmiştir. Bu tarzda süslenen seramiklerin genelde içki, servis ve mutfak kaplarından oluştuğu tespit edilmiştir. Süsleme unsurları olarak; sarmaşık, asma yaprakları, yunus balıkları, kolye motifleri, dalga motifleri, geometrik desenler gibi naturel öğeler tercih edilmiştir. Bu süslemeler büyük atölyeler dışında üretim yapan küçük merkezlerde yerel özellikler göstermektedir.

Batı Anadolu’da Batı Yamacı Tekniği’yle dekore edilmiş vazoların M.Ö. 3. yüzyılın başlarından M.Ö. 1. yüzyılın sonlarına kadar kullanıldığı anlaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: Batı Anadolu, Hellenistik Seramik, Batı Yamacı Seramiği, Pergamon, Attika.

(KATI, Soner, West Slope Ceramics Unearthed in Western Anatolia, Master thesis, Isparta, 2019)

ABSTRACT

During the excavations carried out in ancient cities in Anatolia and all the Aegean and Mediterranean coasts consisting of Hellenistic settlements, many ceramics decorated with Western Slope Technique were found. This region was chosen as the subject of study due to the fact that Western Slope Ceramics are the most common place in Asia Minor and because the producer cities are located here. In the context of this study, it was aimed to determine in which workshops the western slope ceramics recovered in Western Anatolia were produced or imported from which workshops, and the similarities and differences of these workshops with each other, form and decoration preferences.

In this study, Western Slope Ceramics which were unearthed in Western Anatolian cities and published were brought together and answers were sought for the above mentioned questions.

As a result of the study, it was determined that Pergamon workshop was the most effective producer in Western Anatolia. Pergamon's workshop, which produced Western Slope Ceramics, also affected many Anatolian cities. Ephesus, known to produce locally outside of Pergamon, was influenced both by Pergamon and Attika workshops. Ephesus's exports to Anatolian cities are relatively small compared to Pergamon. Apart from Pergamon and Ephesos, it is known that local production was also made in Knidos, Metropolis and Sardis under the influence of these workshops. However, it has not yet been proven whether the goods were exported or not, and ceramics similar to those produced here have been recovered in some small centers. Ceramics decorated in this style have been found to consist of drinks, service and kitchen utensils. As ornament elements; natural elements such as ivy, vine leaves, dolphins, necklace motifs, wave motifs, geometric patterns were preferred. These decorations have shown local features in small centers that used to make production in addition to large workshops.

In Western Anatolia, it has been found that the vases decorated with Western Slope technique were used from the beginning of the 3rd century BC. till the end of the 1st century BC.

Key Words: Western Anatolia, Hellenistic Ceramic, West Slope Ware, Pergamon, Attika.

İÇİNDEKİLER

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI	i
YEMİN METNİ	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	viii
HARİTA LİSTESİ	ix
ÖNSÖZ.....	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM BATI YAMACI SERAMİKLERİ

1.1. BATI YAMACI SERAMİKLERİ SÜSLEME UNSURLARI	11
1.2. BATI YAMACI SERAMİKLERİ İLE GNATHİA SERAMİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	13

İKİNCİ BÖLÜM BATI YAMACI SERAMİKLERİ ÜRETİM MERKEZLERİ VE YAYILIM ALANLARI

2.1. ATTİK BATI YAMACI SERAMİĞİ KAP FORMLARI	18
2.2. PERGAMON ATÖLYESİ	23
2.3. SARMAŞIK TABAK ATÖLYESİ	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BATI ANADOLU'DA BATI YAMACI SERAMİĞİ

3.1. İYİ KALİTEDE ÜRÜN VEREN MERKEZLER	26
3.1.1. Pergamon Batı Yamacı Seramikleri	26
3.1.1.1. Kantharos	28
3.1.1.2. 'S' Profilli Kantharoslar	28
3.1.1.3. İç Yüzü Bezemeli Kâseler- Tabaklar	30
3.1.1.4. Lekane	30
3.1.1.5. Skyphos	31
3.1.1.6. Amphoralar	32
3.1.1.7. Krater.....	33
3.2. KÜÇÜK MERKEZLER.....	33
3.2.1. Sardeis Batı Yamacı Seramikleri	34
4.2.1.1. Sardeis Batı Yamacı Seramiği Kap Formları.....	35

4.2.1.1.1. Kantharos.....	35
4.2.1.1.2. “S” profilili Kantharos.....	35
4.2.1.1.3. Skyphos	35
4.2.1.1.4. Dış Dekorasyonlu Bardaklar	36
4.2.1.1.5. İç Dekorasyonlu Bardaklar.....	36
4.2.1.1.6. Amphoralar.....	37
4.2.1.1.7. Kraterler.....	38
3.2.2. Metropolis Batı Yamacı Seramikleri	39
3.2.3. Knidos Batı Yamacı Seramikleri	40
3.2.3.1. Kantharos	41
3.2.3.2. Dekorsuz Fincanlar	42
3.2.3.3. İç Yüzü Bezemeli Kaplar	43
3.2.3.4. Küçük Çıkıntılı Kapak	44
3.2.3.5 Yaka Ağızlı Kapak.....	44
3.2.3.6 Amphora.....	45
3.2.3.6.1. Geniş Boyunlu Amphora.....	45
3.2.3.6.2. Dar Boyunlu Amphora	45
3.2.3.7. Dış Bükey Ağızlı Kap	46
3.2.3.8. Çeşitli Kapalı Kaplar.....	46
3.2.3.9. Knidos’a Ele Geçen İthal Batı Yamacı Seramikleri	47
3.2.4. Daskyleion Batı Yamacı Seramikleri	48
3.2.5. Ephesos Batı Yamacı Seramikleri	50
3.2.5.1. Dış Bükey Dudaklı Kâseler.....	51
3.2.5.2. Skyphos	51
3.2.5.3. Kâseler.....	53
3.2.6. Parion’da Ele Geçen Batı Yamacı Seramikleri.....	55
3.2.6.1. Kantharos	55
3.2.6.2 Düz Kenarlı Kantharos.....	55
3.2.6.3. S Profilili Kantharoslar	56
3.2.6.3. Skyphos Tipli Kantharos.....	56
3.2.6.4. İç Yüzü Bezemeli Kaplar	57
3.3. TÜKETİCİ KONUMDAKİ MERKEZLER	58
3.3.1. Labraunda Batı Yamacı Seramikleri.....	58
3.3.2. Elaia	60
3.3.3. Menderes Magnesiası	60
3.3.4. Halikarnassos	60
3.3.5. Laodikeia	60
3.3.6. Side	62
3.3.7. Tralleis	63
3.3.8. Phokaia.....	63
3.3.9. Smyrna	64
3.3.9.1. Dış Yüzü Bezemeli Kâseler	64

3.3.9.2. Skyphoslar.....	65
3.3.9.3. Kraterler	65
3.3.9.4. Balık Tabakları.....	66
3.3.9.5. Dışa Sarkık Dudaklı Ve Kalın Cidarlı Tabaklar	66
3.3.9.6. Yuvarlaklaştırılmış ve İçe Dönük Dudaklı Tabaklar	67
3.3.9.7. Kantharoslar	67
3.3.9.8. Fincanlar.....	68
3.3.10. Smyrna- Kadifekale (Akropolis)	69
3.3.10.1. Kantharos	69
3.3.10.2. İç Dekorasyonlu Kaplar	69
3.3.10.3. Ayaklı Fincan	70
3.3.10.4. Guttus	70
3.3.10.5 Kırmızı Astarlı Batı Yamacı Dekorasyonlu Kaplar	70
3.3.11. Kyme.....	71
3.3.13. Apameia Kibotos (Kelainai)	72

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BATI ANADOLU'DA BATI YAMACI SERAMİKLERİNİN ELE GEÇTİĞİ DİĞER KENTLER

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	75
KAYNAKÇA	86
KATALOG	94
LEVHA LİSTESİ.....	256
LEVHALAR	258
HARİTALAR	272
ÖZGEÇMİŞ.....	275

KISALTMALAR

Bkz.	: Bakınız
Cm.	: Santimetre
Çiz.	: Çizim
Fig.	: Figür
Kat.	: Katalog
Lev.	: Levha
M.Ö.	: Milattan önce
MM 10/308	: Musala mezarlık
No.	: Numara
Res.	: Resim
S.	: Sayfa
Şek.	: Şekil
Tbl.	: Tablo
Vb.	: Ve bu gibi
Ws.	: West slope
Yy.	: Yüzyıl

HARİTA LİSTESİ

Harita:1 -Attika Atölyesinin Mallarının Dağılımı.....	272
Harita: 2- Pergamon Atölyesinin Mallarının Dağılımı	273
Harita: 3- Sarmaşık Tabak Atölyesinin Mallarının Dağılımı.....	274

ÖNSÖZ

Çalışmam konusunda beni yönlendiren, literatür konusunda yardımcı olan, her daim fikrini aldığım, her soruma sabırla cevap veren, hiçbir zaman benden yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Sayın Doç. Dr. Mehmet Kaşka'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. İngilizce çevirilerde yardımcı olan ve her daim desteğini hissettiğim değerli dostum iş arkadaşım Mehmet Satılmış Bulut'a teşekkür ederim.

Eğitim hayatım boyunca beni destekleyen aileme teşekkürü bir borç bilirim. Yüksek Lisans yapmam konusunda beni destekleyen, her daim yanımda olan çok değerli eşim Defne'min annesine şükranlarımla.

Ankara-2019

Soner KATI

GİRİŞ

Arkeolojik araştırmalarda şüphesiz en çok rastlanılan malzeme seramiktir. Hammaddesi olan kilin kolay bulunması ve kolay şekil alması çok küçük yerleşimlerde dahi üretilmesine olanak sağlamaktadır. Kilin 400 dereceye kadar olan ısıda bile pişip sertleşmesi ve kırıldıktan sonra tekrar kullanılamaması onun günümüze dek ulaşmasını sağlar. Seramik malzeme incelendiğinde, farklı toplumların birbirleriyle olan ilişkileri, zevkleri, ulaştıkları teknoloji, refah seviyeleri, gereksinimleri ve bu toplumların yaşadıkları bölge ve yaşam süreçleri ile ilgili çeşitli sonuçlara ulaşılabilir.

Arkeoloji terminolojisine adı “Batı Yamacı Seramiği” olarak yerleşmiş tarzda dekore edilmiş vazoların ilk kez Atina Akropolisini’nin Batı Yamacı’nda yapılan kazılarda ortaya çıkarılan örnekleri bilimsel bir çalışmada tanıtılmıştır. Ve daha sonraki yayınlarda bu isim altında incelenmiştir. Grubun oldukça belirleyici özellikleri bulunmaktadır.

Basit firnisli kaplardan bezeme özellikleriyle ayrılan Batı Yamacı Seramiği vazo formları üzerinde firnis üzerinde sulandırılmış kil, kazıma çizgi ve bazen de beyaz ek boya süsleme aracı olarak kullanılmıştır. Bezemenin konumu kabın şekline göre yer değiştirebilir. Ancak bezeme tarihlemek için bir ölçüt değildir. Bezeme unsuru olarak bazen sadece kil boya, bazen de kazıma çizgi kullanılmıştır. Özellikle geç dönemlerde kazıma çizginin yoğun olarak kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bezeme ögesi olarak; yunuslar, yapraklar, sarmaşık ve zeytin yapraklarından oluşan girlandlar (çelenkler) görülür.

Batı Yamacı Tekniğinde dekore edilmiş vazolar genellikle günlük kullanım kabı olarak kullanılmaktaydı. Batı Yamacı Seramiklerinin kantharos ve kantharos çeşitleri, oinokhoe, guttus, unguentarium, pyksis, skyphos, krater, kadeh, amphora, askos, situla, tabak gibi geniş bir kap repertuvarına sahip olduğu gün ışığına çıkarılan örneklerden anlaşılmaktadır.

Batı Yamacı Seramiği’nin Atina dışında Pergamon ve Retroff tarafından sarmaşık tabak atölyesi olarak adlandırılan bir atölye olmak üzere üç ana üretim merkezi olduğu

saptanmıştır¹. Bu ana merkezler dışında bu merkezleri taklit eden ya da buralardan ithal eden küçük merkezler bulunmaktadır.

Batı Yamacı Seramikleri M.Ö. 3. yüzyıl ile 1. yüzyıllar arası üretilmiştir. Batı Yamacı Seramiği, Batı Anadolu başta olmak üzere Akdeniz ve bazı Karadeniz kıyı kentlerinde ele geçmiştir. Attika üretimi kaplar genel olarak Attika ve Kyklad Adalarında bulunmuştur. Pergamon üretimi kaplar Anadolu kıyılarında, Akdeniz'in belli kıyı kesimlerinde ve Karadeniz kıyılarına yayılmıştır. Yeri henüz saptanamamış sarmaşık tabak atölyesinin malları ise Levant Bölgesi'nde yayılım göstermiştir.

Tezimizin konusu, Batı Anadolu'da ele geçmiş olan Batı Yamacı Seramikleri'dir ve buradaki antik kentlerde ele geçen ve yayınlanmış Batı Yamacı Stil'inde süslenmiş vazoları kapsamaktadır. Batı Yamacı Seramikleri'nin en yoğun rastlanıldığı yerin Batı Anadolu olması, üretici kentlerin bulunması ve dolayısıyla form yelpazesinin çok daha zengin olması sebebiyle çalışma konusu olarak bu bölge seçilmiştir. Bu doğrultuda tezin birinci bölümünde; genel olarak Batı Yamacı Seramikleri hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde; Attika, Pergamon ve Sarmaşık tabak atölyelerinde Batı Yamacı Tekniğinde dekore edilmiş kap formları incelenmiştir. Üçüncü bölümde, Batı Anadolu'daki kentlerde ele geçen Batı Yamacı seramikleri yine kap formları adı altında incelenmiştir.

Çalışmanın amacı;

Bu tekniğin Batı Anadolu'da kullanıldığı dönemleri saptamak,

Batı Anadolu'da ele geçen Batı Yamacı Seramikleri ile ilgili genel bir katalog oluşturmak,

Kentlerin üretimlerinin olup olmadığını saptamak,

Batı Yamacı Seramiklerinin birbirleri ile olan etkileşimini saptamak,

Hangi kap formunun hangi kentte daha çok kullanıldığını saptamak,

Hangi bezeme ve motiflerin hangi kap formunda kullanıldığını saptamak,

Bu bölgede ve diğer bölgelerde çalışmamızdan sonra yapılacak araştırmalara rehber olmak.

¹ Rotroff, 2001, s. 101.

1.1. ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

Batı Yamacı Seramikleri ile ilgili bugüne kadar önemli çalışmalar yapılmıştır ve konuyla ilgili oldukça aydınlatıcı sonuçlara ulaşılmıştır.

Batı Yamacı Seramiklerinin farklı bir grup olduğu ilk kez Carl Watzinger tarafından anlaşılmıştır. 1800'lü yılların sonlarında Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün yapmış olduğu kazılarda ele geçen seramikleri ve Avrupa müzelerindeki vazoları bir araya getiren Watzinger, 1901 yılındaki yayınında gruba bir isim vermeden Batı Yamacı Seramiklerine değinmiştir. Watzinger bu çalışmasında, Batı Yamacı Seramiklerinin tekniğini, formları, motifleri ve kronolojisini incelenmiştir. Watzinger, söz konusu yayınında Batı Yamacı Seramiğinin çıkış yerinin Batı Anadolu kıyıları olduğu sonucuna ulaşmıştır².

1934 yılında Homer Thompson, Atina Agorası'nda ele geçen Batı Yamacı Tekniğinde süslenmiş vazoları kapsamlı biçimde incelemiştir³. Thompson, Watzinger'den farklı olarak bu stile ait seramiklerin ortaya çıkış yeri olarak Atina'yı görmektedir. Çünkü araştırmayı yapıncaya kadar bu teknikte dekore edilmiş en fazla seramik Atina'da ortaya çıkarılmıştır⁴. Thompson, bu seramikleri beş grup altında ele almıştır; İlk iki grupta kolyeler, dalgalı bantlar, sarmaşık girdandları ve asma dalı gibi süslemeler kullanılmıştır. Diğer gruplarda, yıldız çiçekler ve rozetlerle doldurulmuş geometrik motifler kullanılmıştır. Bunun dışında kazıma çizginin ve beyaz boyanın kullanımının zaman içinde giderek arttığını ve zıt renklerin ön plana çıkarıldığını saptamıştır.

1965 yılında Hellström, Labraunda'da ele geçen yedi adet Batı Yamacı Seramiği parçasını incelemiştir⁵. Sadece bir parçanın Attika üretimi olduğunu, diğerlerinin ise üretim yerinin neresi olduğu saptamanın zor olduğunu söylemiştir.

Jörg Schäfer, 1968 yılında Pergamon antik kentinde Asklepieion'da bulunan Batı Yamacı Seramikleri üzerine bir çalışma yapmıştır. Yayınladığı Asklepieion buluntuları, M.Ö. erken 4. yüzyıldan M.Ö. 2. yüzyılın ortalarına kadar varan stratigrafisiyle Batı

² Watzinger, 1901, s. 102.

³ Thompson, 1934, s. 438.

⁴ Thompson, 1934, s. 446- 447.

⁵ Hellström, 1965, s. 16-17.

Yamacı Seramiği'nin gelişiminin izlenmesine olanak sağlamıştır. Asklepieion kazılarında Batı Yamacı Seramiği, M.Ö. 3. yüzyılın ikinci çeyreğinde ortaya çıkmakta ve sonraki tüm yapı evrelerinde M.Ö. 1. yüzyılın ilk yarısına kadar devam etmektedir⁶. Asklepieion II dolgusu ve Altar buluntuları, yaklaşık MÖ. 2. yüzyıl başlarına tarihlenen Agora C buluntuları ile paralellik göstermektedir⁷.

Doris Behr, Schäfer'in 1968 yılında yaptığı çalışmadan sonra 1988 yılında Schäfer'in yayınından sonra ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'ni incelemiştir⁸.

G. R. Edwards, 1975 yılındaki yayınında Korinth kenti Batı Yamacı Seramiklerini incelemiştir. Çalışmasında, yaklaşık M.Ö. 330'dan, M.Ö. 146 ya kadar üretimin ve kullanımın olduğunu tespit etmiştir. Ancak 3. yüzyılın 3. çeyreğinden sonra 146'ya kadar geçen sürede ele geçen malzemede bir devamlılık söz konusu değildir.

Mitsopoulos Leon, 1991 yılındaki yayınında, Ephesos'ta Agora-Bazilika kazılarında bulunan malzemeyi incelemiştir. Bu alandan çıkan diğer eserler ile birlikte Batı Yamacı Seramiklerini de yayınlamış, Batı Yamacı Seramiklerinin M.Ö. 4. Yüzyılın sonlarından Augustus Dönemine kadar geçen sürede kullanıldığını saptamıştır. Bazilikada ele geçen parçalar çöplük malzemesi olduğu için kesin ve net sonuçlar alınamamıştır. Dolayısıyla tarihlendirmelerinde paralel örneklerden faydalanılmıştır. Leon, Ephesos Batı Yamacı Seramik gruplarının Atina ile Ephesos'un sürekli bir paralellik ile devam etmediğini gösterdiğini saptamıştır. Attika ile yaptığı karşılaştırmalarda, Ephesos parçalarının daha sönük ve monotonluğuyla kıyaslamaya gerek bile olmadığını anlatır. Leon, bu malzemenin, Agora A ve B grubu, Koroni Deposu (MÖ. 265-261), Atina Agorası'ndaki Menon Sarnıcı buluntuları ve Dipylon kuyusu I-IV malzemeleriyle karakteristik olarak benzer olduğunu ama süsleme örneklerinin Atina'dan -asma dalı gibi- farklılıkları olduğunu aktarmıştır. Leon, bunların yanında, M.Ö. 3. yüzyılda bölgesel bir "filial stil"in varlığını tespit etmiştir. Söz konusu "filial stil", tutucu biçimde Atina'da M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısında kullanılmış olan süsleme öğelerini devam ettirmekte, Yunanistan'da M.Ö. 250 yıllarından sonra moda olan geometrik ve renkli motifleri kullanmamaktadır.

⁶ Schäfer, 1968, s. 45-63.

⁷ Schäfer, 1968, s. 45-63.

⁸ Behr, 1988, s. 97-178.

1994 yılında Susan I. Rotroff ile Andrew Oliver, Sardeis'te ele geçen Hellenistik Dönem seramiklerini çalışmıştır⁹. Buradaki malzemeler üzerine yapılan çalışmalarda Batı Yamacı stilineki seramiklerin; Pergamon'dan ithal edildiğini, ya da hem Attika atölyelerinin hem de Pergamon atölyelerinin yerel taklitleri olarak üretildiğini saptamışlardır¹⁰.

Verena Gassner, 1997 yılında Ephesos'taki Tetragonos Agorası'nın güney kapısından çıkmış olan seramik malzemeyi çalışmıştır. Buradan çıkmış olan Batı Yamacı Seramiğini incelediği yayınında ortaya çıkan verilerin, M. Leon'un elde ettiği sonuçlarla eşleştiği tespit edilmiştir¹¹.

Recep Meriç, yine Ephesos'daki Devlet Agorası'nda gün ışığına çıkarılan kuyu buluntularını 2002 yılında yayınlamıştır. Kuyuda, Geç Hellenistik ile MS. 6. yüzyıl tarihleri arasında sekiz dolgunun var olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada Batı Yamacı Tekniğinin geç dönemine tarihlendirilmiş üç parça dışında hiçbir Batı Yamacı malzemesi bulunmamıştır¹².

Susan I. Rotroff, 2002 yılındaki yayınında Ege Denizi'nin doğusundaki bölgelerde ele geçen Batı Yamacı Seramiklerini incelemiştir¹³. Attika'da MÖ. 3. yüzyılın ilk çeyreğinde ortaya çıkan bu tekniğin Hellenistik Dönem'de Ege'nin Doğusunda biri Pergamon'da diğeri de bilinmeyen bir yerde olan ve "sarmaşık tabak atölyesi" -olarak isimlendirilen- olmak üzere 2 önemli atölyede üretildiğini saptamıştır. Rotroff, henüz yeri saptanamayan bu atölyenin Anadolu'nun güney sahillerinde veya Lübnan ya da Suriye sahillerinde olabileceğini düşünmektedir. Rotroff, Attika üretimi olan Batı Yamacı Seramiklerinin ihracatının Kıta Yunanistan ve Kyklat Adalarına kadar yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Pergamon pazarlarının ise, Batı Anadolu, Karadeniz ve Suriye kıyılarında olduğunu, Kıbrıs'tan İskenderiye'ye kadar olan kıyı kesimlerinde ise az da olsa rastlanıldığını saptamıştır. Sarmaşıklı Tabak Atölyesi ürünlerine ise, Doğu Akdeniz'in güney kıyılarında sıkça rastlanıldığı anlatmaktadır. Rotroff, Pergamon dışında gelişmiş endüstrileri olan, fakat daha az dekoratif repartuvara sahip, az ya da hiç ihracat yapmayan

⁹ Rotroff- Oliver, 1994, s. 37-60.

¹⁰ Rotroff- Oliver, 1994, s. 38.

¹¹ Gasnerr, 1997, s. 59-69.

¹² Meriç, 2002, s. 32.

¹³ Rotroff, 2001, s. 97-115.

bazı küçük merkezlerin olduğunu söyler. Bu merkezleri Ephesos, Rhodos, Sardeis ve Knidos olarak belirtir. Yayını yapılan Ephesos örneklerine dayanarak, Ephesos malzemesinin Pergamon ve Attik üretime göre hayal gücünün daha düşük, süsleme elemanlarının ise neredeyse sarmaşık dalı, zeytin yaprakları ve kolye motifiyle sınırlı olduğunu aktarmaktadır. Rotroff, diğer küçük merkezlerde de repertuvar değişse bile sınırlılığın bulunduğunu söyler ve yayılımı ile ilgili de bir harita verir. Rotroff, Batı Yamacı Seramikleri'nin Atina, Pergamon ve yeri henüz belirlenmemiş Sarmaşık Tabak Atölyesinden oluşan 3 büyük üretim merkezi olduğunu söyler. Batı Yamacı Seramiği, Atina dışında birçok merkezde hem iç tüketim hem de dışarı satılmak için üretilmiştir. Atina'da¹⁴, Knossos¹⁵, Pergamon¹⁶, Sardeis¹⁷, Knidos¹⁸, Kelenderis¹⁹, Soli²⁰, Tarsus²¹, Antiocheia'da²², Güney Rusya'da²³, Suriye'de Filistin'de²⁴, Samaria'da²⁵, Maresha'da²⁶, Ashdod²⁷, Dura Europos²⁸ ve Hama²⁹'da, İskenderiye³⁰'de ve Yunanistan'ın bazı Hellenistik merkezleri ile Adalar ve Kıbrıs'ta bu seramik grubuna ait parçalar bulunmuştur. Bu türe ait kapların bu kadar geniş bir coğrafyaya yayılmış olması bu tarzda süslenen kapların ne kadar sevildiğinin açık bir göstergesidir.

Erkan Dündar 2006 yılındaki Hellenistik ve Roma Dönemleri Patara Unguentariumları adlı tez çalışmasında ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin yerel taklit olarak üretilmiş olabileceğini belirtmiştir³¹. Varmaz 2015 yılında Patara suyolunda ele geçen seramikleri incelemiştir³². İncelediği seramikler içerisinde Batı Yamacı Seramikleri'de yer almaktadır. İnceleme sonucunda Patara'da ele geçen Batı Yamacı

¹⁴ Thompson, 1934, s. 438-447, Rotroff, 1997, s. 38-79.

¹⁵ Callaghan, 1981, s. 89-136.

¹⁶ Schäfer, 1968, s. 45-63, Behr, 1988, s. 97-178.

¹⁷ Rotroff- Oliver, 1994, s. 37-60.

¹⁸ Rotroff, 2001, s. 98.

¹⁹ Sağlan, 2004, s. 9-16.

²⁰ Yağcı, 2002, s. 35.

²¹ Jones, 1950, s.159-163.

²² Waage, 1948, s. 12-13.

²³ Rotroff, 2001, s. 98.

²⁴ Rosental- Heginbottom, 1995, s. 222-231.

²⁵ Crowfoot- Kenyon, 1957, s. 225.

²⁶ Rotroff, 2001, s. 98.

²⁷ Rotroff, 2001, s. 98.

²⁸ Rotroff, 2001, dipnot 11, s. 98.

²⁹ Rotroff, 2001, s. 98.

³⁰ Rotroff, 2001, s. 98.

³¹ Dündar, 2006, s. 25.

³² Varmaz, 2015, s. 253.

Seramikleri'nin M.Ö. 3. yüzyıl sonu ile 2. yüzyılın son çeyreğine tarihlenmiş olup, Pergamon ve Ephesos malları olduğu sonucuna varılmıştır.

Frasca 2015 yılında yapmış olduğu çalışmada Kyme'de ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin yerel olmadığı tespit etmiştir³³. Kapların Pergamon ve Ephesos malları olduğu ve 3. ve 1. yüzyıla ait olduğu görüşündedir. 2006 yılında Tuncay Küçük, Ege Gübre Kazısı Hellenistik Dönem Seramikleri adlı tezinde bu konuya değinmiştir³⁴. Kyme yakınındaki Ege Gübre kazısında ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin arasında genel olarak Pergamon vazolarına benzer kaplar bulunmaktadır. Bunun yanında Daskyleion, Metropolis ve Kıta Yunanistan örneklerine benzer parçalar da bulunmaktadır. Batı Yamacı tarzında dekore edilen kaplar 3. ve 2. yüzyıllara tarihlenmiştir.

Kelainai'de yapılan yüzey araştırmalarında ele geçen seramikleri Dupont ve Vungu 2011 yılında çalışmıştır³⁵. Ele geçen iki adet Batı Yamacı Seramiği M.Ö. 3. yüzyıl ortası ve 2. yüzyıl ortasına tarihlenmiş ve bir parçanın Pergamon malı olduğu tespit edilmiştir. Diğer parçanın üretim yeri ise tespit edilememiştir.

Metropolis'te 2003 yılında Aygün Ekin Meriç o zamana kadar ele geçen Batı Yamacı Seramiklerini incelemiştir³⁶. Burada Batı Yamacı Seramikleri'nin erken dönemlerden MÖ 2. yüzyılın sonuna kadar kullanıldığını ve burada ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin Ephesos ile benzer olduğunu saptamıştır. Kil ve mika özellikleri ile yerel üretim olma ihtimalinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Rotrrof'un Pergamon dışında gelişmiş endüstrileri olan fakat daha az dekoratif repertuvara sahip dört atölyeden söz etmektedir. Bunlar; Knidos, Sardeis, Ephesos ve Rhodos'tur. Meriç, Metropolis atölyesinin de bu atölyeler gibi üretim yapmış olabileceğini belirtmiştir.

Patricia Kögler 2010 yılında yaptığı çalışmasında Knidos kazısında ele geçen seramikleri incelemiştir³⁷. İncelediği seramikler içinde Batı Yamacı Seramikleri'de bulunmaktadır. Knidos'ta Hellenistik Dönem'de Batı Yamacı Seramikleri'nin diğer gruplara göre daha az olması nedeniyle ikinci planda olduğunu belirtmiştir. Burada Batı Yamacı Tekniği M.Ö. 3. yüzyılda başlayıp 1. yüzyılın sonlarına kadar kullanılmıştır. Ele

³³ Frasca, 2015, s. 183- 184.

³⁴ Küçük, 2006, s. 48-102.

³⁵ Dupont- Vungu, 2011, s. 253,269.

³⁶ Meriç A. , 2003, s. 12-60.

³⁷ Kögler, 2010, s. 248-266, s. 401-409.

geçen çok sayıda parçadan 120 tanesi çalışmasına dâhil etmiştir. Ele geçen kapların üçte biri yerel, diğerleri ise Pergamon, Ephesos ve Rhodos'tan ithal edilen mallardır. Yerel mallarda özellikle 2. yüzyıldan sonra Pergamon etkisinin çok yoğun biçimde görüldüğünü belirtmiştir.

Daskyleion Batı Yamacı Seramiklerini 1996 yılında Emel Dereboylu incelemiştir³⁸. Bu teknikte dekore edilmiş seramiklerin Pergamon etkili olduğu anlaşılmıştır ancak üretim yerleri hakkında net bir bilgi yoktur. Ele geçen kapların tarihlenmesi yapılamadığı için hangi tarihler arası kullanıldığı henüz belli değildir.

Gonca Fırat'ın 2018 yılında "Parion Yamaç Hamamı 1515-1260 sektörü Hellenistik Dönem Seramikleri" adlı tezinde Batı Yamacı Seramikleri'de bulunmaktadır³⁹ ve Parion Batı Yamacı Seramikleri hakkında en kapsamlı çalışma budur. M.Ö. 3. yüzyıl ile 2. yüzyılın ilk çeyreği arası kullanılan Parion buluntusu Batı Yamacı Seramiklerinin Pergamon etkisinde olduğu sonucuna varmıştır. Bunun dışında 2006 yılında Zerrin Aydın Tavukçu doktora tezinde⁴⁰, Parion 2005 yılı nekropolü buluntuları arasında, Batı Yamacı Seramikleri'nin varlığından bahsetmiştir.

Pergamon kazı başkanlığı tarafından yapılan yüzey araştırmalarında bu kentin seramik üretimi hakkında bilgi sahibi olunmaya çalışılmıştır⁴¹. Bu kapsamda Pergamon'un liman kenti olan Elaia'da bulunan Batı Yamacı Tekniğinde dekore edilmiş kapların Pergamon malı olduğu tespit edilmiştir.

Menderes Magnesiası'nda tiyatroda ele geçen seramik buluntularını 2011 yılında Özlem Vapur incelemiş olup iki adet Batı Yamacı stilinde bezenmiş skyphos parçası olduğunu belirtmiştir⁴². Bir parça Pergamon üretimi iken diğerinin üretim yeri saptanamamıştır. İki parça da 2. yüzyıla tarihlenmiştir.

Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund 2002 yılında Mausoleion'da ele geçen buluntuları incelemiştir⁴³. Ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinin, Pergamon,

³⁸ Dereboylu, 1996, s. 59- 63.

³⁹ Fırat, 2018, s. 36-56.

⁴⁰ Tavukçu, 2006, s. 72, 74, 85.

⁴¹ Ateş, 2017, s. 509.

⁴² Vapur, 2011, s. 145.

⁴³ Vaag- Nørskov-Lunds, 2002, s. 24-26.

Attika, Ephesos ve Knidos üretimi olduğu tespit edilmiş ve M.Ö. 3. yüzyıl ile 1. yüzyıl arasına tarihlenmiştir.

Bahadır Duman, 2010 yılında hazırladığı doktora tezinde Laodikeia Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiğini incelemiştir⁴⁴. Burada ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinden ikisinin Ephesos diğerlerinin Pergamon üretimi olduğu, diğer Hellenistik Dönem gruplarına göre Batı Yamacı Seramikleri'nin daha az olduğu tespit edilmiştir.

Aslı Saraçoğlu ve Murat Çekilmez 2011 yılında yayınlanan “Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği: 2006-2007 Buluntuları” adlı çalışmaları kapsamında beş parçanın Batı Yamacı Seramiği'nin olduğunu tespit etmiştir⁴⁵. M.Ö. 2. yüzyıl sonu ve M.Ö. 1. yüzyıl başlarına tarihlenen Labraunda örnekleri ile karşılaştırma yapılmıştır. Ancak bu karşılaştırma detaylı bir biçimde yapılamamıştır.

Kenan Doğan, 2013 yılında Phokaia Siyah Fırıslı Seramikleri adlı yüksek lisans tezinde Batı Yamacı tabaklarının varlığından bahsetmiş⁴⁶, M.Ö. 300-275 arasına tarihlendirdiği tabakların Attika malı olduğu sonucuna varmıştır.

Gülten Çelik 2007 yılında tamamladığı “Smyrna Agorası I-J 16/17 sondajı Hellenistik Dönem Malzemeleri” adlı tezinde Smyrna'nın Agora I-J 16/17 açmalarında Hellenistik Dönem buluntularını incelemiştir. Bunlar arasında Batı Yamacı Seramikleri'de bulunmaktadır⁴⁷. Ancak ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinin üretim yeri hakkında net bir şey söylemenin mümkün olmadığını belirtmiştir. Smyrna'nın Hellenistik Dönem seramiklerini Granata'da incemiş ve Batı Yamacı Seramikleri hakkında da bir çalışma yapmıştır⁴⁸. Bazı parçaların Pergamon, bazılarının Attika malı olduğu ve bazılarının da yerel üretim olduğu tespit edilmiştir. Bu seramiklerin M.Ö. 3. yüzyıl ile 2. yüzyıllarda kullanımda olduğu anlatılmıştır. 2019 yılında Gizem Alkan “Smyrna Agorası Bouleuterion Seramikleri” başlıklı yüksek lisans tezinde burada Batı Yamacı Seramikleri'nin varlığından bir kez daha bahsetmiştir⁴⁹.

⁴⁴ Duman, 2010, s. 99- 113.

⁴⁵ Saraçoğlu- Çekilmez, 2011, s. 219-249.

⁴⁶ Doğan, 2013, s. 138-139.

⁴⁷ Çelik, 2007, s. 14-26.

⁴⁸ Granata, 2015, s. 87-89.

⁴⁹ Alkan, 2019, s.26-32.

BİRİNCİ BÖLÜM

BATI YAMACI SERAMİKLERİ

Batı Yamacı Seramiği ilk olarak Atina Akropolis'i'nin Batı Yamacı'nda 1890 yılında yapılan W. Dörpfeld'in kazılarında ortaya çıkarılmıştır. Carl Watzinger, bu kazılarda bulunan ve Avrupa müzerinden topladığı seramikleri 1901 yılında yayınlanan makalesinde çalışmıştır. Watzinger, çalışmasında yayınladığı seramiklerin kendine özgü bir stilde süslenmiş olduğunu anlamış, fakat bu grubu Batı Yamacı Seramiği olarak adlandırmamıştır⁵⁰. Watzinger'in bu çalışmasından sonra Thompson⁵¹ 1934 yılındaki makalesinde 'Westabhang' denildiği zaman bu tarzın çağrışım⁵² yaptığını belirterek bu adın İngilizce karşılığı olan 'West Slop Ware' terimini kullanmıştır ve söz konusu grup arkeoloji terminolojisinde bu isimle anılmaya başlanmıştır. Bu gruba Hellenistik Dönem'de bütün Doğu Akdeniz'de kullanılmış teknik ve sistemin adı değil, yayınlanan ilk buluntuların ele geçtiği yerin adı, yani Atina'nın Batı Yamacı'na atfen Batı Yamacı Seramikleri adı verilmiştir⁵³. Ancak bu süsleme tekniğine sahip kaplar için farklı isimler de kullanılmıştır. Örneğin Jones⁵⁴, Tarsus Gözlükule'de bulunan bu gruba ait seramiklere süslü glazürlü kaplar (decorated glazed ware), D.H Cox⁵⁵, boyalı glazürlü kaplar (painted glazed ware) başlıkları altında incelemişlerdir. Adını bulunduğu yerden almış olan bu seramik grubu, iyi kaliteli Hellenistik seramik türü içindedir⁵⁶. Batı Yamacı Seramiği, siyah firnisli seramikler gibi sık kullanılan bir tiptir. Bölgesel bir sınıflandırması henüz denenmemiş olan bu seramik grubunun belirleyici özellikleri vardır⁵⁷. Batı Yamacı Seramiği'nde; Beazley'in siyah ve kırmızı figürlü vazolarda yaptığı gibi bir sınıflandırma söz konusu değildir⁵⁸. Batı Yamacı Seramikleri estetik açıdan değersiz görüldüğünden, kazı kayıtlarında veya arkeolojik yayınlarda iyi temsil edilememektedir⁵⁹. Bilinen Batı

⁵⁰ Watzinger, 1901, s. 70-102, Rotroff, 1997, s. 39.

⁵¹ Thompson, 1934, s. 438-447.

⁵² Thompson, 1934, s. 311, dipnot 2.

⁵³ Rotroff, 1991, s. 62.

⁵⁴ Jones, 1950, s. 159-163.

⁵⁵ Cox, 1949, s. 5.

⁵⁶ Schäfer, 1968, s. 45.

⁵⁷ Schäfer, 1968, s. 45.

⁵⁸ Rotroff, 1991, s. 60.

⁵⁹ Rotroff, 1991, s. 60.

Yamacı Seramikleri'nin sayısı azdır ve Agora'da ayırt edici bir tabloya sahip iki veya üç vazo farkedilse bile genişletmek için kolayca erişilebilen herhangi bir malzeme yoktur.

1.1. BATI YAMACI SERAMİKLERİ SÜSLEME UNSURLARI

Batı Yamacı tekniğinin öncüleri Arkaik ve Klasik Dönemlere kadar gider, ancak bilinen biçimiyle M.Ö. 4. yüzyılda altın yıldız dekorlu kaplarında ortaya çıkmıştır⁶⁰. Başlangıçta bu kaplar yüksek kalite siyah firnis ve zarif yıldızlı motiflerle dekore edilmiştir⁶¹. Zamanla, muhtemelen bozulan ekonominin de etkisiyle altın yıldız dekor terk edilmiştir. Bunun yerini deseni canlandırmak için beyaz kil boya almıştır, böylece gerçek Batı Yamacı Stili oluşmuştur. Bu durum Atina'da 3. yüzyılın ilk çeyreğine denk gelmektedir.

Batı Yamacı Seramiği, M.Ö. 4. yüzyılın sonuna doğru Kırmızı Figür vazoculuğunda meydana gelen bozulma ile yeni arayışlar içerisine giren Atinalı ustaların, aynı yüzyılda kullanımda olan birçok vazo grubundan etkilenerek, bu vazolarda görülen ikincil süsleri ön plana çıkarmalarıyla ortaya çıkmıştır⁶². Bu etkileşim ve yenilik sonucunda Batı Yamacı Vazoları, M.Ö. 3. yüzyılın ilk çeyreğinde gelişimini tamamlamış ve geniş bir coğrafyada sevilerek kullanılmıştır⁶³.

Bu seramik süsleme tipinin ilk kullanılmaya başlandığı zamanlarda siyah firnis ve bezeme kalitesi iyidir. Erken dönemlerinde kazıma dekor stili az kullanılmıştır. Bu dönemde sulandırılmış kil ile yapılan dekor yaygındır. Beyaz boya daha az kullanılır. Kırmızı figür tekniğinde kullanılan beyaz rengin erken Batı Yamacı Seramiklerinde de devam ettiği gözlemlenebilir. Daha sonraki dönemlerde kazıma çizgi giderek artar ve ağırlıklı olarak kullanılır. Ayrıca kazıma göre daha az olsa da sulandırılmış kilin ve beyaz boyanın rengi geç dönemlerde sarıya döner. Seramiklerin yüzeyini kaplayan siyah astar bu dönemde incelik ve metalik parlaklık bir görünüm alır. Batı Yamacı Seramikleri'nde kazıma çizginin giderek artması, bezemede özen ve kalitenin düşmesi, bu türde süslemenin kullanımının geç dönemlerinin özelliğidir.

Batı Yamacın Seramiği'nin en önemli özelliklerinden biri; kabın koyu renk astarı

⁶⁰ Rotroff, 1991, s. 60.

⁶¹ Rotroff, 1991, s. 60.

⁶² Batı Yamacı Tekniğinin gelişiminde etkisi olan Kerch Vazoları ve diğer gruplar için bkz. Rotroff, 1997, s. 40- 42 ve Rotroff –Oliver 2003, s. 37.

⁶³ Rotroff, 1991, s. 60.

üzerine beyaz ya da portakal sarısı renkte boya ile sarmaşık ya da defne çelengi gibi süslerinin olması ve kazıma tekniği ile kabın astarının çizilerek bu bitki süslerini tamamlayan dalların, ya da çeşitli geometrik süslerin yapılmasıdır. Bu teknik Hellenistik Döneme ait yeni bir buluş değildir⁶⁴. Söz konusu uygulama Geç Arkaik Dönem'deki "Six Tekniği"⁶⁵ olarak adlandırılan teknikte görülse de temel olarak Attika kırmızı figür tekniğinden ve Güney İtalya'da Gnathia'da üretilen kapların süsleme tekniğinden ortaya çıkmıştır⁶⁶. Bu tekniği, Kerç vazolarında görülen figürlerin detayları için yapılan ek boyamaların tekniği ile de karşılaştırmak mümkündür⁶⁷. Bu arada, zaman zaman kakma yöntemiyle alçak kabartmalarla süslü metal kapların bu özelliği, Batı Yamacı kaplarının süslerinin kabartmaymış gibi gözükmesi, bu grubun etkisinden kaynaklanmış olabilir⁶⁸. İnceltilmiş kil ve beyaz boya M.Ö. 5. yüzyılın sonlarına doğru kullanılmaya başlanmıştır⁶⁹. M.Ö. 4. yüzyılın sonuna doğru figürlü vazoculuğun yozlaşması ile birlikte, kırmızı figür tekniğinin ikinci derece süsleme elemanları ön plana geçmeye başlamıştır⁷⁰. Batı Yamacı kapları bu özellikleriyle Attik boyalı seramiğin son halkasını oluşturan bir kap grubudur⁷¹.

Batı Yamacı bezemesinde üç öge karşımıza çıkmaktadır: Süslemenin sulandırılmış kille, sulandırılmış kile beyaz boya katılarak ve kazınarak olmak üzere üç şekilde yapıldığı görülür⁷². Beyaz boya kullanımının yanısıra sarı ek renk de kullanılmıştır. Sarı boya doğrudan siyah astar üzerine sürüldüğünde sarı rengi vermeyip kırmızı görüldüğü için, astar üzerine önce beyaz boya sürülmüş ve sonra sarı boya eklenmiştir. Kazıma süsler ise astar sürüldükten sonra, vazo fırınlanmadan önce yapılır⁷³. (Farklı renklerin kullanımına örnek Levha 1 ve Levha 2).

Çömlekçiler ilk başlarda metal ustalarıyla rekabet halinde olduğundan ürettiği pişmiş toprak kaplarda metal etkisini yaratabilmek için astarı bol miktarda kullanmış ve

⁶⁴ Gürler, 1994, s. 23.

⁶⁵ Rotroff, Agora XXIX-1997-; s. 39, Six tekniği, adını 1888 bu seramikleri inceleyen Jan Six'ten (daha fazla bilgi için bk. Rotroff, Agora XXIX dipnot 14) almıştır. Beyaz ya da kırmızı figürler siyah zemin üzerine çizilir ve detaylar kazıma ile gösterilir, böylece alttan kilin rengi yerine siyah ortaya çıkar.

⁶⁶ Ayrıntı için bkz. Green 1968- Pagenstecher, 1909.

⁶⁷ Rotroff, 1997, s. 40, dipnot 17-19.

⁶⁸ Rotroff, 1997, s. 40.

⁶⁹ Thompson, 1934, s. 438.

⁷⁰ Thompson, 1934, s. 438.

⁷¹ Rotroff, 1997, s. 38- 40.

⁷² Thompson, 1934, s. 439.

⁷³ Thompson, 1934, s. 439.

son derece itinalı çalışmışlardır. Fakat astar giderek Hellenistik Dönemin tüm çömlekçileri tarafından kullanılmaya başlayınca eski popüleritesini yitirmiştir. Buna paralel olarak metalik parlaklık yerini, daha mat bir renge bırakmış ve astar miktarı azalmıştır. Değişik renklerin kullanımıyla da ışık-gölge oyunu yapılarak kaplar daha zarif bir hale getirilmiştir⁷⁴.

Batı Yamacı kaplarında özellikle doğal motifler tercih edilmiştir (Süsleme ile ilgili örnekler için bkz. Levha 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7). Batı Yamacı Seramiklerinde bezeme ögesi olarak; üzüm salkımları, küçüklü büyüklü asma yaprakları, yunuslar, kalp sarmaşıklar, cornucopiular, ağ desenleri, teardroplar (8 köşeli yıldız), nokta rozetleri ve girlandlar kullanılmıştır. Bazen de diaogonal çizgiler ile spiral ve çapraz dalga motifleri bulunur. Kap üzerindeki bezemenin konumu, kabın formuna göre değişiklik gösterebilmektedir. Bezeme bazen kil boya ile bazen kazıma ile yapılmıştır. Ancak bezeme tarihleyici bir unsur olarak kullanılamamaktadır. Bezeme elemanları bitkisel motifler ve geometrik şekillerdir. Fakat geç dönemlerde geometriklik artar, stilize olma gözlemlenir. İnsan ve hayvan figürleri yok denecek kadar azdır (Levha 1C). Batı Yamacı Stili, ufak sofrakapları bezemesi için uygun olmadığından, bu tip kapların zemini düz siyah astarla kaplanmış ve bezeme uygulanmamıştır⁷⁵.

Attika ve diğer Hellenistik Dönem kentlerinden gelen örneklerle bakıldığında, bu seramik grubuna ait formlar arasında amphora, skyphos, kantharos, tabak ve lagynos benzeri oinokhoe tipi kapların çoğunlukta olduğu görülür. Bunların yanında askos, krater ve pyxis gibi kap formlarına da rastlanılmaktadır. Hatta bu stilde bezenmiş unguentariumlarda nadir olarak karşımıza çıkar⁷⁶.

1.2. BATI YAMACI SERAMİKLERİ İLE GNATHIA SERAMİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Gnathia Seramiği adını ilk olarak 19. yüzyılın ortalarında bulundukları yer olan Apulia'nın doğu kıyısındaki Gnathia kentinden almaktadır. 19. yüzyılın sonlarından itibaren bu grubun üretim yeri Tarentum olduğu düşünülmektedir. Bu düşüncede

⁷⁴ Uğurlu, 1999, s. 150.

⁷⁵ Thompson, 1934, s. 145.

⁷⁶ Dereboyu, 1994, s. 64; Behr, 1988, s. 107.

Hellenistik Dönem’de büyük bir cazibe merkezi olması ve Gnathia Seramiğinin Apulia kırmızı figür seramikleri ile olan ilişkisi rol oynamıştır⁷⁷.

Kaplar siyah zeminli olup, bezemeli alanlar dışında gövdeler tamamen sırlıdır ve çok renkli biçimde bezenmişlerdir. Bezemelerin çoğunun donuk beyaz renkte olduğu görülür. Beyazın yanında sarının değişik tonları ve mor da kullanılmıştır. Donuk renkli ve katı kıvamlı beyaz ile diğer renklerin kullanımı ile ışık gölge oyunu yapıp süslemeye plastik bir görünüm kazandırılmıştır. Kazıma çizgi ise yoğun olarak kullanılmamıştır. Kazıma olan parçalara tipin erken örneklerinde rastlanılmaktadır. Gövdeyi süsleyen dikey ve düzgün olmayan yivler karakteristik özelliktir. Birçok örnekte gövdenin ortasında iki şerit bu yivleri böler. Gövdenin kaide ile birleşme kısmında reserve adı verilen bantlar kullanılır. Bezeme olarak; sarmaşık ve asma yaprakları, defne yaprağı girlandları, kurdeleler, bol kıvrımlı dalların arasına yerleştirilmiş kadın başları, kadın figürleri ve eroslar, masklar, müzik aletleri, kuşlar, adak tabletleri gibi süslemeler kullanılır. İnsan figürleri zaman ilerledikçe azalmıştır. Kil ve hamur rengi çeşitlidir. Vazo formları Apulia kırmızı figür kaplarının devamıdır. En çok kullanılan formlar; çan kraterler, pelikeler, oinokhoeler, skyphoslar, kantharos, lekythos, şişe, küçük kap ve kâselerdir. Gnathia Seramikleri M.Ö. 4. yüzyılın ortalarından 3. yüzyılın ortalarına kadar kullanılmıştır. En iyi örnekler 3. yüzyılın başlarına aittir.

Apulia-Gnathia Stilinin gelişimi üç ana safhada incelenmiştir; Erken Gnathia 370/360-330; Orta Gnathia 340/330-300; Geç Gnathia 300-270⁷⁸.

Erken Gnathia: İlk safha Güney İtalya kırmızı figürlü vazo sanatının etkilerini görmekteyiz. Başta sade olan süsleme kısmına, zamanla sarmaşık, defne, bazı spiralli dal süsleri repertuara girmiştir. Başlangıçta yalnızca beyaz boya kullanılırken, daha sonra sarı, portakal renginin tonları, kahverengi ve kırmızının tonları ve çok seyrek olarak pembe ve yeşil gibi renkler kullanılmaya başlanmıştır. Aynı zamanda kazıma çizgi ile yapılmış bitki motifleri az da olsa görülmektedir.

Gnathia kaplarının orta veya ikinci safhasında, yani M.Ö. 340 civarından itibaren üretimde artışlar görülür. Bu artış yalnız süslenen kapların sayısal çokluğu ile değil, aynı zamanda kap biçimlerinde görülen çeşitlilik ile de kendisini gösterir. Ancak bu artış

⁷⁷ Kolon, 2014, s. 143.

⁷⁸ Kolon, 2014, s. 146.

süsleme kalitesinin düşmesi sonucunu da doğurur. Bu safhada vazoların üzerinde tam figürlerin yapımı oldukça azalmıştır. Bunun yerine bitki süsleri veya iki tarafa açılan kanatlar arasında kadın başları, kuşlar görülür. Asma dalı süsü devam eder, daha bol kıvrımlı filizler görülmeye başlar. Ancak bunların özensiz yapıldığı görülür. Asma dalları yerine, iri yaprakları ve boyalı dalları olan sarmaşık dalları yapımı başlar. İlk safhanın sonlarında görülmeye başlayan maskelerle süslü vazolar daha da artarak yapılmaya devam edilir. Bu dönemde Lecca, Dunedin Ressamı ve grubu, Gül Ressamı bu gruba ait olan kapları boyamışlardır.

Gnathia vazolarının üçüncü safhası için vazoların karınlarının dikey yivle biçimlendirmeye başlaması bir başlangıç olarak kabul edilmektedir. Vazoların karınları üzerine bu tür yivlerin yapılması madeni kapların etkisiyle İ.Ö. 5 yüzyıla kadar iner. 4. yüzyıl boyunca bu yivler çeşitli kaplara yapılmıştır. Bu yivler Gnathia kaplarında da yaklaşık 320'lerde görülmeye başlar. Başlangıçta belki de bir atölyede yapılmaya başlayan gövdesi yivli Gnathia kapları daha sonraları yayılmış ve sevilmiştir. Yivler bazen beyaz ile doldurulmuştur. İkinci safhanın sonlarına doğru vazolar üzerine yapılan süslerde bir azalma görülmektedir. İşte üçüncü safhada özellikle kapalı kapların gövdelerine yayılan yivler yüzünden süslerde gözle görülür bir azalma olmaktadır. Yapılan süsler yine ikinci safhada kullanılan süslerdir. Yani sarmaşık veya asma yaprakları, pendantlar, kadın başları, hatta tam figürler de bulunur. Bitki süsleri karında bir friz halindedir. Kullanılan kaplarda hemen hemen aynıdır. Ancak, formlarda bazı değişimler görülmeye başlar. İlk ve ikinci safhada görülmeye başlayan değişik renklerin boyanması özelliği kalkar ve daha çok sarı rengin egemen olduğu bir boyama başlar, ayrıca bu safhada süslemede kazıma tekniği kullanılmamıştır.

4. yüzyılın ortalarına doğru Gnathia Stili'nde gelişmeler artar ve sanatkarlar kendilerini kırmızı figür stilinin etkisinden kurtarmaya başlarlar.

Gnathia tipi seramikleri ile Batı Yamacı Seramikleri arasındaki ilişki tüm alanlarda aynı değildir. Çoğu yerde tiplerin bölgesel özellikleri vardır. Gnathia tipinin Batı Yamacı Seramiklerindeki etkisi dekoratif elemanlar ve süsleme tekniğinin seçiminde

görülür⁷⁹. Gnathia tipi seramiklerde Batı Yamacı Seramiklerinde olduğu gibi süsleme siyah parlak yüzeye yapılır.

Gnathia tipinin bezeme öğelerini Attika’da çok daha az olduğu görülürken Girit’te hiçbir benzerlik görülmemiştir⁸⁰. Gnathia Seramikleri’nin özellikle Yunanistan’daki (Epirus ve Peloponnes) Batı Yamacı Seramikleri üzerinde etkisi vardır⁸¹. Küçük Asya’da Ephesos ve Pergamon atölyelerinde daha çok yerel unsurların ön plana çıktığı görülmektedir⁸². Öte yandan Batı Yunanistan’daki Batı Yamacı Seramikleri dekor özellikleri olarak Gnathia Seramikleri’nden etkilenmiştir⁸³.

Aralarındaki ilişkide önemli olan bir husus da üretim yerleri arasında ticari faaliyetlerin olduğudur.⁸⁴

⁷⁹ Kolon, 2014, s. 149.

⁸⁰ Alexandropoulou, 2002, s. 204.

⁸¹ Alexandropoulou, 2002, s. 203, bezemedeki detayların benzerlikleri için bkz, Alexandropoulou, 2002, s. 30.

⁸² Alexandropoulou, 2002, s. 203.

⁸³ Alexandropoulou, 2002, s. 203.

⁸⁴ Kolon, 2014, s. 148 detay için bkz. Kolon, 2014, s.148-149.

İKİNCİ BÖLÜM

BATI YAMACI SERAMİKLERİ ÜRETİM MERKEZLERİ VE YAYILIM ALANLARI

Batı Yamacı Seramikleri'ni bulunduğu yerler üç kategoride ele alınabilir: İyi kalitede ürün veren merkezler, küçük merkezler ve tüketici konumundaki merkezler. İyi kalitede ürün veren bu büyük merkezlerde üretilen Batı Yamacı Seramikleri geniş bir form ve bezeme repertuarına sahiptir, buralarda belirgin bir ihracat söz konusudur. Ege'nin doğusunda önerilen bir merkez vardır. Küçük merkezlerdeki üretim ise daha sınırlı repertuara sahiptir ve az ya da hiç ihracatları yoktur. Ephesos, Rhodos, Sardeis ve Knidos bu merkezlere örnek oluşturur⁸⁵. Yayını yapılan Ephesos malzemesini inceleyen S. Rotroff diğer bütün küçük merkezlerde olduğu gibi buradaki malzemenin de hayal gücünün düşük, süsleme öğelerinin sarmaşık dalı, zeytin yaprakları ve kolye motifi ile sınırlı olduğunu belirtmektedir⁸⁶. Dönemin çok rağbet gören Batı Yamacı Seramikleri bu büyük merkezlerden üretim yapmayan yani tüketici konumundaki yerlere ihracat yapmışlardır.

Rotroff bu merkezlerde üç ana atölye olduğunu saptamıştır. Bu merkezler Attika, Pergamon ve henüz tam olarak yeri bilinmeyen, Anadolu' nun güney kıyılarında veya Lübnan ya da Suriye kıyılarında olması gereken bir atölyedir. Her iki atölyede de çeşitli formlarda üretimler yapılmıştır. Yeri henüz bilinmeyen atölyede üretilen malzeme diğer ikisinden rahatlıkla ayırt edilebilmektedir. Yaygın olan formu tabak ya da servis tabaklarıdır. Bu formların üzerinde bezeme genelde dış yüzeyi dolaşan geniş pul seklinde defne tohumları ya da sarmaşık girdandlarıdır.

Bu ana merkezlerin büyük bir ihracat pazarları vardır. Attika diğer üretim yerlerine göre daha az yayılım göstermiş olup ihracatı Yunanistan ve Kyklat Adalarıyla sınırlı kalmıştır (Harita:1). Diğer bölgelerde yok denecek kadar az örnek vardır. Pergamon üretimi en fazla yayılım gösteren merkezdir. Pergamon'un pazarları, Küçük Asya'nın batı kıyılarında, Karadeniz kıyıları boyunca ve bazen de Kıbrıs, Suriye, Filistin ve İskenderiye kadar çok uzaklara genişlemiştir (Harita:2). Ancak Güney Levant'ta,

⁸⁵ Meriç, 2003, s. XVI.

⁸⁶ Rotroff, 2001, s. 97-115.

sarmaşık tabak atölyesi grubunun ürünleri baskındır (Harita:3). Pazar bakımından sarmaşık tabak atölyesi ikinci sırada yer alır. Doğu Akdeniz'in güney kıyılarında sık rastlanılmaktadır⁸⁷. Doğu'daki bu yerlere örnek olarak Tarsus, Antiokheia, Suriye kıyılarında İbn Hani, Filistin'de de Dor verilebilir⁸⁸.

2.1. ATTİK BATI YAMACI SERAMİĞİ KAP FORMLARI

Attika' Batı Yamacı Tekniği'nde üretim yapan atölyelerde birçok kap formu süslenmiştir. Batı Yamacı Tekniği'nde süslenen bu formlara bakacak olursak:

Kantharoslar⁸⁹; Hellenistik Dönem'de Batı Yamacı Stilindeki seramiklerde oldukça sevilerek kullanılan içki kabıdır. Hellenistik Dönem kantharosları Klasik tipteki kantharoslar ve Hellenistik tipteki kantharoslar olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir. İlki Klasik Kantharoslar; kup-kantharoslar (Kâse), kalyks Kâse (calyx cup), kadehlerdir (bowl kantharos). İkinci grup ise Hellenistik kantharoslardır. Bu kaplar dönemin kronolojik sırasının belirlenmesinde oldukça önemlidir. Hellenistik kantharosların hem süslü olanları hem de süssüz olanları vardır. Bunlarda düz kenarlı, kalın hem de dışa uzantı yapan kenarlı olmak üzere iki farklı şekildedir. İki tipte de düz veya içbükey profille aşağı inen bir karın vardır ve dirsek yapar ve dirsekten sonra basık bir küre şeklinde daraldığı görülür. Kaideler, karnın altında dar bir boyun yapar sonra genişler. Kantharosların en belirgin özelliği dikey kulplarıdır. Bu kulplarda başparmak çıkıntıları vardır. Yükseklikleri 9 cm ile 12 cm arasında değişkenlik göstermektedir.

Klasik kantharoslar M.Ö. 3. yüzyılın ortalarına kadar kullanılır ve bu dönemden sonra Hellenistik kantharosların onların yerini aldığı görülür. Hellenistik kantharoslarda gövde Klasik Dönem kantharoslarına göre daha geniştir, kaidenin genişleyerek alçaldığı ve tek parçadan oluşan halka kulplara sahip oldukları görülür. 9 cm'den büyükler ve küçükler olmak üzere iki tip vardır. Boiotia ve Kaberion'da skyphos olarak isimlendirilen siyah figür bezeli kaplar ele geçmiştir. Hellenistik kantharoslar biçim olarak bunlara benzemektedir ve bunun için Hellenistik kantharosların bu tipten türediği öne sürülmüştür⁹⁰. Hellenistik kantharoslarda süsleme, kulplar arasındaki kısma

⁸⁷ Rotroff, 2001, s. 97-115.

⁸⁸ Rotroff, 2001, s. 97-115.

⁸⁹ Rotroff, 1997, s. 83.

⁹⁰ Rotroff, 1997, s. 83.

yapılmışlardır. Genellikle kabın kulplarından merkeze doğru yatay veya hafif sarkmış biçimde defne çelenkleri, pendant, sarmaşık çelenkleri yer almaktadır. Bunların dışında yunus balığı ve duvara asılmış gibi duran çelenkler gibi süsler de görülmektedir. Atina Agorası ve diğer merkezlerdeki buluntulara göre, Batı Yamacı Stilindeki Klasik Dönem kantharoları genel olarak M.Ö. geç 4. yüzyıldan 3. yüzyılın ortalarına kadar kullanılmıştır. Hellenistik Dönem kantharoları ise M.Ö. 3. yüzyılın ortalarından bu yüzyılın sonuna kadar yoğun olarak kullanım görmüşlerdir. Atina Agorası'nda M.Ö. 2. yüzyıla tarihlenmiş az sayıda örnek ele geçmiştir.

Skyphos⁹¹; Klasik Dönem'in Attika ve Korinth tipi skyphosları erken Hellenistik Dönemde de kullanılmışlardır. Batı Yamacı Tekniği sadece Korinth tipi skyphoslar üzerinde görülmektedir. Attik tipte Batı Yamacı tarzında süsleme yapılmamıştır. Halka tipi kaideye sahiptir ve dışa doğru yayvanlaşmıştır. Yüksek olmayan bir ayak şekli vardır. Kulplar bazen; Klasik skyphoslarınkine benzer biçimde bazen yatay olarak yerleştirilmişken, bazen de kantharoslarda olduğu gibi, halka biçimli ya da gövdeye dik şekilde yapılmıştır. Kulpta Hellenistik kantharoslarda olduğu gibi başparmak çıkıntısı yapılmıştır. Süsleme iki kulbun arasındadır. Motif yelpazesi sınırlıdır ve kakma süslü metal kapları anımsatırlar. Atina Agorası'nda bulunan Korinth tipi skyphoslar, M.Ö. 4. yüzyılın sonları ile yaklaşık M.Ö. 275 yılları arası kullanımda kalmıştır⁹².

Yarım küre gövdeli Kâseler⁹³; Hellenistik Dönem'in en geniş repertuvarına sahip kap türüdür. Hem değişik şekilleri, hem de süsleri ile önemlidirler. Atina Agorası'nda açığa çıkarılmış kâselerin alt kısmında kabın zemine oturması için üç çıkıntı vardır. Bu çıkıntılar kapların metal kaplar ile ilişkili olduğunu gösterir. Cidarlar incedir ve kenarı düz ya da çok az içe dönüktür ve uca doğru incelmektedir. Gövdenin yarım küre biçiminde olduğu görülür. Kabın astarı çok parlak ve siyahtır. Batı Yamacı tarzının ustaları çok ince işçilik sergilemişlerdir. Süslemede, pedantlar, spiraller, yunus balıkları, sarmaşık, defne gibi bitki motifleri ve dama süsü gibi motifler kullanılmıştır. Kâselerin en erken örnekleri M.Ö. 3. yüzyılın başlarına tarihlenir. En geç örnekleri de 3. yüzyılın üçüncü çeyreğinin sonlarında tarihlenir⁹⁴.

⁹¹ Rotroff, 1997, s. 94- 96, çiz. 12, lev. 14-15, no. 150-163.

⁹² Rotroff, 1997, s. 94- 96.

⁹³ Rotroff, 1997, s. 104-117, çiz. 20-22, lev. 32-37, no. 311-390.

⁹⁴ Rotroff, 1997, s. 104-117.

Batı Yamacı tarzındaki kâselerin bir başka grubunu da iç yüzü boyalı kâseler oluşturur⁹⁵. İç yüzü bezemeli kâseler geniş bir gövdeye sahiptir. Hellenistik Dönem’de ilk kez ortaya çıkan boyama şekliyle sadece iç kısımları süslenmiştir. Atina Agorası’nda iç yüzü boyalı kâselerin iki farkı şeklinin olduğu saptanmıştır. İlk tipin gövdeleri sıgdır ve konik profile sahiptirler. İkinci tipte ise gövde daha küreseldir ve kenarı hafifçe dışarı uzantı yapar. Tondolarında madalyon biçiminde kabartma bir süste yapılır. Gövdeleri büyük olan kâselere daha zengin bir görünüm kazandırmak için iç yüzeylere zaman zaman iki friz biçiminde süslemeler yapılır. Süslerin düzenleri, yerleştirilme biçimleri ve bazı motifler tamamen gümüş kapları hatırlatır. Süsler arasında; defne, asma yaprakları ve sarmaşık gibi motiflerin ön plana çıktığı görülür. Bunların dışında yunus balıkları, üzüm salkımları, thymiaterion gibi motifler kullanılmıştır. Motifler arasında, palmet frizleri, yıldız ya da rozet gibi bitki süsleri dışında, ışın motifi, noktalar ve kıvrık dal süsleri kullanılır. Kâsenin tondosuna yapılan bu süslerin basit olduğu görülür. Madalyonda yer alan kabartma süsler arasında Pan, Dionysos ya da Dionysos- Ariadne çifti, ya da Nike, İris gibi bazı mitolojik figürlerin betimlendiği görülür. Kâsenin iç kısmındaki büstlerin Ptolemaios I Soter’e ait olduğu bilinmektedir. İç yüzü süslü kâselerin M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısı ile M.Ö. 2. yüzyıl, hatta 1. yüzyılda da kullanımda kalmıştır. Özellikle madalyon kabartmalarının olduğu kaplar M.Ö. 2. yüzyıl ve 1. yüzyıla kadar kullanılmıştır⁹⁶.

Amphora⁹⁷; Hellenistik Dönem’de Batı Yamacı Seramiğinde amphoralar en çok sevilen kap formlarından biridir. Yunanistan’da Atina dışında birkaç merkezde üretilen amphoralar Anadolu ve İtalya’da yaygın bir şekilde imal edilmiştir. Geniş bir coğrafyada üretildiği için biçimlerde farklılıklar olduğu göze çarpmaktadır. Bunlar, Gnathia tipi; bikonik gövdeli ve şerit biçimli kulplu olanlar, Anadolu ve Karadeniz bölgesinde yaygın olan, kalınlaştırılmış kenarlı, karnı dikey yivlerle süslü ve şerit kulplu olanlardır. Attika Atölyelerinde üretilmiş olup, basit kenarlı ve gövdeli, burma kulplu amphoralar da kendine has özellikleri olan kaplardandır.

Attika’da Batı Yamacı stilinde üretilen amphoralar yanlara doğru hafifçe yayvan kenarlıdır. Silindir biçimli boyunları, basık gövdeleri vardır. Kaideler bir veya birkaç

⁹⁵ Rotroff, 1997, s. 110-114, çiz. 20-22, lev. 33-36.

⁹⁶ Rotroff, 1997, s. 110-114.

⁹⁷ Rotroff, 1997, s. 120- 124, çiz 24- 33, lev. 40- 45, no. 407- 459.

basamaklı olup kalıpta yapılmıştır. Bazen gövdenin alt kısmı da çark yerine kalıpta yapılmıştır. Metal kaplarda bulunan kulpların gövdeye yerleştirilmesi için yapılan, kalıp kanatlarının plastik taklitleri bazı amphoralarda kulpların omuzlara yerleştirildiği yerde görülür. Bunun dışında metal kaplarda bulunan yatay yivler, Batı Yamacı Seramiği amphoralarının kaidesi ile omuzu arasına yapılmış olduğu görünür. Kapların içi ve dışı çok iyi astarlanmıştır. Amphoralarda süsleme, vazanın iki yüzünde de vardır (birkaç örnek dışında). Tek yüze yapılan süslemede motifler, boyun ve omuz üzerinde ortaya çıkar. Amphoraların boynuna genellikle sarmaşık, defne çelengi, asma, palmet, rozet, pedant gibi bitki süsleri, omuza ise, daha çok geometrik süsler (kafes, iç içe kare, dama süsü) yapılmıştır. Atina Agorası'nda Batı Yamacı Tekniğinde dekore edilmiş olan amphoralar M.Ö. 3. yüzyıl ile M.Ö. 2. yüzyıl arasına tarihlenmektedir. Batı Yamacı stilinde üretilmiş amphoraların üretimi 1. yüzyılda tamamen durmuştur⁹⁸.

Krater⁹⁹; Atina Agorası'nda Batı Yamacı Stilindeki kraterlerin sayısı çok fazla değildir. Batı Yamacı stilinde dekore edilmiş kraterler arasında çan kraterler ve konik gövdeli kraterler vardır. Çan kraterler yaklaşık olarak M.Ö. 4. yüzyıldaki formlarını koruyarak kullanılmaya devam etmiştir. Bunların kulpları arasında kalan alanda sarmaşık, asma gibi bitki frizleri, iç içe kareler ya da dama süsü gibi geometrik motifler kullanılmıştır. Çan kraterler, kontekstlerine ve diğer verilere göre M.Ö. 3. yüzyıla tarihlendirilmiştir¹⁰⁰.

Diğer bir tip olan konik gövdeli kraterler (bolster- yastık krater) geniş ve derin gövdeleri vardır. Boynun altına yapııştırılmış makara ya da yastık biçimli kulpları vardır. Bu tip kulplara sahip olduğu için metal kaplardan etkilenmiş olduğu düşünülmektedir. Ağız ya dışa doğru yayvandır, ya da düz şekilde yapılmıştır. Yüksek olmayan yuvarlak bir kaide ve konik gövdeye sahiptir. Süslemede, bitki motifleri ve geometrik motifler kullanılmıştır. Konik gövdeli kraterlerin erken örnekleri M.Ö. 3. yüzyıla geç örnekleri ise erken 2. yüzyıla tarihlenmektedir.

Tabaklar¹⁰¹; Hellenistik Dönem'de en çok kullanılan servis kabı formudur. Kaide, halka şeklinde ve sığdır. Farklı kenar profiline sahip tabaklar kenar profillerine göre

⁹⁸ Rotroff, 1997, s. 120- 124.

⁹⁹ Rotroff, 1997, s. 137- 139, çiz. 41- 44, lev. 53- 58, no. 579- 608.

¹⁰⁰ Rotroff, 1997, s. 137- 139.

¹⁰¹ Rotroff, 1997, s. 152- 153, çiz. 56, lev. 69- 70, no. 820-837.

sınıflandırılmıştır. Hellenistik Dönemde Batı Yamacı Stilinde dekore edilmiş bu formlar ile sadece siyah astarlı farklı tiplerde tabaklar üretilmiştir. Atina Agora'sında bulunan Batı Yamacı tarzında dekore edilmiş tabakların ilk grubunu küçük tabaklar oluşturmaktadır. Ölçüleri 11-13.5 cm arasında değişmektedir. Kenar profilleri yivli, içbükey veya düz şekilde biçimlendirilmiştir. Bu kapların tamamı kaliteli astarla kaplanmıştır. İç zeminde genellikle dairesel bir yiv bulunan bu tabakların merkezindeki dairesel alanda -özellikle tabaklara özgü olan bir süs olan- yıldız motifi yer almaktadır. Tabağın iç yüzünde üzüm salkımları, asma yaprakları, sarmaşık süsü gibi bitki motifleri ile nokta benekleri gibi süsler de işlenmiştir. Bu tip tabakların çoğu M.Ö. 3. yüzyıla tarihlenmektedir. İçerisi rulet süsü olanlar ise bundan biraz daha geç, yani geç 3. ve erken 2. yüzyıllara tarihlenmektedir.

Batı Yamacı Tekniğinde dekore edilmiş büyük tabaklar, küçük tabaklardan daha yaygındır. Çapları 20 cm'den az olmayan bu formun sağlam ele geçen örneği çok azdır. Bunların da kenar profillerinin çok çeşitli olduğu görülür. Diğer tabaklarda olduğu gibi, halka biçimli bir kaideye sahiptirler. Bazı örneklerde asmak için olduğu düşünülen küçük delikler bulunmaktadır. Büyük tabakların iç yüzeyleri ince tonda siyah bir astarla boyanmıştır. Dış yüzde, kenarın altındaki belli bir bölüm dışındaki kısım tümüyle astarlanmamıştır. Süsleme, üzüm salkımları, asma yaprakları, sarmaşık süsü gibi bitki süsleri ile nokta beneklerinden oluşur. İç yüzün merkezinde yıldız ya da rozet ve merkez dışındaki diğer yerlerde, birbirinden çizgiler ve beneklerle ayrılan birkaç friz halinde olduğu görülen sarmaşık, üzüm salkımları, filizler, defne yaprakları gibi bitki motifleri kullanılmıştır. Bu grup içinde yer alan kaplar, genel olarak M.Ö. 3. yüzyıla tarihlenmektedir. Atina Agorası'nda bulunmuş Batı Yamacı tarzında dekore edilmiş tabaklar fazla yaygın değildir. Bunlar, M.Ö. 2. yüzyılda yerini farklı biçimdeki tabaklara, karnı basamaklı süssüz tabaklara bırakır¹⁰².

Lagynos; yuvarlak ağızlı aşağı doğru genişleyen ince boyna sahip ve omuzda dönüş yapan basık karınlı bir forma sahiptir. Kaide yuvarlak ve geniştir. Kulplar genel olarak şerit şeklindedir. Boyundan omuza geçişte ve karnın ortasında yatay yivler bulunmaktadır. Süsleme, boyuna ve omuza yapılır. Boyun kısmında genelde çelenkler

¹⁰² Rotroff, 1997, s. 152- 153.

(bitki süsleri ile yapılmıştır) veya pedant gibi motifler işlenmiştir. Omuzda bu süslerin yanısıra, basit nokta süsleri de kullanılmıştır.

Oinokhoe; Batı Yamacı Stilindeki oinokhoeler amphoralar ile yakından ilişkilidir. Yunanistan'da ender görülür. En erken boyanan örnekleri 3. yüzyılın 3. çeyreği ile M.Ö. 250 arasına Edwards 460 ve Dikeras¹⁰³ 461 ile aynı kontexten olduğu için verilebilir. Gövde, oval, yüksek omuzlu ve nispeten küçüktür, ince, kalıplı bir halka ayağı vardır. Gövde kazınmış silindirik bir yiv vardır, genellikle geniş kenarlıdır. Ağızdan omuz altına bükümlü bir kulp bulunur. Kalın firnis iç ve dışta kullanılır. Bazı örnekler su saklamak ya da servis etmek için, bazıları da tavernalarda şarap taşımak için kullanılırdı. Tarihleyecek çok az parça olduğu için Batı Yamacı amphoraları ile yapılan tarihlemelerde M.Ö. 250'den sonrasına tarihlenebilir. 465'teki örnek ise en son örnektir. Bu da M.Ö. 225'e tarihlenir.

Diğer biçimler; buraya kadar ele alınan Batı Yamacı Stilinde süslenmiş vazolar dışında Atina Agorası'nda seyrek de olsa bu tarzda süslü oinokhoe-chous¹⁰⁴, unguentarium¹⁰⁵, kapaklar¹⁰⁶, makara biçimli tuzluk¹⁰⁷, kenarı dışa uzantılı derin Kâse¹⁰⁸, guttus¹⁰⁹, situla¹¹⁰ gibi vazolar ele geçmiştir. Ayrıca başka atölyelere ait Batı Yamacı tarzında süslü kaplarda Agora kazılarında ele geçmiştir¹¹¹.

2.2. PERGAMON ATÖLYESİ

Bilgi için bkz¹¹².

2.3. SARMAŞIK TABAK ATÖLYESİ

Farklı araştırmacıların ürünlerine dikkat çekmesine rağmen üçüncü bir merkezin yeri bir sır olarak kalmaya devam etmektedir¹¹³. Farklı bir dekorasyonla birbirine

¹⁰³ Rotroff, 1991, s. 72.

¹⁰⁴ Rotroff, 1997, çiz.34- 36, lev. 46-48.

¹⁰⁵ Rotroff, 1997, s. 175-178, çiz. 72, lev. 85, no. 1163-1172.

¹⁰⁶ Rotroff, 1997, s. 192-201, çiz. 78- 84, lev. 94-101, no. 1263- 1306, 1329- 1333.

¹⁰⁷ Rotroff, 1997, s. 175-178, çiz. 65, lev. 75-79, no. 1064- 1089.

¹⁰⁸ Rotroff, 1997, s. 172-175, çiz. 68, lev. 80, no. 1106.

¹⁰⁹ Rotroff, 1997, s. 172-171, çiz. 71, lev. 83-84, no. 1140-1154.

¹¹⁰ Rotroff, 1997, s. 134-135, çiz. 40, lev. 53, no. 570-578.

¹¹¹ Rotroff, 2001,s.115, fig. 5.

¹¹² Katı, 2019, s. 25.

¹¹³ Patsiada 1990, s. 108, 121; Hayes 1991, s. 6-7; Rosenthal-Heginbottom, 1995, s. 225-228.

bağlanmış bir dizi şekil üretilmiştir. En yaygın olarak bulunan, dışa bükey veya düz dışarı duvarlı ve yivli topuzlu ağzı olan bir kaba tabaktır. Bunun dışında düz tabak da bu atölyede üretilmiş bir diğer formdur. Zeminin dış kısmının etrafında, büyük ölçekli bir defne çelengi veya daha çok koyu boyanmış beyaz veya sarımsı beyaz renkli sarmaşık girlandı, iri, dalgalı saplı, bazen zeminin ortasından bir veya iki boyalı çizgi ile gösterilir. Attik plakaların aksine, genellikle palmetler bazen boyalı yaprakları ile dönüşümlü ve ruletleme ile çevrelenmiştir, zeminin merkezinde damgalı bir rozet vardır. Bazı araştırmacılar bunları içbükey profilli, yivli, çıkıntılı bir çerçeveye sahip bir dizi levhaya bağladılar¹¹⁴. Daha büyüktürler, ancak daha incedirler ve asma yaprakları ve çiçekli dekorlar genellikle çelenklerin yerine geçer¹¹⁵.

Bu atölyenin tabakları 2 gruba ayrılarak incelenmiştir;

Tip 1 tabakları, kuzeyde Tarsus'tan, Filistin ve Mısır'a uzanan kıyı bölgelerinde, güneyde İskenderiye'ye ve Kıbrıs'da önemli merkezlerde ortaya çıkmıştır¹¹⁶ (Şek. 7). Ayrıca Filistin'de, özellikle de Samaria ve Maresha'nın iç bölgelerinde ele geçmiştir¹¹⁷. Bu alanın dışında sadece nadiren rastlanmıştır. Bir örneği Tel Halaf'ta ve birkaç tanesi Ephesos ve Rhodos'ta bulunmuştur¹¹⁸. Knidos'ta da bu atölyeye ait olduğu düşünülen bir parça mevcuttur¹¹⁹.

Tip 2 tabakları daha az sayıdadır ve daha küçük bir coğrafya ile sınırlıdır: Kıbrıs'tan daha batıya geçmemiştir ve esas olarak Tarsus'tan Aşdod'a uzanan kıyı bölgelerindedir.

Dağılımları, bu kapların Doğu'da bir yerlerde üretildiğini açıkça göstermektedir. Parlaklık ve standart dekoratif repertuarın yüksek kalitesi, tamamen Hellenleştirilmiş bir merkeze işaret eder, ancak damgalama ve boya kombinasyonu ana geleneğe belirli bir mesafeyi gösteren bir yeniliktir. Rosenthal-Heginbottom, onları sadece doğudaki bir atölyeye ait olduğunu varsayarken, Hayes, Güneydoğu Ege'yi, güneydoğudaki Akdeniz için Patsiada'yı düşünmektedir¹²⁰. Filistin'deki yoğunlaşma dikkat çekicidir. Yine de, çok

¹¹⁴ Rotroff, 2001, s. 101.

¹¹⁵ Rotroff, 2001, s. 101.

¹¹⁶ Rotroff, 2001, s. 101.

¹¹⁷ Rotroff, 2001, s. 101.

¹¹⁸ Rotroff, 2001, s. 101.

¹¹⁹ Kögler, 2010, s. 258.

¹²⁰ Rosenthal-Heginbottom, 1995, s. 227; Hayes 1991, s. 7; Patsiada 1990, s. 142.

fazla yerde bulundukları Levant bölgelerinde bile Dor'dan Ashdod'a kadar olan sahil hariç, araştırmacılar yerel üretimlerden yoksun olduklarında ısrar etmektedirler. Jean-Paul Morel; birçok tip 1 tabağı İskenderiyede incelediğinden, burasının bir merkez olduğunu öne sürmüştür. Kapların coğrafi dağılımı göz önüne alındığında, bunun yerine Küçük Asya'nın güney sahilinde veya Lübnan ve Suriye kıyılarında bir yer önerilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BATI ANADOLU'DA BATI YAMACI SERAMİĞİ

Çalışmamızda Rotroff'un 2002'de yaptığı çalışmada olduğu gibi Batı Anadolu'da Batı Yamacı Seramiklerinin bulunduğu yerleri 3 kategoride ele alacağız;

- 1) İyi kalite de ürün veren merkezler
- 2) Küçük merkezler
- 3) Tüketici konumundaki merkezler

3.1. İYİ KALİTEDE ÜRÜN VEREN MERKEZLER

İyi kalitede ürün veren bu büyük merkezlerde üretilen Batı Yamacı Seramikleri geniş bir form ve bezeme repertuarına sahiptir, buralarda belirgin bir ihracat söz konusu olduğundan yukarıda bahsetmiştik. Bu merkeze Batı Anadolu'da tek örnek -şu ana dek yapılan çalışmalar ve buluntular neticesinde- Pergamon atölyesidir.

3.1.1. Pergamon Batı Yamacı Seramikleri

Pergamon atölyeleri M.Ö. 3. yüzyıl boyunca kullanılan Batı Yamacı Seramiği tekniğini, Attik Batı Yamacı Seramikleri ile ilişki içinde olarak 1. yüzyıla kadar devam ettirmiştir. Sadece stilin erken döneminin biçimleri kantharoslar, kraterler, iç ve dış dekorasyona sahip çanaklar hem şekil hem de koyu renkteki sırları ile Attika örnekleriyle görünür benzerlikler sunarlar. Tarzın zirve ve geç aşamaları boyunca, Pergamon atölyeleri, kendine has bir dizi şekillerle ayırt edilir: Skyphos, düz veya dikey ağızlı kâseler, bardaklar küçük taşlar ve kireç taşı parçacıkları ile kahverengimsi materyalden oluşmuş ve mat veya parlak, kırmızı ya da kırmızımsı kahverengi astar ile kaplamıştır. Çeşitli dekoratif tekniklerin kombinasyonu - boyama, insizyon (kazıma), parlatma - ya da bireysel kullanımları- Pergamon atölyelerine özgüdür. Pergamon Batı Yamacı Seramiği üretiminin erken evresinde, tablo dekoratif teknikler arasında baskın olmasına karşın, insizyon M.Ö. 2. yüzyılın ortalarından itibaren gelişmiş ve geç üretim aşamasında ana dekoratif teknik olarak kullanılmıştır. Dr. Behr üretim aşamasında boyunca Pergamon vazoların gelişiminden bir sonraki adım -sigillata- hakkında tek bir şeyden

bahsedileceğine inanmakta, kazıma ile yapılmış bazı Batı Yamacı kaplarının sigillataya geçişi sağladığından bahsetmektedir¹²¹. Bu vazolar Ege denizinin doğusundaki Yunan Adaları ve Karadeniz'in kuzeyindeki ve batısındaki Yunan şehirlerinde de iyi belgelenmiştir. İncelenen bölgelerde Pergamon atölyeleri veya bunun etkisi altındaki atölyelerde üretilmiş Batı Yamacı vazolarının şekilleri görülür.

Pergamon'da ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinin kil rengi genellikle açık kırmızıdan kahverengi - kırmızıya kadar değişen renktedir¹²². Mikalıdır, iri taneli fakat seyrekte olsa kireç taşı parçaları içerir¹²³. Kaplarda mika az miktarda fark edilir. Her zaman düzgün bir tutarlılık olmasa da firnis yoğundur ve nadiren parladığı görünür. Aynı zamanda mat görünüme sahip olan örnekler de vardır. Rengi siyah ile kırmızımsı-kahverengi tonlar arasında değişim göstermektedir. Nadir durumlarda siyah astar ile kırmızımsı kahvenin istemli olarak eşit miktarda kullanıldığı görülür. Yoğun firnisli parçalar Per.5 ve Per.6 Attik Batı Yamacı Seramikleri ile aynı düzeydedir.

Süsleme iki şekilde yapılmıştır:

- a) Dekorasyonun deneyimli birisi tarafından başarılı bir şekilde yapıldığı gözlemlenebilmektedir. Süsleme beyazımsı ya da koyu kırmızı tonlarda (bu Attika'da daha az yaygındır, rölyef daha yaygındır) olup fırça ile yapılmıştır.
- b) Kazıma ile yapılan diğer süsleme türünde; firnislenen kap fırınlamadan önce kazınır ve sonra pişirilir.

Çarkın kapta bıraktığı dönme damarının tersi yönde kazıma ve boyama sıkça kullanılır. Bunun dışında, açık kırmızı ve beyaz rengin çeşitli tonları popülerdir. Aynı dekor tekniği Attik Batı Yamacı Seramiklerinde de görülür. Genellikle turuncumsu kırmızıdan sarıya dönen bir renk kullanılır.

Batı Yamacı tarzında bulunan Attik ve Pergamon yapımı seramikler arasında dekoratif elemanlar ve kap formları karşılaştırıldıklarında aralarında gözle görülür farklılıklar vardır. Her iki grupta da çoğunlukla kil rengi ve bezeme kendine özgüdür. Per.5 ve D81 Attika örneklerine çok yakındır ama kil rengi tipik Attik kil rengi değildir. Bu parçalardan hiçbirinin bu gruba ait olmama olasılığı da vardır. Dama tahtası ve kare

¹²¹ Behr, 1988, s. 147-150.

¹²² Schäfer, 1968, s. 45.

¹²³ Schäfer, 1968, s. 45.

desen motifi Attik ya da Attik bir parçanın çok iyi bir kopyasıdır. Ancak bunların Attika ya da Pergamon üretimi olduğunu kanıtlayacak bir veri şu an itibarıyla yoktur¹²⁴.

Pergamon Batı Yamacı tarzında üretilen kapların formları; kâse, skyphos, skyphos - kantharos, amphora, lagynos benzeri halka kulplu güğümler gibi kap formları kullanılmıştır. Bu kaplar Attik formlarından bağımsızdırlar ve farklı form tipolojileri vardır.

3.1.1.1.Kantharos

Kantharoslarda simetrik yapılmış iki dikey kulp bulunmaktadır. Kulplar kabın gövdesinde devam eden bezemeyi bölmektedir. Ağız dışı çekiktir ve kulp bu ağzın altından yapılmıştır. Kantharosların kulpları kolay tutulması için başparmak çıkıntısına sahiptir. Bunların en basiti kulbun ortasına bir parça kilin eklenmesiyle yapılan çekiç kulplu olanlardır. Bu eklenen kilin yerine bazen sarmaşık yaprağı¹²⁵ ve çok nadiren satyr maskları¹²⁶ aplike edilmiştir.

3.1.1.2. ‘S’ Profilli Kantharoslar

Schäfer, Pergamon’da ele geçen bu kantharosları “Karınli Kadeh” olarak isimlendirmiştir¹²⁷. Söz konusu kantharosların yükseklikleri 10 ile 25 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Kulplarda Rotelle (makara) şeklinde aplikler bulunur. Buna başparmak çıkıntısı da denir. İlk başlarda formun ince ağız kenarından yumuşak bir kavisle şişik karna geçiş görülmektedir. Schäfer 1968’deki çalışmasında Per.1, 2, 3 katalog numaralı bu kantharosların en erken formlar olduğunu belirtir. Per.2 Asklepion’da Hellenistik dolgu I tabakasından bulunmuş ve M.Ö. 280/270 yıllarına tarihlenmiştir. Kantharosların zamanla kenar kısımları daha belirgin bir görünüm almıştır. Per.3, 4 nolu kantharoslar bu gruba dahildir ve M.Ö. erken 3. yüzyıldan M.Ö. 190’lara kadar kullanılmıştır. Schäfer, bu kantharosların Smyrna’da çok fazla ele geçtiğini, Güney Rusya, Trakya’da da bu formların bilindiğini ve İskenderiye’de benzer örneklerin

¹²⁴ Schäfer, 1968, s. 45

¹²⁵ Thompson, 1934, s. 320, fig. 5, a30 - 31.

¹²⁶ Watzinger, 1901, s. 78, no. 26; Schäfer d25, tab. 9-10.

¹²⁷ Schäfer, 1968, s. 49.

bulunduğunu aktarmıştır¹²⁸. Atina’da bu forma en yakın “Kabiren Skyphosları”nın olduğunu söyler.

Behr, Pergamon’da ‘S’ profil kantharosları üzerinde ayrıntılı bir çalışma yapmıştır¹²⁹. Üç ayrı tipe ayırdığı bu kantharosları, gelişimlerine göre farklı tarih aralıklarına vermiştir.

1988 yılında yaptığı çalışmasında Behr bu formu 3 evre altında toplamıştır¹³⁰.

İlk evrede; kantharosların kenar ve boyun kısmının içe bükey olduğu görülür, karında dış bükey profile sahiptir. Profile vurgu kazandırmak için bazı örneklerde boyundan karın bölgesine geçişin keskin olduğu görülmektedir. Bu kantharoslarda boyundan gövdeye geçişte ‘S’ profili görülmektedir. İlk evredeki kantharoslar M.Ö. 3. yüzyıl ilk yarısı ile M.Ö. 3. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir.

İkinci evrede; kenarın dışa çekikliğinin daha belirgin bir hal aldığı, boyunun kısaldığı ve bezemeninde daha yukarıda olduğu görülmektedir. Karın ilk evrenin örneklerine nazaran şişkindir ve bu sebeple ‘S’ profilili gövde daha gergindir. Bu evredeki kantharoslar M.Ö. 3. yüzyılın sonu ile M.Ö. 1. yüzyıl 3. çeyreği başları gibi bir tarih aralığında üretimde olduğu bilinmektedir.

Üçüncü evrede ise boyun daralır ve gövde şişkin bir görünüm kazanır. Kulplar daha yukarı taşınmıştır. Bundan dolayı gövde ile arasındaki oran uyumu da bozulmuştur. Bu kapların M.Ö. geç 2. yüzyıl ile M.Ö. 1. yüzyıl ortasına kadar üretilmiş olduğu saptanmıştır.

Behr, özellikle evre I ve evre II’nin kantharoslarının M.Ö. geç 4. yüzyıl ve M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısına tarihlenen Attika Batı Yamacı kantharoslarından türedikleri görüşündedir¹³¹. Sarnıç buluntularıyla alt sınır M.Ö. 1. yüzyılın 2. çeyreğine kadar çekilir¹³².

¹²⁸ Schäfer, 1968, s. 50.

¹²⁹ Behr, 1988, s.113-115.

¹³⁰ Behr, 1988, s.113-115.

¹³¹ Behr, 1988, s. 115.

¹³² Behr, 1988, s. 114- 115.

3.1.1.3. İç Yüzü Bezemeli Kâseler- Tabaklar

Konik bir biçimde açılarak incelmış, düz ağızla biten bir profile sahip olan form, kaideden gövdeye bazen yumuşak bir geçişe, bazen de kaide altına geçişte bir çıkıntıya sahiptir. Bazen dış yüzü düzgün yivlerle bölümlere ayrılmıştır. Kabın iç yüzünün merkezinde her zaman bir çiçek motifi vardır¹³³. Bu çiçeğin yaprakları bazen beyaz boya ve kil boya ile dönüşümlü olarak yapılmıştır. Ağzın kenarındaki süslemede, sarmaşık dalı, kalp yaprak dizisi ya da palmet ve yunus motifleri kullanılmıştır. Dış yüzdeki palmet motifi, iç kısmın ortasındaki yıldız çiçeğinin her yaprağı ile aynı akstadır. Palmet motifleri, ortada dik bir yaprak ve yanlarda simetrik olarak açılan uçları ve kıvrılan yapraklardan oluşmaktadır¹³⁴. Bu yıldız formu çiçek süslemesinin, Attika Batı Yamacı Seramikleri ile ispat edilebilir az bir bağlantısı ve paralelliği vardır¹³⁵. İç yüzü bezemeli kaplarda merkezi yıldız çiçeği tipik süsleme unsurudur¹³⁶. Bu form M.Ö. 3. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Roma Dönemine kadar giderek Doğu Sigillata A gri siyah ve ince duvarlı formlara dönüşmüştür. İç yüzü bezemeli tabak formu Attika ve Korinth' te Batı Yamacı Seramiği içinde M.Ö. 3. yüzyılın 3. çeyreğinden itibaren üretilir ve Behr bu formun değiştirilmeden Pergamon repertuvarına eklendiğini belirtir¹³⁷ (Ktlg. No: Per. 8, 9, 10).

3.1.1.4. Lekane

Lekaneler; kaideden basit bir eğimle yükselmekte ve ağızda dışa yuvarlanmaktadır. Dudak altında birleşen iki yay şeklinde kulba sahiptirler. Bu forma karınlı çanak da denilmektedir¹³⁸. Ağız çapı 50 cm'ye kadar ulaşan örnekleri mevcuttur. Erken örnekler bodur bir forma sahiptir, dudağın kalın ve çok geniş olmadığı görülür. Zamanla gövde incelmış ve dudak erken örneklerle göre daha sert biçimde aşağıya sarkıtılmıştır¹³⁹. Geniş açık formuyla içinde karışımlar yapmaya uygun olan kaplardandır. Bu kaplar, su ve şarabın karıştırıldığı servis kaplarıdır¹⁴⁰.

¹³³ Behr, 1988, s. 145.

¹³⁴ Behr, 1988, s. 145.

¹³⁵ Schäfer, 1968, s. 47.

¹³⁶ Schäfer, 1968, s. 47.

¹³⁷ Behr, 1988, s. 145-146.

¹³⁸ Schäfer, 1968, s. 48.

¹³⁹ Behr, 1968, s. 155.

¹⁴⁰ Schäfer, 1968, s. 48.

Derin kâseler (Lekane) M.Ö. erken 3. yüzyıldan itibaren Korinth Batı Yamacı Seramiğinde ve Atina Agorası'nda bilinmekteydi¹⁴¹. Pergamon örneklerinin benzerleri, Samaria ve Thasos'da görülmektedir¹⁴². Formun erken örnekleri Pergamon'da bulunmakla birlikte en erken olanları, Altar buluntuları ve Asklepion'dan ele geçen parçalarıdır. Bunlar M.Ö. 190/180 tarihlenmektedir. Behr, formun muhtemelen M.Ö. 2. yüzyıl başlarında Pergamon'ya gelmiş olabileceğini ve M.Ö. 1. yüzyılın başlarına kadar üretildiğini söylemektedir¹⁴³. Fakat Rotroff, 2001 yılındaki makalesinde Pergamon'daki bu örnekler için daha erken bir tarihi öne sürmüş ve Khios'da bir kontekstden çıkan malzenin M.Ö. 3. yüzyılın ortalarına tarihlenebileceğini söylemiştir¹⁴⁴.

3.1.1.5. Skyphos

Schäfer bu parçaları dış yüzü bezemeli ince duvarlı çanaklar olarak isimlendirir (Ktlg. No: Per.10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17). Schäfer' in kâseleri M.Ö. 220-190 arasına tarihlenmesinden sonra Pergamon'da bu form Behr tarafından iki evre altında incelenmiştir¹⁴⁵.

Evre I varyasyon A'da tüm parçalar hafif içe dönük dudaklıdır ve yumurta şeklinde bir formdadır. Dudak kenarının alt kısmında yer alan yatay bezeme bir ya da daha fazla yivle sınırlandırılmış şekildedir. Varyasyon A'nın bir örneği Pergamon Zeus Altarı buluntusundan çıktığı için bu formun ortaya çıkışı en geç M.Ö. 2. yüzyıl başlarına tarihlenir ve tüm 2. yüzyıl boyunca da kullanım görmüştür.

Evre I varyasyon B'de dudak, düz bir şekilde biter. Yarım küresel bir forma sahiptir. Bezemenin yivlerle sınırlandırıldığı görülür. Bu varyasyonun, Asklepion'da M.Ö. 2. yüzyılın 2. çeyreğinden sonra görüldüğü ve M.Ö. geç 3. yüzyıldan ile M.Ö. 2. yüzyıl ortalarına kadar olan tarih aralığında kullanıldığı bilinmektedir.

Evre II'de ise yarım küresel forma sahiptir, dudak az bir eğimle içe kıvrılmakta ve iç kısmında çıkıntılı bir profil yapmaktadır. Cidar Evre I'e nazaran daha kalındır. Bezeme, sadece kazıma çizgi ile yapılmış ve yaprakların içi kazıma çizgilerle taranmıştır

¹⁴¹ Behr, 1988, s. 156.

¹⁴² Behr, 1988, s. 156.

¹⁴³ Behr, 1988, s. 156.

¹⁴⁴ Rotroff, 2002, s. 97-115.

¹⁴⁵ Behr, 1988, s. 147-149.

ki bu da bu stilin geç dönem özelliğidir. Dal kıvrımlarının azaldığı görülür. Evre II’de iki varyasyon karışmıştır. Astar çoğu parçada kırmızıdır. Çoğu parçanın astarı kırmızı olduğu için sigillataları işaret etmektedir. Fincanlar, düz çanaklar ve dik kenarlı çanaklarda olduğu gibi, bu tipin de sigillata formunun öncüllerinden olduğu düşünülmektedir. Kazıma tekniği ve bezemesiz sigillata kadehlerin ortaya çıkışı ile evre II’nin M.Ö. 2. yüzyıl ortalarından sonlarına kadar kullanıldığı düşünülmektedir¹⁴⁶. Demetrias ve Tarsus’da bu form, M.Ö. 3. yüzyıl sonu 2. yüzyılın başlarından itibaren bilinmektedir. Form, tüm M.Ö. 2. yüzyıl boyunca repertuarda yer alır. Hatta Samaria’da M.Ö. 1. yüzyıla dek yaygındır.

3.1.1.6. Amphoralar

Bu formun erken örnekleri, Attika Batı Yamacı Seramiği’nde M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısından beri bilinmektedir¹⁴⁷. Başlangıçta henüz relatif şişkinlikle dudak küçük, ince kulp gergin bir gövdeden çıkmaktadır. M.Ö. 2. yüzyılda geleneksel formun yuvarlak gövdesi bikonikleşmiş dudak ve geniş kulp daha gevşek bir şekilde bağlanmıştır. Pergamon’da üretilen Batı Yamacı amphoraları dışa uzantılı ağız kenarlı olup kenar ucunun düzleştirildiği görülür. Boyun geniş silindirik, gövde basık küresel ve alçak halka kaidelidir. Kulplar şerit şeklindedir. Bezeme özellikleri açısından ise Pergamon atölyesinde daha çok bitkisel bezemelerin tercih edildiği görülür. Attika ve Pergamon atölyelerinin form ve bezeme özellikleri açısından birbirinden oldukça farklı amphoralar üretmiş oldukları görülür. Form özellikleri açısından karşılaştırıldığında Pergamon’da formun profili Attika’ya göre daha yuvarlaktır ve gövdenin alt bölümü yivlidir. Pergamon atölyesinin ürettiği amphoraların kulplarının burmalı değil şerit şeklinde olduğu görülür. Bezeme açısından ise Attika’da boyun üzerinde daha çok pendantlar yer alırken omuz üzerinde ise dama tahtası, dikdörtgen friz ve iç içe kareler mevcuttur. Pergamon’da ise daha çok bitkisel bezemeler (sarmaşık dalı gibi) ön plandadır¹⁴⁸. Pergamon atölyesinin ürettiği Batı Yamacı amphoralarında gövdenin alt bölümünün yivli ve kulbun şerit olması metal kaplardan etkilenerek üretildiklerini gösteren önemli hususlardır¹⁴⁹ (Ktlg. No: Per. 26, 27, 28).

¹⁴⁶ Behr, 1988, s. 148-149.

¹⁴⁷ Thomson, 1934, tab. 22, no. 96.

¹⁴⁸ Behr, 1988, s. 171.

¹⁴⁹ Schäfer, 1968, s. 50.

3.1.1.7. Krater

Çok sayıda ele geçen parça bu tipin Pergamon'da popüler olduğunu göstermektedir (Per. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25). Kerç'te ele geçen çok iyi korunmuş bir örnek ile bu kabın formu ortaya çıkmıştır. Geniş olan kap ve dökmeye ve kepçe ile almaya, içerisinde bir şey karıştırmaya uygun ve günlük olarak da şarap ile suyun karıştırılmasında kullanılabilecek bir formdur. Bu tipte ve tarzda boyanmış seramikler Atina'da MÖ. 3. yüzyıldan beri kullanılmaktadır¹⁵⁰. Söz konusu vazoların kendine has kulpları vardır. Bu tip kaplar Attik Batı Yamacı Seramikleri'nde nadiren görülür. Öte yandan Troia, Thasos, Alexandria, Samaria ve daha önce belirttiği gibi Kerç'te bilinmektedir.

Zeus Sunağı'ndan ve Asklepieion'un 9. yapı katmanından gelen parçalar, bu formun 2. yüzyılın başlarında kullanıldığını göstermektedir¹⁵¹. Khios (Sakız) Adası'nda en az bir parça 225'ten önceki bir kontekstte bulunmuştur¹⁵². Bu tarihi 3. yüzyıla kadar geriye çekmektedir¹⁵³. Schäfer, formu yaklaşık olarak 225-175 yıllarıyla sınırlar. Bununla birlikte Behr, seriyi geç bir kontekstten iki parçaya dayanarak ilk yüzyılın başına kadar geriye götürmektedir¹⁵⁴. Atina'da Krater'in 175 civarında kullanım dışı kaldığı düşünülebilir¹⁵⁵. Muhtemelen 2. yüzyıldan önce kullanılmayan bir motif olan yonca yapraklı çelenk¹⁵⁶ bu açıklığın sonunda ortaya çıkmıştır¹⁵⁷.

3.2. KÜÇÜK MERKEZLER

Küçük merkezlerdeki üretim ise daha sınırlı repertuara sahiptir. İyi kurulmuş endüstriye sahiptirler. İhracatları ya yoktur ya da yok denecek kadar azdır. Batı Anadolu'daki bu merkezler ya Attika atölyesini ya da -genellikle- Pergamon atölyesini taklit etmişlerdir. Ancak kalite hiçbir zaman asılları gibi olmamıştır. Aynı zamanda bu

¹⁵⁰ Schäfer, 1968, s. 48.

¹⁵¹ Rotroff- Oliver, 1994, s. 44.

¹⁵² Rotroff- Oliver, 1994, s. 44, dipnot 84.

¹⁵³ Rotroff- Oliver, 1994, s. 44.

¹⁵⁴ Behr, 1988, s. 156.

¹⁵⁵ Rotroff- Oliver, 1994, s. 44.

¹⁵⁶ Rotroff- Oliver, a.g.e. , bkz. s. 109.

¹⁵⁷ Rotroff- Oliver, a.g.e. , s. 44.

büyük merkezlerden ithal edilen ürünleri kullanmışlardır. Rotroff bu merkezler için Batı Anadolu'da Sardeis, Ephesos ve Knidos'u önermiştir.

3.2.1. Sardeis Batı Yamacı Seramikleri

Sardeis'te bulunan Batı Yamacı Seramikleri, genellikle Pergamon üretimi Batı Yamacı Seramikleri ile benzerlik göstermektedir¹⁵⁸. Burada bulunan Batı Yamacı Seramikleri'nin Attik olmadığı düşünülmektedir, ancak bazı parçalar (Srd. 4, 18) Attik (daha narin ve daha kaliteli) özellik gösterir ve 3. Antiokhos'un MÖ. 213'te şehri tahrip etmesinden öncesine, yani Hellenistik Dönem'in ilk yıllarına tarihlendirilirler¹⁵⁹. Ele geçen bu parçalar büyük ihtimalle Küçük Asya'nın içinden ithal olabilirler ve çoğu, 3. ve 2. yüzyıllara tarihlendirilmiştir¹⁶⁰. Sardeis'te Batı Yamacı geleneğinin ne kadar devam ettiğini kesin bir şekilde söylemek zordur.

Standart malzemede ton oldukça kırmızıdır (genellikle 2.5YR6/6, SYR6/6 veya SYR7/6). Kil genellikle mikalıdır, bazen altın rengi mikadan lekeler içerir ve genel olarak beyaz mika içerir. Astar, siyah ve kırmızımsı-kahverengi tonları arasında değişir. Siyah parçaların bazen metalik bir parlaklığı vardır¹⁶¹ (örneğin, Srd. 2), (144, 163, 178, 195)¹⁶². Nadiren parçalar tamamen kırmızı astar içerir, ancak genellikle astar beneklidir. Yerel ürünler ile ithal edilen ürünleri ayırt etmek için güvenilir kriterler bulmak zordur. Yaygın düşünce kapların yakın bölgelerde üretildiğidir. Fakat bazı durumlarda, başka yerlerden gelen malzemelerle yakın paralellikler görünür, bazı parçalar genellikle Küçük Asya kıyısından bir merkezin taklidi olarak tanımlanmaktadır¹⁶³.

Dekorasyonda genellikle noktalar, balıksırtı motifi ve yaprak motifleri yer alır. Kazıma çizgi çok ender kullanılır. Örnekler bunun yerel bir malzeme olduğunu öne sürmek için yeterlidir¹⁶⁴. Kapların genelini siyah sırlı olduğu görülmektedir.

¹⁵⁸ Rotroff- Oliver, a.g.e. , s. 38.

¹⁵⁹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

¹⁶⁰ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

¹⁶¹ Rotroff- Oliver, a.g.e., diğerleri için bkz. Ktlg. No. 144, 163, 178, 195.

¹⁶² Rotroff- Oliver, a.g.e., s.38, dty. için bkz. 149, 156.

¹⁶³ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

¹⁶⁴ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

4.2.1.1. Sardeis Batı Yamacı Seramiği Kap Formları

4.2.1.1.1. Kantharos

4.2.1.1.2. “S” profilli Kantharos

Karakteristik form özelliği dışbükey ve içbükey profili ve dikey kulpları olan kantharos, Küçük Asya Batı Yamacı çömleklerinin standart bir içki kabı formudur, Pergamon ve Ephesos'ta kronolojik bakımdan eksiksiz örneklerle belgelenmiştir¹⁶⁵. Form, 3. yüzyılın ortalarında üretilmeye başlanmıştır ve 2. yüzyılın ikinci yarısında Pergamon sigillata repertuarının parçası olmaya yetecek kadar popülerdir ve bu süre zarfında kullanılmaya devam etmiştir. Sardeis'teki örneklerin, mızrak ucu kolye ve bitkisel motiflerle yapılan çelenkleri, şeklin standart dekorasyonunda vardır¹⁶⁶. Şekil Srd.1 aynı biçimde olabilir, ancak ağzın altında bir omuza sahiptir. Küçük Asya'da benzeri olmayan motifler olan, Karadeniz şehirlerinden gelen çanak çömleklerden bilinen su kuşları ve rozetleri ile zarif bir friz; bu kabın ithal olduğu sonucunun çıkarılmasına neden olmuştur¹⁶⁷.

4.2.1.1.3. Skyphos

Skyphos ya da skyphos-kantharos olarak adlandırılan klasik geleneğin Korinth tipine benzeyen sade geniş form Pergamon, Ephesos ve Rhodos'ta Batı Yamacı tarzında üretilmiştir. Boynun altındaki alan, süsleme ile kapatılmıştır ve gövdenin altı genellikle sadece siyah astarlıdır. Kantharoslarda gördüğümüz, başparmak destekli dikey kayış tutamakları vardır. Form Sardeis' te, 3. ve 2. yüzyıllarda üretilmiştir¹⁶⁸. 113'ün ince, parlak sırsı onu erken Hellenistik bir örnek olduğunu gösterir. Srd. 2, 4 ve 5' n firmisli gövdeleri onları kesinlikle skyphos olarak tanımlar ve çok düz boyunları olması sebebiyle Srd.3 ve 115¹⁶⁹ bu gruba dahil edilmiştir¹⁷⁰. Srd. 6 ise boyundaki kulp izi nedeniyle dahil edilmiştir. Daha fazla eğimli boyunlu diğer parçalar ya bu şekildeki bardaklara ya da dış dekorasyona sahip kapların grubuna dahil edilebilir.

¹⁶⁵ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

¹⁶⁶ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 38.

¹⁶⁷ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 39.

¹⁶⁸ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 39.

¹⁶⁹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 39, dty için bkz. Kat. No. 115.

¹⁷⁰ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 39.

4.2.1.1.4. Dış Dekorasyonlu Bardaklar

Parçalar, tam profil vermek için yeterli değildir, dolayısıyla başka yerlerde tam korunmuş olan kaplar ve çeşitli varyasyonlarda ele alınmıştır. Behr, Pergamon'da yaptığı çalışmasında bu parçaları skyphoslar altında değerlendirip, iki gruba ayırarak incelemiştir¹⁷¹.

Evre 1:

Bardakların en belirgin serisi, basitleştirilmiş yapraklar, yanlarında sarmaşık yaprakları ya da bir zeytin dizisi, genellikle beyaz renkte, kazıma yiv işlenmiş çok dar bir bantla sınırlı ve bazen de ağzın çok altına yerleştirilmiş bir dekorasyona sahiptir (Srd. 7, 8). Bu Behr'in ve 2. yüzyıla tarihlendiği 1. aşama, varyasyon A'dır. Parçalarımızın çoğunda bulunan iyi siyah astar, formun belki de 3. yüzyılın ortalarında daha önceden yapılmış olabileceğini düşündürmektedir. Tip, Pergamon'da yoğun miktarda temsil edilmektedir, Ephesos'ta da görülür ve belki de bir Pergamon'a özgüdür. Sardeis'teki örneklerin en azından bir kısmı Pergamon ithalatı olmalıdır¹⁷².

Evre 2:

Sardeis'te Evre II içinde değerlendirilen bir dizi kap (Srd.9 -10) çok daha az muntazamdır. Bununla birlikte dekore edilmiş bant daha geniştir. Dekorasyonda daha fazla varyasyon vardır; defne çelenkleri, mızrak uclu kolyeler, palmetler ve zeytin motifleri gibi süsleme unsurları vardır. Bu varyasyondaki kaplar Ephesos, Pergamon'da da bilinmektedir¹⁷³.

4.2.1.1.5. İç Dekorasyonlu Bardaklar

Çoğunlukla Bronz evden¹⁷⁴ ele geçen yaklaşık iki düzine, sıg kaplara ait olduğu düşünülen parçalar, Batı Yamacı tarzında dekore edilmiştir. Bazı kaplar sadece düzleştirilmiş bir dibe sahiptir. Ağız genellikle düzdür, ancak bir örnekte dışa dönüktür (Srd. 11). Astar genellikle düşük kalitede ve siyah, kırmızı veya beneklidir.

¹⁷¹ Behr, 1988, s. 147-149.

¹⁷² Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 39.

¹⁷³ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 40.

¹⁷⁴ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 40.

Dekorasyon iç mekâna hapsedilmiş, bölgeler birbirinden net şekilde ayrılmış ve eş merkezli keşişen çizgilerle çerçevelenmiştir. Merkezi madalyon, genellikle kırmızı ve beyaz yaprakları bulunan bir rozet ya da büyük uçları olan yıldızdır ve bunlar standart bezeme elemanlarıdır. Fakat sadece bir durumda bu pozisyonda bir kuş bulunmaktadır (Srd.12). Kabın iç yüzü düz çizgiler, palmetler, çelenkler veya yunuslar ile dekore edilmiştir. Sardeis'teki örneklere benzer örnekler Pergamon'da da ele geçmiştir. Schäfer bunlardan kısaca bahsetmiş olsa da aynı parçalar Behr tarafından detaylı bir biçimde incelenmiştir¹⁷⁵. Pergamon'daki örneklere ek olarak Schäfer, Troia, Khios, Ephesos, Rhodos, Mirmeki, Olbia, İskenderiye ve Mesembria'dan gelen parçaları da eklemiştir¹⁷⁶.

Srd. 17' deki ince astar ve kendine özgü dekorasyonu ile çok erken bir örnektir ve kesinlikle ithaldir¹⁷⁷. Şekil kendine özgü formuna ulaştıktan sonra çok az gelişme göstermiştir. Srd. 17-20 de nispeten daha ince bir astar vardır, serilerde oldukça erken bir tarih önerilebilir ve Srd. 21 yonca yaprağından girland, 2. yüzyıla ait bir tarihi gösterir¹⁷⁸. Srd. 13 ve Srd. 14' teki alışılmadık motifler, bu parçaların muhtemelen 2. yüzyıldan kalma yerel parçalar olabileceğini göstermektedir.

4.2.1.1.6. Amphoralar

Ele geçen birçok amphora parçası, Sardeis'te Batı Yamacı tarzında amphoraların varlığını ispat etmektedir¹⁷⁹. Bu küçük parçalardan söyleyebildiğimiz kadarıyla, kalıp ile yapılmış kaideli, yivli alt gövdeli, çıkıntılı kenarı ve şerit kulp ile formun Küçük Asya versiyonuna uygun olduğudur¹⁸⁰. Mızrak ucu kolye motifleri, beyaz kurdelelerle keşişen bağlantılar ve beyaz veya kırmızı eklenmiş kolyeler, omuzlarda rozetler, dalga şekilleri, sarmaşık dalları veya dalgalı çizgiler vardır. Bu desenlerde Pergamon'da iyi belgelenmiştir ve parçaların çoğu muhtemelen ithal veya Pergamon ürünlerine yakın yerel taklitlerdir¹⁸¹. Ayrıca kabartma bezeme (Srd. 16) ile kalıp ile yapılmış alt gövdeye sahip bir amphora, muhtemelen yerel üretimdir (ayrıca bkz. 620)¹⁸². Omuzda göze çarpan

¹⁷⁵ Behr, 1988, s. 145.

¹⁷⁶ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 41.

¹⁷⁷ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 42.

¹⁷⁸ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 42.

¹⁷⁹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 42.

¹⁸⁰ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 42.

¹⁸¹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸² Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

kolye şeklinin ve sıra dışı kullanımının özellikleri, Srd.15' in yerel olarak da yapılmış olabileceğini düşündürmektedir ve olasılıkla Pergamon geleneğinin daha az hakim olduğu bir çömlekçi tarafından yapılmıştır. Batı Yamacı tarzında üretilmiş amphoralar, 3. yüzyılın ilk çeyreğinde Atina'da gelişmiş, belki de kuzeybatıdaki Yunan modellerinden esinlenmiştir¹⁸³. Behr, Pergamon'da 2. yüzyılın sonuna kadar ele alınmadığına inanıyor, fakat Atina ile Pergamon arasındaki yakın ilişki ve diğer şekillerin benimsenme kolaylığı göz önünde bulundurulduğunda bu çok düşük bir ihtimaldir¹⁸⁴. Troia'da üçüncü yüzyılın ikinci yarısının depolarında bulunan örnekler 200'den önceki tarihi daha da geriye çekmiştir¹⁸⁵. Erken olmayan Sardeis örneklerinin çoğu, muhtemelen ikinci yüzyılın ikinci yarısında üretilmiş olmalıdır¹⁸⁶.

4.2.1.1.7. Kraterler

Birkaç krater parçası geniş, kırık ağız parçaları ve büyük bir kısmı kalıp ile yapılmış kaidelerin büyük kâselere ait olduğu anlaşılmaktadır. Başka yerlerde bulunan tüm örnekler, formun geniş, kavisli bir kulba sahip olduğunu göstermektedir. Dekorasyon unsurları olarak boyun ve iç kısımda yonca yapraklı bir çelenk ve özenli bir çiçek rozeti yer almaktadır. Bu, Küçük Asya'nın standart biçimlerinden bir tanesi olmakla birlikte Pergamon'dan ve Küçük Asya'nın batı kıyısındaki diğer merkezlerden alınan parçalarla bir form oluşturulmuştur¹⁸⁷. Sardeis'teki örnekler de Pergamon örneklerine yakındır.

Diğer Formlar:

Yukarıda anlatılan formlar dışında Sardeis antik kentinde Batı Yamacı tarzında süslenmiş olan diğer formlar; kalathos¹⁸⁸, askos¹⁸⁹, pyksis¹⁹⁰, kapaklar¹⁹¹, plakalar¹⁹², unguentarium¹⁹³, mastos¹⁹⁴, tur.

¹⁸³ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸⁴ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸⁵ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸⁶ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸⁷ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 43.

¹⁸⁸ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 44.

¹⁸⁹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 44.

¹⁹⁰ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 45.

¹⁹¹ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 45.

¹⁹² Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 44.

¹⁹³ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 44.

¹⁹⁴ Rotroff- Oliver, a.g.e., s. 42.

3.2.2. Metropolis Batı Yamacı Seramikleri

Kil rengi genel olarak sarı-kırmızı ve tonlarıdır. Bu sarı-kırmızı rengi 5YR renk tonu ağırlıktadır. Kil genelde katkı maddeleri içermez. Parçalarda az da olsa mika, kireç parçacıkları görülür. En çok tercih edilen bezeme elemanı sarmaşık dalıdır. Bu bezeme genelde kil boya kalp yaprakları ve kazıma dallar ile oluşturulan bir kombinasyondan oluşur. Bazen bu kombinasyona beyaz noktalar eklenmiştir. Beyaz noktanın dışında kazıma dalların arasında kil boya ile yapılan dalga bantları bulunur. Hem dalgalı bant hem de kazıma dalın beraber kullanıldığı örnekler de mevcuttur. Bunlar dışında zeytin dalı bezemesi ve devrik lotus gonca dizisi bezemesi kullanılmıştır. Yine iç yüzü bezemeli tabaklarda palmet bezemesi vardır. Bunlar dışında nadiren görülen yaprak dalı, metop düzeninde bezemeler, yumurta dizileri, dalga motifleri vardır. Kullanılan formlar; dış yüzü bezemeli kap¹⁹⁵, kantharos¹⁹⁶, iç yüzü bezemeli tabak¹⁹⁷, lekane¹⁹⁸, ibrikcik¹⁹⁹, amphoriskos²⁰⁰, amphora²⁰¹, dışa dönük ağızlı derin çanak²⁰², kandil²⁰³, oinokhoe²⁰⁴, kapak²⁰⁵, dik profilli çanak²⁰⁶, bardak²⁰⁷, lekane-kraterdir²⁰⁸. En çok kullanılan form dış yüzü bezemeli kap, kantharos ve iç yüzü bezemeli tabaklardır. Bu üç form bu kentte en çok kullanılan formlardır.

Metropolis'te Batı Yamacı Seramiği'nin varlığının erken dönemlerden beri olduğu ispatlanmıştır²⁰⁹ ve M.Ö 2. yüzyılın sonuna kadar da kullanılmıştır. Burada ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin Ephesos Batı Yamacı Seramikleri ile yakın stil özellikleri taşıdığı görülmüştür²¹⁰. Rotroff'un Pergamon dışında gelişmiş endüstrileri olan, fakat daha az dekoratif repertuvara sahip dört atölyeden söz etmiştir. Bunlar Knidos,

¹⁹⁵ Meriç A. , 2003, s. 29, Kat. No. 74-165.

¹⁹⁶ Meriç A. , 2003, s. 16, Kat. No. 1-73.

¹⁹⁷ Meriç A. , 2003, s. 36, Kat. No.166-231.

¹⁹⁸ Meriç A. , 2003, s. 41, Kat. No. 232-258.

¹⁹⁹ Meriç A. , 2003, s. 44, Kat. No. 259-269.

²⁰⁰ Meriç A. , 2003, s. 49, Kat. No. 275-280.

²⁰¹ Meriç A. , 2003, s. 47, Kat. No. 270-274.

²⁰² Meriç A. , 2003, s. 51, Kat. No. 281-283.

²⁰³ Meriç A. , 2003, s. 55, Kat. No. 293-295.

²⁰⁴ Meriç A. , 2003, s. 52, Kat. No. 285-286.

²⁰⁵ Meriç A. , 2003, s. 54, Kat. No. 288-289.

²⁰⁶ Meriç A. , 2003, s. 53, Kat. No. 287.

²⁰⁷ Meriç A. , 2003, s. 52, Kat. No. 284.

²⁰⁸ Meriç A. , 2003, s. 55, Kat. No. 292.

²⁰⁹ Meriç A. , 2003, s. 62.

²¹⁰ Meriç A. , 2003, s. 67.

Sardeis, Ephesos ve Rhodos'tur. Meriç, Metropolis atölyesinin de bu atölyeler gibi üretim yapmış olabileceğini belirtmiştir. Metropolis Batı Yamacı Seramikleri'nin kilinin sarı-kırmızı renklerde, mikalı ve sert pişirildiğinden bahsedip bu özellikleri ile yerel üretim olduklarını belirtmiştir²¹¹.

3.2.3. Knidos Batı Yamacı Seramikleri

Knidos'ta Amerikalılar tarafından yapılan kazılarda Batı Yamacı Tekniği'nde süslenmiş seramikler ele geçmiştir. Bu teknikte dekore edilmiş seramiklerin diğer gruplara göre daha az olması burada ikinci planda olduğunu göstermektedir. Kögler'in 2010 yılında yaptığı çalışmada 120 kadar Batı Yamacı Seramiği incelenmiş, bunların yaklaşık 3'te 1'inin yerel diğerlerinin ise Ephesos, Pergamon, Attika ve Rodos'tan ithal edilen vazolar olduğunu saptamıştır. Knidos'ta Batı Yamacı Seramikleri çağdaşları gibi Hellenistik Dönem katmanlarından ele geçmiştir. Dekorda bitkisel motifler ağırlıklıdır. Figürlü süslemeye henüz rastlanılmamıştır. Batı Yamacı Stili'nin burada 3. yüzyılda başladığı ve 1. yüzyılın 1. çeyreğine kadar devam ettiği ele geçen buluntulardan anlaşılmaktadır. En erken parçalar Knd.1, Knd.25 ve Knd.35'tir. Knd.12'deki Pyxiste ve Knd.31'deki kapakta geniş bir tanie, Knd.32 kapak parçasında yaprak çelengi ve Knd.5'teki çömlek parçasındaki çelenk, Knd.6 deki bardak ile pyksis in üzerindeki dalga bandı, Knd18'deki kantharos'u bir atölyeye bağlayabilir ancak bunlar sadece birer istisnadır. Knd.20-21 ve Knd.3 'daki desenler bunlara nazaran tektir ve bir benzerlerine henüz rastlanılmamıştır. Ek olarak, ara sıra khymatılar, Knd.31-35'teki yaprak sıraları, inci benzeri motifler Knd.4, stilize meanderlerin Knd.16 figüratif gösterimleri, yerel malzeme içindeki tek bir örnekte Knd.24'te kuyruğun bir kısmı görülen bir yunus ve ponpon motifler vardır. Süs öğelerinin farklı ve geniş repertuarı stilin farklı tasarımları olduğunu gösterir. Bu farklı tasarımların bazı merkezler ile bağlantıları vardır.

2. ve erken 1. yüzyıl örneklerinde Pergamon ile yakın bağlantılar göze çarpmaktadır. Burada en önemlisi çift yiv sırasını çevreleyen beyaz nokta sıralarıdır. Çizgiler Knidos parçaları üzerinde süsleme alanını çevrelemek ve çeşitli parçaları sınırlamak için düzenli bir biçimde kullanılmıştır. Knidos, Pergamon atölyesini taklit etmekte ve kısmen güçlü renkliliği ve siyah arka plan üzerindeki boya renkleri, kil boya

²¹¹ Meriç A. , 2003, s. 67.

ile yapılan süslemeler ile bu merkezle benzeşmektedir. Knidos örnekleri renkli ve daha aydınlık olan Pergamon örneklerinden kolayca ayrılabilir. Doğrudan karşılaştırmada stilistik farklılıklar da göze çarpar. Pergamon stilinde sürekli tekrarlanan süslemelerin, kalıpların olduğu ve ayrıntıların keskin biçimde verildiği görülür. Bu basmakalıp motifler Pergamon'da ilerleyen dönemlerde de aynı şekilde devam etmiştir.

3.2.3.1. Kantharos

Knid.1'de hafif dışa eğimli ve çıkıntılı bir dudak hafif genişletilmiş gövdeye sahiptir. Bu hafif kıvrımlı profil Atina Agora'sında 3. yüzyılın 3. çeyreğine tarihlenen baggy- kantharoslara benzemektedir²¹². Attika ve Rhodos ile uyuşan kap profilini Patsiada 3. yüzyılın ortalarına tarihlemiştir²¹³. Knid.1 nolu parçanın en erken örneklerden olmasını yoğun ve parlak firnisin kullanılmış olması destekler.

Knid.1 ve Knid.2 form olarak birbirine benzerlik gösterse de Knid.2'nin dudağı içe hafif meyillidir. Kapların ele geçen parçalarından tam bir form oluşturulamamaktadır. Dudağın altında iki yiv vardır ve dekor frizi bunun altına yapılır. Benzer profiller Rhodos'ta 3. yüzyılın 2. yarısından 2. yüzyılın birinci yarısına kadar üretilmiştir²¹⁴.

Knid.1'nin ağız kenarı süslemelerine 3. yüzyılda kantharos ve diğer kap formlarında Attika'da rastlanmaktadır. Knid.2'de süsleme bölgesinde yatay, beyaz üç yapraktan oluşan ve filizlenen, çok renkli bir çiçek motifi işlenmiştir. Ancak fazla aşınma olduğu için daha fazla bir şey belli değildir. Bu karmaşık dekorasyonun benzeri burada tek parçada temsil edilmektedir. Benzer çok renkli 3 yapraklı çiçekler 3. yüzyılın ortalarına tarihlenen Pergamon tipi kantharoslarda görülür²¹⁵.

102'deki dışbükey ağız parçası tombul profile sahip bir kap formuna aittir. İç tarafa eğimli olan yuvarlatılmış dudak, dekoratif bir friz oluşturmak için dışta iki ila üç yiv ile sınırlandırılmıştır. Ele geçen parçanın alt kısmındaki oval form kabı daha da dar gövdeli hale getirmekte ve görünüm olarak Attika'daki Bowl- kantharoslara yaklaştırmaktadır. Söz konusu örnek 3. yüzyılın 2. yarısına tarihlenmektedir²¹⁶. Knid.18

²¹² Kögler, 2010, s. 252.

²¹³ Kögler, 2010, s. 252.

²¹⁴ Kögler, 2010, s. 252.

²¹⁵ Kögler, 2010, s. 252.

²¹⁶ Kögler, 2010, s. 252.

ve Knd.6 birbirine form olarak yakındır. 3. yüzyıl ve 2. yüzyılın 1. yarısına tarihlenmektedir. Bunlara yakın parçalar Pergamon, Tarsos, Demetrias, Antiokheia’da ele geçmiştir²¹⁷.

Knd.18 ile Knd.6’nın biçimsel yönlerinin yanında süsleme tarzları da yakından ilişkilidir²¹⁸. İki örnek üzerindeki yaprak motifi yerel üretim olan Knd.9 amphorasının omzundaki yaprak ile benzerlik göstermektedir. Bir ağız parçası olan Knd.19 küçük olduğu için tipolojik olarak tanımlanamamaktadır. Beyaz nokta dizileri dışında, Knd.19’da dekor sadece kazıma ile verilmiştir. Kazıma tekniği ile beyaz boyanın kullanımı Pergamon son dönem Batı Yamacı kaplarında da görülür²¹⁹.

Knd.1 malzeme ve form özellikleriyle 3. yüzyılın sonuna ait olarak düşünülmektedir²²⁰. Knd. 2, 6, 18 örnekleri 3. yüzyıl ile 2. yüzyılın ortalarına tarihlenirken, Knd. 2’de dekor sadece boyama ile oluştuğu için diğer örneklerden daha erken bir tarihe verilebilir. Neredeyse sadece kazımadan oluşan bir dekora sahip olan Knd. 19 ise 2. yüzyılın ortalarından sonraki bir tarihe verilmiştir²²¹.

3.2.3.2. Dekorsuz Fincanlar

Siyah astar ve petek desenleri kazıma ile yapılan kaplar ile Knd. 20 eğimli form yapısı ile bu gruba dahil edilmiştir. Formun başka bir özelliği de dudağın altındaki kısımda iki yiv olmasıdır. Parçalar sağlam olarak ele geçmemiştir. Oluşturulan form Knidos’ta ele geçen benzer formlardan yola çıkarak ortaya çıkmıştır.

Petek desenli süslemesi olan kaplarda kazıma çizgiler çok seyrek. Knd. 20’nin ağızının hemen altında bulunan ve ağzı çevreleyen beyaz yiv, ayrıca bunun altında beyaz nokta sıraları çok az da olsa görülebilmektedir. Bu dekor kombinasyonu petek desenli bardaklar ve Batı Yamacı seramikleri arasında bir bağlantıyı teyit etmektedir. Petek süsü Knd. 3’teki yerel malzemede de görülür.

²¹⁷ Kögler, 2010, s. 252.

²¹⁸ Kögler, 2010, s. 252.

²¹⁹ Kögler, 2010, s. 253.

²²⁰ Kögler, 2010, s. 253.

²²¹ Kögler, 2010, s. 253.

Knd. 20 ve Knd. 21 parçaları kabartmalı yapıları sebebiyle Megara Kâselerinin içine yerleştirilebilir ancak B ve C kompleksleri²²² 3. yüzyılın sonları ile 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlenir²²³. Knidos dekorsuz kaplarının benzer örnekleri Atina Agora'sından da ele geçmiştir ve 225-150 aralığına tarihlenmiştir²²⁴. Yine benzerleri Paphos, Pergamon, Sardeis, Tarsos'ta bulunmuştur²²⁵. Yerel ve bölgelerarası karşılaştırma ile Knidos parçalarının 2. yüzyılın ortasından önce bir tarihte olduğu varsayılmaktadır. Bu türe ait Knidos kaplarının astarının siyah, nispeten yoğun ve hafif parlak olması nedeniyle erken bir üretim olduğu düşünülmektedir.

3.2.3.3. İç Yüzü Bezemeli Kaplar

Knd. 23 ve 24 nolu iki parça dışbükey sığ bir forma sahip olan kaplardır ve kabın iç kısmına yapılan süslemeler ile tanınmaktadırlar. Kabın gövdesi bunun dökme işlevi için kullanılamayacağını gösterir. Diğer tipler karakteristik olarak daha gösterişsizdir ve yuvarlatılmış dudağa, dış kısımda dudağın altında birkaç yiv sahiptirler. Her şeyden önce Knd. 23 ve 24'te kabın ağız profili ve ince formu bunları Tip C deki kupalara yakınlaştırır ve 2. yüzyılın ortalarından önce yapıldığını gösterir²²⁶. Şimdiye kadar Knidos'ta elimizdeki parça dışında eksiksiz paralel bir parça bulunmamıştır. Boya dekorunun kalıntıları Knd. 24'te ağızın alt kısmında dik şekilde bir yunus verilmiştir. Bu yunus fırça ile düz bir şekilde ve özensiz biçimde yapılmıştır. Knd. 23'teki parçada da bu parçadaki yunusun kuyruğuna benzer bir boya kalıntısı mevcuttur. Yunuslar Batı Yamacı Seramikleri'nin sevilen süsleme elemanıdır. Düzenli olarak Attik kaplarda özellikle 3. yüzyılda görülmektedirler²²⁷. Buradaki hayvanlar doğal bir şekilde bir dalga bandı ile ilişkilidir. Öte yandan Pergamon'da da 3. ve 2. yüzyıllarda bu süs ile karşılaşılmaktadır²²⁸. Form ve dekor göz önünde tutularak geç 3. yüzyıl ya da 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlenirler²²⁹.

²²² Kögler, 2010, s. 254 dty için bkz.

²²³ Kögler, 2010, s. 254.

²²⁴ Kögler, 2010, s. 255.

²²⁵ Kögler, 2010, s. 255.

²²⁶ Kögler, 2010, s. 255.

²²⁷ Kögler, 2010, s. 255.

²²⁸ Kögler, 2010, s. 255.

²²⁹ Kögler, 2010, s. 255.

3.2.3.4. Küçük Çıkıntılı Kapak

Knidos'ta Batı Yamacı tarzında süslenmiş 17 kapak vardır. Bu türün en başarılı ürünlerini temsil etmektedirler. Bu kapaklardan tam profil verenler ele alınmıştır.

181²³⁰ Knd.29 nolu iki küçük kapak tipolojik olarak bakıldığında geç 3. yüzyıl ve 2. yüzyıla tarihlenmektedir²³¹. 181'deki mat siyah astar kullanımı, süslemenin detaylarının kazıma ile değil boya ile verilmiş olması bunu destekler. 181'deki bu süsleme en erken 2. yüzyılda ortaya çıkmıştır²³². 182'nin üzerindeki izler tarihleme için yeterli değildir. Ancak, Knd. 29'daki kırmızımsı kahverengi firnis bu parçanın erken bir döneminde üretilmiş olabileceğini düşündürür.

Knd. 14'teki demet süslemesi ile karşılaştırılabilir bir motif dışında paralel bir örnek yoktur.

Knd. 30'da kırmızımsı kahve üzerine nokta dizisi bulunur, iki renkli yaprağa sahip motifin dalı ise kazıma ile verilmiştir. Bu dekor Pergamon ve Rhodos dal örnekleriyle benzerlik gösterip, geç 3. yüzyıl 2. yüzyılın ortalarına tarihlenir²³³. Knd. 4'teki küçük ve ne oldukları seçilemeyen boya artıkları kronoloji oluşturmaya izin vermez. Knd. 6 nolu parça zengin süslemesi ile erken bir gelişimin aşamasına ait olmalıdır.

3.2.3.5 Yaka Ağzılı Kapak

Bu forma dahil olan 3 örnek vardır ve 2. yüzyıl başlarına tarihlenirler. Knd. 5 nolu parça büyüktür ve süsleme korunduğu için önemlidir. Üst kısımdaki dalga bandı Knd. 6'daki gibidir ve 3. yüzyıldan 2. yüzyıl ortalarına kadar görülmektedir. Kapağın üzerindeki yaprak başka yerlerde de görülmektedir ve motifi Knd. 18'deki Kantharos ile benzerdir. Dekorasyondaki büyük benzerlikler bu 3 parçanın aynı atöyede üretildiğini düşündürmektedir. Knd. 33 formundan dolayı 38²³⁴ ile karşılaştırılabilir ve gerek form, gerekse dekor özellikleri ile 2. yüzyılın 1. yarısında ortaya çıktığı kabul edilebilir.

²³⁰ Kögler, 2010, s. 255, dty. için bkz. Ktlg no. 181.

²³¹ Kögler, 2010, s. 262.

²³² Kögler, 2010, s. 262.

²³³ Kögler, 2010, s. 262.

²³⁴ Kögler, 2010, s. 262, dty için bkz. Ktlg No. 38.

3.2.3.6 Amphora

Knd. 9 ve Knd. 34- 35 olmak üzere iki farklı tip vardır ve amphora olarak sınıflandırılıp tipolojik sınıflandırması yapılmıştır.

3.2.3.6.1. Geniş Boyunlu Amphora

Knd. 34-35 parçaları geniş boyunlu amphoralara aittirler. Batı Yamacı Stili'nde dekore edilen amphoralar 3. yüzyıl sonlarından ve 2. yüzyıl sonlarına kadar kullanılmışlardır²³⁵. Knd. 34'ün kesin tarihlemesi küçük ebatı sebebiyle mümkün değildir. Omuzdan boyna geçişte bulunan çift yiv 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlenen bir Rhodos amphorasında görülür²³⁶. Parçanın kalın firnisi bunun 3. yüzyıldan daha erken bir tarihe ait olduğunu gösterir²³⁷. İç içe kare motifleri Attika'dan da bilinir. Knd.1'deki Knidos kantharosunda bu askı motifine rastlanır. Kanonik omuzlu amphoraların Attika'da geç 3. yüzyıldan erken 1. yüzyıla kadar kullanıldığı bilinmektedir²³⁸. Knd. 35 dar ve küçük boynu sebebiyle bir amphoriskosa ait olabilir. Bir başka özellik de, omuzda çift kenarlı yaprakları olan bir frizden oluşmasıdır. Knd. 35 ile benzer bir tasarım Atina'da bir kap üzerinde karşılaşılmakta, astarın yoğun ve parlak oluşu ile erken veya geç 3. yüzyıla tarihlenmektedir²³⁹.

3.2.3.6.2. Dar Boyunlu Amphora

İnce boyunlu, yuvarlak omuzlu Knd. 9, Batı Yamacı Stilindeki amhoralar ile uyuşmaz. Zarif yüksek kap, narin boynu ile daha çok Geç Hellenistik Dönem lagynoslarını andırmaktadır. Pergamon'daki bir lagynos ile karşılaştırılabilir ancak bu parça kontekst içinde ele geçmemiştir. Amphora formunun da paraleli yoktur, sadece boyun kısmındaki ayrıntılar ile bir ipucuna ulaşılabilir. Kabın omuz kısmında iki dekoratif friz vardır. Detaylar kazıma ile verilmiştir. Motifler Knd. 18'in süslemesi ile neredeyse aynıdır. Dolayısıyla geç 3. yüzyıl-2. yüzyılın ilk yarısı arasına tarihlenmiştir²⁴⁰.

²³⁵ Kögler, 2010, s. 265.

²³⁶ Kögler, 2010, s. 265.

²³⁷ Kögler, 2010, s. 265.

²³⁸ Kögler, 2010, s. 265.

²³⁹ Kögler, 2010, s. 264.

²⁴⁰ Kögler, 2010, s. 265.

3.2.3.7. Dış Bükey Ağızlı Kap

Knd. 7 nolu örnek dış bükey ağızlı bir kabın parçasıdır. Dış bükey ağızlı bu kap derin değildir ve kaidesi düzdür. İnce cidarlı, temel haliyle bezemesizdir. Knd. 7'nin ağız kenarında çok sayıda kazıma çizgi ve boya günümüze ulaşmıştır. Boyalı parçada alt kısımda bir palmet ve üst friz bölümünde bir çelenk ile palmet motifleri bulunur. Asılı halde verilen motif büyük bir taneden oluşur ve stilize olan çelenk ise sivri oval şekilde olup beyaz renktedir.

Özetle; Knd. 7 benzer örnekler,²⁴¹ malzemenin dekoratif ve motif özellikleriyle 3. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmiştir²⁴².

3.2.3.8. Çeşitli Kapalı Kaplar

Knd. 5 ve Knd. 15, parçaların yoğun miktarda aşınması sebebiyle formlar belirlenememektedir. Keskin boyunda gövdeye geçişlerinin eğriliği bunların küçük sürahilere ait olduğunu düşündürmektedir. Knd. 5 ve Knd. 32 üzerindeki tasarım aynı olup, Knd. 10'daki renkli kısımlar ile benzerlik gösterir. Knd. 5 ve Knd. 32'nin malzeme ve süs özellikleriyle zaman açısından birbirinden pek uzak değillerdir. Benzer formlar Pergamon'da 3. ve 2. yüzyıllarda bilinir²⁴³. Knd. 15'in Apollon Tapınağının terasının yıkım bölümünde bulunmasıyla geç bir tarihte olma ihtimali artar²⁴⁴.

Zengin bir süslemeye sahip Knd. 8 neredeyse tamamı korunmuş halka kaidesi, sığ ve gergin formu ile bir şişe ya da bir kâseye aittir. Dekorasyon olarak; ortada merkezi bir rozet vardır ve etrafında kazıma ile verilmiş zigzaglı bir ipte asılı yuvarlak nokta bezekleri bulunur. Zigzag askının arkasını çevreleyen düz bir çizgi bulunur. Yuvarlak nokta bezeklerinin rengi soluktur. Süsleme parçanın korunmayan kısmına doğru devam etmektedir. Knd. 8'deki iç motife en yakın benzer örnek Attika Batı Yamacı örnekleri arasında bulunmaktadır. Yuvarlak nokta bezeklerinin motifli zincirler ise 3. yüzyılın 2.

²⁴¹ Kögler, 2010, detay için bkz s. 257.

²⁴² Kögler, 2010, s. 257.

²⁴³ Kögler, 2010, s. 265.

²⁴⁴ Kögler, 2010, s. 265.

yarısından sonra tabak ve bardaklarda sık sık kullanılmaktadır²⁴⁵. Bu parçanın 2. yüzyılın 2. yarısına ait olduğu varsayılmaktadır²⁴⁶.

Knd. 27 ve 28'in hangi forma ait olduklarını belirlemek imkânsızdır. İç yüzey bezemeli tabak ve kâseler burada 3. ve 2. yüzyıllarda Ephesos, Pergamon ve Atina'da olduğu üzere üretilmektedir²⁴⁷. Tek tarihleme kriteri astarın yoğunluğu ya da inceliğidir. Fakat mat astar ve çoğunlukla farklı kil boyaların kullanımı bunu 2. yüzyılın ortalarına doğru çekmektedir²⁴⁸. Knd. 27 'de iki renkli bir palmiye ağacının iki yaprak ucu, Knd. 28'de beyaz olan parçada kalp şeklinde sarmaşık süsü ve noktalar vardır. Her iki parçada da Knd. 8'de olduğu gibi ana motifi çevreleyen şerit bulunur. Bu benzerlik tarihlemeye yakın bir aralığı işaret edebilir.

Bunlar dışında Knidos'ta ele geçen yerel üretim diğer Batı Yamacı Seramiği formları olarak; 200 civarına tarihlenen astarlı ayaklı kâse Knd. 22 üzerinde, iki renkli olacak şekilde kil boya ile yapılmış bir yaprak rozeti işlenmiştir. Geniş ağızlı bir içecek kabı olan Knd. 16'da hafif dışbükey ağız ve iç tarafa doğru eğik olan dudak, boyundan bombe yapan gövde bu kabın erken aşamasının özellikleridir ve 1. yüzyılın sonlarına tarihlenir. Knd. 16'da kazıma spiral ve etrafında noktalar bulunur. Knd. 17 herhangi bir sınıflandırma yapılamayacak kadar küçük bir parçadır. Tipolojik bir bakış açısıyla her iki parçada 1. yüzyılın sonuna tarihlenebilir. Knd. 26 balık tabağı, Knd.10 ağız parçası, Knd.11 leğen, Knd.3 hokka, Knd.12-13 pyksis, sarmaşık tabak atölyesine ait olduğu düşünülen yivli-kenarlı tabak²⁴⁹ gibi formlar da ele geçen örneklerin gösterdiği üzere Knidos Batı Yamacı Seramiği repertuarında temsil edilmektedir.

3.2.3.9. Knidos'a Ele Geçen İthal Batı Yamacı Seramikleri

Knidos'ta ele geçen yaklaşık 120 parçadan 80 kadarının ithal edildiği, 40 parçanın ise yerel olduğu tespit edilmiştir. İthal parçaların ya Attika ya da Küçük Asya ürünleri olduğu belirlenmiş olup; bunlar arasında 9 Attika²⁵⁰, 16 Ephesos²⁵¹, 35

²⁴⁵ Kögler, 2010, s. 260.

²⁴⁶ Kögler, 2010, s. 260.

²⁴⁷ Kögler, 2010, s. 260.

²⁴⁸ Kögler, 2010, s. 260.

²⁴⁹ Kögler, 2010, detay için bkz. Bu kabın Knidos üretimi olduğu da düşünülmektedir, s. 258.

²⁵⁰ Kögler, 2010, s. 401-402.

²⁵¹ Kögler, 2010, s. 402-404.

Pergamon²⁵² üretimi parça saptanmıştır. Bir parçanın ise (imp. 80) Rhodos²⁵³ ürünü olduğu anlaşılmıştır. Diğer birçok parçanın da üretim yeri henüz saptanamamıştır.

3.2.4. Daskyleion Batı Yamacı Seramikleri

Kil yoğun, gözeneksiz ve serttir. Birkaç parça BY32 (Levha:10) (BY 35 Levha:11- BY36 Levha:12) hariç mika ve katkı yoktur. Pişirme hatalarından dolayı bazı parçaların rengi farklıdır (BY 40 Levha:13). Kil rengi genelde kırmızının tonlarında ancak özellikle kırmızımsı sarıdır. Pembe ve kahverengi kil tonları da vardır. Bu kil özellikleri ile Pergamon Batı Yamacı Seramikleri ile benzerlik gösterir. Pergamon Batı Yamacı Seramikleri'nde kil, açık kırmızıdan kahverengi kırmızıya değişen tondadır ve Daskyleion buluntularına göre genellikle mika parçaları içermektedir. Her zaman iri taneli, seyrek kireç ya da taş parçacıklı katkı maddeleri içermektedir²⁵⁴. Attika'da kilin rengi portakal kırmızısı ve sarı tonlarda olması sebebiyle Pergamon'dan ayrılır. Daskyleion'da sarımsı tonların varlığı, katkılı kırmızı kil rengi Attika'ya da benzetilebilir. Attika'da kilde mika bulunur, gözeneksizdir ve iyi kalitededir²⁵⁵.

Daskyleion'da astar bazen parlaktır. Ancak genellikle mattır. astar genellikle koyu gri ve siyahtır. Ana renkler dışında oluşan renk tonlarının pişirme derecesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bir örnekte kırmızı astar görülmektedir. Pergamon örneklerinde astarın kalın ve siyah olduğu görülür. Bununla birlikte astarı mat olan örnekler de vardır. Astar renginin siyahtan kahverengine değişmesiyle Daskyleion Batı Yamacı Seramikleri ile Pergamon ürünleri arasında benzerlik görülür.

Daskyleion Batı Yamacı Seramikleri'nde bezeme inceltilmiş kil boya, kazıma, boya ile yapılmıştır. Daskyleion'da en çok inceltilmiş kil boya kullanılmıştır ve genelde kazıma çizgiler ile birlikte kullanılmıştır.

Daskyleion'da figürlü Batı Yamacı Seramiği henüz bulunmamıştır²⁵⁶. Daskyleion'da bir parça (BY39 Levha:13 nolu kapta geometrik motif vardır) dışında diğer tüm Batı Yamacı kaplarında bitkisel bezeme vardır. Sarmaşık dalları, kolye motifleri, kalp yapraklar, nokta rozetler gibi motifler kullanılmıştır.

²⁵² Kögler, 2010, s. 404-407.

²⁵³ Kögler, 2010, s. 408.

²⁵⁴ Schäfer, 1968, s. 28.

²⁵⁵ Thompson, 1934, s. 140.

²⁵⁶ Dereboylu, 1996, s. 61.

Daskyleion’da ele geçen Batı Yamacı Seramiği kap formları; Kantharos, skyphos, lagynos gibi vazolardır.

Daskyleion’da, Batı Yamacı Tekniği ile dekore edilmiş en yoğun kap formu kantharostur. Genel olarak form; belirgin bir iç bükey formdan oluşur (BY12 -Levha:8-, BY21 Levha:9). BY16 (Levha:9) ve BY15 (Levha:9)’te dudak daha belirgindir, boynun üst kısmında dışa döndüğü ve gövdeye doğru, neredeyse konik bir biçimde genişleyerek indiği görülmektedir. Bazı örneklerde ise yine iç bükey boyunun biraz daha düz olduğu görülür (BY23 Levha:9), BY24 Levha:10). Ancak ele geçen parçalar, Daskyleion’da belli bir tipoloji ortaya koymak için yeterli değildir.

Skyphos, kantharostan sonra en çok karşılaşılan kap formudur. Pergamon Batı Yamacı Seramikleri ile form, dudak ve boyun biçimlenmesi olarak benzerlikler göstermektedir. BY28 (Levha:10) düze yakın iç bükey boyun ve dudak profili ve üzerinde işlenen bezemenin aynı oluşu ile Pergamon’dan ithal edilmiş bir parça ile benzerlik göstermektedir²⁵⁷. BY14 (Levha:8) ve BY16 (Levha:9) bu kapların boyun ve dudak kısımları korunmuştur. Bunlar, kulplarda sarmaşık yaprağı şeklinde tutamak olduğu için bu gruba dahil edilmişlerdir. Ağızların çapları 9-12 cm aralığındadır.

BY35 (Levha:11) ise kabın tam profilini vermektedir. Diğer skyphos örneklerinden ayrılmaktadır. Çünkü sıg boyundan gövdeye geçişte başlayan yatay yivleri vardır. Diğer örneklerde yivler dik şekilde yapılmıştır. Bu yatay yiv ile gövdedeki yiv arasındaki kısım bezeme için kullanılmıştır. Kaidenin dışında geniş bir yiv vardır, yüksek ve dışa dönüktür.

BY37 (Levha:12) gövdesinin altında ve üstünde 2 parçadan oluşur. Gövde ortasından keskin bir geçiş vardır. Alt yarısı daha küreseldir. Bezemenin bulunduğu kısım konik olup daralarak yükselir.

BY31- BY34 (Levha:10,11) dudak parçalarıdır. Düz ve yivli olmaları ile önceki örneklerden ayrılır. Fakat sadece dudak kısmı olması sebebiyle kabın formu hakkında bilgi sahibi olunamamaktadır. BY 31’de (dudak seviyesinde yiv olduğu için form hakkında yorum yapılıyor) dudağın dış bükey, BY32, BY33, BY34’te iç bükey olduğu görülür.

BY38 (Levha:13), BY39 (Levha:13) ve BY40 (Levha:13) lagynos formuna ait parçalardır.

²⁵⁷ Behr, 1988, s. 135, tbl. 9, 30.

Daskyleion'da ele geçen Batı Yamacı kaplarının üretim yeri veya yerleri hakkında henüz kesin bir veriye sahp değiliz. Pergamon'da ve Daskyleion'da kil rengi kahverengimsi tonlara sahiptir ve kısmen benzerlik göstermektedir. Fakat kil yapısı Daskyleion'da mikasızdır ve bundan dolayı Pergamon'dan ayrılır. Mikasız olması sebebiyle diğer Batı Anadolu kentlerinden de ayrılır. Çünkü Batı Anadolu'da üretilmiş seramiklerin kili, genellikle mikalıdır²⁵⁸. Pergamon örnekleri ile form ve bezemede benzerlik olmasına rağmen kil yapısı sebebiyle bu kapların Pergamon ithalatından ziyade Pergamon etkisi altında üretildikleri söylenebilir²⁵⁹.

Daskyleion'da ele geçen Batı Yamacı kapları tarihlenebilir tabakalardan ele geçmediği için henüz stratigrafiye dayanan bir tarihlendirme yapılamamaktadır. Bu sebeble, Batı Yamacı Seramiğinin Daskyleion'da ne zaman ortaya çıktığı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, bu teknikle dekore edilmiş seramiklerin Batı Anadolu'ya gelişinin en geç 3. yüzyılın ortalarında olduğu kabul edildiği²⁶⁰ için Daskyleion'a gelişinin de bu tarihlerde olabileceği öngörülebilir²⁶¹.

3.2.5. Ephesos Batı Yamacı Seramikleri

Ephesos'ta Batı Yamacı Stili'nde dekore edilen kaplar Agora- Bazilika bölgesinden ve Tetragnos Agorası'ndan ele geçmiştir.

Genellikle bitkisel motiflerle süslenen kaplar çoğu zaman pürüzsüz ve parlaktır. Kil ve süslemesi uyum içinde olan bu kaplar her zaman astar ile kaplanır. Kil rengi açık portakaldan pembeye çalan ya da sarımsı krem renklerde dir. Dal gibi detaylar genellikle kazıma ile gösterilir. Çok renkli astarın kullanılmadığı stil tabak ve kâselerde pek hakim değildir ancak içme kaplarında sıkça kullanılır. Pergamon'da olduğu gibi burada da M.Ö. 3. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Ancak burada bağımsız bir filial stil vardır. MÖ. 3. yüzyılın ilk yarısında bu filial stilde Ephesos'ta kullanılan süsleme unsuru yelpazesinin geometrik ve renkli desenlere başvurmaya muhafazakar bir stil olduğu, Atina'da M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısında kullanılan motifleri içerdiği gözlemlenmiştir. Yunanistan'da M.Ö. 250 yıllarından sonra moda olan geometrik ve renkli motifler kullanılmamıştır. Bu stilin

²⁵⁸ A. Akarca, 1952, s. 403.

²⁵⁹ Dereboy lu, 1996, s. 62.

²⁶⁰ Behr, 1988, s. 102.

²⁶¹ Dereboy lu, 1996, s. 63.

gelişiminin yalnızca belli bir sürede olduğu kanıtlanabilir. Çünkü kalitenin düşüp artması, kazımanın kullanımının artması ve süslemenin yapılması gibi faktörler değişmektedir. Skyphos tipi kaplar, bardaklar, kantharoslar, kraterler ve guttuslar burada bulunan kap formlarıdır. Basilika’da ele geçen malzemelere göre 3. yüzyıl ve erken 2. yüzyılda yoğun olarak kullanılmıştır ancak 150’den sonra tamamen ortadan kalkmıştır²⁶².

3.2.5.1. Dış Bükey Dudaklı Kâseler

Sadece birkaç parça temsil edilmektedirler. Bunlar da genellikle sarmaşık girlandları ile süslenmiştir. İnce cidarı ve formu ile metal kapları andırırlar. Benzer parçalar Ephesos pazar yeri buluntularından bilinir fakat başka yerlerde de bulunmuştur²⁶³. Muhtemelen masa kabı olan bu form şarap veya suyu karıştırmak için kullanılmaktaydı. Dekorasyonda kullanılan yapraklar genelde açık portakaldan pembeye çalan bir renktedir. Ep.1’de dalgalı bir çizgi etrafında yapraklar yer alır. Dalgaların her oluşunda dikey siyah bir çizgi eklenmiştir.

3.2.5.2. Skyphos

Gassner skyphos ve bazı kantharos parçalarını bardak-fincan başlığı altında incelemiştir²⁶⁴.

İçki kaplarının oranı diğer formlara göre daha fazladır. Ağızın kenarında yatay düz kulpları vardır. Bu yerel bir özelliktir. Kaide genelde yüksek ve çoğunlukla yükseltilmiş ve basamaklı yapılmıştır. Ağızın alt kısmında bir şerit ile sınırlandırılan alanda kalp ve zeytin yaprağı motifi bulunur. Motifler genelde soluktur ve çoğunda özensiz işlenmişlerdir. Ep.2 ve Ep.4’teki kalp benzeri motifler ile Ep.6 ve Ep.7’deki motifler benzerlik gösterir. Öte yandan Ep.5’deki zeytin yaprağı motifleri Ep.8’de birleşip, dalgası az, neredeyse düz bir yapıya sahip çizgiye dönüşür. Schäfer’in çalışmasıyla yapılan eşleştirme sonucunda bunun daha geç bir tarihte olabileceği önerilmektedir²⁶⁵. Bazı skyphoslarda kalp yapraklı girland yerine sarmaşık girlandı

²⁶² Gassner, 1997, s. 60.

²⁶³ Gassner, 1997, s. 60.

²⁶⁴ Gassner, 1997, s. 6.

²⁶⁵ Gassner, 1997, s. 62.

vardır. Ep.3, 9, 10. Kalp şeklindeki motifler soluk biçimde boyanmış ve dalları kazıma ile işlenmiştir. Ep.10'daki kabartma nadiren görülür.

Ephesos'ta Hellenistik Dönem'de en çok yatay kulplu skyphoslar moda halindedir ve Ephesos dışında bu tip kulplara sahip skyphos neredeyse hiç bulunmamıştır. Diğer kentlerdeki skyphos kulpları dikeydir. Yatay kulplu skyphosların paralelleri Samos'ta ele geçmiş ve Isler tarafından bunların 2. yüzyıl başında Pergamon'dan ithal edilmiş olduğu yorumu yapılmıştır²⁶⁶. Ancak Ephesos'ta bulunan bu kapların sıklığı göz önüne alındığında bunların kökeninin Ephesos olduğu düşünülmektedir²⁶⁷.

Bunlara ek olarak skyphos benzeri kantharoslar da bulunmuştur. Bunlar yarım küre şeklinde düz ya da nervürlü ağızlı kaplardır. Kaidesi günümüze ulaşan tek parça Ep.11'dir. Kabin altından yumuşak bir geçişle köşe yapar ve oval biçimde aşağı iner. Karakteristik olarak monte edilmiş başparmak çıkıntısı olan iki kulp Ep.11 ve Ep.13 sağlamdır. Ep.12, 180-186 formlarından dolayı skyphos formuna daha yakın olduğu düşünülür. Bunlar da kantharoslar gibi 3. ve 2. yüzyıllar boyunca belgelenmiştir. Sadece kalp yapraklı çelenklerin kullanıldığı skyphosların aksine repertuvar daha geniştir. İnce asma yaprakları, sarımtırak renklerde dekore edilmiş ve bunun yanında kazıma da sevilerek kullanılmıştır Ep.14-21: Ep.14'teki örnekte dalga bandı vardır ve eğimler arasında kalp motifine benzeyen özensiz motifler yer alır. Ep.15' de asılı biçimde olan ince bantta koyu pembe yuvarlak nokta bezekleri yer alır. Şeridin alt kısmı Ep.10'u andırmaktadır, bu sebeple Ep.15'in skyphos olduğu söylenebilir²⁶⁸. Ep.16 parçasının kenarında iyi korunmamış bir yunus? ve bir de palmet motifi yer alır. Her iki motif Ephesos'ta kullanılır ancak benzerleri Miletos ve Pergamon'da da ele geçmiştir²⁶⁹. Ep.17'te de siyah bir palmet bulunur. Ep.18 parçasında açık pembe ve siyah renklerden oluşan yuvarlak nokta bezekleri yer alır. Bu yuvarlak nokta bezekleri her biri arasında dikey kısa çizgiler bulunur. Açık ve koyu bezeme rengi arasındaki düzenli, dekoratif değişim muhtemelen kasıtlı olarak ortaya çıkarılmıştır²⁷⁰. Dalgalı kanca bantları sadece

²⁶⁶ Isler, 1978, s. 284.

²⁶⁷ Gassner, 1997, s. 62.

²⁶⁸ Gassner, 1997, s. 62.

²⁶⁹ Gassner, 1997, s. 62.

²⁷⁰ Gassner, 1997, s. 62.

tek bir örnekte Ep.19 vardır. Gassner, bu parçaların Pergamon ve M. Leon'un pazar yeri çalışmalarında belgelendiğini aktarmaktadır²⁷¹.

3.2.5.3. Kâseler

Bardaklara ek olarak bazen içine bazen dışına süsleme yapılmış kâseler dışında az da olsa düz kâseler de vardır. Çoğu parçada bitkisel motifler ve sarmaşıklar görülür. Ep.21 ve Ep.22 istisnadır. Yarım küresel bir kap olan Ep.21 derindir ve çok ince bir yapıya sahiptir. Paralelleri Pergamon, Yunanistan ve Tarsos'ta vardır²⁷². Ep.22' ağzın kenarında friz benzeri bir dekor vardır. Kare kare dik çizgilerle ayrılan frizde her dik çizginin arasında ponpon motifi bulunur. Bu sebeble Ep.18'i hatırlatır. Atina E grubu vazoları ile de benzerlik gösterir²⁷³. Ep.23 diğerlerinden çok derin olduğu için ayrılır. Hafif kıvrımlı kenarı ile kabartmalı fincanları andırmaktadır. Kabin üst kısmında iki şerit arasına yerleştirilmiş sarmaşık dalı motifi görülür. Diğer kapların ağızları düz ve form olarak çok daha yassıdır. Ancak kap Ep.25 ve Ep.26'da olduğu gibi şeritlerle bölünmüştür. Kaide genellikle sahte kaide denilen biçimde yapılmıştır. Ep.24'de normal sarmaşık yerine kazıma ile yapılmış dalga bandı ve her oyukta pembe boya ile yapılan motifler vardır. Ep.25'de çok ince bir dal üzerinde yer alan yapraklar ile bir ağaç oluşturulmuştur.

Samos'tan gelen kâseler Isler²⁷⁴ tarafından Pergamon'a atfedilir ancak buradaki örnekler Ephesos'tan bir kaynağa işaret eder²⁷⁵. İyi korunmuş bir kâse olan Ep.26'da alt kısımda koyu renkli bir yıldız motifi ile, üst kısımda sarmaşık yapraklarının birleştirildiği bir süsleme görülür. Ep.27'te rozetler vardır, bunlar soluk pembe ve beyaz yapraklardan oluşmaktadır. Küçük bir parça olan Ep.28'in iç kısmı kırmızımsı kahve ve beyaz yapraklardan oluşan bir rozet ile süslenmiş, dış kısmı ise kırmızımsı kahverengi ile kaplanmıştır. Ep.29-30'da diğerlerinden farklı olarak kâsenin iç merkezinde kabartmalı figürler yer alır. Dış kısım yatay oluklar ile basamaklandırılmıştır ve merkezinde sola yatmış bir Nymphe vardır. Arka planda kayalık bir ortam vardır. Sahne iki benzeri olukla ve muhtemelen bir sarmaşık çelengini tamamlayacak bir çizik deseni ile sınırlandırılmıştır.

²⁷¹ Gassner, 1997, s. 62.

²⁷² Gassner, 1997, s. 65.

²⁷³ Gassner, 1997, s. 65.

²⁷⁴ Isler, 1978, s. 279.

²⁷⁵ Gassner, 1997, s. 66.

Sarmaşık çelengi Ep.30'da daha iyi görünür. Zeminin ortasında Silen kafası vardır ve Basilika malzemesi ile paraleldir. M. Leon; kullanılan motiflerin Dionysiak şenlikleri, özel kurban törenlerinde ve sempozyumlardan geldiğini düşünmektedir²⁷⁶. Bu türün kökenleri Yunanistan, Makedonya ve İskenderiye (Aleksandria)'dir ancak benzer örnekler Hellenistik Dünya'da taklit edilmiştir²⁷⁷.

Kabartma süsleme içeren ve bir kil ile astar çekilen bu kaplar bu gruba dahil edilmiştir. Ep.31 ve 32 farklı derecelerde dışa eğri bir dudağa sahiptir ve dudak iç kısmında da eğimlidir. Dudağın dış bükey kısmından yivlerle ayrılan parçada oyulmuş biçimde yumurta silmesi motifi işlenmiş olup alt kısmın kırık olduğu görülür. Kabın formu Delos kabartmalı kâselerini andırır, kabartma bezeme şekli ise Pergamon'da da bilinir. Ephesos'ta yine devlet pazarındaki buluntuları inceleyen M. Leon bu kapları metal öykünme olarak nitelendirmiştir²⁷⁸.

Recep Meriç Ephesos Agorası kuyu konteksti buluntuları üzerine yapmış olduğu çalışmasında burada ele geçen üç adet Batı Yamacı Seramiği parçasını da incelemiştir;

Söz konusu parçalar kazıma çizgilerin yoğunluğu sebebiyle Batı Yamacı tarzının son zamanlarına tarihlendirilir. 39²⁷⁹, 40²⁸⁰, 41²⁸¹ kazıma ile verilen motifleri ve boyamanın az olması sebebiyle 2. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmektedir. 39 Pergamon varyasyon B'ye aittir ve 2. yüzyılın sonundan 1. yüzyılın ortalarına kadar üretilmiştir²⁸². Pergamon'da bu kabı tarihleyecek kesin bir kriter yoktur. Bu yüzden Behr dekorun olmadığı bu formu, Pergamon sigillatalarına yakın görmüş ve 1. yüzyılın ortalarına tarihlemiştir²⁸³. B1 bölümünden gelen 40 nolu parça benzerine rastlanılmamış bir parçadır. Pergamon'da 40'a hem dekor olarak hem de beyaz noktalı süslemesiyle benzer bir pyksis parçası vardır ve Pergamon'da da tek bir parçadır. Agora ve Basilika kazılarında bazı kapaklar bilinmektedir. Muhtemelen bunlar Batı Yamacı tarzının son

²⁷⁶ Leon, 1991, s.60.

²⁷⁷ Gassner, 1997, s. 66.

²⁷⁸ Leon, 1991, s. 40.

²⁷⁹ Meriç, 2002, s. 32, dty için bkz. ktlg no. 39.

²⁸⁰ Meriç, 2002, s. 32 dty için bkz. ktlg no. 40.

²⁸¹ Meriç, 2002, s. 32 dty için bkz. ktlg no. 41.

²⁸² Meriç, 2002, s. 32.

²⁸³ Behr, 1988, s. 161.

zamanları stilineki pyksislerin öncüleridir²⁸⁴. 41 nolu parçayı Pergamon'daki son dönem örnekleri ile karşılaştırabiliriz²⁸⁵.

Friedrich Krizinger²⁸⁶ 2010 yılındaki çalışmasında stilin geç dönemine tarihlenen parçaları irdelemiştir.

Yine Elisabeth Rathmayr²⁸⁷ 2016 yılındaki çalışmasında stilin geç dönemine tarihlenen dört parçayı incelemiştir.

3.2.6. Parion'da Ele Geçen Batı Yamacı Seramikleri

Parion'da ele geçen Batı Yamacı Seramiği²⁸⁸ kaplarının formu kantharos, tabak, kâse, pyksis kapağı, guttus, krater, derin kâse ve unguanterium formlarıdır. Süsleme unsuru olarak; genelde sarmaşık yaprağı, kolye motifleri, uçları sivri damla motifleri, çengel motifleri dalga motifleri, kazıma ile yapılan kıvrık dallardır. Süsleme sulandırılmış kil ve kazıma ile yapılmıştır. Kazımanın tek başına olduğu ve hem boya hem kazımanın olduğu örnekler vardır. Astar siyah, kahverengi, kırmızımsı, yeşilimsi ve grimsi renklerde.

3.2.6.1. Kantharos

Parion Yamaç Hamamı kantharos²⁸⁹ buluntuları form ve bezeme olarak incelendiğinde, düz kenarlı kantharoslar, kalıp yapımı kenarlı kantharoslar, „S“ profilli kantharoslar, mahmuz kulplu kantharoslar ve skyphos tipli kantharoslar olmak üzere beş farklı tipin olduğunu görülmektedir.

3.2.6.2 Düz Kenarlı Kantharos

Bu gruba dahil olan kaplarda²⁹⁰ süslemeli ve süslemesiz olanlar vardır. Hamur renkleri kırmızımsı kahve renklerde olup, astar ise koyu gri, yeşilimsi gri, siyah

²⁸⁴ Meriç, 2002, s. 32.

²⁸⁵ Meriç, 2002, s. 32.

²⁸⁶ Krizinger, 2010, s. 531- 533.

²⁸⁷ Rathmayr, 2016, s. 361.

²⁸⁸ Fırat, 2018, s. 36-55.

²⁸⁹ Fırat, 2018, s. 38-49.

²⁹⁰ Fırat, 2018, s. 39-40, Kat. No. 131-139.

renklerdedir. Süslemede kazıma ve inceltilmiş kil boya ile sarmaşık yaprakları yapılmıştır. Bu vazolar MÖ. 3. yüzyıla tarihlenmiştir²⁹¹.

Par.1’de ağız dışı dönük, boyun iç bükey, boyundan gövdeye geçiş çıkıntı şeklinde verilmiştir. Boyunda kazıma çizgiler vardır. Yine boyunda mat siyah ile kıvrık dallar ile nokta rozetleri işlenmiştir. Kulpta mask vardır. Bu kabın yerel Parion üretimi olduğu düşünülmüştür. Benzer örnekler ile karşılaştırılan form M.Ö. 3. yüzyıl sonu 2. yüzyıla tarihlenmiştir²⁹².

3.2.6.3. S Profilli Kantharoslar

S profile sahip kantharos²⁹³ parçalarında, kil rengi açık kırmızı ve sarımsı kırmızı, astar ise kırmızı, mavimsi siyah, koyu gri ve siyahtır. Süslemede kazıma çizgiler, kazıma ile yapılmış sarmaşık dalları, uçlarında yer alan yapraklar, sivri uçlu damla motifleri, kıvrık dallar, kolye süsleri kullanılmış olup renkleri beyaz, pembe ve turuncudur.

Parion’da ele geçen S profilli kantharosların Par.2 hariç yerel üretim olduğu saptanmıştır. Bu kaplar Behr’in yaptığı tipolojiye göre tarihlenip M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısı ile M.Ö. 2. yüzyıla tarihlenmişlerdir²⁹⁴.

3.2.6.3. Skyphos Tipli Kantharos

Bu kaplar için M. Leon²⁹⁵ Skyphos-kantharos terimini kullanmışken, Atina²⁹⁶ Agorasında aynı formlar Baggy-kantharos olarak tanımlanmıştır.

Parion’da ele geçmiş Skyphos tipli kantharos parçalarında²⁹⁷, kil rengi kırmızı ve kırmızının tonları astar ise yeşilimsi gri ve gridir. Süslemede kazıma dallar ve uçlarında sivri uçlu yer alan yapraklar, nokta rozetleri ve kıvrık dallardır. Bazı parçaların kulplarında tutamaklar vardır. Bu parçalar 3. yüzyıl sonu ile 2. yüzyılın ilk yarısına

²⁹¹ Fırat, 2018, s. 39-40.

²⁹² Fırat, 2018, s. 39-40.

²⁹³ Fırat, 2018, s. 41-47, Kat. No. 141-168.

²⁹⁴ Fırat, 2018, s. 41-47.

²⁹⁵ Leon, 1991, s.36

²⁹⁶ Rotroff, 1997, s. 103, 104.

²⁹⁷ Fırat, 2018, s. 47-49, Kat. No. 173-216.

tarikhlenirler. Gövde ve ağız parçaları dışında kaide parçaları da (Par.3, 4, 5) ele geçmiş olup 3. yüzyılın ortası ile 2. yüzyılın ilk çeyreğine tarikhlenmiştir²⁹⁸.

Bu kantharosların dışında, mahmuz kulplu kantharoslar²⁹⁹ ve kalıp yapımı kenarlı kantharoslar da ele gemiştir³⁰⁰.

3.2.6.4. İ Yüzü Bezemeli Kaplar

Par.6'nın hangi merkezde üretilmiş olduğu tespit edilememiştir. Bezemede kullanılan çok açık kahverengi renkte yapılmış palmiye yaprağı derin bir yiv ile çevrelenmiştir. Dış kısımda boya ile çizgiler ve uçlarında nokta yaprakları vardır. Kil rengi pişirmeden dolayı açık gri ve kırmızımsı arasında değişkenlik gösterir. Fırat Par.217 parçasını Pergamon parçası³⁰¹ ile karşılaştırıp 3. yüzyılın 3. eyreğine tarihlemektedir³⁰².

Par.7 dış kısımda yatay yivler, iç kısımda sarımsı kırmızı kil ile yapılmış iek yaprağı motifinin etrafında kazıma çizgiler bulunmaktadır. Kil kahvrenge, astar siyah renktedir. Form ve bezeme örneklerinin benzerlerine bakılarak M.. 3. yüzyıl sonu 2. yüzyılın ilk çeyreğine tarikhlenmiştir³⁰³.

Bunlar dışında Parionda ele geçen formlar;

Kil rengi açık kırmızı, astar kahverengimsi siyah olan dışa dönük dudaklı bir tabak³⁰⁴ olan Par.8 M.. 3. yüzyıl sonu- 2. yüzyılın ilk yarısına tarikhlenmiştir.

Lekane Par.9, formunun kil rengi kırmızı olup, astarı siyah renktedir. Dudağın üzerinde iki kazıma yiv arasında engel motifi vardır. M.. 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir³⁰⁵.

²⁹⁸ Fırat, 2018, s. 47-49.

²⁹⁹ Fırat, 2018, s. 47, Kat. No. 169-172.

³⁰⁰ Fırat, 2018, s. 41, Kat. No. 140.

³⁰¹ Behr, 1988, tbl. 25,105.

³⁰² Fırat, 2018, s. 49, Kat. No. 217.

³⁰³ Fırat, 2018, s. 50, Kat. No. 218.

³⁰⁴ Fırat, 2018, s. 50, Kat. No. 219.

³⁰⁵ Fırat, 2018, s. 52.

Par.10 bir krater parçasıdır. Ağız üzerine beyaz kil boya ile sivri uçlu damla süsleri yapılmış olup bu bezemeler kazıma çizgilerle çevrelenmiştir. M.Ö. 3. yüzyılın 2. yarısına tarihlenmektedir³⁰⁶.

Tavukçu; 2006 yılında yaptığı doktora tezinde üç adet Batı Yamacı Stili'nde süslenmiş kabı incelemiştir³⁰⁷. Kat. No. 73³⁰⁸ boyun parçasının hamuru kiremit rengi olup dudak kenarındaki bezemesi beyaz boya ile yapılmıştır. Dudak kenarındaki bezemenin benzeri Pergamon örnekleri arasındadır ve M.Ö. 3. yüzyıl sonlarına tarihlenmiştir³⁰⁹. Ayrıca geç 4. yüzyıla tarihlenen bir pyksis³¹⁰ ve bir de Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen kantharos³¹¹ parçası bulunmaktadır.

Bunlar dışında Parion'da guttus³¹², testicik³¹³, pyksis kapağı³¹⁴, masa amphoraları³¹⁵ ve unguentarium³¹⁶ ele geçmiştir.

3.3. TÜKETİCİ KONUMDAKİ MERKEZLER

Dönemin en çok rağbet gören seramik gruplarından biri olan Batı Yamacı Seramikleri büyük üretici merkezler tarafından birçok küçük yerleşime ihraç edilmiştir. İhraç eden merkezlerin dışındaki bu merkezlerde üretim ya yoktur ya da yok denecek kadar azdır. Bu merkezlerde genel olarak büyük merkezlerden ithal edilen kaplar kullanılmıştır. Bunun için söz konusu kentler tüketici konumundaki merkezler olarak sınıflandırılmıştır.

3.3.1. Labraunda Batı Yamacı Seramikleri

Labraunda'da ele geçen parçaların hiçbiri en eski parçalar olmamakla birlikte görünüm itibari ile de neredeyse tamamen birbirinden farklıdır. Attika atölyelerine ait olabilecek tek örnek Lab.2'dir. Kolye süsü kullanılan bu kap kazımanın yoğunluğu

³⁰⁶ Fırat, 2018, s. 52.

³⁰⁷ Tavukçu, 2006, s. 72, 73, 74, 85.

³⁰⁸ Tavukçu, 2006, s. 72, Kat. No. 73.

³⁰⁹ Tavukçu, 2006, s. 73, Kat. No. 73.

³¹⁰ Tavukçu, 2006, s. 74, Kat. No. 75.

³¹¹ Tavukçu, 2006, s. 85, Kat. No. 97.

³¹² Fırat, 2018, s. 52, Kat. No. 222-224.

³¹³ Fırat, 2018, s. 53, Kat. No. 225.

³¹⁴ Fırat, 2018, s. 54, Kat. No. 226.

³¹⁵ Fırat, 2018, s. 54, Kat. No. 227-228.

³¹⁶ Fırat, 2018, s. 55, Kat. No. 229.

nedeniyle M.Ö. 1. yüzyılın başlarına tarihlenmiştir³¹⁷. Ağız kenarında yer alan basit defne yaprakları, ince basit olan siyah astar ve benzer mikalı kil özellikleriyle Lab.4 ve Lab.5'in aynı yerde üretilmiş olabileceği düşünülmektedir³¹⁸. Lab.3 nolu parçada, merkezde lotus tomurcukları ile palmiye yaprakları ve bunları yuvarlak biçimde çevreleyen çift şerit içinde benekler vardır. Pergamon'da çok yakın paralelleri bulunmuştur³¹⁹. Kaliteli mat siyah astar ve kaidenin profili ile 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlenebilir. Pergamon'da 80 nolu için bazı benzer örnekler vardır ancak beyaz nokta çizgisinin basitliği nedeniyle bundan herhangi bir sonuç çıkarılamamaktadır. Ağızın altına bir kulp yerleştirilmiştir ve sır çikolata kahvemsı renginde yoğun olarak kullanılmıştır. Mikanın olmaması, Lab.4 ve Lab.5 dışındakilerin Küçük Asya dışında bir üretim merkezinde üretildiğini göstermektedir. Çünkü Küçük Asya kili ele geçen parçalardan anlaşıldığı üzere mikalıdır. Kulpsuz derin bir kap olan 74, parlak alacalı sırlıdır. Ağızın altında iki şerit içerisinde yer alan sıralanmış noktalar vardır. Dekorasyon olarak Thompson D ve E grubuna benzemektedir. Lab.6 kesin tarih verilemeyen evin teras duvarının dolgusundan bulunmuştur. Astar kötü bir siyahtır ve üzerindeki morumsu ve beyazımsı renklerde özensiz bir kolye motifi vardır. Kazıma kullanılmamıştır. Bu kap muhtemelen 1. yüzyıla aittir³²⁰.

Ele geçen vazo formları çeşitli içme kaplarıdır. Kapların tam korunmamış olması sebebiyle kesin bir form oluşturulamamıştır. Labraunda'da Batı Yamacı Seramikleri çok nadirdir³²¹. Bu stilde süslenmiş kapların az oluşu bunların olasılıkla Küçük Asya'nın güneybatısında üretilmediğini gösterir³²². İncelenen 7 parçadan 6 sı farklı atölyelerde üretilmiş olabilir³²³. Maalesef, Attika üretimi olduğu saptanan Lab.2 dışındaki parçaların nerede üretildiğini saptamak imkânsızdır³²⁴.

³¹⁷ Hellström, 1965, s. 16.

³¹⁸ Hellström, 1965, s. 16.

³¹⁹ Hellström, 1965, s. 17.

³²⁰ Hellström, 1965, s. 17.

³²¹ Hellström, 1965, s. 17.

³²² Hellström, 1965, s. 17.

³²³ Hellström, 1965, s. 17.

³²⁴ Hellström, 1965, s. 17.

3.3.2. Elaia

Pergamon'un liman kenti olan Elaia'da ele geçen ele geçen Batı Yamacı Seramikleri Pergamon üretimi olarak yorumlanmıştır³²⁵.

3.3.3. Menderes Magnesiası

Ele geçen 2 adet Batı Yamacı Seramiği vardır. Bunlar skyphos parçasıdır. Parçalardan biri ağız parçası olup açık kahverengi hamurlu, parlak siyah astara sahiptir. Ağızın hemen altında yer alan bir yiv vardır. Yivin alt kısmında bitkisel motifler (stilize zeytin veya mersin yaprağı) görülmektedir. M1 parçası Pergamon üretimidir ve M.Ö. 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir³²⁶.

Bir ağız ve gövde parçası olan M2'nin üretim yeri saptanamamıştır. Sarımsı kırmızı hamurludur, iç kısım kırmızı, dış yüzey siyah mat astarlıdır. Üzerinde herhangi bir bezeme görülmemektedir. Paralel örnekleri ile M.Ö. 2. ve 1. yüzyıllar arasına tarihlenebilir³²⁷.

3.3.4. Halikarnassos

Maousoleion'da Batı Yamacı tarzındaki seramikler oldukça azdır. İncelenen seramikler R13³²⁸ açmasında bulunan parçalar olup daha sonra yapılacak çalışmalarda ve başka yerlerden elde edilecek veriler ile daha kapsamlı bir çalışma yapılabilecektir. Burada ele geçen Batı Yamacı Seramikleri Pergamon³²⁹, Attika³³⁰, Ephesos³³¹ Batı Yamacı Seramikleri ile karşılaştırılmıştır. Ayrıca Knidos³³² üretimi olduğu düşünülen parçalar da vardır.

3.3.5. Laodikeia

Laodikeia'da ele geçen Batı Yamacı Seramikleri kahverengi ve bu rengin tonlarında, kırmızı ve tonlarında, kırmızımsı sarı renklerde hamura sahiptir. Hamur

³²⁵ Güneş, 2017, s. 509.

³²⁶ Vapur, 2011, s. 145.

³²⁷ Vapur, 2011, s. 145.

³²⁸ Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund, 2002, s. 24.

³²⁹ Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund, 2002, s. 24-25.

³³⁰ Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund, 2002, s. 24.

³³¹ Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund, 2002, s. 24-25.

³³² Leif Erik Vaag - Vinnie Nørskov - John Lund, 2002, s. 25.

hemen hemen bütün parçalarda mikalı olup serttir. Bazı parçaların hamurunda kireç görünür. Astar rengi kahverengi, kırmızimsı-kahve ve siyahtır. Bunlar dışında bazı örneklerde metalik görünümlü kırmızı ve kahverengi- gri renkleri de görülür. Ele geçen formlar; yarım küre gövdeli kâseler, skyphos, tabak, kâse, kantharos ve lagynostur. Bu parçalar küçük olduğu için süsleme kompozisyonu hakkında genel bir şey söylemek zordur. Ancak küçük parçalardan kazıma ve boyamanın beraber kullanıldığı görülmektedir. Süslemede kazıma ile yapılan düz ya da kıvrımlı dallardan çıkan sarmaşıklar, zeytin dalları ve bu dalların içlerinde beliren meyveler işlenmiştir. Bunlar dışında diğer bitkisel motiflerin kullanıldığı örnekler de vardır. Süslemede kullanılan renklerin kirli beyaz, koyu kahve ve siyah olduğu görülür.

Batı Yamacı Seramikleri bu kentte diğer Hellenistik türlere göre daha sınırlı sayıda ele geçmiştir. Bu da ilk bakışta Laodikeia'nın bu kapları ithal etmiş olabileceğini göstermektedir. Parçaların süsleme kalitesine bakıldığı zaman bunların Atina'dan ithal edilmedikleri düşünülür. Atina dışında üretim yapan Pergamon birçok kentte ihracat yapmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde Laodikeia'dan ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinin Ephesos ürünü olan iki örnek dışında yüksek ihtimalle Pergamon atölyesine ait olduğu düşünülmektedir³³³.

Laodikeia'da ele geçen iç yüzü bezemeli tabak ve kâsenin iç yüzünde, dudağın kenarının altında kazıma ile yapılmış birbirine paralel iki çizgi vardır. Bu bezemenin Ephesos ve Atina'da benzerleri vardır. Bu parça form özellikleriyle Pergamon atölyesinin repertuarında yoktur. Ancak Sardeis ve Laodikeia'da ele geçmiştir. Muhtemelen Ephesos üretimi olan bu parça M.Ö. 2. yüzyıla tarihlenmiştir³³⁴.

Ağız kenarı ince, gövde iç duvarı kazıma ile verilmiş bant şekilli diğer bir kâse formunun (Lao1 ve Lao2) benzerleri Ephesos ve Pergamon'da ortaya çıkmıştır. Bu kaplar Pergamon'da 2. yüzyılın ortasına tarihlenir³³⁵.

En yoğun olan form yarım küre gövdeli kâselerdir. Kâseler ağız profillerine göre 2 tipte incelenmiştir.

³³³ Duman, 2010, s. 112.

³³⁴ Duman, 2010, s. 104.

³³⁵ Behr, 1988, s. 145-146.

1. tipte ağız kenarı ince, gövdeye dış bükey kavisle genişleyen ve aşağı doğru daralan bir forma sahiptir. Bu forma ait kaplar Ephesos, Sardeis, Pergamon ve Troia'da ele geçmiş olup M.Ö. 2. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmiştir³³⁶.

2. tipteki parçalar kabın kenar ve gövde kısımlarına aittir. Diğer tipte aynı özelliklere sahiptir, tek fark olarak ağız kenarında bir yivle dudak oluşturulmuştur. Ephesos üretimi olduğu düşünülen Lao3 parçasının metalik kırmızı-koyu kahve astarı ve kazıma ile yapılmış dal süslemesi diğerlerine nazaran daha kalitelidir ve benzerleri Pergamon'da M.Ö. 2. yüzyıla tarihlendirilir. Laodikeia'da ele geçen parçalar da karşılaştırma yöntemiyle M.Ö. 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlenmiştir³³⁷.

Ele geçen bir diğer form skyphostur. Ağız kenarı oldukça incedir. Ağzın hemen altında üç yivle sınırlandırılan alana bitkisel süslemeler yapılmıştır. Bu parça M.Ö. 3. yüzyıl sonu M.Ö. 2. yüzyıl başlarına tarihlenmiştir³³⁸.

Ele geçen iki kantharos parçası vardır. Ağız ve gövdenin bir bölümünü oluştururlar. Lao4 ve Lao5. Lao5 buluntu merkezleri ile karşılaştırılması ve buluntu konteksi ile M.Ö. 2. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenir. Diğer bir parça Lao4'ün kenarında kabartma şeklinde profil vardır. Bu parçanın benzerleri Behr'in yaptığı sınıflandırmada 2. evre kantharoslar olarak sınıflandırılmıştır ve M.Ö. 2. yüzyıl ile M.Ö. 1. yüzyıl arasına tarihlenmektedir³³⁹.

Üzerinde bitkisel bezeme bulunan lagynos örneği Laodikeia'da tektir. Süsleme olarak Pergamon'da bulunmuş ve M.Ö. 2. yüzyılın başına tarihlenen n bir skyphos ile benzerdir. Laodikeia'da ele geçen parça ise konteksti ile değerlendirilerek M.Ö. 2. yüzyıl başı ile ortalarına tarihlenmiştir³⁴⁰.

3.3.6. Side

Bir adet tabak parçası bulunmuştur (Lev.14). Soluk siyah astarı, beyaz dalga desenine sahiptir. Bu form Doğu Akdeniz'de yaygındır. Fakat buradaki parçanın benzerleri Nagidos Tip I ile uyushmaktadır ve M.Ö. 3. yüzyılın 2. yarısı - 2. yüzyılın 1.

³³⁶ Duman, 2010, s. 105.

³³⁷ Duman, 2010, s. 107.

³³⁸ Duman, 2010, s. 108.

³³⁹ Duman, 2010, s. 109.

³⁴⁰ Duman, 2010, s. 110.

yarısına tarihlendirilmiştir³⁴¹. Side örneğinin Atina örneklerinden daha çok Nagidos ile paralellik göstermesi nedeniyle bu grup ile birlikte ele alınabilir³⁴².

3.3.7. Tralleis

Tralleis'te ele geçen Batı Yamacı Seramikleri; ağız kenarına, bazıları ise gövdeye aittir. Tralleis örnekleri açık kırmızı (2.5 YR 7/6-8) ve kırmızımsı sarı (7.5 YR 7/6-8) hamurlu, koyu kahve (7.5 YR3/3) ve kırmızımsı siyah (10 R 2.5/1) astar boyalıdır üç ağız parçasının (Lev 14. a-b, d) ikisinin kenarında defne yaprağı (Lev14. a-b), diğerlerinde gövdede kazıma çizgiler etrafına beyaz boyayla yapılmış sivri uçlu damla yapraklar yer almaktadır (Lev.14 c-d). Bir diğer örnekte bitkisel bezemeli bir tabağa aittir (Lev14. e). Kırık olması form ve bezeme açısından detaylı karşılaştırma yapmayı engellese de, M.Ö. 2. yüzyıl sonu ve M.Ö. 1. yüzyıl başlarına tarihlenen Labraunda örnekleri içinde benzerleri vardır³⁴³.

3.3.8. Phokaia

Phokaia'da Batı Yamacı tekniğinde bezenmiş bir tabağa ait ağız ve gövde parçası ele geçmiştir Kat. No: Ph. 1. Bu örneğin iç yüzeyinde, dudak kenarının altında kazıma bir yiv bulunmaktadır. Bu yivin altında, beyaz boya ile yapılmış, ortadaki dikey ve yanlarda uçları aşağı sarkık palmet yaprağı motifi yer almaktadır. Söz konusu parça dudak kenarının altından başlayarak yivlendirilmiş konik gövdeye sahiptir. İç ve dış yüzey mat siyah astar ile kaplıdır. Kat. No: Ph. 1'de tanımlanan Phokaia örneği, sahip olduğu profil özellikleri ve Atina, Korinth ve Metropolis'de bulunan benzer örnekleri göz önünde bulundurulduğunda, M.Ö. 350-275 yıllarına tarihlendirilmiştir³⁴⁴. Attika üretimi olduğu anlaşılan bu tabak, kaliteli mikasız kile ve parlak siyah astara sahiptir.

Birçok araştırmacı tarafından Batı Yamacı Stili'nin ortaya çıkışı M.Ö. 3. yüzyılın başı olarak kabul edilmektedir³⁴⁵. Hatta Rotroff, beyaz ek boyanın M.Ö. 275 kullanımı ile gerçek Batı Yamacı Stilinin oluştuğunu belirtir³⁴⁶. Anadolu'ya gelişi yine daha sonraki bir tarih olduğu bilinmektedir. Behr'de; Batı Yamacı Stili'nin Anadolu'ya gelişini M.Ö.

³⁴¹ Durukan - Körsulu, 2007, s. 92-104.

³⁴² Oransay, 2014, s. 48.

³⁴³ Saraçoğlu-Çekilmez, 2011, s. 222.

³⁴⁴ Doğan, 2013, s. 138-139.

³⁴⁵ Rotroff, 1991, s. 60.

³⁴⁶ Rotroff, 2001, s. 99.

3. yüzyıl ortalarını bulduğunu söyler³⁴⁷. Bu sebeplerden dolayı bu tarihlenmenin bir dayanağının olmadığı düşünülmektedir.

3.3.9. Smyrna

Smyrna’da Batı yamacı stilinde ele geçen seramikler hem form hem de bezeme açısından çeşitlilik göstermektedirler. Ele geçen vazo formları; kantharos, skyphos, krater, iç yüzü bezemeli kâseler, dış yüzü bezemeli kâseler, tabak, unguentariumdan oluşmaktadır. Bunun dışında formu belirlenemeyen parçalar da Smyrna’da ele geçen Batı Yamacı seramiklerinin kaliteli siyah astarları vardır. Dekorda siyah, bazen de pembemsi kırmızı bir renk tonlaması vardır. Bezeme unsurları; zeytin yaprakları, sarmaşık yaprakları, kalp benzeri yapraklar, noktalar, kazıma çizgilerdir. Bu süslerde genel olarak beyaz renk kullanılmıştır. Beyaz renk bazı kaplarda saydam açık verilmişken bazılarında yoğundur. Cavalier bunun sebebini kabartma hissi uyandırmak olduğunu görüşündedir³⁴⁸.

Hamur renkleri pembemsi turuncu, devetüyü ve turuncudur. Astar genelde siyah, kırmızı, alacalı siyah, mat siyah, gri ve kahvemsî siyah olarak ortaya çıkmaktadır. Genel olarak bakıldığında Batı Yamacı Seramiği özelliklerini yansıtmaktadırlar.

Smyrna’da Agora bölgesinde bir dolgu toprak olabilecek alanda ele geçen parçaların üretim yerinin neresi olduğu henüz saptanamamıştır.

3.3.9.1. Dış Yüzü Bezemeli Kâseler

Dış yüzü bezemeli kaplar tipolojik olarak üçe ayrılmıştır.

Birinci grup Smr. 3, 4, 7, 14, 15, ağız hafif içe çekik, gövde hafif küresel bir forma sahiptir. Bu gruptaki bezeme alt ve üstte kazıma çizgi ile sınırlandırılan alanda yer alır ve zeytin yaprakları, ağ motifî, kalp yaprakları gibi motiflerden oluşur. Ayrıca sadece kazıma olan örnekler de vardır. Bu kaplar Pergamon Altarı ve Asklepion buluntuları ile paralellik gösterip 2. yüzyılın başı ile 2. yüzyılın 2. yarısı arasına tarihlenmiştir³⁴⁹.

³⁴⁷ Behr, 1988, s. 102.

³⁴⁸ Cavalier, 2005, s. 404.

³⁴⁹ Çelik, 2007, s. 17.

İkinci grupta Smr. 12, 13, 20, 27, 30, dudak hafif bir kavisle içe çekik, konik gövdeli, alçak halka kaidelidirler. Bezeme ilk grup ile aynıdır. Asklepion buluntuları ile karşılaştırılarak 2. yüzyılın 2. çeyreğine tarihlenmiştirler³⁵⁰.

Üçüncü grupta Smr. 2, 5, 6, 9, 10, kap düz ağızlı ve hafif küreseldir. Bezeme diğerleri ile aynıdır, sadece tek örnek farklılık gösterir (49) (çizim 20 levha 9). Farklı olan bu kabın bezemesinin aynısı Behr³⁵¹'in çalışmasındaki amphoranın boynunda yer almaktadır. Söz konusu vazo geç 3. yüzyıl-erken 2. yüzyıla tarihlenir. Bu kaplar 3. yüzyılın içlerine tarihlenmelidir³⁵².

Bu gruptaki kapların genelinde hamur, turuncumsu pembedir. Tek farklı örnek olan Smr.6'da hamur devetüyü rengindedir. Astar genelde siyah olup birkaç örnekte kahverengimsi- siyah alacalıdır. Metalik parlıtlı gri astar kaplar da (Smr.8, 9) vardır..

Ağ motifine sahip Smr.11 parçasının benzerleri M.Ö. 2. yüzyılın 1. yarısına tarihlenen sunağın temel kazısında çıkarılan kaplarda da görülür³⁵³. Bu örnekler üzerinde kazıma kullanılmıştır. Bu sebeble stilin geç dönemine tarihlenmiştir.

3.3.9.2. Skyphoslar

Smr.19 nolu kap dışa çekik ve yuvarlatılmış bir dudağa sahiptir. Boyunda bitkisel bezemeleri olan bu vazonun benzer örnekleri Knossos'ta ele geçmiş ve 200-150'ye tarihlenmiştir³⁵⁴. Smr.20'de boyundan yukarı kazıma çizgiler ve bunun altında ters damla sarkıtları bulunur. Burada kazıma çizgiler ve beyaz boya kullanılmış olup Daskyleion ve Pergamon örnekleri ile karşılaştırılarak 3. yüzyıl ile 2. yüzyıl arasına tarihlenmiştir³⁵⁵. Smr.21 ve Smr.22'deki parçaların kulplarında rölyef masklar vardır.

3.3.9.3. Kraterler

Buluntular ağız parçaları olup, hamur rengi çoğunda turuncumsu pembedir. Siyah, kahvems siyah olan örnekler de vardır. Smr.27 ve Smr.30'da sadece kazıma ile yapılan süslemeler görülürken Smr.23, Smr.24, Smr.25, Smr.26, Smr.28, Smr.29'da hem kazıma

³⁵⁰ Çelik, 2007, s. 17.

³⁵¹ Behr, 1988, s.117, tbl.24. Kat. No. 105.

³⁵² Çelik, 2007, s. 18.

³⁵³ Çelik, 2007, s. 18.

³⁵⁴ Çelik, 2007, s. 23.

³⁵⁵ Çelik, 2007, s. 23.

hem sarmaşık motifleri dil motifleri ve ion kymationları bulunur. Benzerleri Pergamon'da 2. yüzyıla tarihlenmiştir³⁵⁶. Smr.23, Smr.28, Smr.29'da kazıma çizgiler, beyaz ve turuncu boya ile yapılmış sarmaşık süslemesi bulunur. Benzer parçalar ile yapılan karşılaştırma yoluyla üretim tarihi olarak 3. yüzyıl önerilmiştir³⁵⁷. Smyrna'da ele geçen krater formlarının benzerlerine Pergamon'da sıklıkla rastlanır. U formunda kulba sahip dışa çekik dudaklı bu form karınlı çanak olarakta bilinir.

3.3.9.4. Balık Tabakları

Diğer formlardan belirgin biçimde ayrılırlar. Öncülleri olan kırmızı figürlü tabakların tondolarında deniz canlıları olduğu için bu adı almışlardır³⁵⁸. Smr.36, Smr.37, Smr.38, Smr.40 bu forma ait kaplardır. Smr.36 ve Smr.37 siyah firnislidir. Geniş, yüksek tabaklarıdır ve bu grubun erken örnekleri arasındadır. Smr. 38'de rulet tekniğiyle yapılmış üç sıra halinde olan daireler ve bunun arasında yer alan palmet motifi bu grubun en belirgin özelliklerinden biridir. Bunların kalın bir cidarı ve siyah astar vardır. Benzer örnekler vasıtası ile 325-150 arasına tarihlenirler. Smr.40 gri firnisle kaplanmıştır ve benzer örnekleri Korinth'te olup M.Ö. 2. yüzyıla tarihlenirler³⁵⁹.

3.3.9.5. Dışa Sarkık Dudaklı Ve Kalın Cidarlı Tabaklar

Smr.41 ve Smr.42'deki parçalar kahverengi-kırmızımsı hamura sahip olup metalik parlıtlı gri astar vardır.

Smr.43 bu ikisine benzer ancak astar diğerleri kadar parlak değildir. Dışa sarkık olan kalın cidarlı bu formu Thompson M.Ö. 3. yüzyıl ile 2. yüzyıl Gassner ise M.Ö. 2. yüzyıla tarihler³⁶⁰.

³⁵⁶ Çelik, 2007, s. 24.

³⁵⁷ Çelik, 2007, s. 25.

³⁵⁸ Çelik, 2007, s. 28.

³⁵⁹ Çelik, 2007, s. 28.

³⁶⁰ Çelik, 2007, s. 30.

3.3.9.6. Yuvarlaklaştırılmış ve İç Dönük Dudaklı Tabaklar

140³⁶¹, 141³⁶², 142³⁶³, 143³⁶⁴ bu gruba dahildir. Bu kapların geneli 2. yüzyıla tarihlenirler. Çaplar geniş, cidarları eğiktir. Hamur turuncumsu- pembemsi renkte çok ince elenmiş bir yapıya sahiptir. İç yüz hamur renginde bırakılmış, bantlar, yivler ve kırmızı boya süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

146, hafif içe önük ve yuvarlatılmış dudağı vardır. Mikalı, pembemsi sert bir hamurdan yapılmıştır. Firnis içte ve dışta metalik parıltılıdır. Yakın bir örneği 3. yüzyıla tarihlenmiştir³⁶⁵.

3.3.9.7. Kantharoslar

Smyrna agorasında bulunan kantharoslar 3 farklı tiptedir.

Birinci tip; dışa çekik ağızlı, iç bükey profilli, geniş, boyunlu küresel olan kantharoslardır. Uçlarında damla yaprakları (sivri uçlu yaprak) olan kolye motifleri, sarmaşık yaprakları ve kazıma çizgiler süsleme unsurlarıdır. Bej, turuncu, beyaz gibi renkler kullanılarak doğal motifler oluşturulmuştur. Kaplar, Pergamon'da M.Ö. 3. yüzyıla tarihlenen S formlu kantharoslarla benzerlik gösterir³⁶⁶. Bazı parçaların kulplarında rotelle denilen başparmak çıkıntıları bulunur³⁶⁷.

İkinci tip ince uzun gevşek forma sahip kantharoslardır. Smr.16 ve Smr.17'de dudak altında kazıma ile yapılmış yivler vardır. Yivin altında süslemeler bulunur. Bu tip muhtemelen 2. yüzyılın başına kadar kullanılmıştır³⁶⁸.

Üçüncü tip tek örnek Smr.18 olup içe dönük ağızlı kantharostur. Dikey kulplarda hayvan maskı vardır.

Kantharosların hamuru genelde pembemsi, gri ve turuncudur. Kırmızı, siyah, mat siyah, kahvemsî firnislerle metalik parıltılı gri firnis sadece tek bir örnekte Smr. 16 görülür.

³⁶¹ Çelik, 2007, s. 28, Kat. No. 140.

³⁶² Çelik, 2007, s. 28, Kat. No. 141.

³⁶³ Çelik, 2007, s. 28, Kat. No. 142.

³⁶⁴ Çelik, 2007, s. 28, Kat. No. 143.

³⁶⁵ Çelik, 2007, s. 29.

³⁶⁶ Çelik, 2007, s. 21.

³⁶⁷ Çelik, 2007, s. 22, Kat. No. 92-99.

³⁶⁸ Çelik, 2007, s. 22.

3.3.9.8. Fincanlar

Bu forma ait parçalarda kazıma çizgilerden oluşan bantlar, ışın motifi, palmet, bantlar arasında nokta dizileri, kalp yaprak dizisi, sarmaşık yaprakları ve çeşitli bitkisel bezemeler vardır. Bu süslemeler bej, beyaz, kırmızı, pembe gibi renkler ile yapılmıştır. Bezemelerin çoğunun kapların iç kısmında olduğu görülür. Attika ve Korinth'te benzerleri 3. yüzyıla, Pergamon'da geç 3. yüzyıla tarihlenmektedir³⁶⁹. Hamurlar pembemsi ve turuncudur. Cidarlar incedir. Siyah, kırmızımsı-siyah, kahverengi astarlı örneklerin yanında metalik parlıtlı tek örnek (84)³⁷⁰ vardır.

Smr.39 nolu tabağın tondosunda beyaz ve sarımsı boya kullanılarak yaprak süsleri ile kaplanmıştır. Parça bir tabağın gövdesinin ve kaidesinin bir bölümüne aittir.

Smr.31 nolu parçanın amphoriskos omuz parçası olduğu düşünülmektedir. Siyah metalik astarı olan parçanın gövdesi yivlidir ve omuz hizasında da iki sıra halinde yatay yiv bulunur. Omuzda kazıma çizgiler ve beyaz boya ile yapılan yumurta biçimli bezeme turuncu noktalarla zenginleştirilmiştir. 2. yüzyıla tarihlendirilmektedir³⁷¹. Smr. 119³⁷²'de bir amphora boynu olduğu anlaşılmaktadır. Bu parça üzerinde kazıma çizgiler ve sarımsı boyalar kullanılmış olup firnis siyahtır. Bunlar dışında kalan Smr.32, Smr.33, Smr.34 nolu parçaların formu belirlenememiştir. Smr.35 nolu parça kırmızı firnisli olması ile diğerlerinden farklıdır. Bu parçalar benzerlerinden yola çıkılarak 2. yüzyılın 1. yarısına tarihlendirilmiştir³⁷³.

Yine Smyrna Kazısı kapsamında yapılan Basmane mevki Altınpark arkeolojik alanında yapılan kazılarda ele geçen Batı Yamacı Seramikleri³⁷⁴'de vardır. Burada ele geçen Batı Yamacı Seramikleri tabaka buluntusu olmadığı için benzer örneklerin görüldüğü kentler ile karşılaştırılma yapılmıştır³⁷⁵.

³⁶⁹ Çelik, 2007, s. 19.

³⁷⁰ Çelik, 2007, s.20, Kat. No. 84.

³⁷¹ Çelik, 2007, s. 20.

³⁷² Çelik, 2007, s. 20, dty için bkz. Ktlg no. 119.

³⁷³ Çelik, 2007, s. 20.

³⁷⁴ Kaya, 2018, s. 81-98.

³⁷⁵ Kaya, 2018, s. 167.

3.3.10. Smyrna- Kadifekale (Akropolis)

3.3.10.1. Kantharos

Pagos tepesinde iç ve dış bükey kulpları üzerinde rotelle olan S formunda kantharoslar ele geçmiştir. Bunlar Pergamon ve Ephesos'ta tam olarak belgelenmiştir ve Küçük Asya'nın standart içki kaplarıdır. Attik tipte kantharoslar açılabilir bir profile sahip ve üzerlerinde sarmaşık ya da masklar bulunan örnekler vardır.

Kadifekale'de ele geçen Smrkdf.1 nolu parçanın rottelleye sahip kulpları vardır ve 3. yüzyıla tarihlenir³⁷⁶. Smyrna, Pergamon, Sardeis, Kyme'de benzer örnekleri vardır.

Smrkdf.2-3 nolu parçalar düz kenarlı ve mızrak ucu kolye motifi vardır. Çaplar 8 ila 12 cm arasında değişir ve 3. yüzyıla tarihlenir³⁷⁷. Smyrna'da, Pergamon, Ephesos örnekleri mevcuttur.

Smrkdf.4 nolu parça çıkıntılı gövdeye sahip bir kantharostur. Kalıplaşmış bir kaidesi ve kısa gövdesinin altında bir yiv bulunur. Smyrna Agorası'nda benzer örnekleri vardır ve 3. yüzyılın başına tarihlenir³⁷⁸.

3.3.10.2. İç Dekorasyonlu Kaplar

Smrkdf.5 nolu parçada iç dekorasyonda mızrak ucu şeklinde yapraklar dönüşümlü olarak beyaz, pembe ve kazıma birlikte kullanılmıştır. Bu kaplar 3. yüzyılın ortaları ile 2. yüzyılın ilk yarısında üretilmişlerdir, Sardeis, Smyrna ve Pergamon'da benzerleri vardır³⁷⁹.

Smrkdf.6 nolu parça iç dekorasyona sahip bir bardaktır. Beyaz meyveler, kazıma dallarda pembe yapraklar ve beyaz dut? , ıstakoz yumurtası? ile süslenmiştir. Süsleme üst kısmında kazıma bir yiv ve kabın alt kısmında iki kazıma yiv ile sınırlandırılmıştır.

³⁷⁶ Granata, 2015, s. 87.

³⁷⁷ Granata, 2015, s. 87.

³⁷⁸ Granata, 2015, s. 87.

³⁷⁹ Granata, 2015, s. 88.

3.3.10.3. Ayaklı Fincan

Kadifekale seramikleri arasında muhtemelen aynı kaba (Smrkdf.7) ait birleşen iki kalıp ayak mevcuttur. Bu ayaklar genelde oval bir gövde ilişkilidir. İki kazıma yiv ile sınırlandırılmış süsleme bölgesinde Batı Yamacı Seramiği süsleri bulunur. İnce cidarları vardır. Bu form Hellenistik dünyada yaygın biçimde kullanım görmüştür. Söz konusu vazolar olasılıkla metal kapları taklit etmektedir ve 275'ten önce Atina'da üretilmeye başlanıp 3. yüzyıl ile sınırlı kalmıştır³⁸⁰. Küçük Asya'da bu kaplar gri kapların imalatında, kalıp yapımı kaplarda kullanılmış olup, 2. yüzyılda sigillata repertuvarına girerek üretilmeye devam etmiştir. Ephesos ve Sardeis'te benzer örnekler bulunmuş ve 3. ve 2. yüzyıllara tarihlenmiştir³⁸¹.

3.3.10.4. Guttus

Smrkdf.8 bir yağ kabı olan guttus formuna aittir. Bu tipin Hellenistik Dönemin başında Atina'da üretilen örnekleri vardır. Atina'da en eski Hellenistik örnek 3. yüzyılın başına tarihlenir³⁸². Küçük Asya'da Ephesos, Pergamon, Sardeis'te ve Smyrna'da benzer örnekler vardır.

3.3.10.5 Kırmızı Astarlı Batı Yamacı Dekorasyonlu Kaplar

Kadifekale'de siyah astarlı seramiklere ek olarak kırmızı astarlı seramikler de bulunmuştur. Rotroff, Atina'da bulunan örneklerde astar değişiminin kasıtlı olduğunu ve kırmızı kapları taklit ettiğini düşünmektedir. Doğu Sigillata A Grubu kapları 2. yüzyılın 2. yarısında Atina'ya ithal edilmeye başlanmıştır.

Kırmızı astar olan kaplar ise; düz ağızlı kazıma dalların ucunda pembe yaprakları olan sarmaşık dalları ile süslenen bir kantharos parçası Smrkdf.9, iç dekorasyona sahip bir bardakta ise 20³⁸³, kolye motifi vardır. Kolyede asılı durumda mızrak ucu şeklinde – zikzaklı kazıma çizgilerin ucundan birbirine bağlanan- pembe yapraklar bulunmaktadır. Beyaz yapraklı süslemesi olan 21³⁸⁴ de bu gruba dahil olan bir parçadır.

³⁸⁰ Granata, 2015, s. 88.

³⁸¹ Granata, 2015, s. 88.

³⁸² Granata, 2015, s. 88.

³⁸³ Granata, 2015, s. 88, dty için bkz. Ktlg no: 20.

³⁸⁴ Granata, 2015, s. 88, dty için bkz. Ktlg no: 21.

Smyrna Akropolis’inde yapılan çalışmalarda 4. yüzyılın sonundan itibaren ve özellikle 3. yüzyıl ve 2. yüzyılda iyi izlenilebilen bir kronolojik gelişme gösteren, Batı Yamacı Seramik formları ele geçmiştir³⁸⁵. Bazı parçalar kesin olarak Pergamon, bazıları muhtemelen Attika atölyelerine ait, bazı parçalar ise yerel özellikler göstermektedir³⁸⁶. Smyrna’da siyah astarlı seramiklerin üretim bölgeleri saptanamamıştır. Çünkü modern yol antik kentin üzerine yapılmıştır ve atölyeler üzerinde kusursuz bir çalışmayı engellemektedir. Daha fazla araştırma ile Smyrna’nın Hellenistik seramik üretimi hakkında bilgi sahibi olunacaktır.

3.3.11. Kyme

Kyme’deki yerel malzemenin kil analizi ile ele geçen Batı Yamacı Seramikleri’nin kil yapısı karşılaştırıldığında bunların yerel olmadığı ortaya çıkmıştır³⁸⁷. Kyme’de 3. ve 1. yüzyıllar arasına tarihlenen Pergamon ve Ephesos malları bulunmuştur ve bazı parçaların da Attik olma olasılığı vardır³⁸⁸. Kap formları olarak; kantharos, skyphos, guttus, oinokhoe, parçaları ele geçmiştir³⁸⁹. Kullanılan süsleme ise; sarmaşık dalları, asma yaprakları, boncuk dizileri, kolye motiflerinden oluşmaktadır.

Kyme’ye çok yakın olduğu için bu başlık altında değerlendirilen Ege Gübre Kazısı Batı Yamacı Seramikleri;

Ege gübre kazı alanı Kyme antik kenti merkezine yaklaşık 1200 m uzaklıktadır. Kazının yapıldığı yer muhtemelen Kyme’nin bir mahallesi idi. Bu alanda çıkarılan Batı Yamacı Seramiklerinin Kyme’de ele geçenler ile karşılaştırılması şimdilik zordur. Çünkü Kyme’nin Batı Yamacı Seramikleri yeterince incelenmemiştir. Ege gübre kazısında ele geçen Batı Yamacı Seramikleri kap formları; kantharos³⁹⁰, skyphos³⁹¹, krater³⁹², kâseler³⁹³, amphora³⁹⁴ ve ağ bezemeli kaplardır³⁹⁵. Süslemede kazıma çizgi ve boyamanın

³⁸⁵ Granata, 2015, s. 89.

³⁸⁶ Granata, 2015, s. 89.

³⁸⁷ Frasca, 2012, s. 163-165.

³⁸⁸ Frasca, 2012, s. 163-165.

³⁸⁹ Frasca, 2012, s. 163-165.

³⁹⁰ Küçük, 2006, s. 54, Kat. No. 59-68.

³⁹¹ Küçük, 2006, s. 57, Kat. No. 69-71.

³⁹² Küçük, 2006, s. 59, Kat. No. 72-80

³⁹³ Küçük, 2006, s. 63, Kat. No. 81-97.

³⁹⁴ Küçük, 2006, s. 65, Kat. No. 98-111.

³⁹⁵ Küçük, 2006, s. 69, Kat. No. 112-135.

birlikte kullanıldığı örnekler mevcuttur. Kolye motifleri, ters damlacık motifleri, zikzak motifleri, pendentif bezemesi, sarmaşık dalları, sarmaşık yaprakları, kalp biçimli yaprak bezemeleri kullanılmıştır. Bu süslemelerde beyaz boya yoğun biçimde kullanılmışken bunun yanında sarımsı ve pembemsi renkler de kullanılmıştır. Bu renkteki boyaların yanında kazımanın da kullanıldığı görülmektedir. Bu alanda (Ege gübre kazısı) Kyme atölyelerinde³⁹⁶ üretilmiş olduğu düşünülen bazı seramikler vardır ancak Kyme'nin Batı Yamacı Seramikleri ile yayınların eksikliği sebebiyle henüz kesin bir yorum yapılamamıştır³⁹⁷. Pergamon örnekleriyle yapılan karşılaştırmada birçok parçanın Pergamon örnekleri ile benzerlikleri olduğu görülmüştür³⁹⁸. Bunun yanında Ephesos, Daskyleion, Metropolis örnekleri ile de benzer parçalar vardır³⁹⁹. Bunlar dışında bezeme anlayışı bakımından Kıta Yunanistan'ın belli başlı üretim merkezleri ile benzerlikler olduğu tespit edilmiştir⁴⁰⁰. İrdelenen parçaların bir bölümü M.Ö. 3. yüzyıl içine, bir bölümü ise M.Ö. 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir⁴⁰¹. Bunun dışında 4. yüzyıl sonuna tarihlenen parçalar da mevcuttur⁴⁰².

3.3.13. Apameia Kibotos (Kelainai)

3. yüzyılın ortası ve 2. yüzyılın ortalarına tarihlenen, kalp benzeri yapraklı (sivri uçlu yaprak) sarmaşık desene sahip 39 ve kolye motifi bulunan 40'ın Pergamon üretimi bir kantharos olduğu düşünülmektedir⁴⁰³ (Levha:14).

³⁹⁶ Küçük, 2006, s. 114, yazar burada Kyme atölyelerinin özelliklerden bahsetmektedir, dty için bkz.

³⁹⁷ Küçük, 2006, s. 76.

³⁹⁸ Küçük, 2006, s. 76.

³⁹⁹ Küçük, 2006, s. 76.

⁴⁰⁰ Küçük, 2006, s. 129.

⁴⁰¹ Küçük, 2006, s. 128.

⁴⁰² Küçük, 2006, s. 76.

⁴⁰³ Dupont-Vungu, 2016, s. 253, Kat. No. 39-40, Tbl. 4.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BATI ANADOLU'DA BATI YAMACI SERAMİKLERİNİN ELE GEÇTİĞİ DİĞER KENTLER

Aizanoi⁴⁰⁴, Antandros⁴⁰⁵ (Ktlg No: A1), Assos⁴⁰⁶, Erythrai⁴⁰⁷, Klazomenai⁴⁰⁸, Kyme⁴⁰⁹ (Levha:8), Myndos⁴¹⁰ Nif Olympos Dağın'da Karamattepe'de⁴¹¹ ve Balıcaoluk kalesinde ele geçen Batı Yamacı Seramikleri⁴¹², Teos⁴¹³, Didyma⁴¹⁴, Adramytteion⁴¹⁵, Troia⁴¹⁶,da ele geçen ve Pergamon üretimi olan seramikler, Nysa⁴¹⁷ (Ktlg No: N1), Manisa Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen ancak buluntu yerleri belli olmayan 4 amphora⁴¹⁸, Edirne'de Menekşe Çatağı'nda ele geçen⁴¹⁹, Myrina⁴²⁰, Isparta Kale Tepe mevki⁴²¹, Pergamon yakınında Aternaus (Dikili) ve Elaia⁴²², günümüz Lapseki ve Çan sınırları içerisinde yapılan yüzey araştırmasında⁴²³, Ionia ve Datça yüzey araştırmalarında⁴²⁴, Seleukia Sidera'da 1993'te ele geçen 4 Hellenistik parçadan 3'ü Batı Yamacı Seramiği olup, tarihlenebilen bir katmandan bulunmamıştır⁴²⁵ (Levha:14), Aigai⁴²⁶,da Daskyleion ve Pergamon malları ile benzer, Edremit körfezinde Küçük Çal Tepe⁴²⁷,de Metropolis,

⁴⁰⁴ Ateş, 2017, s. 94.

⁴⁰⁵ Polat, 2012, s. 284; Polat, 2014, s. 148; Yıldırım, 2009, s. 34-35.

⁴⁰⁶ Arslan, 2009, s. 226; Sezgin- Bakan, 2011, s. 45; Engel-Rheidt-Ulm, 2017, s. 396; Arslan, 2018, s. 58, Bakan, 2009, s. 35, Kat. No. 1-15, 52-53.

⁴⁰⁷ Akalın, 2009, s. 388.

⁴⁰⁸ Özbay, 2012, s. 201.

⁴⁰⁹ Uçankuş, 1980, s. 149; İdil, Bingöl, 1983, s. 272.

⁴¹⁰ Şahin, 2013, s. 406.

⁴¹¹ Türkmen, 2011, s. 156.

⁴¹² Bilgin, 2011, s. 158; Bilgin, 2012, s. 236-238; Bilgin, 2013, s. 344-345; Bilgin, 2014, s. 700; Bilgin, 2017, s. 311.

⁴¹³ Kadioğlu, 2014, s. 442- Kadioğlu, 2015, s. 465; Polat, 2016, s. 56, 76, 77, 83, 84, 128.

⁴¹⁴ Wintermeyer, 2004, s. 140-141, tbl. 1354-1365; Tuchelt, 1973/74: 152, Çiz. 7, Tbl. 52.

⁴¹⁵ Mutlu, 2016, s. 1.

⁴¹⁶ Bıçken, 1996, s. 25-29.

⁴¹⁷ Sönmez, 2016, s. 47.

⁴¹⁸ Yıldız, 2018, s. 223, bu amphoraların üretim yeri bilinmemektedir. Detay için bkz.

⁴¹⁹ Turan, 2006, s. 105-118, Kat. No. 220-247, üretim yerleri bilinmemektedir. Detay için bkz.

⁴²⁰ Dereboyu-Çekilmez, 2017, s. 195.

⁴²¹ Hürmüzlü, 2016, s. 667; Hürmüzlü, 2015, 535.

⁴²² Pirson, 2008, s. 286.

⁴²³ Arslan, 2004, s. 120.

⁴²⁴ Tuna, 1988, s. 147-148; Tuna, 1987, s. 311; Tuna 1985, s. 216; Tuna, 1984, s. 33.

⁴²⁵ Lafli, 2003, s. 81.

⁴²⁶ Gürbüz, 2015, s. 81, 110, 111.

⁴²⁷ Saka, 2016, s. 184.

Pergamon ve Daskyleion örnekleri ile benzer, Kyzikos⁴²⁸ gibi antik kentlerde Batı Yamacı Stili'nde bezenmiş vazolar bulunmuştur.

⁴²⁸ Güneş, 2008, s. 28, ktlg. No: 66-71, lv. XII.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

İtalya'nın Apulia Bölgesinde M.Ö. 360 civarında ortaya çıkan ve yaklaşık olarak M.Ö. 270 e kadar üretimi devam eden⁴²⁹ Gnathia Seramiğinin doğrudan ya da dolaylı etkisiyle⁴³⁰ M.Ö. 4. yüzyıl sonlarında Atina'da ortaya çıkan, siyah firnisli yüzey üzerinde açık renk motiflerle yapılmış dekorasyon içeren Batı Yamacı Stili kısa bir süre içinde büyük beğeni kazanmıştır. Atina'dan Anadolu'ya ihraç edilen örneklerinin etkisiyle özellikle Batı Anadolu Bölgesindeki Pergamon ve Ephesos gibi merkezlerde yerel üretim başlamıştır. Batı Anadolu kentlerinde ele geçen Batı Yamacı Seramikleri söz konusu stilin burada da kısa bir süre içinde Hellenistik Dönemin en beğenilen seramik gruplarından biri haline geldiğini ve uzun bir süre gündemde kaldığını göstermektedir. Çalışma kapsamında; Pergamon, Ephesos, Sardeis, Knidos, Labraunda, Laodikeia, Daskyleion, Parion, Elaia, Menderes Magnesiası, Halikarnassos, Side, Tralleis, Phokaia, Smyrna, Aizonai, Antandros, Assos, Erytrai, Klazomenai, Kyme, Myndos, Nif Olympos Dağları, Teos, Didyma, Adramytteion, Troia, Nysa ve Metropolis'te kazılar veya yüzey araştırması sırasında belgelenen ve yayını yapılmış seramikler incelenmiştir.

Batı Anadolu'da bu kapların üretimine M.Ö. 3. yüzyılın başlarında, Atinalı çömlekçilerin Pergamon'ya göç etmesiyle başlanmıştır. Göç eden seramik ustaları hem üretimin başlamasına hem de bu kapların ticaretinin gelişmesine sebep olmuşlardır. Üretimin ilk evrelerinde Atina'ya bağımlı bir üslup vardır. Bu özellikle kap formlarında kendini göstermektedir. M.Ö. 3. yüzyılın ortalarına doğru üretimde yavaş yavaş Pergamon üslubu oluşmaya başlamıştır⁴³¹.

Pergamon Batı Yamacı Seramiği atölyesinin ürünleri 3. yüzyıl ile 1. yüzyıl arasına tarihlenmiş ve birçok merkezde ele geçmiştir. Batı Anadolu'da Pergamon dışında ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin bu atölye ile bağlantısı olduğu görülmektedir. Pergamon atölyesi, Batı Yamacı Seramiğini Batı Anadolu'da, üreten ihraç eden en büyük atölyedir. Hem süsleme öğeleri hem form özellikleri ile birçok kentte taklit edilmiştir. Pergamon atölyesi süsleme olarak Attika atölyeleri ile bazı benzerlikler gösterse de kap

⁴²⁹ Cook, 1997, s. 191-192

⁴³⁰ Rotroff, 1997, s. 41.

⁴³¹ Behr, 1988, s. 170.

formu bakımından farklılıklar barındırmaktadır. Bu atölyenin ürünleri Samos, Batı Anadolu, Akdeniz ve Karadeniz kıyılarına kadar yayılım göstermiştir. Pergamon’da en yoğun kullanılan formlar Kantharos, skyphos tipli kantharos, kraterdir. Yine bunlar kadar olmasa da amphora ve tabaklar da kullanılmıştır. Sarmaşık motifi en yoğun kullanılan süslemedir. Bundan sonra en yoğun kullanılan süsleme ise yaprak(defne, mersin yaprakları) dizileridir. Bundan sonra takı motifi yoğun olarak kullanılan süslemelerden birisidir. Pergamon atölyesinin ürünü olan kuş motifi Attik atölyelerde işlenmemiş olan bir süslemedir. Pergamon atölyesinde Attika’dan farklı olarak kullanıldığını görmekteyiz.

Sardeis’te bulunan Batı Yamacı Seramiklerinin, genellikle Pergamon üretimi Batı Yamacı Seramikleri ile benzer olduğu görülmektedir. Ancak bazı parçaların Attika atölyelerine ait olma ihtimali de vardır. Parçaların çoğu 3. ve 2. yüzyıllara tarihlendirilmiştir. Sardeis’te Batı Yamacı geleneğinin ne zamana kadar devam ettiğini bilmemiz için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. En fazla bulunan kap skyphos benzeri dış yüzü bezemeli kaplardır. Bu kaplarda da en fazla kullanılan bezeme sarmaşık yapraklarıdır. Sardeis’te en yoğun form iç yüzü bezemeli kaptır. Bunu sırasıyla amphora, skyphos, kantharos takip eder. Bunlar dışında pyxis, kalathos, askos, unguentarium, krater, mastos birer ikişer parça halinde ele geçen diğer formlardır. Dekorasyonda genel bir değerlendirme yapmak zordur. Ancak sarmaşık süslemesinin diğerlerine oranla biraz daha fazla kullanıldığını söyleyebiliriz. Bunun dışında kolye motifi, palmet motifi, basit zikzaklar, nokta rozetleri, iç yüzü bezemeli kapların iç kısmındaki yıldız motifi genel olarak kullanılan süslemelerdir.

Knidos’ta iç pazara yetecek kadar seramik üretimi vardır ancak Hellenistik Dönem’de ithal edilen kaplar azımsanmayacak kadar fazladır⁴³². Knidos’ta ele geçen Batı Yamacı Seramikleri diğer Hellenistik Dönem gruplarına göre daha azdır. Az olmasının nedeni olarak burada ikinci tercih olmaları yorumu yapılabilir. Burada ele geçen Batı Yamacı Seramiği kaplarının çoğu ithaldir ve Attika, Pergamon, Ephesos ve Rhodos (tek parça) gibi merkezlerden gelmektedirler. Ancak en yoğun ithal edilen kaplar Pergamon’a aittir. 2. ve erken 1. yüzyıl örneklerinde Pergamon ile yakın bağlantılar göze çarpmaktadır. Pergamon’dan Knidos’a 3. yüzyıldan 1. yüzyıla kadar pişmiş toprak kap

⁴³² Doksanaltı, 2006, s. 231.

ihracatı bilinmektedir⁴³³. Knidos üretimi Batı Yamacı Seramikleri'nin Pergamon Batı Yamacı Seramiği atölyesini taklit ettiği gözlemlenmektedir⁴³⁴. Hellenistik Dönem'de Knidoslu ustaların diğer Batı Anadolu atölyelerinden etkilendiği bilinmektedir. Batı Yamacı Stili'nin burada 3. yüzyılda başladığı ve 1. yüzyılın 1. çeyreğine kadar devam ettiği görülmektedir. Yerel üretim Batı Yamacı kaplarının sayısı sınırlı olduğu için bir genel bir yorum yapmak şimdilik imkansızdır. Yine ithal olan kaplara bakıldığı zaman Ephesos mallarında kantharos formunun fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Pergamon ürünü vazolar erken ve geç dönem olmak üzere ikiye ayrılmış olup; Batı Yamacı Stili'nin erken döneminde amphora ve krater geç dönemde skyphos formunun sayıca fazla olduğu görülmektedir. Kapların sayıca az olması sebebiyle hangi vazo formunda hangi süslemenin yoğun olarak kullanıldığı konusunda kalıcı yorum yapmak mümkün görülmemektedir. Batı Yamacı Tarzı'nda en yoğun süslenen form kapaklardır. Bunu sırasıyla kantharos, amphora, pyxis, tabak, kâse gibi formlar takip eder. En yoğun görülen süsleme sarmaşık süslemesidir. Bunu bir ya da iki örneği olan nokta dizileri, yaprak dizileri, palmet, yunus motifleri takip eder.

Daskyleion kil rengi ve firmis renkleri ile Pergamon Batı Yamacı Seramikleri ile benzerlik gösterir. Daskyleion'da sarımsı tonların varlığı, katkılı kırmızı kil rengi Attika'ya da benzetilebilir. Daskyleion'da ele geçen Batı Yamacı kaplarının üretim yeri olarak net bir bulgu yoktur. Fakat kil yapısı Daskyleion'da mikasızdır ve bundan dolayı Pergamon'dan ayrılır. Pergamon örnekleri ile form ve bezemede benzerlik olmasına rağmen kil yapısı sebebiyle bu kapların Pergamon ithalatından daha ziyade Pergamon etkisi altında üretildiği söylenebilir. Daskyleion'da ele geçen Batı Yamacı kapları tarihlenebilir tabakalardan ele geçmediği için bu stilin buraya ne zaman geldiği ve hangi tarihe kadar kullanıldığını kesin olarak söylenemez. Ancak Dereboylu, Anadolu'da bu stilin en erken 3. yüzyılın ortalarında görülmesinden yola çıkarak buraya da yaklaşık bu tarihlerde geldiğini öngörmüştür⁴³⁵. Konuyla ilgili sağlam temellere dayanan veriler ilerleyen dönemlerde yapılacak çalışmalar ile ortaya çıkarılabilir. Daskyleion'da en yoğun form kantharostur. Bunu sırasıyla skyphos, lagynos tipi omuza sahip kaplar takip

⁴³³ Kögler, 2005, s. 52-53.

⁴³⁴ Kögler, 2005, s. 52-53.

⁴³⁵ Dereboylu, 2003, s. 63.

eder. En çok kullanılan süsleme sarmaşık yaprakları olup bunu sırasıyla yatay damla bezemeleri(defne mersin zeytin yaprakları), ve kolye motifli bezmeler takip eder.

Batı Yamacı Seramiği Ephesos'ta Pergamon'da olduğu gibi M.Ö. 3. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Ephesoslu çömlekçilerin ele geçen örneklerden yola çıkarak üretken olsalar da pek yaratıcı olmadıkları, dekoratif repertuvarlarının neredeyse tamamen sarmaşık ve zeytin asma yaprakları ile mızrak ucu kolyesi ile sınırlı olduğu görülür. Basilika' da ele geçen seramiklerden anlaşıldığına göre Batı Yamacı Stili 3. yüzyıl ve erken 2. yüzyılda yoğun olarak kullanılmış ancak 150'den sonra tamamen ortadan kalkmıştır. Ephesos'ta ele geçen Batı Yamacı Seramikleri'nin Attika ve Pergamon'a göre hem süsleme repertuarı daha dardır hem de boyama kalitesi bakımından daha sönüktür. Bunun dışında Ephesos mallarının diğer kentlere ihracatı Pergamon kadar yoğun değildir. İçme kaplarının oranı fazladır ve bunlar skyphos ve skyphos tipli kantharoslardan oluşmaktadır. Ephesos'ta bu tipteki kaplarda ağızın hemen altında iki yiv ile sınırlandırılan kısma sivri uçlu yapraklar, asma yaprakları, dalga motifleri ve yuvarlak nokta bezeği motifleri yapılmış olduğu gözlemlenmiştir. Bu tipte kaplar için Ephesos'ta özel olarak kullanılan bir motif olmadığı görülmüştür. Ephesos'ta en yoğun kullanılan formun fincan olduğu görülmektedir. Bundan sonra en yoğun form tabaklardır. En yoğun kullanılan süslemeler zeytin, defne, mersin yaprak dizileri ve sarmaşık motifleridir.

Parion'da ele geçen Batı Yamacı Seramikleri Pergamon atölyesinin etkisi altındadır. Batı Yamacı Seramikleri Parion'da özellikle 3. yüzyılın 2. yarısından itibaren yoğun şekilde kullanılmıştır. En yoğun kullanılan form kantharostur. Bunu bir ya da iki örnekle tabak, kâse, derin kâse, krater, guttus, pyxis kapağı ve unguentarium gibi formlar takip eder. En yoğun süsleme ise sarmaşık yaprakları, kolye motifleri, uçları sivriltilmiş damla motifleridir. Yine bunların yanında (kazıma ile verilmiş) kıvrık dallar, nokta bezekler, çengel motifleri ve dalga motifleri azda olsa kullanılan süslemelerdir.

Labrauanda'da yapılan çalışmalarda ele geçen seramiklerin üretim yeri Attika üretimi olan tek parça dışında tespit edilememiştir.

Halikarnassos Maousoleion'da yapılan kazılarda Batı Yamacı Stili'nde ortaya çıkarılan seramiklerin Attika, Pergamon, , Ephesos, Knidos atölyelerinden ithal edilmiş olduğu düşünülmektedir. Yerel üretim ise saptanamamıştır.

Laodikeia’da Batı Yamacı Stili’nde ele geçen parçaların ebatları küçük olduğu için süsleme hakkında yorum yapmak imkansızdır. Bu gruba ait kapların azlığı bunların yerel üretim değil ithal edildiklerini düşündürmektedir. Laodikeia’dan ele geçen Batı Yamacı Seramikleri’nin irdelenmesiyle bu stilde süslenmiş kapların yüksek ihtimalle Pergamon atölyesine ait olduğu fikrine ulaşılmıştır. İki parça ise Ephesos ürünü olarak yorumlanmıştır. Laodikeia’da Batı Yamacı Stilinde yerel seramik üretimi henüz belgelenememiştir. Laodikei’da Batı Yamacı Tekniği dört formla temsil edilir. En fazla olan form yarım küre gövdeli kâsedir. Bunu sırasıyla tabak(kâse biçimli), kantharos ve skyphos takip eder. En yoğun süsleme kazıma kıvrık dallardan çıkan sarmaşıklar olduğu görülür. Bunun dışında zeytin yaprakları, meyveler(?) ve asma yapraklarının da çok az da olsa kullanıldığı görülür.

Side’de ve Phokaia’da birer parça ele geçmiş, Side örneğinin Nagidos, Phokaia örneğinin ise Attika üretimi olduğu düşünülmektedir.

Smyrna’da ele geçen parçaların üretim yeri henüz saptanamamıştır. Burada ele geçen kapların büyük bir bölümü Pergamon Batı Yamacı Seramikleri ile benzerlik göstermektedir. Ancak Sardeis ve Ephesos ile de benzer olan örnekler de mevcuttur. Smyrna- Kadifekale’de ele geçen Batı Yamacı Seramikleri 4. yüzyılın sonundan 2. yüzyıla kadar uzanan bir tarihlemeye işaret etmektedir. Smyrna’da ele geçen parçaların üretim yerinin kesin olarak neresi olduğu henüz net olarak bilinmemekle birlikte bazı parçaların Pergamon, bazılarının da ya Attik ya da yerel üretim olma ihtimalleri vardır. Smyrna’da en çok kullanılan form dış yüzü bezemeli kaplardır. Bunları sırasıyla kantharos, fincan, krater ve skyphos takip eder. Bunların dışında amphoriskos, amphora, birer veya ikişer parça halinde ele geçen diğer formlardır. En yoğun kullanılan bezeme ise zeytin yaprağı, sarmaşık ya da kalp yapraklarıdır. Bunlar dışında kolye motifleri, yapraklar, meyveler, kıvrık dallar kullanılan diğer süslemelerdir.

Troia’da ele geçen Batı Yamacı Seramiklerinin Pergamon’dan ithal edildiği saptanmıştır. Bunlar arasında M.Ö. 3. yüzyıl sonu, 2. yüzyıl ve 1. yüzyıla tarihlenen örnekler vardır.

Elaia’da ele geçen Batı Yamacı Seramikleri kentin hemen yakınındaki büyük üretici merkez Pergamon’dan geldiği anlaşılmıştır.

Menderes Magnesiası'nda ele geçen 2 parça vardır. Bu parçalardan biri Pergamon malıdır, diğer parçanın ise üretim yeri saptanamamıştır. Önemli bir Hellenistik yerleşim olan bu kentte ilerleyen zamanlarda yapılacak çalışmalar konu hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlayacaktır.

Tralleis'te ele geçen parçalar parçaların Labraunda'da ele geçen parçalar ile benzer olduğu saptanmıştır. Ancak üretim yerlerinin tespiti henüz yapılamamıştır.

Metropolis'te ele geçen Batı Yamacı Stili'nde dekore edilmiş kaplar bu stilin erken dönemlerinden M.Ö. 2. yüzyılın sonuna kadar kullanılmıştır. Bu kentte gün ışığına çıkarılan Batı Yamacı Seramikleri'nin bazılarının Ephesos üretimi olduğu saptanmış, bazı kapların ise kil ve mika özellikleri bakımından yerel üretim olduğu sonucuna varılmıştır. Metropolis'te en çok kullanılan bezeme sarmaşık dalıdır. Burada dallar kazıma ile yapraklar kil boya ile verildiği görülmektedir. Sarmaşık dalından sonra zeytin yaprakları en çok kullanılan süsleme olup bunu devrik lotus yonca dizisi takip eder. İç yüzü bezemeli kaplarda bu sıralamanın farklı olduğu görülür. Burada yine sarmaşık yaprakları en çok kullanılan bezeme olurken ikinci olarak merkezi yıldız süslemesi ikinci sırayı almaktadır. Bu süslemeler dışında yapraklar, metop düzeninde bezemeler, yumurta dizileri, dalga motifi, zeytin dalı çelengi ve rozet motifleri diğerlerine oranla daha azdır. Burada en yoğun karşılaşılan form Dış yüzü bezemeli taslardır. Bunları kantharos takip eder. Bunlardan sonra sırasıyla; iç yüzü bezemeli tabaklar, lekane, ibrikcik, amphora, amhoriskos takip eder. Bunlar dışında bardak, oinochoe, çanak, kapak, lekane ve kandil gibi formlarda bir iki parça olacak şekilde ele geçmiştir.

Kyme'de bazı seramik atölyelerinin var olduğu bilinmektedir, ancak kazı ve burada ele geçen Batı Yamacı Seramikleri ile ilgili yayın eksikliği sebebiyle kesin sonuçlara ulaşılamamaktadır. Yayınlanan parçalar 3. ve 1. yüzyıllar arasına tarihlenmiş, Pergamon ve Ephesos malları olduğu tespit edilmiştir. Kyme'ye 1200 m. uzaklıkta olan Ege Gübre kazılarında ele geçen Batı Yamacı Seramikleri de Kyme'ye yakınlığı nedeniyle öncelikle burası ile karşılaştırılmalıdır. Ancak buradaki yayın eksikliği sebebiyle Pergamon ve Ephesos ile bir karşılaştırma yapılmıştır. Ege Gübre kazısında bulunan Batı Yamacı tarzında süslenmiş kaplar 3. ve 2. yüzyıllara tarihlenmiş olup parçaların çoğunun Pergamon üretimi olduğu tespit edilmiştir. Pergamon dışında Ephesos, Metropolis ve Daskyleion örnekleri ile de benzerlikler saptanmıştır. Kyme' de

en yoğun kullanılan form kantharostur bunu skyphos takip eder. Bunlar dışında guttus, oinochoe, krater, kâse, amphora gibi parçalarda az da olsa ele geçmiştir. En yoğun kullanılan bezeme sarmaşık bezemesidir. Bunun dışında asma yaprakları, takı motifleri, boncuk dizileri ve pendentif bezemesi gibi süslemelerde kullanılmıştır.

Batı Yamacı Tekniği'nin; kantharos, skyphos, amphora, krater, oinochoe, guttus, unguentarium, tabak, kâse, lekane, testicik, pyxis, kalathos, askos, mastos, amhoriskos ve situla gibi farklı kap formlarını süslenmiş olduğu görülmektedir. Batı Anadolu ve Attika ile karşılaştırıldığında farklı formların kullanılmadığı görülür. Ancak bilinen formların yerel atölyelerde farklı tasarımlara sahip olduğu görülmektedir.

Batı Yamacı Seramikleri'nin Batı Anadolu'da ki ana üretim merkezleri Pergamon ve Ephesos olduğu ve bu kentlerin küçük çapta üretim yapan merkezlerdeki etkisi açıkça ortada olduğu için bu iki atölyenin süsleme öğeleri incelenmiştir.

Sarmaşık motifi; birçok kap formunda kullanılmıştır. Batı Yamacı Seramiklerinin en fazla tercih edilen süsüdür. Ephesos sarmaşık motifleri Attika ile benzerlik gösterir. Pergamon'da ise farklı tasarımlar vardır. Pergamon'da genelde sarmaşık dekorunun kazıma ile yapıldığı görülür. Ephesos'ta, Attika'da kullanılan sarmaşık motifinin erken örnekleri kullanılmıştır (EZ1). Pergamon'da kazıma ile yapılan sarmaşık motifi, Gnathia seramiklerinde sarı, kırmızı, beyaz ve kazıma ile yapılır. Kazımalar genelde beyaz ile kombine edilirken, sarı kısım tamamen boyanmış sarmaşık dalları ile dekore edilir. Yapraklar iki biçimde verilir. Dik açılı yuvarlak üç nokta ile birleşen tip genelde beyaz renktedir. İkinci tipte sarmaşıklar sarı ile verilirler. Tüm merkezlerdeki Batı Yamacı Seramiklerinde sarmaşık motifi yapımı kazıma çizgi, beyaz boya ve sulandırılmış kil ile yapılır. Yapraklar genelde kalp şeklindedir ve yatay olarak yapılırlar. Dikey olanlarına henüz rastlanmamıştır. Sarmaşık motifi atölyeden atölyeye değişkenlik gösterebilmektedir. Bu motif Batı Yamacı Stili'nde süslenmiş hemen her formda kullanılmıştır.

Defne, mersin, zeytin dalı motifleri; Pergamon Batı Yamacı Seramikleri'nde kil boya ve beyaz boya ile yapılan bitki motifleri vardır. Zeytin ve mersin dalları yerel tarzda verilmiş olsa da defne yaprakları daha fazla miktarda yapıldığı gözlemlenmiştir. Yapraklar genelde kil boya ve beyaz boya ile yapılır. Yapraklar mızrak ucu şeklinde ve yuvarlak şekilde verilmiş, en erken örnekler M.Ö. 3. yüzyıla tarihlenmiştir. Bu dönemde

Pergamon kaplarında defne çelenkleri hakimdir. Form olarak da; krater, S- profilli skyphos ve yivli gövdeli kaplar yoğunluktadır. Bazı kapların iç kısımları defne yaprakları ile süslenmiştir. Bunun yanında mersin dalı motifi de kullanılmıştır. Ancak defne yaprakları kadar yoğun değildir. Mersin dalının yerel bir şeklinin olduğu görülür. Yaprakların şematik birleşimi ile oluşturulan sarmaşık motifinin dalları beyaza boyanır. Vasküler kapların ve skyphos formunun dış kenar kısmını süslemektedir. Leon⁴³⁶, Ephesos Batı Yamacı Seramikleri'nde Pergamon'un etkisinin çok az olduğunu söyler. Defne yaprağı süsünün Ephesos Batı Yamacı Seramikleri'nde nadir olması bunu destekler. Ephesoslu çömlekçiler 3. yüzyılın başlarında daha çok zeytin dallarını tercih etmektedirler. Zeytin dalı motifi Ephesos repertuvarında her zaman vardır. Ephesos'un Batı Yamacı Seramikleri'nde bitki motiflerinde Attika etkisi görülür⁴³⁷. Yine Attika'da defne motifi kullanılmışken Ephesos'ta nadiren kullanılmış olması gibi farklılıklar görülür. Boyamada ise Pergamon'da çok renklilik vardır. Ephesos'ta kil boya kullanıldığı görülür.

Rozet yıldızı motifi; bu motif dış bükey ağızlı kraterlerin alt kısmında ve iç yüzü bezemeli kaplarda kullanılır. Pergamon'daki en eski örnekler 3. ve 2. yüzyıla kadar uzanır. M.Ö. 2. yüzyılın başına tarihlenen bir krater parçasında ana hatları beyaz olan bir rozetin iç kısmı kil boya ile boyanmış biçimde verilmiştir. Yıldız motifi çiçeklerle zenginleştirilmiştir. Bunun bir benzeri Attik örneklerde mevcuttur⁴³⁸. Çiçekler arasındaki yapraklar ve dalların verilerek renk zıtlığının oluşturulması Pergamon özelliğidir. Attik örneklerde iç yüzeyde sadece yıldız motifi görülmektedir⁴³⁹. Ephesos'ta rozet yıldızı motifi bir kâse ve tabakta vardır. Bunlar Attik örnekler ile tek renk olmaları ve Attika'da bu motifin geleneksel olması nedeniyle benzerlik gösterirler.

Palmet, Pergamon'da yoğun olarak kullanılmış, fakat Ephesos'ta üretilen vazolarda nadiren kullanılmıştır. Bu da iki merkez arasındaki farklar arasındadır. Palmet motifi, Pergamon'da bir orta yapraktan ve uçları hafifçe kalınlaştırılmış simetrik olarak dışarı doğru bükülen yan yapraklardan oluşur. Genelde beyaz ile yapılmıştır. Bardaklar

⁴³⁶ Leon, 1991, s. 15.

⁴³⁷ Alexandropoulou, 2002, s. 70.

⁴³⁸ Alexandropoulou, 2002, s. 83.

⁴³⁹ Alexandropoulou, 2002, s. 83.

ve yarım küre skyphoslarda, iç yüzü bezemeli kapların dış yüzünde kullanılırlar. Bazı durumlarda sahneyi zenginleştirmek için yunuslar ile birlikte kullanılmıştır.

Yunus balığı; genelde konik kapların iç yüzeylerinde, amphoraların omuz kısmında, kantharoslarda, kraterlerin dış kısımlarında kullanılırlar. Pergamon örnekleri Attik “Shark Grubu” ile benzerlik gösterirler. Pergamon örneklerindeki yunus balığı motifleri Attik örneklerden daha büyük boyutlara sahiptir. Yunus balığı motifinin Pergamon’da kazıma ile verilip içinin boyanması bu merkeze özgü karakteristik bir özelliktir. Pergamon ve Attik yunus balığı motifi birkaç şekilde örtüşürken, kompozisyonlar yerel özellikler gösterdiği için farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Ephesos’ta kullanılan yunus balığı motifleri ise Pergamon örnekleri ile benzerlik gösterir. Ephesos’ta yunus balığı motifi birkaç örnek ile temsil edilir. Bir krater üzerindeki yunus balığı motifi Pergamon ile kesin paraleldir⁴⁴⁰. Attik atölyelerde üretilen bazı yunus balığı motifi süslemesi olan kaplarda -sahne ile ilişkili- yunusların altında dalga motifleri olduğu görülür. Pergamon yunuslarında Attika’da olduğu gibi dalga motifleri yoktur.

Boukranion-girland; girland süsü Batı Yamacı Seramikleri’nde oldukça nadirdir. Pergamon’da bir kapağın üst kısmında ve bir kantharosta vardır⁴⁴¹. Hayes, Paphos’ta Pergamon özellikleri gösteren 2. yüzyıla tarihlenen amphorada yine bu motifin olduğunu söylemiştir⁴⁴². Boukranion-girland süsü daha çok Peloponnessos ve Girit’te kullanılmıştır. Attika Batı Yamacı Seramikleri’nde görülen boğa başlı boukranion Batı Anadolu atölyelerinde görülmez.

Tanie motifi skyphos, krater, amphora gibi kaplarda kullanılmıştır. Pergamonda kullanılan motif Ephesos’ta kullanılmamıştır.

Takı -kolye- motifi; skyphos, amphora ve kantharosun omuz kısımları, krater kenarları bu motif için uygun olup bu formlar Pergamon’da kullanılmıştır. İç yüzeylere Attika ve Girit’te bu süsleme yapılmışken Pergamon’da ya bilinmemektedir ya da tercih edilmemiştir. Kolyenin süsleri Pergamon’da tellere asılı yuvarlatılmış uçlu yapraklar ile yapılmıştır. Ephesos’ta bu yuvarlatılmış uçların yerine ponpon motifleri kullanılır. Bu da iki atölye arasında farkı gösterir. Bunun dışında başka bir farklılıkta Ephesos’ta ponpon

⁴⁴⁰ Alexandropoulou, 2002, s. 103.

⁴⁴¹ Alexandropoulou, 2002, s. 120, dipnot 819.

⁴⁴² Alexandropoulou, 2002, s. 120 detay için bkz.

motifleri ya da kolye uçları kolyenin zincirine bitişik biçimde verilmişken, Pergamon'da zincir ile kolye uçları spiral biçiminde kıvrımlar ile bağlanmıştır.

Güvercin(kuş), kuğu motifi Batı Yamacı Seramikleri'nde sadece Pergamon'da işlenmiştir. Pergamon atölyesi dışında Batı Yamacı Seramiklerinde kullanılmamıştır. Ephesos ve Attika Batı Yamacı Seramikleri'nde yoktur.

Kaplar üzerinde yer alan süslemelerde Attika'da kullanılan bazı süslemelerin Batı Anadolu'da kullanılmadığını görmekteyiz. Örnek olarak dama tahtası deseni iç içe geçmiş kareler Batı Anadolu'da ya bilinmemektedir ya da tercih edilmemiştir. Bazı kaplara bazı süslemelerin Attika'da farklı Batı Anadolu'da farklı işlendiğini görüyoruz. Attik amphoraların omuz kısımlarına yapılan kare motifleri, dama tahtası ve geometrik motifleri Batı Anadolu'daki amphoraların omuzlarına bitki süslerinin yapıldığını görmekteyiz.

Bazı süsleme unsurları belli formlar üzerinde yoğun şekilde uygulanmıştır. Bunun kapların formları ile bezemesinin uyumlu olması ile ilgili estetik kaygılardan kaynaklandığı düşünülmektedir. Genel olarak süsleme; boyun kısmında yer alan üstten ve alttan birer kazıma çizgi ya da kil boya ile sınırlandırılan bölüme yapılmaktadır. Bu bezeme daha çok kantharos ve amphora formlarına uygulanmıştır. Yivler ile sınırlandırılan kısma zikzaklar, boncuk süslemeleri, kolye motifleri, sarmaşık dalları, asma yaprakları, kalp yaprakları gibi süslemeler yapılmıştır.

Süslemede aynı motiflerin farklı şekillerde verilmiş olması, yerel bir özellik olmalıdır.

Batı Yamacı Seramikleri Anadolu'ya 3. yüzyılın başlarında gelmiş ve 1. yüzyılın içlerine kadar kullanılmıştır. Anadolu'nun birçok kentinde özellikle Batı Anadolu'da Batı Yamacı Seramikleri ele geçmiştir ve bu kentlerin neredeyse hepsinde Pergamon ve Ephesos Atölyelerinde üretilen Batı Yamacı Seramikleri'nin etkisi görülmektedir. Ephesos atölyesinin malları Pergamon kadar yoğun değildir. Laodikeia, Metropolis ve bazı merkezlerde görülmüştür. Bu atölyeler dışında Attika atölyelerine ait olduğu düşünülen parçalar da bulunmaktadır. Pergamon ve Ephesos atölyelerinin ürünlerinin

Nagidos⁴⁴³ ve Kelenderis⁴⁴⁴ gibi Kilikia kentlerine de ihraç edildiği bilinmektedir. Ancak Pergamon ve Ephesos etkili yerel üretim Batı Yamacı Seramikleri'nin olduğu da bilinmektedir. Bu kentlerde genel olarak sarmaşık tabak atölyesi ürünleri yoğundur. Sarmaşık tabak atölyesi ürünlerinin en batıda Patara'da ortaya çıkmıştır. Bunun yanında Knidos'ta ele geçen bir parçasında bu atölyeye ait olduğu düşünülmektedir.

⁴⁴³ Körsulu, 2006, s. 90.

⁴⁴⁴ Sağlan, 2004, s. 19-28-Zoroğlu, 2000,s. 300.

KAYNAKÇA

- Alkan, G., (2019), *Smyrna Bouleuterion Seramikleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.
- Akalın, Gül A., (2009), *2008 Sezonu Erythrai Kazı Çalışmaları*, 31. KST-4. Cilt, ss. 381-397, Denizli.
- Alexandropoulou, A., (2002), *Gnathia und Westabhangkeramik: Eine vergleichende Betrachtung*, Scriptorium.
- Anderson, J. K., (1954), Excavations on the Ridge of Kofina in Chios, BSA 49, 128-172.
- Arslan, N., (2009), *Assos 2008 Yılı Kazı Ve Restorasyon Çalışmaları*, 31. KST-1.Cilt, ss. 225-241, Denizli.
- Arslan, N., (2016), *Assos Kazısı 2015 Yılı Sonuç Raporu*, 38. KST-3.Cilt, ss. 53- 73, Edirne.
- Arslan, N., (2004), *Çan ve Lapseki İlçeleri Yüzey Araştırması Ön Raporu*, 21. AST-Cilt. 1, ss. 119-127, Ankara.
- Ateş, G., (2017), *Son Araştırmalar Işığında Elaia Antik Kenti Ve Seramik Üretimi*, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, cilt: 15, Sayı:1, ss. 500-529.
- Ateş, G., (2017), *Aizanoi Helenistik Ev Seramik Buluntuları*, SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı 41, ss. 91-111, Isparta.
- Bakan, C., (2009), *Assos Nekropolü S-3 Açması Buluntuları*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Çanakkale.
- Bakan, C., Sezgin, K., (2011), *Assos 2010 Yılı Kazı Ve Restorasyon Çalışmaları* , 33. KST-3. Cilt, ss. 41-65, Ankara.
- Behr, D., (1988), *Neue Ergebnisse zur pergamenischen Westabhangkeramik*, Ist. Mitt. 38, 97-178.

- Bilgin, M., (2011), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2010 Yılı Kazısı*, 33. KST-3. Cilt, ss. 147-173, Ankara.
- Bilgin, M., (2012), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2011 Kazısı*, 34. KST-2. Cilt, ss. 233-253, Çorum.
- Bilgin, M., (2013), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2012 Kazısı*, 35. KST-2. Cilt, ss. 343-358, Muğla.
- Bilgin, M., (2014), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2013 Yılı Kazısı*, 36. KST-3. Cilt, ss. 695-717, Gaziantep.
- Bilgin, M., (2017), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2016 Yılı Kazısı*, 39. KST-3. Cilt, ss. 301- 327, Bursa.
- Callaghan, P. J., (1982), *On the Origin of the Long Petal Bowl*, BICS 29, 63-68.
- Cook, R. M., (1997), *Greek Painted Pottery*, London.
- Cox, D. H., (1949), *The Excavations at Dura-Europos, Final Report IV, Part 1, Fascicle 2, The Greek and Roman Pottery*, London.
- Crowfoot, J.M. and Kenyon-G.M. Kathleen, M., (1957), *The Object From Samaria*, London.
- Çekilmez, M., (2017), *2016 Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları Mygar 2. Sezon*, 35. AST-Cilt. 2, ss. 199-219, Bursa.
- Çelik, G., (2007), *Smyrna "I-J 16/17" Sondajı Hellenistik Dönem Malzemesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.
- Dereboylu, E., (2003), *Daskyleion Kabartmalı Kâseleri ve Batı Yamacı Kapları Kronoloji ve Üretim Yeri Problemleri*, Varia Anatolica V, Les Ceramiques en Anatolie aux Epoques Hellenistiques et Romaine (Ed. C. Abadie-Reynal), ss. 55-63.
- Dereboylu, Poulain E., (2017), *Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları Belgeler ve Yeni Araştırmalar*, 1. Cilt, Aliğa Kent Kitaplığı, İzmir.
- Doğan, K., (2013), *Phokaia Siyah Firnisli Seramikleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Ankara.

- Doksanaltı, E., (2006), *Knidos Kap-Krio Kazı Alanı*, Selçuk Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya.
- Duman, B., (2010), *Laodikeia Hellenistik ve Erken Roma Seramiği*, Selçuk Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya.
- Duman, B., (2013), *Lykos Laodikeiası'nda Bulunan Batı Yamacı Tekniğinde Bezenmiş Seramikler*, K. Levent Zoroğlu'na Armağan (Ed. M. Tekocak), ss. 191-204.
- Dupont, P.-Lungu V., (2011), *Kelainai-Apameia Kibotos Developpement urbain dans le contexte anatolien. Stadtentwicklung im anadolischen Kontext*, Ausonius, Bordeaux.
- Dündar, E., (2006), *Hellenistik Ve Roma Dönemleri Patara Unguentariumları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.
- Dündar, E., (2008), *Patara IV.I, Patara Unguentariumları*, İstanbul, Ege Yayınları.
- Engel, J.- Rheidt, K.-Ulm, M., (2017), *Assos 2016 Yılı Çalışmaları*, 39. KST-3. Cilt, ss. 389-405, Bursa.
- Fırat, G., (2018), *Parion Yamaç Hamamı 1515-1260 Sektörü Hellenistik Dönem Seramikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Samsun.
- Frasca, M., (2015), *Aiolic Kyme: A Hellenistic-Roman Cistern on the South Hill*, Ege Yayınları, İstanbul.
- Gassner, V., (1997), *Forschungen in Ephesos XIII.1.1. Das Südtor der Tetragonos-Agora Keramik und Kleinfunde*, Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Granata, A., (2015), *Black Glazed Pottery and West Slope Pottery From Kadifekale*, Smyrna/İzmir Kazı ve Araştırmaları I. Çalıştay Bildirileri, Akın Ersoy-Gözde Akar (eds.), Ege Yayınları.
- Güneş, F., (2008), *Kyzikos Antik Kenti 2006-2007 Kazı Dönemi Seramik Buluntuları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Güngör, E., (2005), *Metropolis Kenti Ada 7 İçindeki Konut Seramiği*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

- Gürbüz, M., (2015), *Aigai Bouleuterionu*, Ege Üniversitesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.
- Gürler, B., (1994), *Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Gürler, B., (2003), *Hellenistic Ceramic of Metropolis in Ionia: Chronology, Production and Related Cities*, *Varia Anatolica* XV. Les Ceramiques en Anatolie aux Epoques Hellenistiques et Romaine, ss. 8-16.
- İdil, V.-Bingöl, O., (1983), *Kyme Kazısı 1982 Yılı Çalışmaları*, 5. KST, ss. 269-275, Ankara.
- Işler, H.P., (1978), *Das Archaisse Nordtor und seine Umgebung im Heraion von Samos*, Bonn.
- Jones, F., (1950), *Excavations At Gözlü Kule, Tarsus, The Hellenistic and Roman Pottery*, Hetty Goldman (ed.), Tarsus I, Princeton University Press, New Jersey.
- Hayes, J. W., (1991), *Paphos III, The Hellenistic and Roman Pottery*, Imprinta Ltd., Lefkoşa.
- Hellström, P., (1965), *Labraunda II.1. Pottery of Classical Later Date Terracotta Lamps and Glass*, Lund, CWK Gleerup.
- Hürmüzlü, B., (2015), *Isparta Arkeolojik Surveyi 2014 Yılı Çalışmaları*, 33. AST-Cilt. 1, ss. 529-546, Erzurum.
- Hürmüzlü, B., (2016), *Isparta Arkeolojik Surveyi 2015 Yılı Çalışmaları*, 34. AST-Cilt. 1, ss. 667-680, Edirne.
- Küçük, T., (2018), *Altınpark Arkeolojik Alanı Hellenistik Dönem Seramikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Arkeoloji Programı, İzmir.
- Kadioğlu, M., (2014), *2012-2013 Teos Kazı Çalışmaları (3.-4. Sezon)*, 36. KST-3. Cilt, ss. 437-473, Gaziantep.
- Kadioğlu, M., (2015), *2014 Teos Kazı Çalışmaları (5. Sezon)*, 37. KST-3. Cilt, ss. 451-479, Erzurum.

- Krizinger, F., (2010), *Hanghaus 2 in Ephesos*, Band 8, Wien.
- Kolon, T., (2014), *Keramika Typu Gnathia A West Slope*, Filozofocka Fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave, Trnava.
- Körsulu, H.-Durukan, M., (2007), *Dağlık Kilikia'da Bir Antik kent Kazısının Sonuçları Nagidos*, Suna-İnan Kiraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Adalya Ekyayın dizisi 6, Antalya.
- Kögler, P., (2010), *Feinkeramik aus Knidos*, Wiesbaden, Reichert Verlag.
- Küçük, T., (2006), *Ege Gübre Kazısı Hellenistik Dönem Seramikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Laflı, E., (2003), *Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen und Spatantik frühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Pisidien (Südtürkei): Der Forschungsstand und eine Auswahl von Fundobjekten aus den örtlichen Museen*, (Yayımlanmamış doktora tezi), Inauguraldissertation zur Erlangung der Doktorwürde Vorgelegt der Philosophischen Fakultät der Universität Zu Köln, Köln.
- Meriç, R., (2002), *Forschungen in Ephesos IX/3. Späthellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos*, Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Meriç, Aygün E., (2003), *Metropolis'te Bulunmuş Batı Yamacı Seramikleri*, Dokuz Eylül Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı.
- Mitsopoulos-Leon, V., (1991), *Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos, Kleinfunde, Ephesos IX 2/2*.
- Mutlu, S., (2016), *Adramytteion Siyah Firnisli Seramikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Oransay, A., (2014), *Side Kazılarında Ele Geçen Hellenistik Dönem Seramikleri*, Anadolu/Anatolia 13, ss. 45-56.

- Özbay, F., (2012), *Urla-Klazomenai Kazıları*, 34. KST-2. Cilt, ss. 191-211, Çorum.
- Rathmayr, E., (2016), *Hanghaus 2 In Ephesos Die Wohneinheit 7*, Forschungen in Ephesos Band VIII/10, Wien.
- Pirson, F., (2008), *Pergamon-2007 Kampanyasında Yakın Çevrede Yapılan Çalışmalar*, 26.AST- Cilt 2, ss. 283-303, Ankara.
- Polat, G., (2014), *Antandros 2013 Yılı Çalışmaları*, 36. KST-3. Cilt, ss. 135-159, Gaziantep.
- Polat, G., (2014), *Antandros 2010 Yılı Çalışmaları*, 33. KST-1. Cilt, ss. 271-295, Malatya.
- Polat, Y., (2016), *Teos Hellenistik Dönem Savunma Sistemi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Rosenthal-Heginbottom, R., (1995), *Imported Hellenistic and Roman Pottery, Excavations at Dor*, Final Report Volume 1B, Areas A and C: The Finds.
- Rotroff, S., (2001), *West Slope in the East*, Ceramique Hellenistiques et Romaines, Productions et Diffusion en Mediterranee Orientale, Travaux de la Maison De L'’Orient Meditteranean, Bordeaux.
- Rotroff, S. I., (1991), Attic West Slope Vase Painting, *Hesperia* 60, ss. 59-102.
- Rotroff, S. I., (1982), *The Athenian Agora Vol. XXII. Hellenistic Pottery Athenian and Imported Moldmade Bowls*, Princeton, New Jersey.
- Rotroff, S. I., (1997), *The Athenian Agora Vol. XXIV: Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material*, Princeton, New Jersey.
- Rotroff, S. I.-Oliver, A. J., (2003), *Hellenistic Pottery from Sardis: The finds through 1994*, Mas., Archaeological Exploration of Sardis, Harvard University Press, Cambridge.
- Sağlan, Z., (2004), *Kelenderis Doğu Nekropolünde Bulunan Kuyu Mezar Buluntuları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Konya.
- Şahin, M., (2013), *Myndos Kazısı:2012*, 35. KST-2. Cilt, ss. 400-418, Muğla.
- Saka, S., (2016), *Antik Dönemde Edremit Körfezi: Balıkesir İli Edremit, Havran, Burhaniye, Gömeç İlçeleri Yüzey Araştırması*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi)

- Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Saraçoğlu, A., (2011), *Hellenistic and Roman Unguentaria from the Necropolis of Tralleis*, Anadolu/Anatolia 37, ss. 1-42.
- Saraçoğlu, A.-Çekilmez, M., (2011), *Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği: 2006-2007 Buluntuları*, CollAn X , ss. 219-249.
- Schäfer, J., (1968), *Hellenistische Keramik aus Pergamon*, Walter de Gruyter, Berlin,
- Sönmez, B., (2016), *Nysa ad Meandrum Çarşı Bazilikası Ve Cadde I-Plateia Hellenistik Ve Roma Dönemi Seramikleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Tavukçu, Z. A., (2006), *Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Tekkök-Biçken, B., (1996), B. Tekkök-Biçken, *The Hellenistic and Roman Pottery from Troi*, Missouri Üniversitesi Yayımlanmamış Doktora Tezi, Columbia.
- Thompson, H. A., (1934), *Two Centuries of Hellenistic Pottery. The American Excavations in the Athenian Agora: Fifth Report*, Hesperia 3, ss. 311-476.
- Tuchelt, K., (1973-1974), *Didyma, Bericht über die Arbeiten 1972/7*, Ist. Mitt. 23/24: 139-168.
- Tuna, N., (1984), *Datça Yarımadası Yüzey Araştırmaları*, 1983, 2. AST-, ss. 31-43, İzmir.
- Tuna, N., (1985), *İonia ve Datça Yarımadası Arkeolojik Yüzey Araştırmaları*, 1984, 3. AST-, ss. 209-227, Ankara.
- Tuna, N., (1987), *İonia ve Datça Yarımadası Arkeolojik Yüzey Araştırmaları*, 1985-1986, 5. AST-, Cilt. 1, ss. 303-359, Ankara.
- Tuna, N., (1988), *Datça Yarımadası Arkeolojik Yüzey Araştırmaları*, 1987, 6. AST-, ss. 141-159, Ankara.
- Turan, D., (2006), *Menekşe Çatağı Hellenistik Dönem Seramiği*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Edirne.

- Türkmen, M., (2011), *Nif (Olympos) Dağı Araştırma Ve Kazı Projesi: 2010 Yılı Kazısı*, 33. KST-3. Cilt, ss. 147-173, Ankara.
- Uçankuş, Hasan T., (1980), *Kyme Kurtarma Kazısı Ön Raporu*, 2. KST, ss. 139-149, Ankara.
- Vaag, L. E.-Norskov, V.-Lund, J., (2002), *The Mausolleion at Halikarnassos Reports of the Danish Archaeological Expedition to Bodrum vol. 7. The Pottery. Ceramic Material and Other Finds from Selected Contexts*, Moesgaard, Jutland Archaeological Society.
- Waagé, F. O., (1948), *Antioch on the Orontes IV. Ceramics and Islamic Coins*, George Banta Publishing Company, Wisconsin.
- Vapur, Ö., (2011), *Menderes Magnesiası Theatron Kazısı Seramik Buluntuları*, Anadolu/Anatolia 37, ss. 143-193.
- Varmaz, Ş., (2015), *Patara Su Yolu Çalışmalarında Ele Geçen Hellenistik Dönem Seramikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Denizli.
- Watzinger, C., (1901), *Vasenfunde aus Athen*, AM 26 ss. 50-102.
- Wintermeyer, U., (2004), *Die Hellenistische und Frühkaiserzeitliche Gebrauchskeramik: auf Grundlage der stratifizierten Fundkeramik aus dem Bereich der Heiligen Strasse*, Verlag Philipp von Zabern, Mainz.
- Yağcı, R., (2002), *Soli-Pompeiopolis 2002*, Kazı Raporları.
- Yıldırım, B., (2009), *Antandros Nekropolisi Sikke Kontekstli Mezarlar*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Yıldız, V., (2018), *Akhisar Arkeoloji Müzesi'nden Bir Grup Hellenistik Seramik*, Sefad-40 ss. 221-234. Konya.
- Zoroğlu, L., (2000), *Hellenistic Pottery From Kelenderis*, Atina.

KATALOG

Kat. No: A1

4.1

Buluntu yeri ve şekli: Mezarın içinde çok kırıklı olarak ele geçmiştir.

Form: Amphora.

Ağız çapı: 15.5 cm. **Yükseklik:** 20.5 cm.

Dip çapı: 15.2 cm.

Hamur rengi: 7.5 YR 7/4 (pembe).

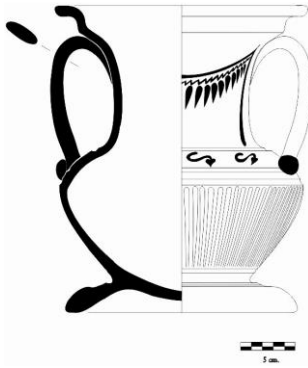
Firnis rengi: 5 YR 3/2 (koyu kırmızımsı kahverengi).

Ek boya: Gley 2 8/5PB (açık mavimsi gri).

Tanım: Geniş bir ağız tablasına, omurgalandırılmış ağız kenarına, uzun-geniş ve içbükey boyna sahiptir. Boyundan omza geçişte tek, omuzdan gövdeye geçişte iki adet yiv bulunmaktadır. Gövdesi dikey yivlerle detaylandırılmış olup geniş-konik kaidesi üzerinde iki adet yiv yer almaktadır. Boyundan çıkıp omuzdan gövdeye geçiş noktasında bir makarayla omza bağlanan iki dikey-şerit kulba sahiptir. Kabin içi ve dışı mat kahverengi, kaide altı mat siyah firnislidir. Boynun her iki tarafında beyaz ek boya ile yapılmış girland motifinden sarkan yatay zigzag motifleri ve bundan sarkan damla motifleri yer almaktadır. Omuzda yine ek beyaz boya ile yapılmış sarmaşık motifleri bulunmaktadır. Beyaz ek boya ayrıca kulplardaki makaraların dış yüzünde de kullanılmıştır.

Benzer: Schäfer 1968, s. 50, Tbl. 3, No:2 (M.Ö. 130).

Tarih: M.Ö. 130.

Kat. No: Ep. 1.

Ver. Gass. Kat no: 165.

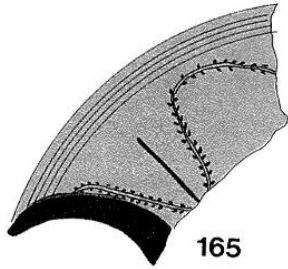
Form: Kâse.

Ağız çapı: Bilinmiyor.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-6/6, sert, hafif parlak.

Firnis rengi: Koyu griden koyu kahverengiye 5YR-3/2, mat.

Tanım: Dışbükey dudaklı kâse. Dalgalı bir dal ve üzerinde küçük yapraklar vardır. Bir dalga kıvrımının ortasında dikey siyah çizgi var.

Kat. No: Ep. 2.

Ver. Gass. Kat no: 166.

Form: Skyphos.

Ağız çapı: 12 cm. **Yükseklik:** 14,7 cm.

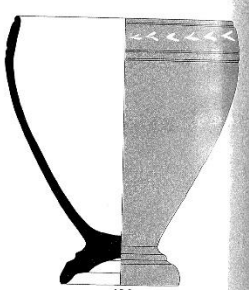
Kaide çapı: 6,4 cm.

Hamur Rengi: Grimsi-kahverengi 10YR-6/3, sert, parlak, ince kireç parçacıklı.

Dış Firnis rengi: Koyu gri 5Y-3/1.

Tanım: Ağızın altında iki yiv arasında süsleme verilmiştir. Altta iki yiv bulunmaktadır. Birbirini takip eden kalp? Yapraklar dizisi.

Benzeri: Mitsopoulos-Leon 1972-75, şek. 2 E. Mitsopoulos-Leon 1978, no. 16.18, s. 42. Isler Samos 1978, no. 9. Behr 1988, no: 55.58, şek. 13. Mitsopoulos-Leon 1991, B 53, s. 36, B 56, s. 37 vb.

Kat. No: Ep. 3.

Ver. Gass. Kat no: 167.

Form: Yatay tutamaklı Skyphos.

Ağız çapı: 13 cm. **Yükseklik:** 10. 5 cm.

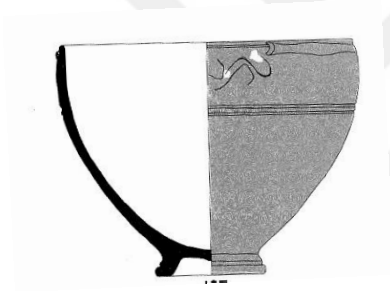
Kaide çapı: 4. 8 cm.

Hamur Rengi: Gri-kahverengi 10YR-6/3, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu gri, donuk.

Tanım: Kulbun altına denk gelen kısımda kabı çevreleyen çift yiv vardır. Çok az yaprak süslemesi görülmekte.

Benzeri: Schäfer 1968, D 25.26, sayfa 9.10. Mitsopoulos-Leon 1991, B 44, s.34.

Kat. No: Ep. 4.

Ver. Gass. Kat no: 170.

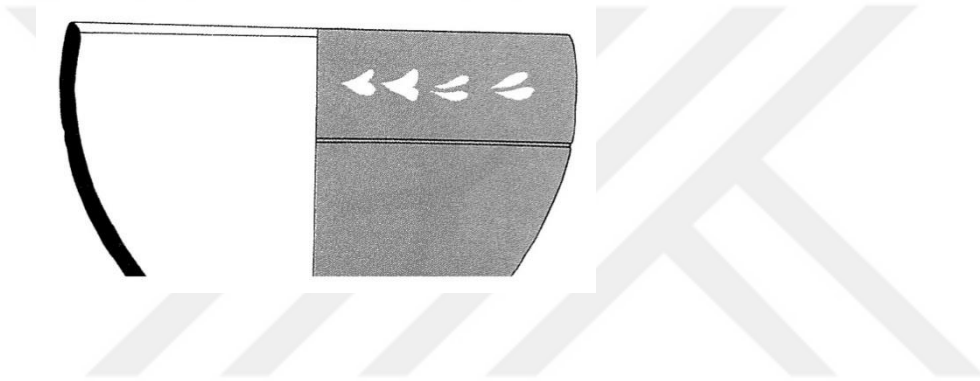
Form: Skyphos.

Ağız çapı: 9, 6 cm.

Hamur Rengi: Gri-kahverengi 10YR-6/3, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu gri 10YR-3/1, çok parlak.

Tanım: Ağız parçası. Süsleme ağız ile ağzın altında yer alan yivlerin arasına yapılmıştır. Süslemede birbirini takip eden yatay kalp? Defne yaprağı bandı vardır.

Kat. No: Ep. 5.

Ver. Gass. Kat no: 171.

Form: Skyphos.

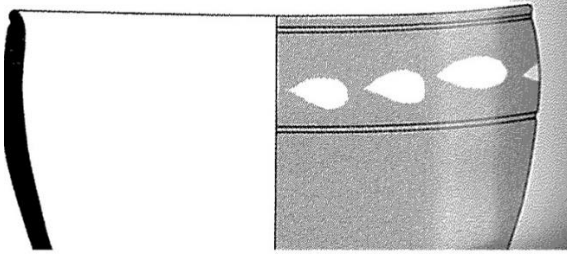
Ağız çapı: 9 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 5YR-7/4, sert.

Dış ve iç Firnis Rengi: Kırmızımsı kahverengi 2.5YR-4/8, parlak.

Tanım: Ağızın alt kısmında iki yiv arasına yapılan süslemede beyaz yatay biçimde ponpon motifleri bandı vardır.

Benzeri: Behr 1988, No. 56, şek. 13.

Kat. No: Ep. 6.

Ver. Gass. Kat no: 172.

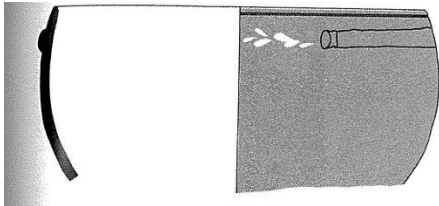
Form: Yatay saplı Skyphos.

Ağız çapı: 11 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-7/6, yumuşak.

Dış Firnis Rengi: Kahverengi 7.5YR-4/6, lekeli.

Tanım: Kalp yapraklar ile oluşturulmuş bir çelenk ağızın hemen altına yapılmıştır.

Kat. No: Ep. 7.

Ver. Gass. Kat no: 173.

Form: Skyphos.

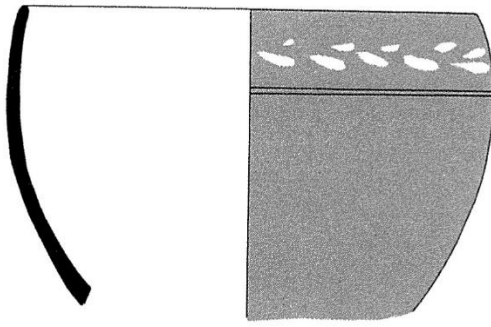
Ağız çapı: 10 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-6/6 ile siyah, mat parlak.

Dış Firnis Rengi: Kırmızımsı kahverengi 2.5YR-4/6 ile siyah, mat parlak.

Tanım: Ağız ile Ağızın altında yer alan yiv ile süsleme sınırlandırılmıştır. Soluk sarı renkli kil boya (10YR-8/6) verilen yatay biçimde olan defne yaprağı çelengi.

Benzeri: Mitsopoulos-Leon 1991, B 43, sayfa 33.

Kat. No: Ep. 8.

Ver. Gass. Kat no: 174.

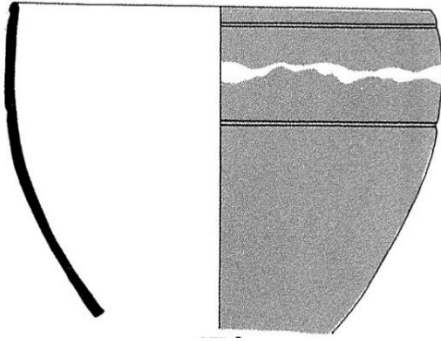
Form: Skyphos.

Ağız çapı: 9 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 10YR-7/3, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu gri 10YR-3/1 lekeli.

Tanım: Ağızın altında 2 yiv ile sınırlandırılan süsleme. Soluk sarı kil boya 10YR-8/4 kalp yaprak çelengi. Ancak yapraklar burada tamamen birleşmiş dalgalı bir çizgi izlenimi vardır.

Kat. No: Ep. 9.

Ver. Gass. Kat no: 175.

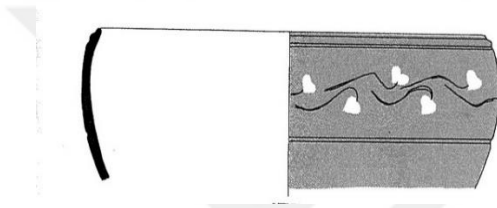
Form: Skyphos.

Ağız çapı: 12 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-7/6, orta sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu kırmızımsı kahverengi 2.5YR-5/8.

Tanım: Süsleme ağzın altındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Kazıma çizgi ile verilmiş sarmaşık dalı ve bu dalların uçlarında açık sarı(10YR-8/6) kalp yaprakları.

Kat. No: Ep. 10.

Ver. Gass. Kat no: 176.

Form: Skyphos.

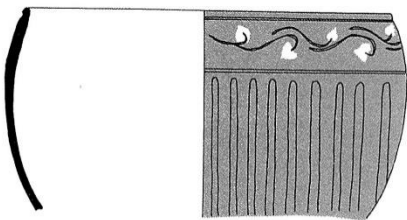
Ağız çapı: 11 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-7/6, yumuşak.

Dış ve iç Firnis Rengi: İç kahverengi 5YR-5 / 6, dış siyah.

Tanım: Ağzın altında iki yiv arasına yapılan süsleme. Süslemede sarmaşık yaprağı dallar kazıma ile verilmiş. Yapraklar kalp şeklinde verilmiştir. Altaki yivden kabın alt kısmına uzanan kazıma yivler.

Benzeri: Mitsopoulos-Leon 1991, B30. Tbl. 28.

Kat. No: Ep. 11.

Ver. Gass. Kat no: 177.

Form: başparmak çıkıntılı kantharos.

Ağız çapı: 12. 6 cm. **Yükseklik:** 10, 8 cm.

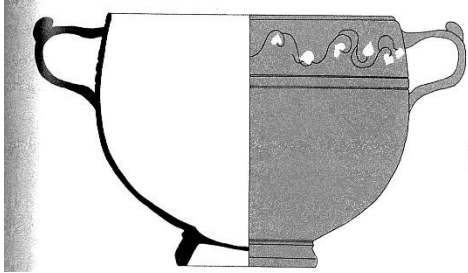
Kulp genişliği: 6, 1 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu gri (alt kısımda), üst kısımda neredeyse siyah.

Tanım: Kulplarında başparmak çıkıntıları vardır. Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Altta iki yiv bulunmaktadır. Süsleme iki kulp arasına yapılmıştır. Süsleme kazıma dalların ucunda kalp yaprakları bulunmaktadır.

Benzeri: Goldman-Jones 1950, No. 102. Şek. 124. Anderson 1954, No. 234-236, şek. 11 b. Schäfer 1968, D 26. Tbl, 9.10. Sinn 1976, No. 62-64. Levha 39. Mitsopoulos-Leon 1991, B 62.63, s. 39 (dekor). B 38. Plaka 32 (form)

Kat. No: Ep. 12.

Ver. Gass. Kat no: 178.

Form: Kantharos.

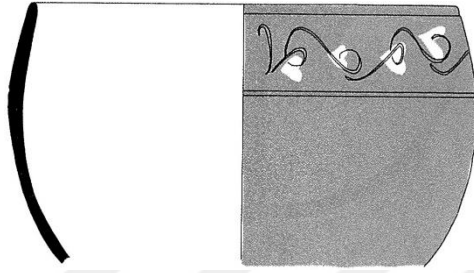
Ağız çapı: 13 cm.

Hamur Rengi: kahverengi 5YR-6/6, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu gri 5YR-3/1.

Tanım: Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Kazıma çizgi ile verilen dallar ve uçlarında kalp yaprağı olan sarmaşık motifi vardır.

Benzeri: Ep.11.

Kat. No: Ep. 13.

Ver. Gass. Kat no: 179.

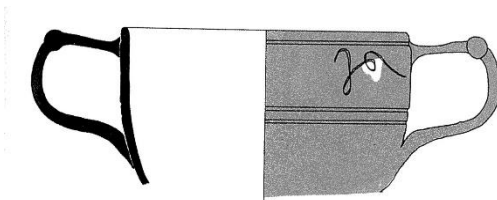
Form: Rotelleli kantharos.

Ağız çapı: 10 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi bir 5YR-7/6, sert.

Dış Firnis Rengi: Kahverengi 5YR-4/3.

Tanım: Kulplarında başparmak çıkıntıları vardır. Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Altta iki yiv bulunmaktadır. Süslemede kazıma çizgi ile yapılmış dalın ucunda kalp yaprağı bulunmaktadır.

Kat. No: Ep. 14.

Ver. Gass. Kat no: 180.

Form: Kantharos.

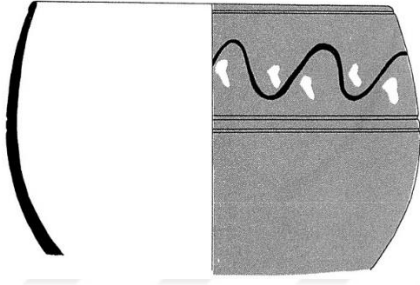
Ağız çapı: 12 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi bir 7.5YR-7/4, sert, çok ince beyaz kireçli.

Dış Firnis Rengi: Bordo 5YR-4/6 ve siyah, hafif parlak, benekli.

Tanım: Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Dalgalı bir çizgi ve her dalganın altında ve üstünde beyaz kalp yaprağı bulunmaktadır.

Benzeri: Thompson 1934 D 27 Şekil 61. Metzger 1969, No. 25, tbl. 17, 37.

Kat. No: Ep. 15.

Ver. Gass. Kat no: 181.

Form: Kupa.

Ağız çapı: 12 cm.

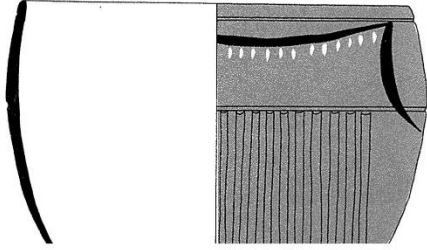
Hamur Rengi: Koyu kahverengi (kırmızımsı) 7.5YR-4/4, sert.

Dış Firnis Rengi: 2.5Y bordo-4/8 gri 10YR-3/1, lekeli, mat.

Tanım: Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır, Kolye motifi verilmiştir.

Alttaki yivden kabın kaidesine doğru kazıma dikey yivler.

Benzeri: Thompson 1934, B 21, şek. 18. Schäfer 1968, D 59, tbl. 14. Metzger 1969, no. 13.15 1978'de No. 48, tbl. 18 Mitsopoulos Leon. Pl. 42. Behr, 1988, no. 18, Şek. 6 (dekorasyon). 1991 Mitsopoulos-Leon, B 74. tbl. 41

Kat. No: Ep. 16.

Ver. Gass. Kat no: 182.

Form: Kupa.

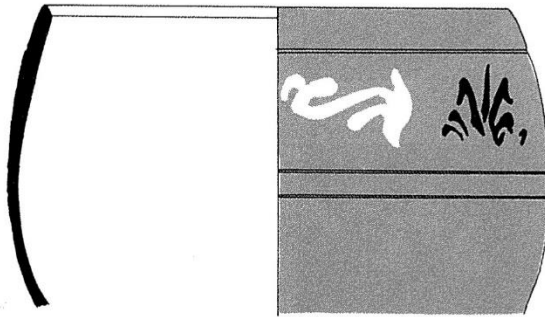
Ağız çapı: 11 cm.

Hamur Rengi: Pembe, kahverengi-2.5YR 5/6 sert.

Dış Firnis Rengi: Siyahımsı kahverengi.

Tanım: Süsleme ağzın alt kısmındaki iki yiv arasına yapılmıştır. Altta iki yiv bulunmaktadır. Siyah, siyah renkte bir palmet ve kuyruklarından birleştirilmiş iki beyaz yunus bulunmaktadır.

Benzeri: Schäfer 1968, D 39, Lev 13, De Luca 1968, No. 333, tbl. 54. De Luca 1975, Tab. 54.1 Pfrommer, 1985, şek. 45.

Kat. No: Ep. 17.

Ver. Gass. Kat no: 183.

Form: Kupa.

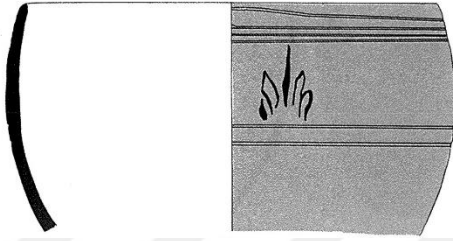
Ağız çapı: 13 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR 5/6 sert.

Dış Firnis Rengi: İç koyu kahverengi 5 Yr-3/3, dış koyu kahve.

Tanım: Siyah konturla çizilmiş palmet motifi.

Benzeri: Schäfer 1968, D 11, plaka 11 De Luca, 1968, Resim 191, tbl. 44 Behr, 1988, No. 59, Şek. 14.

Kat. No: Ep. 18.

Ver. Gass. Kat no: 184.

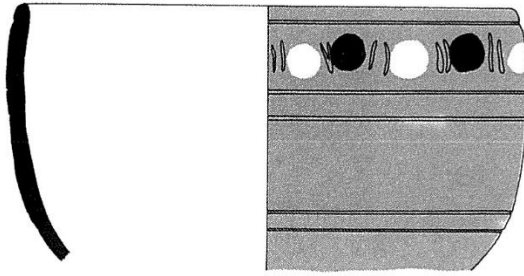
Form: Kupa

Ağız çapı: 12 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-6/6 parlak, sert.

Dış Firnis Rengi: Mat siyahta Koyu kahverengiye 5 yr-3/3.

Tanım: Ağızın altında ikili iki yiv ile sınırlandırılan kısımda siyah ve açık pembe ponpon dizisi bulunmaktadır. Her ponpon arası rastgele dikey kazıma ile verilmiş çizgiler ile verilmiştir. Alttaki sınırlandırıcı yiv altında yine kabı çevreleyen bir yiv vardır. Parçanın alt kısmında yine kabı çevreleyen çift yiv sırası bulunmaktadır.

Kat. No: Ep. 19.

Ver. Gass. Kat no: 185.

Form: Kupa.

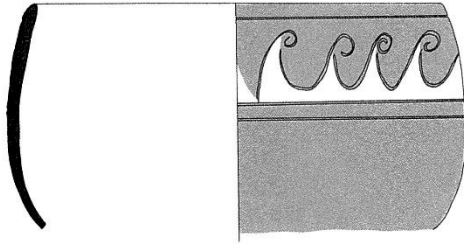
Ağız çapı: 13 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-7.

Dış Firnis Rengi: İç koyu kahve 5YR-3/4, dış parlak siyah.

Tanım: Ağız ve gövde parçası. Ağızın altında iki yiv arasında dalga motifi verilmiştir. Altta iki yiv bulunmaktadır. Dalga motifinin içi beyaz renktedir.

Benzeri: Schäfer 1968, D28, D 10. Levha 80, Mitsopoulos 1978, 116, levha 11.

Kat. No: Ep. 20.

Ver. Gass. Kat no: 186.

Form: Kupa.

Ağız çapı: 21 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi, sert.

Dış Firnis Rengi: İç kırmızı-kahverengi hafif parlak, dış koyu kahverengi.

Tanım: Ağız parçası. Kabın ağız kısmının altında asılı gibi duran ponpon zinciri bulunmaktadır.

Kat. No: Ep. 21.

Ver. Gass. Kat no: 187.

Form: Yarım küre formunda kâse.

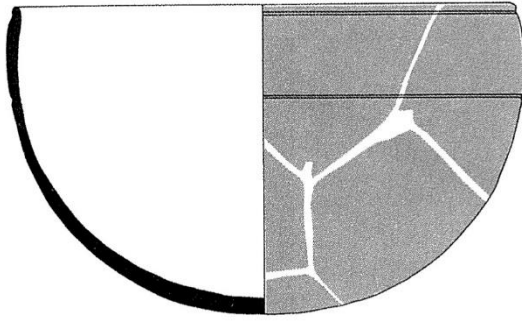
Ağız çapı: 12 cm. **Yükseklik:** 7,4 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-6/4 sert.

Dış Firnis Rengi: Gri kahverengi 10YR-3/1 parlak metalik.

Tanım: Yarım küre kabın parçası. Tüm kabın yüzeyinde ağ deseni vardır.

Benzeri: Goldman-Jones 1950, sayı 160, şek. 183. Bruneau Argos 1970, No. 185. 18. Şek. 163.164.

Kat. No: Ep. 22.

Ver. Gass. Kat no: 188.

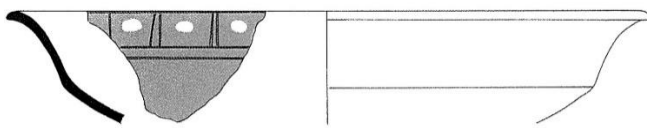
Form: dışa uzantılı kenarlı tabak.

Ağız çapı: 19,2 cm.

Hamur Rengi: Turuncumsu-kahverengi, yumuşak.

Dış Firnis Rengi: Kırmızımsı kahverengi, ağız siyahı.

Tanım: Dış bükey dudaklı tabak. Ağızın hemen altında kare kare ayrılmış bir friz vardır. Her karenin ortasında beyaz nokta vardır.

Kat. No: Ep. 23.

Ver. Gass. Kat no: 189.

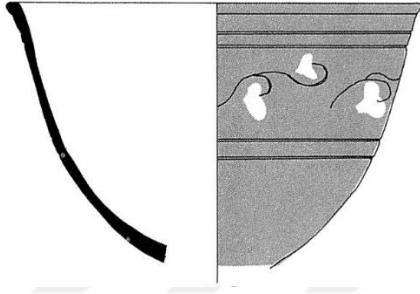
Form: Derin kâse.

Ağız çapı: 12 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-6/4 sert, hafif parlak.

Dış Firnis Rengi: İçi gri 5YR-3/1, ince, mat, dış gri ve kırmızımsı kahverengi 2.5YR-4/8, lekeli.

Tanım: Hafifçe kıvrılmış kenarlı derin kâse. Süsleme ağzın altında ikili yivler arasında verilmiştir. Kazıma dallara olan kalp biçimli yaprakları olan asma bulunmaktadır.

Kat. No: Ep. 24.

Ver. Gass. Kat no: 191.

Form: Alçak kaideli yassı kâse.

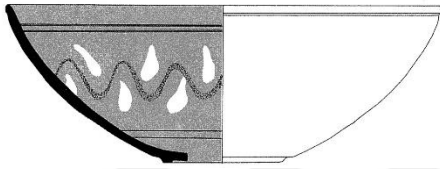
Ağız çapı: 18 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR 5/6 sert.

Dış Firnis Rengi: Kırmızımsı kahverengi 2.5YR-4/8, mat parlak. Ağızın iç ve dışında yaklaşık 1 cm genişliğinde siyah şerit.

Tanım: Alçak ayaklı yassı kâse ağız parçası. Kabın etrafını saran dalgalı bir çizgi ve bunun her dalgasında konik yapraklar bulunmaktadır. Dalgalı çizgi pembeye boyanmıştır.

Benzeri: Thompson 1934, D14, şek. 56. Isler Samos 1978, No. 279, res. 9, tbl. 57.

Kat. No: Ep. 25.

Ver. Gass. Kat no: 192.

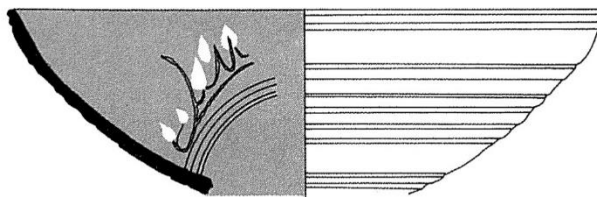
Form: Kâse.

Ağız çapı: 13 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi, yumuşak, hafif parlak.

Dış ve iç Firnis Rengi: Turuncumsu-kahverengi içinde, kırmızı-kahverengi ile kahverengi arasında dışında.

Tanım: Düz kâse ağız parçası. Gövdeye yatay biçimde kazınarak verilen çizgilerin üzerine yine kazıma dallar ve uçlarında konik yapraklar bulunan asma.

Kat. No: Ep. 26.

Ver. Gass. Kat no: 193.

Form: Kâse.

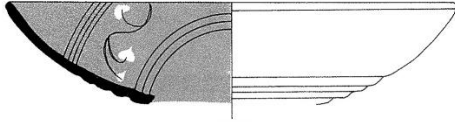
Ağız çapı: 15 cm.

Hamur Rengi: Turuncu kahverengi 5YR-6/8, orta sert, parlak.

Dış ve iç Firnis Rengi: İç koyu kahverengi 5YR-3/3 ve siyah, mat parlak.

Tanım: Düz kâse ağız parçası. Kazıma ile verilen dalları olan, kalp biçimli yaprağa sahip asma.

Benzeri: Behr 1988, no 50. Şek. 12. Mitsopoulos-Leon 1991, B 81, s. 42.

Kat. No: Ep. 27.

Ver. Gass. Kat no: 194.

Form: Kâse.

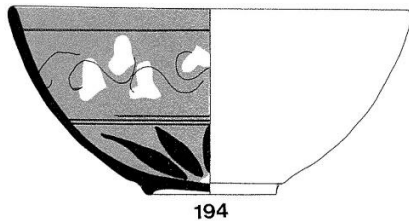
Kaide çapı: 5 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-6/4, sert.

Dış Firnis Rengi: Koyu kahverengi 5YR-2.5/1.

Tanım: Kaide parçası. Tondoda dört beyaz, dört açık pembe 7.5YR-8/6 yaprak rozeti ile dekore edilmiştir. Dış kısımda kalp yapraklı sarmaşık motifi. Dallar kazıma ile verilmiş.

Benzeri: Edwards 1975, sayı 541, tbl. 55. Behr 1988, No. 52. Şekil 12.

Kat. No: Ep. 28.

Ver. Gass. Kat no: 196.

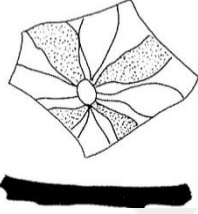
Form: Kâse.

Ağız çapı: 4,4 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi 7.5YR-6/6, sert.

Dış Firnis Rengi: Kırmızımsı kahverengi 2.5YR-4/8, mat.

Tanım: Tondo parçası. 8 yapraklı rozet vardır. Yapraklar kırmızımsı kahve ve beyaz renklerde.

Kat. No: Ep. 29.

Ver. Gass. Kat no: 197.

Form: Kâse.

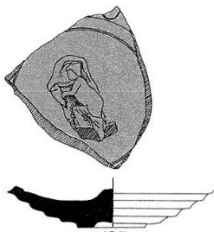
Kaide çapı: 2,8 cm.

Hamur Rengi: Turuncu kahverengi, orta sert.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gri iç, biraz parlak metalik, dış gri ve kırmızımsı kahverengi, lekeli, parlak.

Tanım: Kabın basamaklı kaide parçası. Kabın tondosunda yatan pelerinli bir Nymphe bulunmaktadır.

Benzeri: Mitsopoulos-Leon 1982, tbl 2 a.b.

Kat. No: Ep. 30.

Ver. Gass. Kat no: 198.

Form: Kâse.

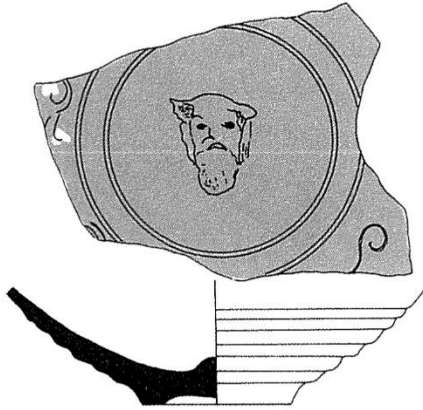
Kaide çapı: 3,4 cm.

Hamur Rengi: Turuncu kırmızı, yumuşak.

Dış Firnis Rengi: Açık kırmızıdan griye, mat.

Tanım: Açık turuncu kil boyalardan yapılmış yaprakları olan kazıma dalları sahip sarmaşık kabın tondosundaki Silen başını çevrelemektedir.

Benzeri: Mitsopoulos-Leon 1991, C 1, s. 64.

Kat. No: Ep. 31.

Ver. Gass. Kat no: 199.

Form: Kâse.

Ağız çapı: 26 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi 5YR-7/6, yumuşak.

Dış Firnis Rengi: Gri 10YR-3/1, ince, mat.

Tanım: Dış bükey dudaklı kap. Dudak altına yerleştirilen kazıma ile verilmiş yumurta dizileri ve bunların altındaki sahnede bir asma? dalının kalıntıları vardır.

Benzeri: Schäfer 1968, D 71, s. 20. Mitsopoulos-Leon 1978, şek. 1.1 Mitsopoulos-Leon 1991, B 106, sayfa 51. cf. Laumonier 1978, no. 6174, tbl. 34

Kat. No: Ep. 32.

Ver. Gass. Kat no: 200.

Form: Kâse.

Ağız çapı: 26 cm.

Hamur Rengi: Turuncu-kahverengi ile gri-kahverengi, sert.

Dış Firnis Rengi: Siyah, kısmen parlak.

Tanım: Hafifçe dışa ve aşağı bükülmüş dudak. Dudak altına yerleştirilen kazıma ile verilmiş yumurta dizisi bulunmaktadır.

Benzeri: No. 199.

Kat No: Knd. 1.

Köğler Kat. No: B. 47.

Buluntu Yeri: Bodrum.

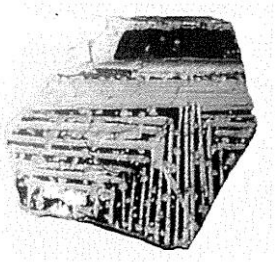
Form: Kantharos.

Hamur Rengi: Soluk bej rengi, ince mikalı.

Dış Firnis Rengi: Pürüzsüz, parlak siyah.

Tanım: Ağız parçası dudağın hemen altında kalın bir çizgi bulunmaktadır. Bunun hemen altında iç içe geçmiş kare motifi vardır. En içteki karenin ortasında üç nokta bulunmaktadır.

Tarih: 3. yüzyılın 2. yarısı.

Kat No: Knd. 2.

Köğler Kat. No: B. 48.

Form: Kantharos.

Ağız çapı: 13 cm. **Yükseklik:** 4,9 cm.

Hamur Rengi: Pembemsi kahve.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah ila siyahımsı-kahverengi ve siyah-gri renkleri.

Tanım: Birleştirilmiş iki ağız parçası. Üç defne yapraklı süsleme. Yapraklar beyaz renkte.

Tarih: Geç 3. yüzyıl 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 3.

Köğler Kat. No: B. 49.

Form: Hokka

Yükseklik 3.3 cm.

Ayak çapı (dış çevre) 6,8 cm.

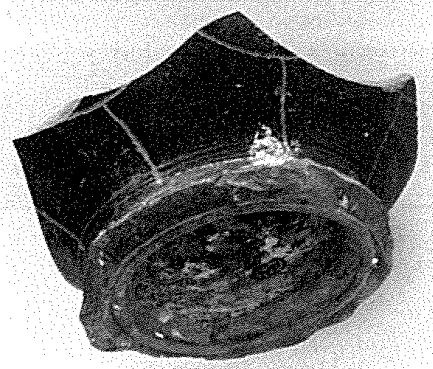
Ayak çapı (iç çevre) 4. 9 cm.

Hamur Rengi: Grimsi kahve.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Hokkanın alt kısmı ağ deseni(kazıma).

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 4.

Köğler Kat. No: B. 50.

Form: Kapak

Ağız Çapı: 26 cm. **Yükseklik:** 5 cm.

Hamur Rengi: Soluk gri.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Ağız parçası. Omuz kısmında aşınmış durumda beyaz renkte boncuklar mevcut. Diğer kısımlarda süsleme görülmemekte.

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 5.

Köğler Kat. No: B. 51.

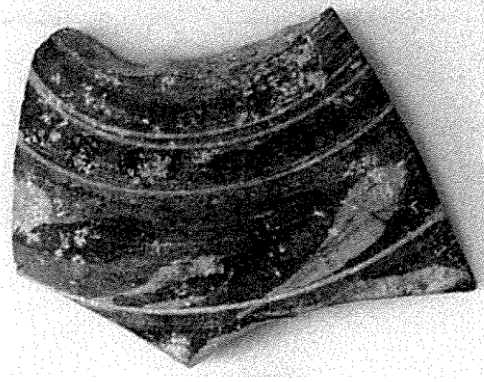
Form: Sürahi

Hamur rengi: Pembemsi kahve.

Dış Firnis Rengi: Firnis siyahtan siyahımsı-kahverengi

Tanım: Gövde parçası. Kil rengi çizgilerle sahneler ayrılmıştır. Parçanın üst kısmın iki yiv arasında silik nokta dizisi görünmekte. Bunun hemen alt kısmında daha büyük olduğu görünen alanda yaprak motifi bulunmaktadır.

Tarih: 2. yüzyılın ortaları.

Kat No: Knd. 6.

Köğler Kat. No: D. 102.

Form: Kantharos

Ağız Çapı: 13 cm.

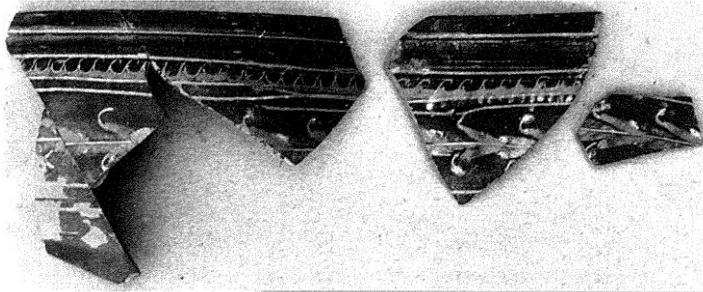
Yükseklik: 5,3 cm.

Hamur rengi: Soluk gri.

Dış firnis rengi: Siyah ve kahvems siyah.

Tanım: Birleştirilmiş üç ağız parçası. Dudağın hemen altında iki yiv ile sınırlandırılan kısımda süsleme yoktur. Hemen altında pembe ve kahverengi renkte dalga motifi vardır. Bunun altında yine bir şerit bulunmaktadır. Bu şeridin alt kısmında yatay biçimde verilmiş sivri yapraklar bulunmaktadır. Yapraklar ortadan kırılarak geriye doğru bükülmüştür. Yapraklar pembemsi kahve renktedir.

Tarih: 3. yüzyıl sonu 2. yüzyıl ortası.

Kat No: Knd. 7.

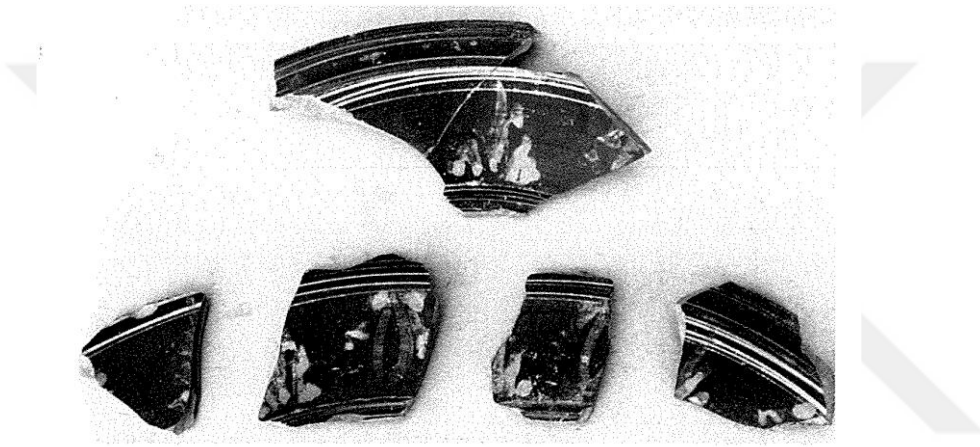
Köğler Kat. No: D. 103.

Ağız çapı: Yaklaşık 20 cm. **Yükseklik:** 3,3 cm.

Hamur Rengi: Gri.

Tanım: Altı tabak? parçası. Pembemsi kahve ve beyaz palmetler bulunmaktadır. Palmetler kazıma yivler ile sınırlandırılmıştır.

Tarih: Geç 3. yüzyıl erken 2. yüzyıl.

Kat No: Knd. 8.

Köğler Kat. No: D. 104.

Form: İç yüzü bezemeli kâse.

Buluntu Yeri: Bodrum.

Yükseklik: 2,2 cm.

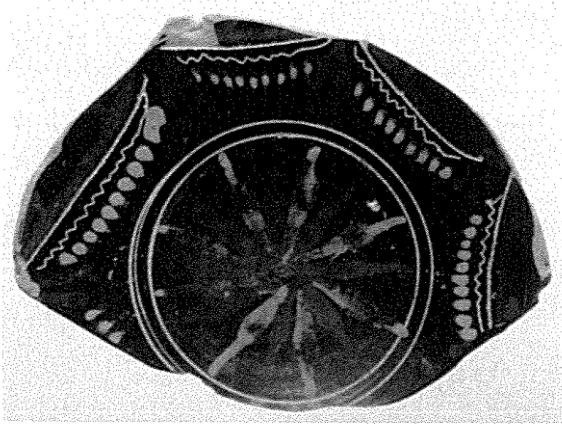
Kaide çapı: 7. 6 cm.

Hamur rengi: Açık bej.

Dış firnis rengi: Siyah.

Tanım: Kabın tondosunda daire içinde ışın yıldızı motifi (pembemsi kahve ve beyaz renklerde) vardır. Bunun etrafında düz çizgiye uçlarından bağlı, zikzaklı bir süsleme vardır. Bu zikzaklı süslemenin de asılı ponpon motifleri bulunmaktadır.

Tarih: 3. yüzyılın 2. yarısı.

Kat No: Knd. 9.

Köçler Kat. No: D. 106.

Form: Amphora.

Yükseklik: 13. 3 cm.

Çap (boyun): 3. 8 cm.

Hamur rengi: Açık gri.

Dış Firnis Rengi: Metalik siyah (siyahımsı gri).

Tanım: Boyun ağız ve omuz parçası. Omuzda boynu çevreleyen bir çizgi bulunmaktadır. Omuzda ve omuzun alt kısmında kıvrık çizgiler bulunmaktadır.

Tarih: Geç 3. yüzyıl 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 10.

Köglr Kat. No: E. 243

Form: Tabak?

Buluntu Yeri: Kd lrt t189

Tanım: Dudak parçası. Dudağın hemen altında iki sıra şeklinde verilmiş kazıma zikzak süslemesi bulunmaktadır.

Tarih: 2. yüzyılın sonu erken 1. yüzyıl.

Kat No: Knd. 11.

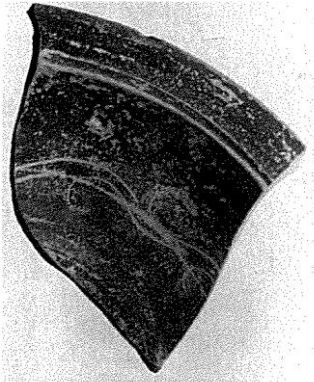
Köglr Kat. No: E. 244.

Form: Kâse.

Buluntu Yeri: Kd 76 lt t194 (3)

Tanım: Ağız ve gövde parçası. Kazıma ile iç kısma kıvrık çizgiler işlenmiştir.

Tarih: 2. Yüzyıl.

Kat No: Knd. 12.

Köglar Kat. No: E. 245.

Buluntu Yeri: Kd 77 lt. T219 (4).

Form: Pyxis.

Yükseklik: 9. 6 cm.

Kaide çapı: 10 cm.

Hamur rengi: Açık gri.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Kaide ve gövde parçası. Kaideden yukarıya doğru küçük bir parça devam etmektedir. Korunan kısımda beyaz boya ile kıvrık kalın bir çizgi işlenmiştir.

Tarih: 2. yüzyılın 2. yarısı ve erken 1. yüzyıl

Kat No: Knd. 13.

Köğler Kat. No: E. 246.

Buluntu Yeri: Kd76 lt t189 (2).

Form: Pyxis.

Yükseklik: 8, 4 cm.

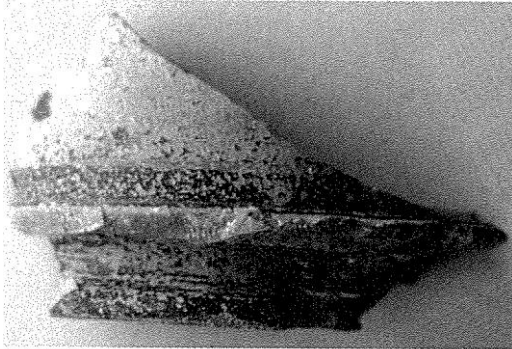
Kaide çapı: 15 cm.

Hamur rengi: Gri.

Dış Firnis Rengi: Siyahımsı kahverengi.

Tanım: Ayak (kaide). Kaidenin hemen üzerinde kırmızımsı kahve çizgi kabi çevreler. Bunun üzerinde beyaz noktalar bulunmaktadır.

Tarih: 2. yüzyılın ortası.

Kat No: Knd. 14.

Köğler Kat. No: E. 249.

Buluntu Yeri: Kd 76 lt t201 (2).

Form: Kapak.

Tanım: Gövde parçası. Parçanın üst kısmında sıralı biçimde fırça ile gelişigüzel sarkıtlar ? verilmiştir.

Tarih: 2. yüzyılın 2. yarısı ile erken 1. yüzyıl.

Kat No: Knd. 15.

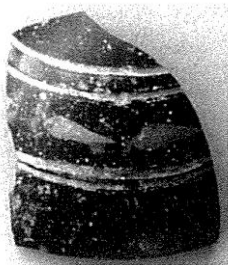
Köğler Kat. No: E.251.

Buluntu Yeri: Kd 76 lt t201 (3).

Form: Amphora.

Tanım: Gövde parçası. Parçanın alt ve üstünde ikişer kazıma yiv bulunur. Bu yivlerin arasında badem şeklinde yatay yapraklar bulunmaktadır.

Tarih: 2. yüzyıl.

Kat No: Knd. 16.

Köglr Kat. No: Kn. 168.

Ağız çapı: 18 cm. **Yükseklik:** 3,1 cm.

Tanım: İçme kabının ağız parçası. Kazıma ile verilmiş spiral vardır. Bunun etrafında da beyaz noktalar bulunmaktadır. Bu sahne kazıma iki yiv ile hem alttan hem üstten sınırlandırılmıştır.

Kat No: Knd. 17.

Köglr Kat. No: Kn. 169.

Yükseklik: 3,8 cm.

Hamur Rengi: Gri ve mikalı.

Tanım: İçme kabının gövde parçası. Beyaz nokta dizisi görünmektedir.

Kat No: Knd. 18.

Köğler Kat. No: Kn. 170.

Buluntu Yeri: Kd 73, t49 (6).

Form: Kantharos.

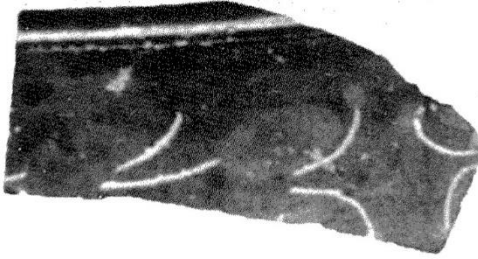
Ağız çapı: 16 cm. **Yükseklik:** 2,7 cm.

Hamur rengi: Mikalı, gri.

Dış Firnis Rengi: Siyahımsı-kahverengi.

Tanım: Ağız parçası. Dudağın altında kabı çevreleyen yiv ve bunun hemen altında küçük nokta dizisi bulunmaktadır. Bunun altında ana süsleme kısmında kıvrık dallar vardır.

Tarih: 3. yüzyılın sonu 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 19.

Köğler Kat. No: Kn. 171.

Buluntu Yeri: Kd 68nn / msı s.6 <78> Bodrum.

Form: Kantharos.

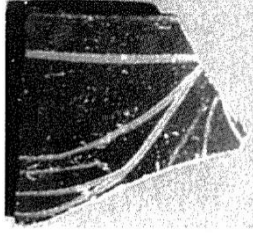
Ağız çapı: 12 cm. **Yükseklik:** 2. 9 cm.

Hamur rengi: Gri.

Dış Firnis: Siyah.

Tanım: Ağız parçası. Beyaz boya ile verilen dallar?

Tarih: Geç 2. yüzyıl erken 1. yüzyıl

Kat No: Knd. 20.

Köğler Kat. No: Kn. 172.

Form: Dekorasyonsuz kupa.

Tanım: Gövde parçası. Dudağın hemen altında kabı çevreleyen kazıma yiv. Bunun altında silik beyaz bir band?

Tarih: Geç 3. yüzyıl 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 21.

Köçler Kat. No: Kn. 173.

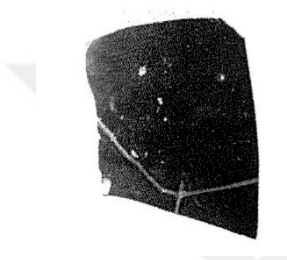
Form: Dekorasyonsuz kupa.

Hamur Rengi: Gri.

Dış Firnis Rengi: Siyah-kahverengi.

Tanım: Gövde parçası. Gövdeye kazınmış ızgara deseni.

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 22.

Köçler Kat. No: Kn174.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Ağız çapı: 4 cm.

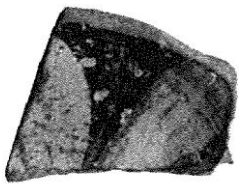
Yükseklik: 6, 6 cm.

Hamur Rengi: Bej, hafif mikalı.

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah.

Tanım: Kabın içine boyanmış bir rozetin iki yaprağının parçaları; bir yaprak soluk bej, diğeri soluk pembe.

Tarih: 200.

Kat No: Knd. 23.

Köğler Kat. No: Kn. 175.

Buluntu Yeri: KD 71 RTA t16 (7) Bodrum.

Form: Kâse.

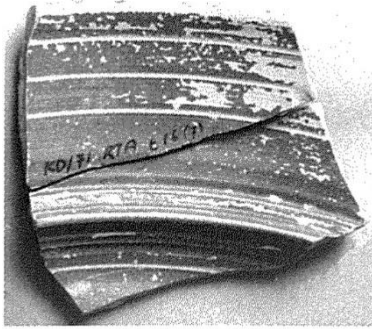
Ağız çapı: 23 cm.

Yükseklik: 4,1 cm.

Hamur Rengi: Pembesi bej.

Tanım: İki parçadan oluşan ağız parçası. İç kısımda dudağın altında alt alta üç kazıma yiv kabı çevreler. Dış kısımda parçanın alt kısmında soluk pembe noktalar vardır ancak oldukça yıpranmıştır.

Tarih: Geç 3. yüzyıl 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 24.

Köglr Kat. No: Kn. 176.

Buluntu Yeri: Kd73 o t49 (5) Bodrum.

Form: Kâse

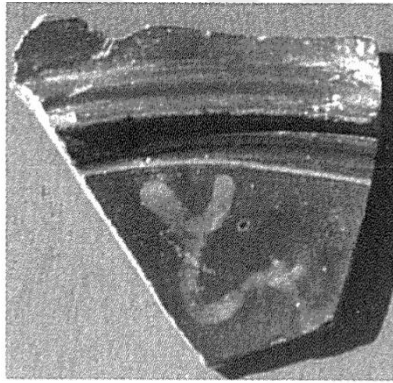
Yükseklik: 4. 5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, gri.

Dış Firnis Rengi: Siyah-kahverengi.

Tanım: Parçanın alt kısmında yunus motifi görölmektedir.

Tarih: 2. yüzyıl.

Kat No: Knd. 25.

Köçler Kat. No: Kn. 177.

Buluntu Yeri: Kd 70 sja t3 (3) <16> Bodrum.

Form: Tabak.

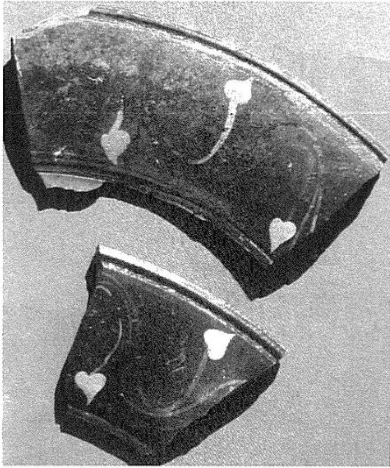
Ağız çapı: 36 cm. **Yükseklik:** 2. 5 cm.

Hamur Rengi: Pembemsi kahveden açık kahveye, mikalı.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Uyumlu iki ağız parçası. Kalp yapraklı kıvrık dallı sarmaşık motifi.

Tarih: 3. yüzyıl.

Kat No: Knd. 26.

Köğler Kat. No: Kn. 178.

Form: Balık tabağı.

Ağız çapı: 24 cm.

Yükseklik: 4,7 cm.

Kaide çapı: 6 cm.

Hamur rengi: Pembemsi kahve.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Tam profil veren balık tabağı. İç kısımda kabı çevreleyen kil renginde üç yiv. Dış kısımda soluk birkaç nokta görülebilmektedir.

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 27.

Köğler Kat. No: Kn. 179.

Buluntu Yeri: Kd68 ct s.100 (9) Bodrum

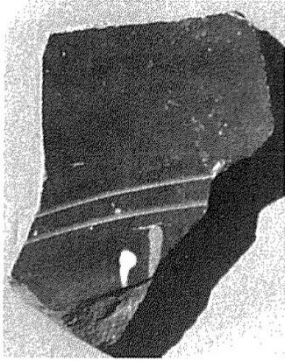
Form: Kâse?

Hamur Rengi: Koyu kırmızımsı kahve.

Dış Firnis Rengi: Siyah ve kahvemsî siyah.

Tanım: Gövde parçası. Kabın iç kısmında kıvrım bölgesinde iki kazıma yiv görülür. Parçanın alt kısmında palmetin iki yaprağı kalmıştır. Uzun yaprak pembemsi kahve, kısa olan sarımsı beyazdır.

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 28.

Köçler Kat. No: Kn. 180.

Buluntu Yeri: Kd68), Bodrum.

Form: Kapak.

Ağız çapı: 8.5 cm.

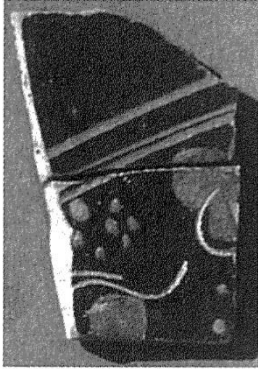
Yükseklik: 4,3 cm.

Hamur Rengi: Pembemsi kahve.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Kapak tutamağının bir parçası. Parçanın ortasında iki yiv görülür. Bunun altında beyaz dalları olan açık kahverengi yapraklı süsleme vardır. Bunun dışındaki boş alanda ise nokta rozeti görülmektedir.

Tarih: Geç 3. yüzyıl erken 2. yüzyıl.

Kat No: Knd. 29.

Köçler Kat. No: Kn. 182.

Buluntu Yeri: Kd 69 te t1 II (5) Bodrum.

Form: Kapak.

Ağız çapı: 7. 5 cm.

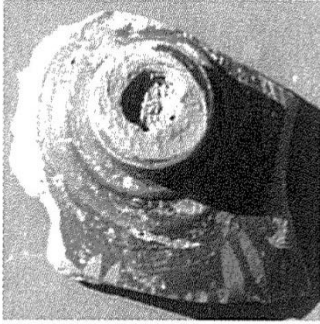
Yükseklik: 2, 8 cm.

Hamur rengi: Bej.

Dış Firnis Rengi: Kırmızımsı kahve.

Tanım: Kapak parçası. Kil renginde boyanmış dört yaprak? Ucu görülür.

Tarih: 2. yüzyıl.

Kat No: Knd. 30.

Köğler Kat. No: Kn. 184.

Buluntu Yeri: Kd 68 ct s.100 (10) '488> Bodrum.

Form: Kapak.

Ağız çapı: 25 cm.

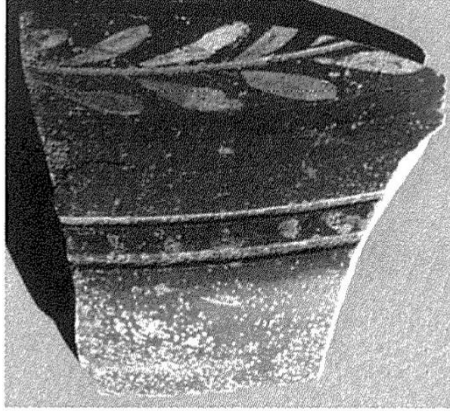
Yükseklik: 5, 3 cm.

Hamur rengi: Açık bej.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Gövde parçası. Dudağın hemen altına kazıma ile iki yiv yapılmıştır. Bu yivlerin arasında sarımsı beyaz nokta dizisi işlenmiştir. Bunun altında yatay biçimde sırayla beyaz ve pembe-bej yaprak dizisi yapılmıştır. Yaprak dizisinin ortasına kazıma dal işlenmiştir.

Tarih: 2. yüzyılın ortası.

Kat No: Knd. 31.

Köğler Kat. No: Kn 188.

Buluntu Yeri: -

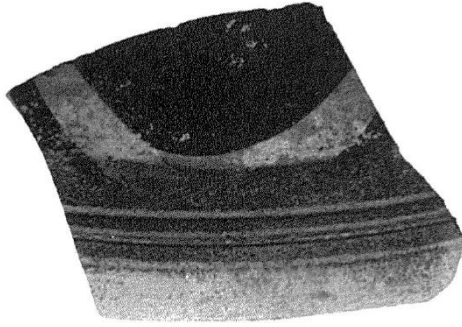
Form: Kapak.

Hamur Rengi: Gri.

Dış Firnis Rengi: Siyahımsı-kahverengi.

Tanım: Ağız parçası. Ağızın hemen altında kazıma iki yiv yapılmıştır. Bunun altına soluk kahverengi renkte kıvrık bir bant işlenmiştir. Parçanın alt kısmında aşınmış biçimde beyaz bir rozet bulunmaktadır.

Tarih: 2. yüzyılın 2. yarısı erken 1. yüzyıl.

Kat No: Knd. 32.

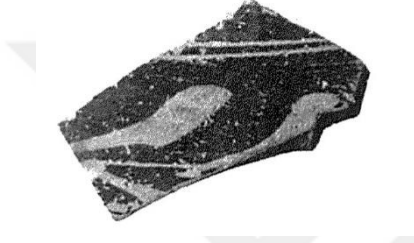
Köğler Kat. No: Kn. 190.

Hamur Rengi: Gri, mikalı.

Dış Firnis Rengi: Siyahımsı kahverengi.

Tanım: Gövde parçası. Parçanın üst kısmında iki kazıma yiv görülür. Bunun altında soluk bej renkte yatay yapraklar görülmektedir.

Tarih: 2. yüzyılın ortası.

Kat No: Knd. 33.

Köğler Kat. No: Kn. 192.

Form: Kapak.

Yükseklik: 2. 6 cm.

Kapak ağız çapı: 9. 4 cm.

Hamur Rengi: Pembemsi bej.

Dış Firnis Rengi: Koyu kırmızımsı kahve.

Tanım: Kapak parçası. Tutamağın etrafında soluk turuncu boyalı ve beyaz renkte damla süslemesi işlenmiştir.

Tarih: 2. yüzyılın 1. yarısı.

Kat No: Knd. 34.

Köğler Kat. No: Kn. 193.

Buluntu Yeri: Kd 69 ltt16 (3) <151>

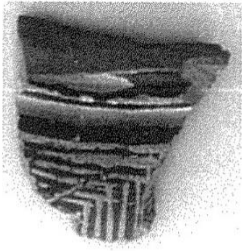
Form: Amphora.

Dış Firnis Rengi: Bej ve kahverengi.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Gövde parçası. Parçanın alt kısmında bej renkte iç içe geçmiş kareler bulunmaktadır.

Tarih: 3. yüzyıl.

Kat No: Knd. 35.

Köğler Kat. No: Kn. 194.

Buluntu Yeri: Kd 76 rta t192 (2)

Form: Amphora.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi kahve.

Dış firnis rengi: Siyah.

Tanım: Amphora omuz parçası. Omuzda kymation verilmiştir. Kymationların içlerindeki soğan soluk kahverengi nokta gibi işlenmiştir. Yine kalan boşluklara gelişigüzel noktalar yapılmıştır. Kymationlar kabı çevreleyen bir bant ile ilişkilendirilmiştir. Bu bandın üzerinde (aşınmış) nokta dizisi yapılmıştır.

Tarih: Geç 3. yüzyıl erken 2. yüzyıl

Kat No: Knd. 36.

Köğler Kat. No: İmp. 80.

Form: Pyxis.

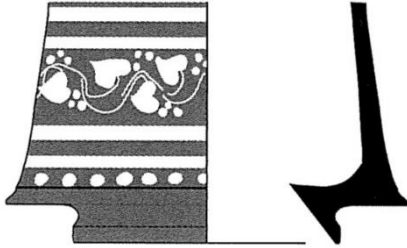
Yükseklik: 7,4 cm.

Ayak çapı: 8 cm.

Hamur Rengi: Pembe, mikalı

Tanım: Pyksisin alt kısmı. Süsleme altta ve üstte kırmızı-turuncu kahverengi renkte iki kalın şerit arsına yapılmıştır. Alt kısımdaki bandın altında beyaz nokta dizisi yapılmıştır. Ana süslemede kazıma ile kıvrık dalların uçlarında kalp şeklinde yaprakları olan sarmaşık vardır. Kalan boşluklara nokta rozetleri yapılmıştır.

Tarih: 2. yüzyılın birinci yarısı ile sonları.

Kat. No: Lab. 1.

Helsström Kat. No: 74

Buluntu Yeri: Aa 1948.

Form: Bilinmiyor.

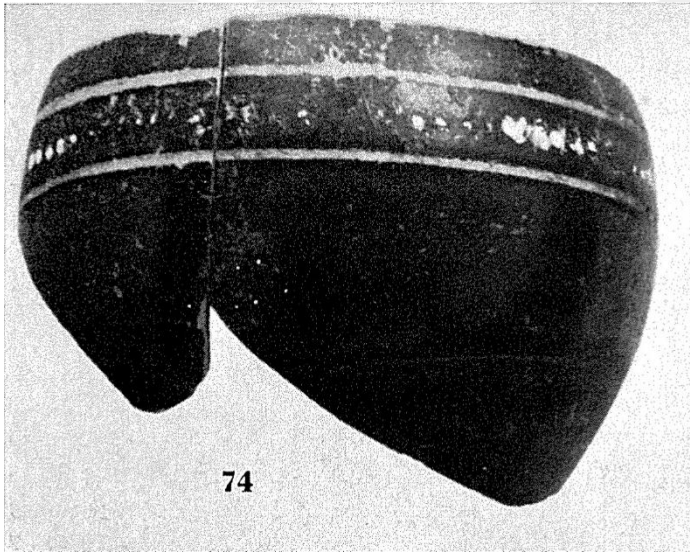
Ağız çapı: 12 cm.

Yükseklik 9,7 cm.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah sır.

Tanım: Gövde parçası ve derin kâsenin ağız kısmı. Ağız kenarının altında, iki kazınmış yiv ile sınırlandırılmış beyaz nokta dizisi.

Kat. No: Lab. 2.

Helsström Kat. No: 75

Form: Bilinmiyor.

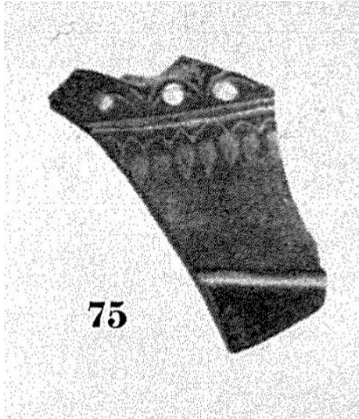
Buluntu Yeri: -

Yükseklik: 5,2 cm.

Hamur Rengi: Tarçın kırmızısı.

Dış Firnis Rengi: Hafif sarımsı siyah.

Tanım: Kâsenin gövde parçası. Parçanın alt kısmında yatay, kazınmış yiv; üst kısımda, bir kolyenin asılı olduğu iki çizgi(kil boya ile boyanmış) iki çizginin üzerinde beyaz noktalar.

Kat. No: Lab. 3.

Helsström Kat. No: 76

Buluntu Yeri: -

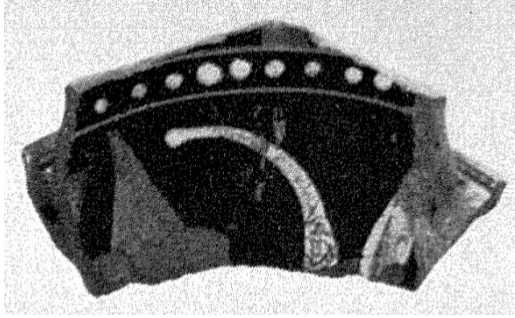
Form: Bilinmiyor.

Yükseklik 15,5 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı.

Dış Firnis Rengi: Mat siyah sır.

Tanım: Kaideli büyük tabak parçası. Parçanın üst kısmında iki paralel çizgi ve bunun içinde nokta dizisi. kabın ortasından çıkan beyaz lotus tomurcuğu ile palmiye yaprağı bulunmaktadır.

Kat. No: Lab. 4.

Helsström Kat. No: 77

Buluntu Yeri: 48-112 gb 1948.

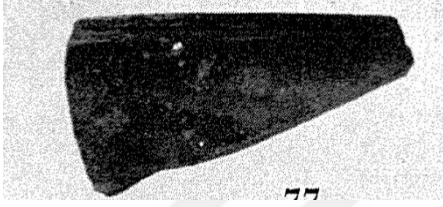
Form: Bilinmiyor.

Ağız çapı: 6,1 cm.

Hamur Rengi: Kırmızı mikalı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Aşınmış siyah sır.

Tanım: Kâsenin ağız parçası. Yıpranmış beyaz renkte yapraklar bulunmaktadır.

Kat. No: Lab. 5.

Helsström Kat. No: 78

Buluntu Yeri: 48-112. gb 1948.

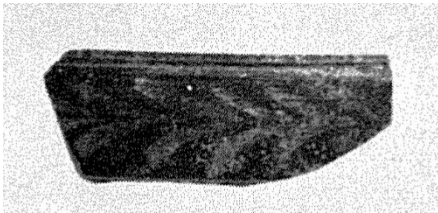
Form: Bilinmiyor.

Ağız çapı: 6,1 cm.

Hamur Rengi: Devetüyü ve mikalı.

Dış ve iç Firnis Rengi: siyah sır.

Tanım: Kâsenin ağız parçası. Aşınmış beyaz renkli yapraklar.

Kat. No: Lab. 6.

Helsström Kat. No: 79

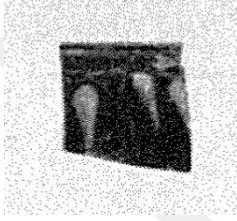
Buluntu Yeri: 50-124 ma 1950.

Form: Bilinmiyor.

Ağız çapı: 1,9 cm.

Dış Firnis Rengi: Kahvemsî siyah.

Tanım: Ağız parçası Kolye motifinin asılı yaprakları görünmektedir.

Kat. No: Lab. 7.

Helsström Kat. No:80

Form: Bilinmiyor.

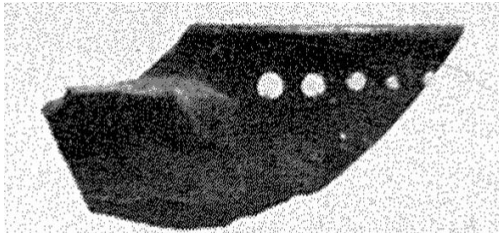
Buluntu Yeri: -

Ağız çapı: 6,4 cm.

Hamur Rengi: Kahverengi ve mikalı.

Dış Firnis Rengi: çikolata kahverengi parıltılı.

Tanım: Dikey kayış kulplu kâsenin ağız parçası (kırılmış). Ağızın hemen altında yatay, beyaz nokta dizisi bulunmaktadır.

Kat. No: Lao 1.

Duman Kat. No: E2

Buluntu Yeri: AT 286.59/286.41m.

Form: Kâse.

Yükseklik: 3. 7 cm.

Cidar: 0. 4 cm.

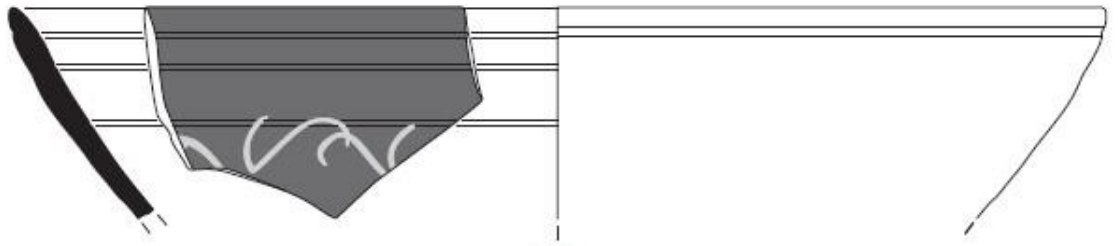
Ağız çapı: 19 cm.

Hamur Rengi: Yoğun mika ve seyrek kireç katkılı, sıkı dokulu, sert hamur 2.5 YR 6/6 light red.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta parlak, kaygan yüzeyli dışta ağız kenarında 2.5 YR 3/2 dusky red, dış yüzde gövdede 2.5 YR 4/6 red. İçte 2.5 YR 6/6 light red.

Tanım: İnce kenarlı, kırık iki parçadan oluşan tabak kenar ve gövde parçası. Gövde iç yüzünde, ağız kenarı altında alt alta bant şeklinde kazıma iki çizgi altında kazıma ile yapılmış kıvrık dalların uç kısmında kahverengi boyalı yaprak betimlemeleri.

Ref: Thompson 1934, D 14, Fig. 56; Waage 1948, Pl. II, Nr. 52 (Erken Helenistik); Isler 1978, Nr. 279, Blg.9, Taf. 57; Mitsopoulos- Leon 1992, Taf. 43, B86 (M.Ö. 3. yy. sonu- M.Ö. 2. yy. ın ilk yarısı); Behr 1988, tbl. 12, Kat. Nr. 49-51(M.Ö. 2. yy. ortası); Rosenthal 1995, Fig. 5. 9, 9; Gassner 1997, tbl. 12, 191, tbl. 82, 191; Rotroff- Oliver 2003, Pl. 31, 208.

Kat. No: Lao 2.

Duman Kat. No: E3

Buluntu Yeri: AT II 285.88/ 285.78 m.

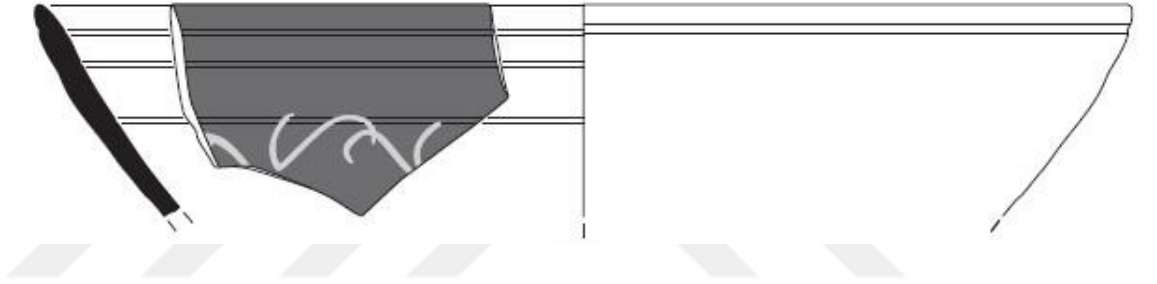
Form: Kâse.

Cidar: 0. 3-0. 5 cm.

Hamur Rengi: Sert sıkı dokulu hamur mika katkılı 2.5YR 6/8 light red.

Dış ve iç Firnis Rengi: Astar dışta 2.5 YR 4/6 red, içte 2.5 YR 4/8 red.

Tanım: Tüm kabın 1/6'sı. Derin kâseye ait gövde parçası. Dış yüzü sade, iç yüzde kazıma ile yapılmış yatay bir çizgi şeklindeki dal betimlemesi üzerinde birbirini takip eder pozisyonda kahverengi boya ile yapılmış sarmaşık yaprakları dizisi 7.5 YR 3/2 dark brown.

Kat. No: Lao 3.

Duman Kat. No: E8

Buluntu Yeri: AT II 288. 36/ 288. 27 m.

Yükseklik: 2. 3 cm.

Cidar: 0. 3 cm.

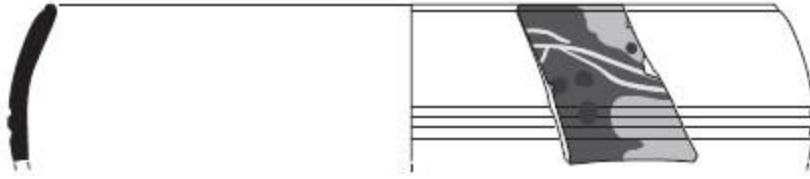
Ağız çapı: 11 cm.

Hamur Rengi: Mika ve az miktarda kireç katkılı, sıkı dokulu, sert hamur 2.5 Y 5/2 grayish brown.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta parlak, kaygan yüzeyli 2.5 YR 4/8 red. Dış yüzde ağız kenarı ve altında 5 YR 2.5/2 dark reddish brown.

Tanım: Tüm kabın 1/14"ü. Yarım küre gövdeli kâse kenar ve gövde parçası. Gövde dış yüzünde, ağız kenarı altında kazıma dal arasında koyu kahverenkli boyalı üç benek. Bu süslemenin altında birbirine paralel alt alta iki oluk kabın tamamını dolaşmaktadır.

Benzeri: Rotroff- Oliver 2003, pl. 19. 113.(Erken Helenistik); Behr 1988, Tbl. 13 (M.Ö. 2. yy.).

Kat. No: Lao 4.

Duman Kat. No: E13

Buluntu Yeri: AT II 287.25/287.00 m.

Form: ?

Yükseklik: 3. 5 cm.

Cidar: 0. 3 cm.

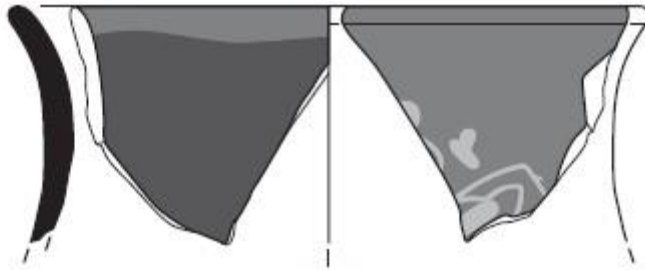
Ağız çapı: 9 cm.

Hamur Rengi: Sert hamur, sıkı dokulu, bol mika katkılı 5YR 6/6 reddish yellow.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta ve içte, yarı mat ve hafif pürüzlü, dış yüzeyde 5YR 4/4 reddish brown, içte 5YR 2.5/1 black.

Tanım: Tüm kabın 1/6"sı. Kantharos ağız kenarı- gövde parçası. İnce ağız kenarı altında kazıma ile yapılmış dallar ve dallardan çıkan açık krem boya ile yapılmış sarmaşık yaprakları dizisi.

Benzeri: Crowfoot - Crowfoot- Kenyon 1957, Fig. 44.3, 5; Behr 1988, 115, tbl. 1-6, Kat. Nr. 1- 20; Mitsopoulos- Leon 1991, 36, Taf. 26- 27; Hayes 1991, 6, Fig. III, 5; Rotroff- Oliver 2003, Pl. 18, 105- 107; Dereboylu 2003, XLII, BY 24, BY 28, BY 29 ve Pl. XLV, BY 12.

Kat. No: Lao 5.

Duman Kat. No: E14

Buluntu Yeri: AT II 286.46/ 286.35 m.

Form: ?

Yükseklik: 3 cm.

Cidar: 0.3 cm.

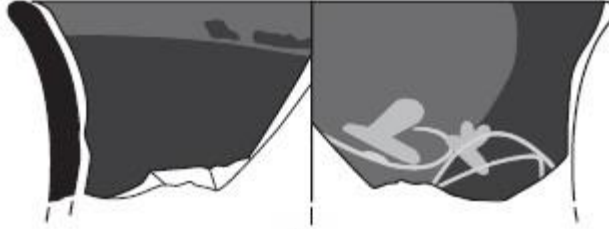
Ağız çapı: 9.8 cm.

Hamur Rengi: Sert hamur, sıkı dokulu, bol mika katkılı 7.5YR 4/3 brown.

Dış ve iç Firnis Rengi: Yarı mat-hafif pürüzlü yüzey içte 5 YR 3/4 dark reddish brown- 7.5 YR 2.5/1 black, dışta 5 YR 3/4 dark reddish brown- 7.5 YR 2.5/1 black.

Tanım: Tüm kabın 1/6'sı. Kalathos ağız kenarı- gövde parçası. İnce ağız kenarı altında kazıma ile yapılmış dallar ve dallardan çıkan koyu kahverengi boya ile yapılmış sarmaşık yaprakları dizisi.

Ref. Crowfoot - Crowfoot- Kenyon 1957, Fig. 44.3, 5; Behr 1988, 115, Tbl. 1-6, Kat. Nr. 1- 20; Mitsopoulos- Leon 1991, 36, Taf. 26- 27; Hayes 1991, 6, Fig. III, 5; Rotroff- Oliver 2003, Pl. 18, 105- 107; Dereboylu 2003, XLII, BY 24, BY 28, BY 29 ve Pl. XLV, BY 12.

Kat. No: M1

Buluntu Yeri: 1.kerkiste bulunan aslan ayaklı oturma sıraları altından, 1992 (Çizim 1, Resim 1).

Form: Yuvarlak ağızlı skyphos.

Ağız Çapı: 12 cm, **Yükseklik:**2,5 cm. Ağız ve gövdenin bir kısmı korunmuştur.
Pergamon üretimi.

Hamur Rengi: Açık kahverengi (7.5 YR 5/4)

Dış ve iç Firnis Rengi: Parlak siyah astarlı.

Tanım: Ağızın

hemen altında 0,2 cm. genişliğinde bir yiv kabı çevrelemektedir. Yivin alt kısmında stilize zeytin (?) veya mersin (?) yaprağı süslemesi yer alır.

Kat. No: M2

Buluntu Yeri: 7. kerkis, 2000 (Çizim 1, Resim 1).

Form: Yuvarlak ağızlı skyphos. Ağız ve gövdenin bir kısmı korunmuştur.

Ağız Çapı: 12 cm, **Yükseklik:**3,1 cm.

Üretim merkezi bilinmiyor.

Hamur Rengi: Sarımsı kırmızı (5 YR 5/8 ve 5/6 arası), az kireçli.

Dış ve iç Firnis Rengi: İç yüzey kırmızı (2.5 YR 4/6), dış yüzey siyah mat astarlı.

Tanım: Bezemesiz.

Kat. No: N1

Sönmez Kat. No: 28.

Buluntu Yeri: NY13-C1.B1.

Form: Kâse.

Atölye: Batı Yamacı (Yerel?).

Ağız Çapı: Bilinmiyor **Yükseklik:** 3.5 cm.

Hamur Rengi: 2.5Y-6/2-Açık kahvems gri.

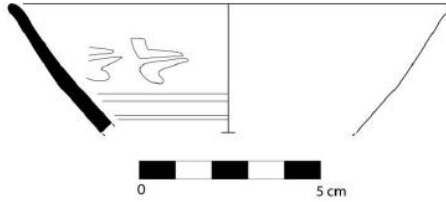
Firnis Rengi: 10YR-3/2-Çok koyu grimsi kahverengi.

Tanım: Ağız parçası. Orta sert. Astar mat, az pürüzlü. Çok ince çark izleri. İç yüzde beyaz boya ile yapılmış

bir sıra damla bezeme mevcut. Bezeme büyük oranda dökülmüş, silik izi kalmış. Bol ince gümüş mikalı, az sayıda ince gözenekli. İki yüzde ince kireçlenme.

Benzer: Waagé, 1948, Pl. II/52, 53; Schäfer, 1968, s. 47, Taf. 9/D2; Gassner, 1997, s. 59-69, Taf. 12/189-194; s. 62-63, Taf. 10/166,169; Rotroff - Oliver, 2003, s. 50, Pl. 21/140 (M.Ö. 3. yüzyıl ortaları - MÖ 2. yüzyıl ortaları); Vapur, 2011, s. 145, Çiz.1/1 (MÖ 2. yüzyıl); Duman, 2013, s. 198, Fig.5, (MÖ 2. yüzyılın ilk çeyreği), 200, Fig. 15 (MÖ 2. yüzyıl başları-ortaları).

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl ortaları – M.Ö. 2. yüzyıl ortaları.

Kat. No: Par. 1.

Fırat Kat. No: 139

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Kantharos.

Ağız Çapı: 10 cm **Yükseklik:** 9.4 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Red.

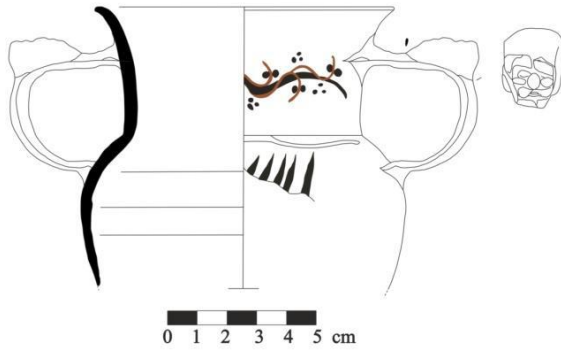
Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 5/5GY Greenish Gray-2.5 YR 4/8 Red.

Katkı: Çok kireç, az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Orta.

Tanım: Kenar gövde kulp parçası. Kap yüzeyi hafif kaygan. Firnis ince, parlak. Dışa dönük kenar, içbükey boyun, boyundan omuza geçiş çıkıntı şeklinde. Kabın boyun kısmında kazıma çizgiler ve mat siyah kil boya ile yapılmış kıvrık dallar arasında üçerli şekilde yuvarlak nokta bezeme. Kulp sağlam, üzerinde mask şeklinde aplık var. Gövde de ve kulpun alt kısmında dikey yivler mevcut. İç kısımda çark ve yiv izleri var.

Benzeri: Pulak and Townsend, 1987; Fig.14, Fig. 15, s.44, Ephesos XIII/1/1, 1997; Tbl. 38, 440, Mitsopoulos Leon, 1991; Tbl. 22, B7, Tbl. 24, B14, Behr, 1998; Tbl 24, 106,107, Salles, 1983; Kat. No. 77, s. 38.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl.

Kat. No: Par. 2.

Fırat Kat. No: 166

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Kantharos

Yükseklik: 3.6 cm.

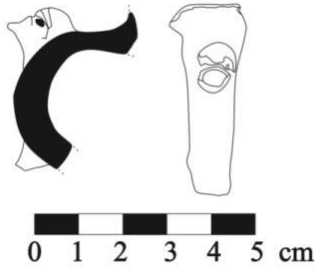
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Light Red.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 3/N Very Dark Gray **Katkı:** Az kireç, ortamika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Yok.

Tanım: Kulp parçası. Kap yüzeyi kaygan. Firnis mat. Kulpun üst kısmında mask Şeklinde aplik, alt kısmında ise üçgen formlu çıkıntı yer almaktadır.

Benzeri: Schierup, 2011; Fig.65.

Tarih: M.Ö. erken 3. Yüzyıl.

Kat. No: Par. 3.

Fırat Kat. No: 173

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Skyphos Tipli Kantharos.

Ağız Çapı: 11 cm.

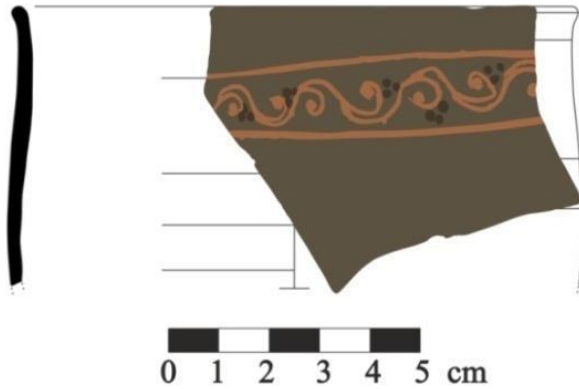
Yükseklik: 5.6 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 5/3 Reddish Brown.

Dış ve iç Firnis Rengi: 5Y 3/2 Dark Olive Gray **Katkı:** Orta kireç, az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Orta.

Tanım: Kenar gövde parçası. Kap yüzeyi hafif kaygan. Firnis mat. Kenar kısmı hafif dışa dönük, düz gövde profili. Kabın boyun kısmında iki tane kazıma çizginin sınırlandığı yine kazımayla yapılmış kıvrık dalların uç kısımlarında siyah inceltilmiş kil boya ile üçerli nokta bezeme yer almaktadır. İç kısımda çark ve yiv izi var.

Benzeri: Agora XXIX, 1997; Fig. 16, Pl.22, 235, Dereboylu, 2003; tbl. XLIV, BY 33, Rotroff-Oliver, 2003; tbl. 19,115.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl 3. çeyreği.

Kat. No: Par. 4.

Fırat Kat. No: 176

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Skyphos Tipli Kantharos.

Ağız Çapı: 9 cm.

Yükseklik: 3.2 cm.

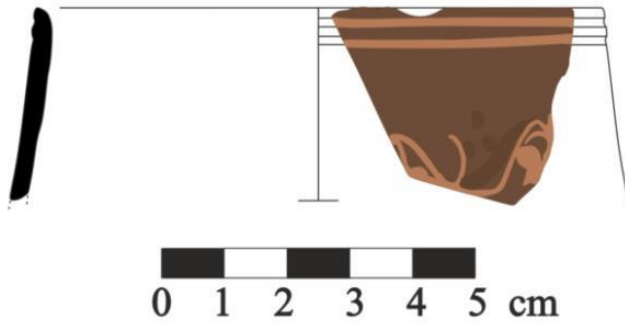
Kaide Çapı: Hamur Rengi: 5 YR 6/6 Reddish Yellow.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 4/N Dark Gray-Gley 1 3/N Very Dark Gray **Katkı:** Orta kireç, orta mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Orta.

Tanım: Kenar boyun parçası. Kap yüzeyi kaygan. Firnis ince, mat. Kabın üst kenarında iki sıra kazıma çizgi, alt kısımda kazıma çizgi kıvrık dallar ve inceltilmiş kil boya ile yapılmış sarmaşık yaprağı motifi yer almaktadır.

Benzeri: Dereboyu, 2003; Pl. XLIV, BY 31-32, Agora XXIX, Fig.17, Pl. 25, 264.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ilk yarısı.

Kat. No: Par. 5.

Fırat Kat. No: 177

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

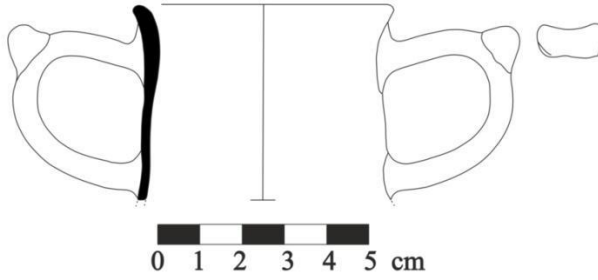
Form: Skyphos Tipli Kantharos.

Ağız Çapı: 6 cm **Yükseklik:** 4.6 cm **Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6 Red **Dış ve iç Firnis Rengi:** 2.5 YR 4/8 Red **Katkı:** Çok kireç, az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Az

Tanım: Kenar gövde parçası. Kap yüzeyi kaygan. Firnis mat. Dışa dönük kenar, düz inen gövde de yer alan kulp üzerinde makara şeklinde aplik yer almaktadır.

Benzeri: Agora XXIX, 1997; Fig. 13, 172, Dereboyu, 2003; Pl. XLV, BY 14, Mitsopoulos-Leon, 1991; Tbl. 25,B20.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ilk yarısı.

Kat. No: Par. 6.

Fırat Kat. No: 217

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Tabak.

Ağız Çapı:

Yükseklik: 2.6 cm.

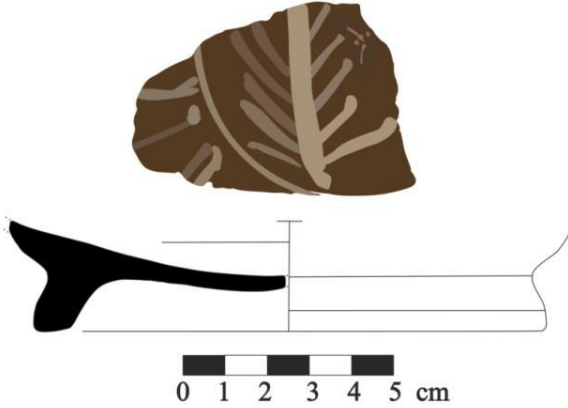
Kaide Çapı: 12 cm.

Hamur Rengi: 5YR 6/1 Light Gray/ 5YR 6/6 Reddish Yellow **Dış ve İç Firnis Rengi:** Gley 1 2.5/N Black- 10 YR 5/3 Brown **Katkı:** Orta kireç, orta mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Orta.

Tanım: Kaide parçası. Kap yüzeyi hafif kaygan. Firnis mat. Kapın tonda kısmında derin bir yivin çevrelediği inceltilmiş kil boya (10 YR 8/2 çok açık kahverengi) ile yapılmış palmiye yaprağı ve mühür yer almaktadır. Kabı dışında çok kalker, çark ve yiv izi var.

Benzeri: Bezeme; Virginia R. Anderson-Stojanović, 1989; Pl. 30, 52, Anne-Ulrike Kossatz, 1990; Tbl.18, M339.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl 3. Çeyreği.

Kat. No: Par. 7.

Fırat Kat. No: 218

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Kâse.

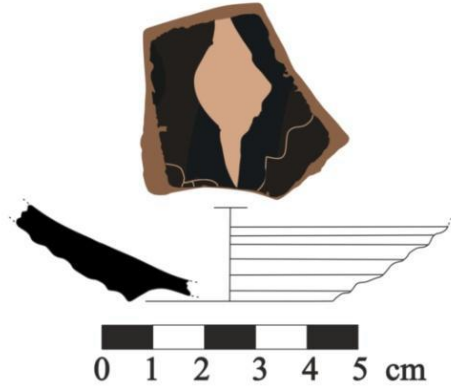
Ağız Çapı:

Yükseklik: 1.8 cm.

Kaide Çapı: 4 cm **Hamur Rengi:** 7.5 YR 5/4 Brown **Dış ve iç Firnis Rengi:** Gley 1 3/N Very Dark Gray-Gley 1 2.5/N Black **Katkı:** Az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Az **Tanım:** Kaide parçası. Kap yüzeyi kaygan. Firnis mat. Kabın dış yüzeyinde yatay yivler, iç kısmında ise inceltilmiş kırmızımsı sarı renkte kil boya ile çiçek yaprağı motifi, etrafında kazıma çizgiler var.

Benzeri: Granata, 2011; Fig. 15, Behr, 1988; tbl. 13, 53, Agora XXIX,1997; Fig.21, 356.

Tarih: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ilk çeyreği.

Kat. No: Par. 8.

Fırat Kat. No: 219

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Tabak.

Ağız Çapı: 20 cm.

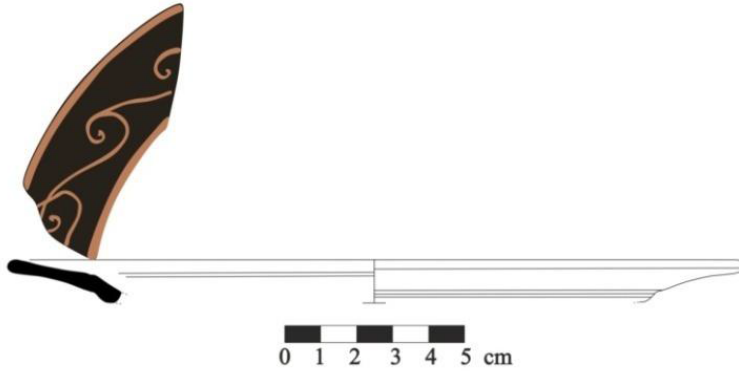
Yükseklik: 1.2 cm **Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8 Light Red.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 2.5/N Black **Katkı:** Az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi
Gözenek: Az.

Tanım: Kenar parçası. Dışa çekik düz ağız tablalı tabak. Kap yüzeyi kaygan. Firnis mat. Kenar tablası üzerinde kazıma çizgi ile birbirini takip eden kıvrımlı dallar yer almaktadır. Dışta çark ve yiv izi var.

Benzeri: Berlin 1999; Pl.1, 48, Berlin, 2001; Fig. 2.4, 3

Tarih: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: Par. 9.

Fırat Kat. No: 220

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Kâse-Lekane.

Ağız Çapı: 28 cm.

Yükseklik: 7.3 cm.

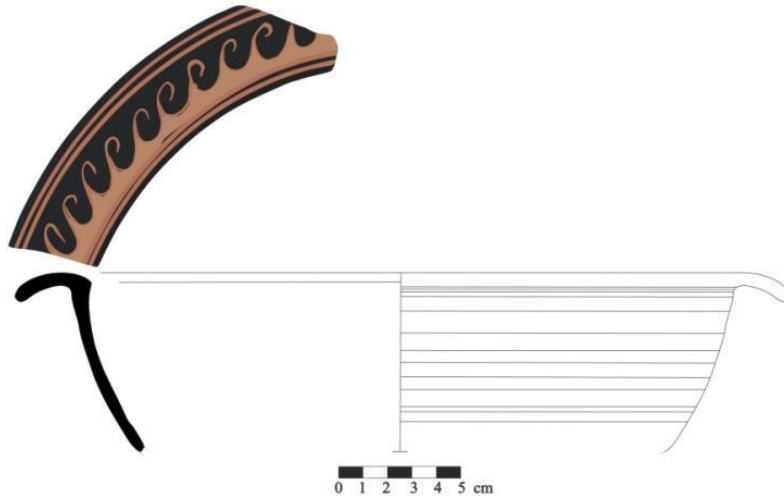
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Red.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 2.5/N Black **Katkı:** Orta kireç, az mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Orta.

Tanım: Kenar gövde parçası. Kap yüzeyi kaygan. Firnis mat. Dışa sarkık kenar, derin gövde. Kenar tablası üzerinde ikişer kazıma çizginin sınırlandığı çengel motifi yer almaktadır. Gçte dışta çark ve yiv izleri var.

Benzeri: Crowfoot-Kenyon, 1957;Fig. 43, 7, Fig. 47, 9,10,Behr 1988; tbl.16, 71, Ephesos XIII/1/1 1997; Taf. 10, 163, Filges, 1993;Tbl. 2, 47

Tarih: MÖ 2. yüzyıl başları.

Kat. No: Par. 10.

Fırat Kat. No: 221

Buluntu Yeri: Yamaç Hamamı.

Form: Krater.

Ağız Çapı:

Yükseklik:

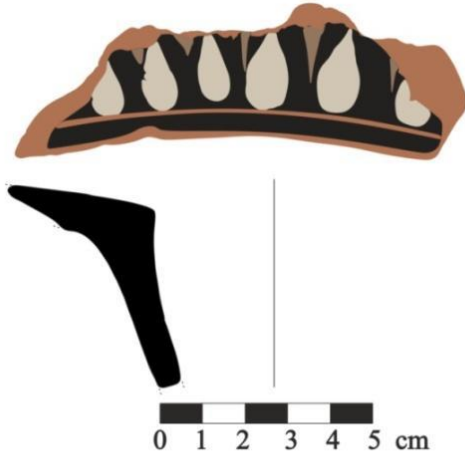
Kaide Çapı:

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Light Red.

Dış ve iç Firnis Rengi: Gley 1 2.5/N Black **Katkı:** Orta kireç, orta mika **Doku:** Sert **Pişme:** iyi **Gözenek:** Çok.

Tanım: Ağız gövde parçası. Kap yüzeyi hafif kaygan. Firnis mat. Ağız tablası üzerinde beyaz kil boya ile yapılmış damla motifi bezemenin altında kazıma çizgi var. Kabin iç kısmı çok kalkerli.

Benzeri: Anderson, 1954; Pl.II, c 253, Rosenthal-Heginbottom, 1995; Fig.5.11, 5 **Tarih:** MÖ 3. yüzyıl 2. Yarısı.

Kat No: Per. 1.

Schäfer Kat. No: D 52

Buluntu Yeri: MUS 63. (Photo Pergamon 2376'ya göre, marj hasarsızdı).

Form: Kantharos.

Ağız Çapı: 7, 6 cm.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı, ince, hafif mikalı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah firnis, alt kısım siyah-kahverengi, neredeyse mat.

Tanım: Kulplar arasında asılı biçimde beyaz sarmaşık yaprağı çelenk.

Kat No: Per. 2.

Schäfer Kat. No: D 54

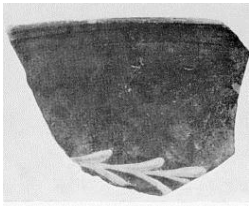
Buluntu Yeri: K 382/821.

Form: Kantharos.

Ağız Çapı: : 11.5 cm.

Hamur Rengi: d55 e bak.

Tanım: Defne yaprağı çelenginin bir parçası.

Kat No: Per. 3.

Schäfer Kat. No: D 61

Buluntu Yeri: K 399/531.

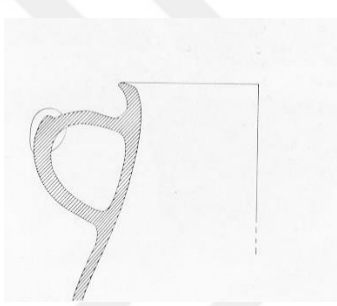
Form: Kantharos.

Ağız Çapı: 11 cm.

Hamur Rengi: Kahverengimsi kırmızı, hafif mika.

Dış Firnis Rengi: Siyah ile gri.

Tanım: Parlak kırmızı sarmaşık, dalları kazıma çizgi ile verilmiştir.

Kat No: Per. 4.

Schäfer Kat. No: D 63

Buluntu Yeri: MUS 146 = AvP IX Taf. 49 e 12.

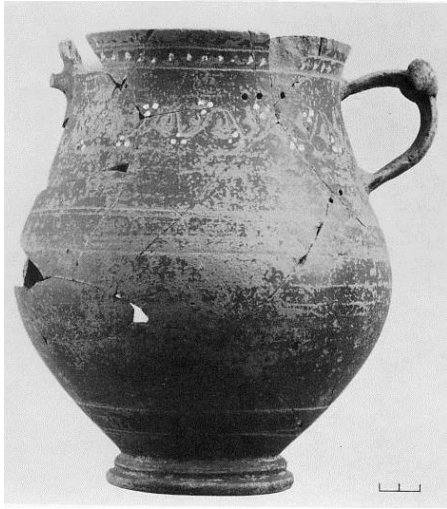
Form: Kantharos

Ağız Çapı: : 13.2 cm.

Hamur Rengi: Kil mikalı koyu kahverengi.

Dış ve iç Firnis Rengi: Donuk kahvemsı kırmızı firnis..

Tanım: Dairesel delikler açılmış 6 yama noktası ile. Kulplar arasında kalan kısımda beyaz yapraklı sarmaşık, dallar kazıma çizgi, yaprakların uçlarında beyaz nokta rozetleri bulunmaktadır. Ağız ile kulp arasında kalan kısımda iki kazıma yiv arasında beyaz nokta dizisi verilmiştir.

Kat No: Per. 5.

Schäfer Kat. No: D 76

Buluntu Yeri: K 318/436.

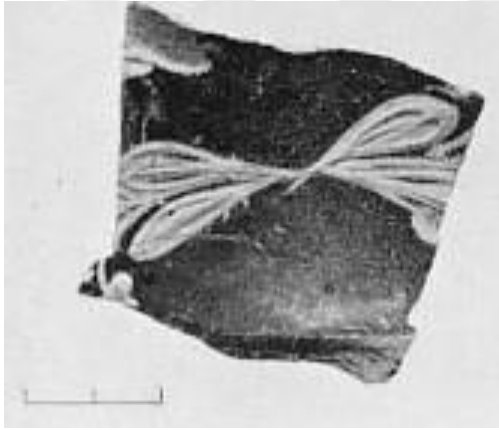
Form: Kantharos.

Ağız Çapı: 15 cm.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı ve hafif mikalı.

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah.

Tanım: Bir defne ve sarmaşık çelenginin bir parçasıdır. Kantharos'un boynundan omuz kapalı omuz ile mi?

Kat No: Per. 6.

Schäfer Kat. No: D 81

Buluntu Yeri: AKR 9.

Form: Kapalı kap?

Ağız Çapı: Yaklaşık 9 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil, hafif mikalı.

Dış Firnis Rengi: Firnis metalik parlak siyah.

Tanım: beyaz defne yaprağı çelengi ve üzerinde rölyef benzeri beyaz puantiyeli kolye?.
Kapalı bir kap.

Kat No: Per. 7.

Schäfer Kat. No: D 4

Buluntu Yeri: K0 / 843.

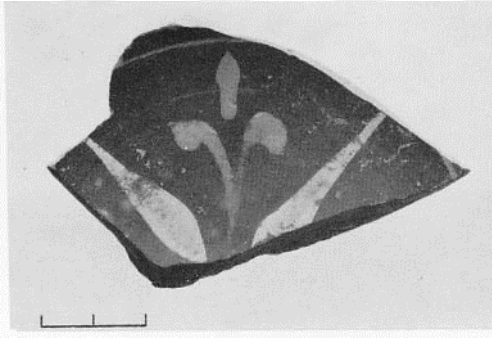
Form: İç yüzü bezemeli kap.

Hamur Rengi: Kırmızı.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: İçeride: kazıma dairesel yiv içerisinde, dört yapraklı beyaz çiçek yıldızı, yaprakları arasında parlak kırmızı palmet (veya çiçek),

Kaide çapı: 6 cm.

Kat No: Per. 8.

Schäfer Kat. No: D 6

Buluntu Yeri: K0 / 844.

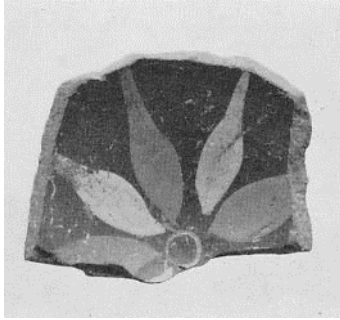
Form: İç yüzü bezemeli kap.

Kaide çapı: 4.5 cm.

Hamur Rengi: Kil kırmızı.

Dış Firnis Rengi: Kahverengi.

Tanım: İçinde: Merkeze oyulmuş kazıma bir daire. Bundan açılan yapraklar ile çiçek yıldızı verilmiş olup, dönüşümlü olarak beyaz ve açık kırmızı yapraklara sahiptir. Komut D4 gibi bir kabuk,

Kat No: Per. 9.

Schäfer Kat. No: D 11

Buluntu Yeri: K0 / 845.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Ağız Çapı: 16 cm.

Hamur Rengi: Kil kırmızı.

Dış Firnis Rengi: Firnis siyah.

Tanım: İç: kazıma yivle sınırlandırılan alanda, beyaz palmet. Bir kâsenin ağız parçası.

Kat No: Per. 10.

Schäfer Kat. No: D 25

Buluntu Yeri: MUS 58.

Form: Skyphos.

Ağız Çapı: 10 cm.

Hamur Rengi: Hafif mikalı kil koyu kırmızı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dış kısımda siyah firnis, içinde kahverengi-kırmızıdır.

Tanım: Parlak kırmızı sarmaşık, dalları kazıma. Kulpta satyr maskı vardır.

Kat No: Per. 11.

Schäfer Kat. No: D 26

Buluntu Yeri: MUS 377.

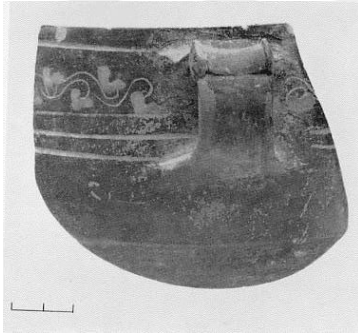
Form: Skyphos

Ağız Çapı: 13 cm.

Hamur Rengi: Kil koyu kırmızı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah, parlak metalik.

Tanım: Süsleme kulplar arasında kalan kısımda kazı yivler arasına yapılmıştır. Kazıma dallarda kırmızı yapraklı sarmaşık vardır.

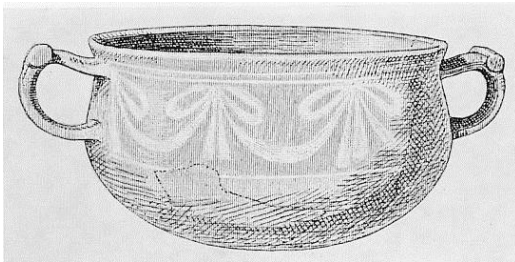
Kat No: Per. 12.

Schäfer Kat. No: D 27

Korunduğu yer: Berlin, Staatl. Müzeler, AvP I (2) 273 Şekil C.

D 26'ya benzer şekil.

Tanım: Dış: Kazıma iki yiv arasında yer alan süslemede girland arasında beyaz Taenia.

Kat No: Per. 13.

Schäfer Kat. No: D 28

Buluntu Yeri: K 445/636.

Form: Skyphos.

Ağız Çapı: Yaklaşık 20 cm.

Hamur Rengi: Kil koyu kırmızı.

Dış Firnis Rengi: Firnis kahverengimsi kırmızı, parlak.

Tanım: Kulplar arasında kalan kısımda beyaz dalga bandı.

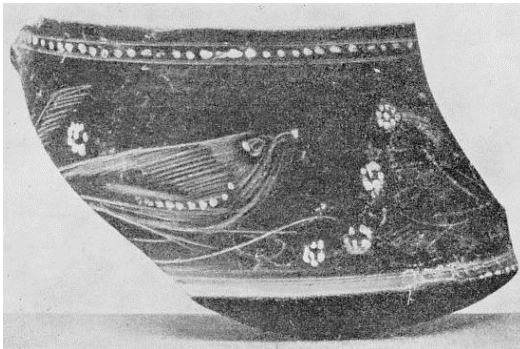

Kat No: Per. 14.

Schäfer Kat. No: D 29

Berlin, Staatl. Müzeler, AvP I (2) 273 Fig. A.

Tanım: Ana sahnenin üzerinde kabı çevreleyen iki yiv arasında beyaz nokta dizisi bulunur. Ana sahnede bir dalda oturan kazıma çizgiler ile verilmiş bir kuş, Diğer figürlerin kalıntıları (kuşlar?).

Kat No: Per. 15.

Schäfer Kat. No: D 30.

Buluntu Yeri: MM 10/308.

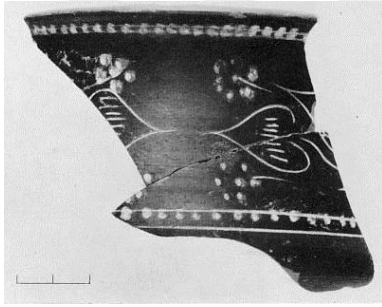
Form: Skyphos.

Ağız Çapı: 10 cm.

Hamur Rengi: Kil koyu kırmızı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyahtan kahverengiye, donuk.

Tanım: İki kazıma yivin arasında yer alan süslemede defne çelengi ve bunun alt ve üzerinde nokta rozeti? yer alır.

Kat No: Per. 16.

Schäfer Kat. No: D 31

Buluntu Yeri: MUS 60.

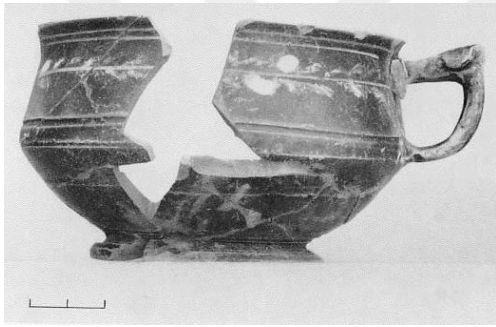
Form: Skyphos.

Ağız Çapı: 10.4 cm.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah parlak metalik.

Tanım: Kulp arasında kalan kısımda kazıma iki yiv arasında kazıma dallara sahip sarmaşık.

Kat No: Per. 17.

Schäfer Kat. No: D 32

Buluntu Yeri: MUS 359.

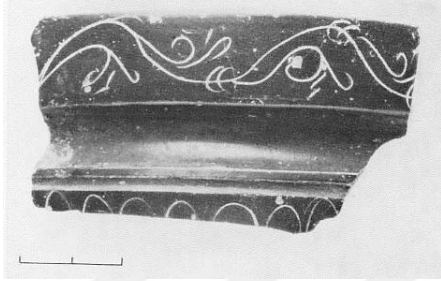
Form: Skyphos.

Ağız Çapı: 11.9 cm.

Hamur Rengi: kil açık kırmızı, mikalı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah, içinde turuncu kahverengi, parlak.

Tanım: Üst kısımda kazıma dallar, alt kısımda kazıma ile verilmiş dil motifi.

Kat No: Per. 18.

Schäfer Kat. No: D 35

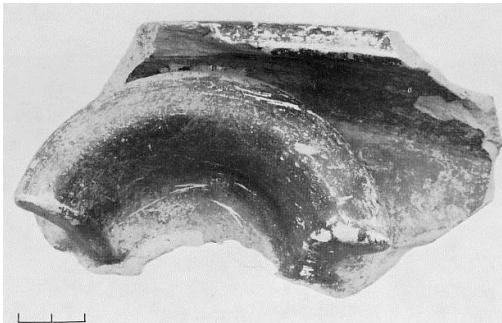
Buluntu Yeri: MUS 355.

Form: ?

Ağız Çapı: 40 cm.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah

Tanım: kırmızı sarmaşık yaprakları, dallar kazıma bunların yanında beyaz çiçekler.

Kat No: Per. 19.

Schäfer Kat. No: D 37

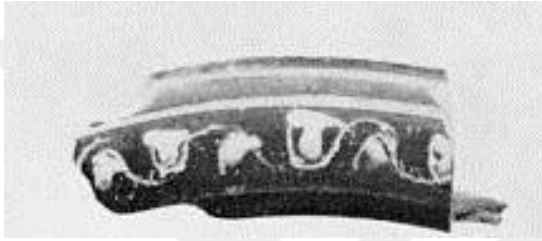
Buluntu Yeri: K 182/239.

Form: Krater.

Ağız Çapı: : 30-40 cm.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: İki yiv arasındaki süslemede; beyaz yapraklı, kazıma dallı sarmaşık yer alır.

Kat No: Per. 20.

Schäfer Kat. No: D 38

Buluntu Yeri: AKR 6.

Form: Krater.

Ağız Çapı: 42 cm.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah hafif kahverengi lekeler vardır.

Tanım: Dudak iç kısmındaki kazıma yiv ve soluk beyaz palmet yer alır.

Kat No: Per. 21.

Schäfer Kat. No: D 39

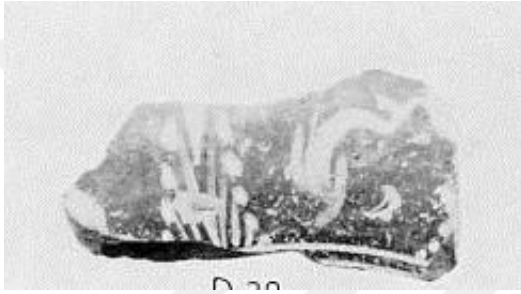
Buluntu Yeri: AKR 1.

Form: Krater.

Ağız Çapı: 40-50cm.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah, hafif parlak.

Tanım: İki palet çizgisiyle dizilmiş, beyaz palmetlerle değişen, parlak kırmızı yunuslar.

Kat No: Per. 22.

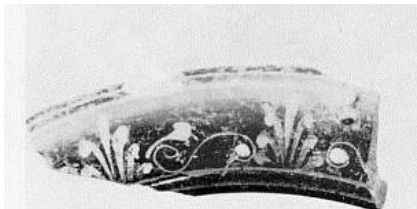
Schäfer Kat. No: D 40

Buluntu Yeri: AKR 2.

Form: Krater.

Dış Firnis Rengi: Firnis siyah, hafif metalik parlaklık.

Tanım: İki yiv arasında sırayla kırmızı ve beyaz palmetler ve bunların arasında yatık S profilinde kazıma bir spiral bulunmaktadır.

Kat No: Per. 23.

Schäfer Kat. No: 44.

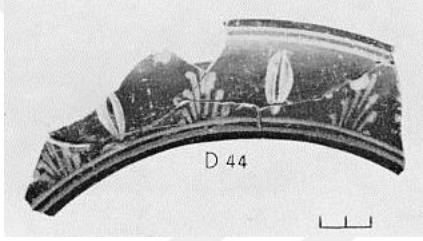
Buluntu Yeri: K 0/933.

Form: Krater.

Ağız çapı: 35-45 cm.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: İkili iki yiv arasında yer alan süsleme de sırayla bir açık kırmızı palmet ve mızrak ucuna benzer yapraklar bulunur.

Kat No: Per. 24.

Schäfer Kat. No: D 46.

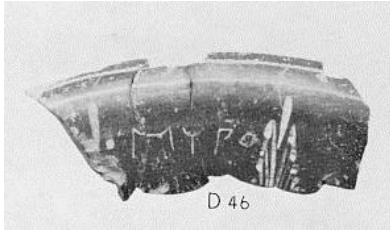
Buluntu Yeri: AKR 4.

Form: Krater.

Ağız Çapı: 40 cm.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Değişimli iki kırmızı ve beyaz palmet bulunur. Palmetler arasında MYPo harfleri bulunur.

Kat No: Per. 25.

Schäfer Kat. No: D 48.

Buluntu Yeri: AKR 8.

Form: Krater.

Ağız Çapı: 40 cm.

Dış Firnis Rengi: Firnis kırmızımsı kahverengi.

Tanım: Kazıma dal üzerinde defne yaprağı dizisi vardır. Her yaprak sırasıyla beyaz ve kırmızı renklindedir.

Kat No: Per. 26.

Schäfer Kat. No: D 67.

Buluntu Yeri: AKR 11.

Form: Amphora.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı, mikalı.

Dış ve iç Firnis Rengi: Firnis siyah ve metalik.

Tanım: Boyun kısmında kolye motifi bulunur. Kolyeden sarkan yaprakların dalları kazıma ile verilmiştir.

Boyun çapı: 11 cm.

Kat No: Per. 27.

Schäfer Kat. No: D 70.

Buluntu Yeri: MUS 317.

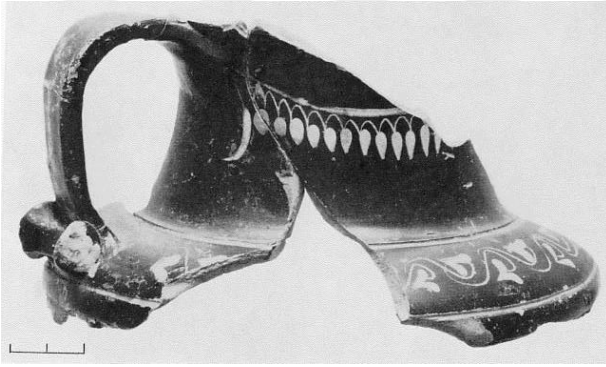
Form: Amphora.

Ağız Çapı: 15 cm.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı, mikalı.

Dış Firnis Rengi: Firnis siyah, hafif metalik parlaklık.

Tanım: Boyun kısmında kolye motifi. Omuz kısmında iki yiv arasında kalp yapraklı sarmşık bulunur.

Kat No: Per. 28.

Schäfer Kat. No: D 71.

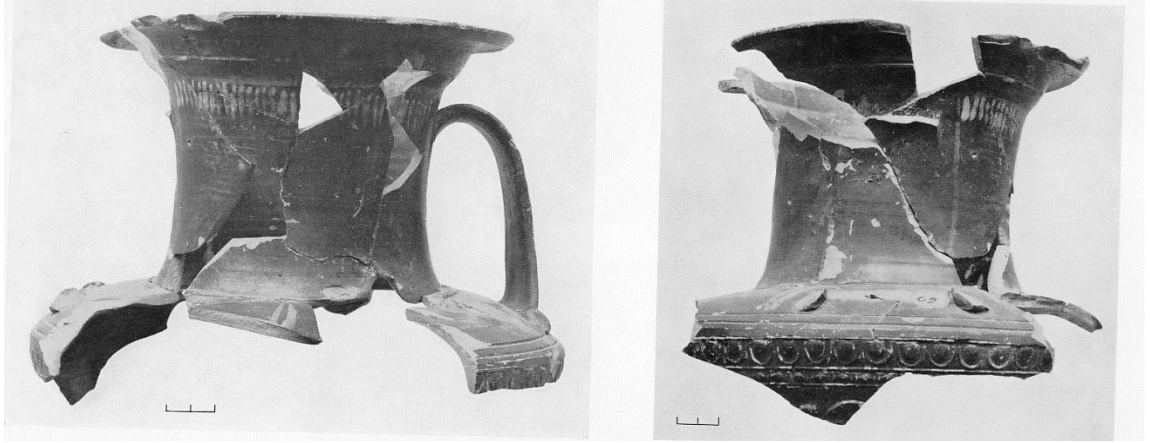
Buluntu Yeri: MUS 62.

Form: Amphora.

Hamur Rengi: Kil açık kırmızı, mikalı.

Dış Firnis Rengi: Kahverengimsi bir tonda siyah parlak firnis.

Tanım: Her iki tarafta da kaygan tomurcuk zinciri olan Taenie. Beyaz taenia kalıntıları (?) Ve / veya yunuslar. Kırmızıyı beyaz tut. İki oluk. Mide: kabartma ovuli, astragalus, defne dalı kalıntıları. Teknik: Kalıptan göbek, omuz "açık", boyunluk (diskten yapılmış).

Kat. No: Ph. 1.

Doğan Kat. No: 114, Çiz. 114, Şek. 39

Buluntu Yeri: Phokaia 2009, İsmetpaşa Mah., 1056 Ada, 13 Parsel, F2-F3-G2 Kareleri, 2 ve 3 No.lu Sondajın güneyinde bulunan duvarın yanından gelen seramikler. *1.80-1.68 m.

Form: ?

Ağız çapı: 13. 8 cm.

Yükseklik: 2. 4 cm.

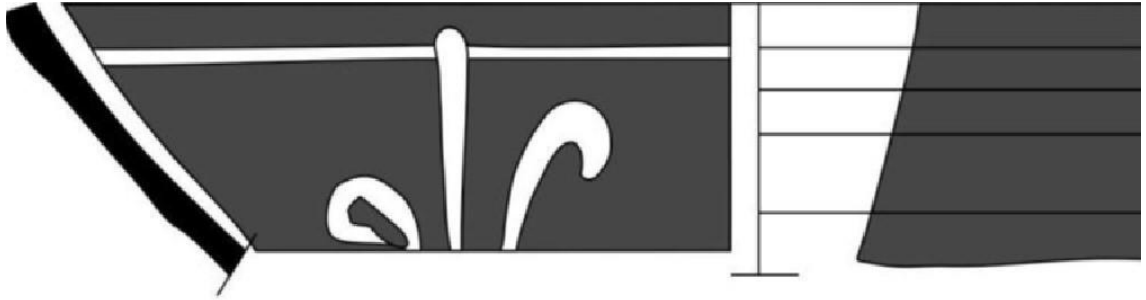
Hamur: Kalsit ve kum katkılı, orta sertlikte, kırmızımsı sarı (5 YR 7/6 reddish yellow) renkte.

Dış ve iç Firnis Rengi: İç ve dış yüzey siyah (10 YR 3/1 very dark gray) renkte firnisli.

Tanım: Ağız ve gövde parçası. İç yüzeyde, dudak kenarının altında kazıma yiv. Bu yiv altında, beyaz boya ile yapılmış, ortadaki dikey ve yanlarda uçları aşağı sarkık yapraklardan oluşan palmet motifi. Dış yüzeyde, dudak kenarının altında yivlendirilmiş konik gövde. İç ve dış yüzey mat siyah firnis.

Tarih: M.Ö. 300-275

Benzer: Thompson, 1934: no. C12; Pemberton, 1997: fig. 2, no. 12; Meriç, 2003: lev. 26-27, no. 18-172; Edwards, 1975: pl. 40, no. 532, 536, 537

Kat. No: Srd. 1.

Rotrof Kat. No: 109

Buluntu Yeri: Bronz ev E 0-5.00 / S 85.00 - 95.00 * 99.80- * 99.60.

Form: Kantharos.

Tanım: Birleştirilmemiş iki bölüm, ağız ve gövde parçası. Dudağın bir parmak altında çıkıntı şeklinde tutamak. Tutamağın altında iki kazıma şerit. Gövde üzerinde, rozet ve kuş frizleri, 8 yapraklı rozetin yaprakları beyaz ve kırmızı ile dönüşümlüdür, alt kısımda kesik bir rozet; rozetlerin etrafında sağa ve sola bakan kuşlar. Ağızın altında, kesik dalga paterni olup beyaz ile boyanmıştır.

Ağız çapı 12 cm.

Yükseklik. a) 4,7 cm b) 3,1 cm.

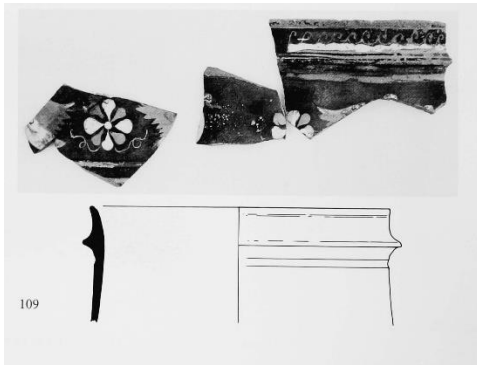
Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: metalik siyah sır.

Muhtemelen ithal.

Tarih: 3. yüzyılın 2. yarısı ile erken 2. yüzyıl.

Benzeri: Olbia'dan St. Petersburg'da panatenaik şekilli bir amfora üzerinde de vardır (no. E3203; Pharmakowsky [1911], 225, no. 6, şek. 33). Krş Pergamon'dan (Behr, 116, no. 2, şek. 1) ve Rodos'tan (Patsiada, 173, no. 102, şek. 19, sayfa 64) benzer profilli kaplardır. Biraz benzer bir şekil Ephesos'ta da bulunur (Ephesos IX: 2: 2, 53-54, B 134, B 135, sayfa 59).

Kat. No: Srd. 2.

Rotrof Kat. No: 111

Buluntu Yeri: Kuzey Akropolis 177.00-179.00 / N 104.00-106.00 * 391.80- * 391,40.

Form: Skyphos.

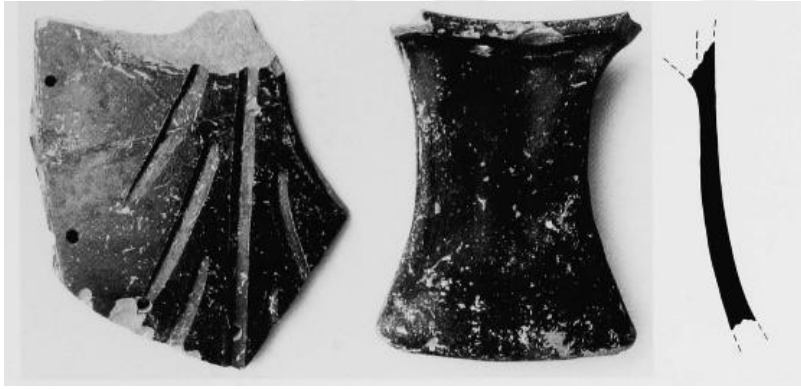
Maks. Boyut: 9 cm; **ağız çapı:** 21 cm; **kulp uzunluğu:** 7,4 cm; **kulp genişliği:** 5,7 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 6/6)

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta metalik siyah sır, içte kırmızıdır.

Tanım: Kulp parçası. Tamir için olduğu görülen delikler mevcut. Solda kazıma ile verilmiş dikey şeritlere sahip.

Benzeri: Ephesos IX: 2: 2, 46, B30-B34, tbl. 28-30, fakat bunlar daha büyüktür.

Kat. No: Srd. 3.

Rotrof Kat. No: 112.

Buluntu Yeri: Bronz ev W 20.00-30.00 / S 90.00-95.00 * 100.10- * 99.70.

Form: Skyphos.

Ağız çapı: 15 cm.

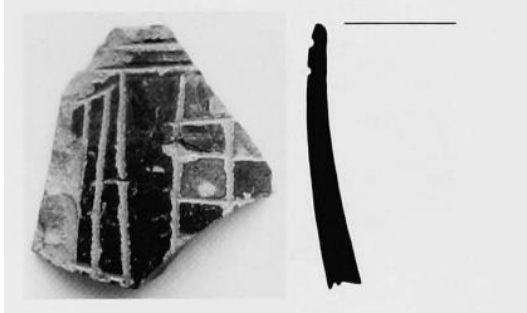
Yükseklik: 4,7 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı kil (5YR 7/6).

Dış Firnis Rengi: Metalik siyah.

Tanım: Ağız parçası. İçi beyaz boyalı olan kazıma çizgilerle işlenmiş dama tahtası, hemen yanında kazıma ile verilen dikey çizgiler.

Benzeri: Patsiada, 164, 168, no. 67, 68, 86-88, şek. 14, 17, tbl. 59, 62 (Rhodos); Ephesos IX: 2: 2, 54, B 137, tbl. 61.

Kat. No: Srd. 4.

Rotrof Kat. No: 113

Buluntu Yeri: Kuzey Paktolos: 285.00-290.00 / S 320.00-325.00 * 87.20- * 86.70; 1965 yılında bulundu.

Form: Skyphos.

Ağız çapı: 8 cm.

Yükseklik: 2,7 cm.

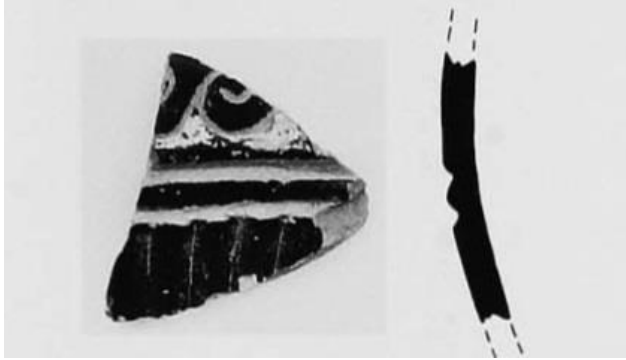
Hamur Rengi: İnce kırmızımsı sarı kil (5YR6 / 6).

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah sır.

Tanım: Süsleme 2 kazıma çizgi ile bölünmüştür. Üstteki kısımda içi beyaz ile doldurulmuş dalga motifi alt kısım seçilememekte.

Tarih: 3. yüzyılın ikinci çeyreği?

Benzeri: PF II, 63, D 80, sayfa 21; Behr, 130-131, sayı 21-25, şekil 7, sayfa 14: 3 Olbia'dan (Levi, 83-84) , Şekil 55: 2). Muhtemelen tam şekli, cf. Vogellcollection'da bir bardak, Vogell, 37, no. 330, pl. VI: 19, Patsiada, 159-161, no. 50-53, tbl. 57Rodostan.

Kat. No: Srd. 5.

Rotrof Kat. No: 114

Buluntu Yeri: Bronz evde 1963 yılında bulundu.

Form: Skyphos.

Yükseklik: 3,3 cm;

Tahmini çap: 12,5 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı kil (5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: Metalik siyah.

Tanım: Ağız parçası. Hafif dış bükey dudak. süsleme dudağın altındaki iki yiv ile sınırlandırılmış alana yapılmıştır. Kıvrık dal üzerinde yer alan meyve çelenkleri kırmızı ve beyazdır.

Benzeri: Patsiada, 159-161, no. 50-55, şek. 12, pl. 57, No: 53 (Rodostan); Ephesos IX: 2: 2, 46, B30, B33, tbl. 29, 30.

Kat. No: Srd. 6.

Rotrof Kat. No: 116

Buluntu Yeri: Bronz ev 10.00-15.00 / 5 105.00-110.00 * 100.10- * 98.80.

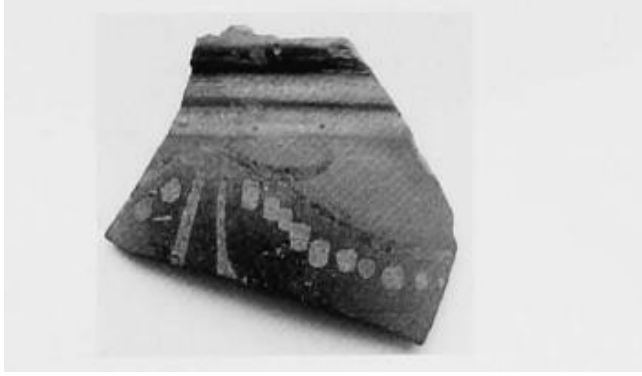
Form: Skyphos.

Yükseklik: 3,3 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı sır (5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: Dışta turuncu sır.

Tanım: Dudak ile kulp parçası. Ağızın altında iki yatay yiv. Ağız ve kulp yapışık. Bir kurdeleye takılmış ponpon yapraklı kolye.

Kat. No: Srd. 7.

Rotrof Kat. No: 117

Buluntu Yeri: Bronz ev(orta doğu teras) 63.00-68.00 / 5153.00-158.00 * 106.60- * 106.10. 589 ile bulundu. Kazıma çizgi ile verilen 2 yiv (üstte 2 çizgi altta tek çizgi) arasındaki zeytin çelengi yaprağı çelengi.

Form: Skyphos.

Yükseklik: 4,3 cm.

Çap: 15 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı kil (5YR 7/6).

Dış Firnis Rengi: Donuk kahverengi sır.

Muhtemelen Pergamon.

Tarih: 3. ortası ile 2. yüzyıl.

Benzeri: Ephesos XI: 1, 137, No. 244, tbl. 49, (Yapıkatı 10, yaklaşık 170).

Kat. No: Srd. 8.

Rotrof Kat. No: 122

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 25.00-30.00 / S 80.00-85.00 * 99.80- * 99.50;
1963 yılında bulundu. 188 ve 340 ile bulundu.

Form: Skyphos.

Yükseklik. 6,1 cm.

Çap. 12 cm; cidar: 0,3-0,4 cm.

Hamur Rengi :Açık kırmızı kil (2.5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: parlak kırmızı sır.

Tanım: Ağız parçası. İki kazıma yiv arasına beyaz yaprak bandı, nokta dizisi?.

Muhtemelen Pergamon malı.

Tarih: 3. Orta arası ile 2. yüzyıl.

Benzeri: PF II, 60, D 13, pl. Şekil 12 ve Olbia'dan bu dekorasyona sahip kulpsuz bir fincan (Pharmakowsky [1911], 226-227, no. 8, şek. 35).

Kat. No: Srd. 9.

Rotrof Kat. No: 123

Buluntu Yeri: Bronz ev(orta doğu teras) 10.00-20.00 / S 55.00-65.00 arası yüzey * 98.00; 1958'de bulundu.

Form: Skyphos.

Yükseklik. 3,7 cm.

Çap: 19 cm.

Hamur Rengi: Açık kahverengi kil (7.5YR 6/4); parlak siyah sır.

Tanım: Ağız parçası. Kolye motifinin asılı yaprakları vardır.

Kat. No: Srd. 10.

Rotrof Kat. No: 129

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 35.00-42.00 / S 90.00-110.00 ila * 100.50; 1968'de bulundu.

Form: Skyphos.

Yükseklik 0.038.

Çap. 23 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 6/6).

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta açık kahverengi sır, içte koyu kahverengidir.

Tanım: Ağız parçası. Tek yatay yiv altında nokta yaprakları olan dal.

Kat. No: Srd. 11.

Rotrof Kat. No: 145

Buluntu Yeri: bronz ev W 2.50 / S 113.00 * 98.97 (Bağlam 6, üst doldurma); 1963 yılında bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Yükseklik 4,5 cm.

Çap. 15 cm.

Hamur Rengi: Altın mika lekeleri ile kırmızımsı sarı kil (5YR 7/6).

Dış Firnis Rengi: Koyu kahverengi sır.

Tanım: Ağız parçası. Hafif dışa sarkık dudak, altında iki kazıma yiv bulunur.

Tarih: 3. yüzyıl ortası ile 2. yüzyıl ortası.

Kat. No: Srd. 12.

Rotrof Kat. No: 155.

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 5.00-10.00 / 5 95.00-105.00, zemine * 99.60; 1961 yılında bulundu. 153,293,481,521,546, 635 ve 649'da bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Çap. 5,4 cm.

Max. ayak çapı 3,5 cm.

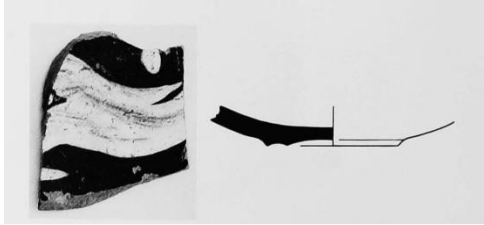
Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR616)

Dış Firnis Rengi: metalik siyah sır.

Tanım: Kaide ve alt bölüm parçası. Ayak olarak iki eş merkezli sırt. İç: kuşun kanatları kalın ve beyazdır.

Tarih: 3. yüzyıl ortası ile 2. yüzyıl ortası.

Benzeri: Dekorasyon için 192. Krş AvP X1: 1, 151, no. 334, pl. 54, Pergamon'daki Asklepieion Yapıkatı 12'den, ca. 125; PF XII, 88, No. 432. 1961 yılında bulundu. 153,293,481,521,546, 635 ve 649 ile bulundu.

Kat. No: Srd. 13.

Rotrof Kat. No: 152

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 20.00-25.00 / 5 80.00-90.00 ila * 99.50;
1962'de bulundu. 148, 160, 168 ve 173 ile bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Çap. 5,7 cm.

Hamur Rengi: Çok ince, kırmızımsı sarı kil (5YR 7/6).

Dış Firnis Rengi: Donuk kırmızı sır.

Tanım: İç yüzde iki kesik daire içinde bir beyaz ve üç turuncu ışın (sağda üçüncü turuncu ışının sadece kenarı korunmuş).

Muhtemelen yerel.

Kat. No: Srd. 14.

Rotroff Kat. No: 153

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 5.00-10.00 / 5 95.00-105.00, zemine * 99.60; 1961'de bulundu. 155.293.481.521.546, 635 ve 649'da bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap

Çap. 3,3 cm.

Hamur Rengi: Gri çekirdekli, sarı renkli kil (5YR5 / 6)

Dış Firnis Rengi: Donuk siyah sır.

Tanım: İç yüzeyde daire ile sınırlandırılan alanda pembe ve sarı renkte ışın motifleri.

Muhtemelen yerel.

Kat. No: Srd. 15.

Rotroff Kat. No: 167

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta doğu teras) : 0-5.00 / S 85.00 - 95.00 * 98.90; 1961'de bulundu.

Form: Amphora?

Çap. 9,6 cm.

Hamur Rengi: Kırmızı kil (2.5YR 5/6);

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışında grimsi kahverengi, içerisinde kırmızımsı kahverengidir.

Muhtemelen yerel.

Tanım: boyun ve omuz parçası. Süsleme omuz ve boyunda. Boyunda bir şerit ve bu şeritten sarkan kolye motifi bulunmakta.

Tarih: 2. yüzyıl?

Kat. No: Srd. 16.

Rotroff Kat. No: 168

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 20.00-25.00 / S 80.00-90.00 ila * 99.50;
1962'de bulundu. 148, 152, 160 ve 173 ile bulundu.

Form: Omuz ve gövde parçası (Amphora).

Yükseklik: 4,5 cm.

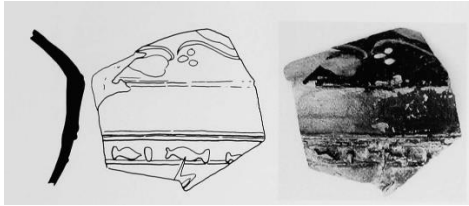
Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah.

Tanım: Kazıma dalları olan kırmızı yapraklı meyve kümesi vardır. Alt kısım kalıp yapımı olup kabartmadır, kabartma olan kısımda yumurta ve makara bulunur.

Tarih: 2. yüzyılın 2. yarısı?

Benzeri: Pergamon'dan bir amphoranın (PF 11,62, D 71, sayfalar 19,20); İstanbul'daki Myrina'dan yayımlanmamış bir Lagynos ile benzerdir (no. 2089, 1883'te Arkeoloji Müzesi'ne girdi). Bu tür amphoraların bir listesi için bkz. Joachim Raeder, Studien zur Mythologie ve Vasenmalerei'deki "Hellenistische Reliefamphoren", 65. Geburtstag, 16 Nisan 1986, Elke Bohr ve Wolfram Martini, eds. (Mainz 1986), 203-208 bkz.

Kat. No: Srd. 17.

Rotroff Kat. No: 136

Buluntu Yeri: Bronz ev batı terası altında 40.00-50.00 / 5 220.00-235.00 Duvarının yakınında * 123.51- * 123.00; 1959'da bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Yükseklik: 1,9 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı (5YR 716)

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah.

Tanım: Ağız parçası. Kazıma dallara sahip kalp yapraklı sarmaşık.

Muhtemelen ithal.

Tarih: 3. yüzyılın ikinci çeyreği.

Benzeri: Ephesos IX: 2: 2, 49-50, B 83, B 86, sayfa. 43.

Kat. No: Srd. 18.

Rotrof Kat. No: 137

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 0-5.00 / 590.00-95.00 * 99.70- * 99.00; 1961'de bulundu.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Yükseklik 3,3 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 616)

Dış Firnis Rengi: Metalik siyah sır.

Tanım: Ağız parçası. İç kısmı ağız altında kazıma çizgisi olan, dış kısımda ağızın altında kırmızı eklenmiş bir yunusun bulunduğu ağız.

Tarih: 3. yüzyılın ortası?

Benzeri: Buna ve aşağıdakine benzer bir başka parça: P90.47: 9804. Cf. fr. Mesembria'dan (modern Nesebar, Bulgaristan; Ognenova, 230, şekil 9) ve Pergamon'dan (AvP XI: 1, 151, no. 333, sayfa 54; AvP XI: 2, 101, no. 435, sayfa 54: 1)

Kat. No: Srd. 19.

Rotroff Kat. No: 138

PI. 21. P97.65: 10637.

Buluntu Yeri: Bronz ev (orta batı teras) 15.00-20.00 / 5 80.00-85.00 * 100.00 kireç;
1962'de bulunmuştur.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

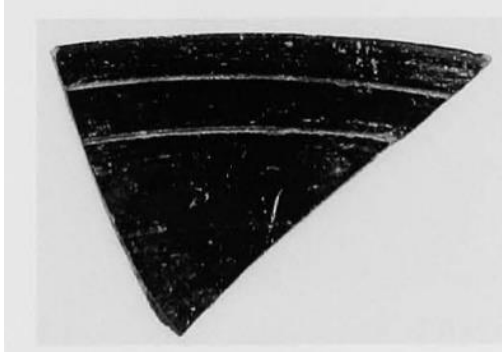
Tanım: Ağız parçası. İç kısımda ağızın altında iki tane kesik kazıma ile verilmiş yiv.

Çap. 5,7 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil (2.5YR 616).

Dış Firnis Rengi: Mat siyah.

Tarih: 3. yüzyılın ortası?

Kat. No: Srd. 20.

Rotrof Kat. No: 139

Buluntu Yeri: Bronz ev Alan 9 E 15.00-20.00 / 5 50.00-60.00 * 96.70- * 95.90.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Çap. 16,5 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı (2.5YR 6/6).

Dış Firnis Rengi: Donuk siyah.

Tanım: Düz ağız kısmı, ağzın alt kısmında iki kazıma yiv var.

Tarih: 3. yüzyılın ortası?

Kat. No: Smrkdf 1.

Granata Kat no: 11.

Buluntu Yeri: 48/10, SMKDF.2010.28, V6 / -101, 181.66-181.16 m.

Form: Kantharos.

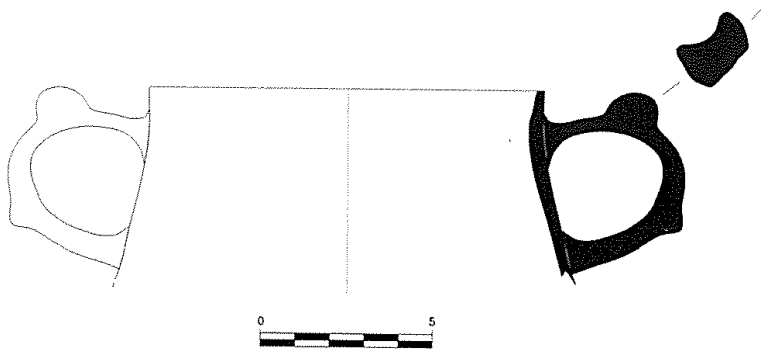
Ağız Çapı: 9. 8 cm.

Yükseklik: 6.1 cm.

Hamur Rengi: Mikalı pembe kil 5 YR 8/4.

Dış Firnis Rengi: Mat siyah.

Tanım: Bir tutamak ve ağız ile gövde parçası. Kemerli rotelleye sahip kulp.

Kat. No: Smrkdf 2.

Granata Kat no: 12.

Buluntu Yeri: 29/09, SMKDF.09.58, W6 / -101, 181.83-181.24 m.

Form: Kantharos.

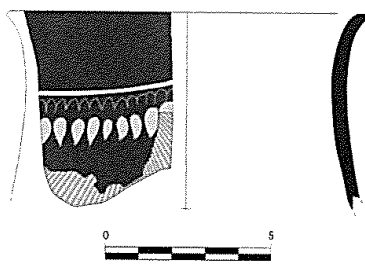
Ağız Çapı:10. 8 cm.

Yükseklik: 6. 1 cm.

Hamur Rengi: Mika ve kireçli kırmızımsı sarı renkli kil 5 YR 7/8.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Ağız parçası, Kap ağızdan sonra hafif iç bükeydir. Beyaz kurdeleli, ince bir ipte asılı pembe mızrak ucu yapraklı kolye motifi vardır.

Kat. No: Smrkdf 3.

Granata Kat no: 13.

Buluntu Yeri: 17/10, SMKDF.2010.15, V6 / -101, 182.23-181.66 m.

Form: Kantharos?

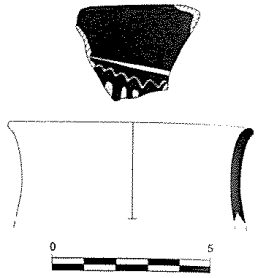
Ağız Çapı: 7.6 cm.

Yükseklik: 3 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı az mika ve kireç katkılı kil 2.5 YR 7/6.

Dış Firnis Rengi: Siyah.

Tanım: Ağız parçası; Kap ağızdan sonra hafif iç bükeydir. Beyaz kurdeleli, ince bir ipte asılı pembe mızrakucu yapraklı kolye.

Kat. No: Smrkdf 4.

Granata Kat no: 14.

Buluntu Yeri: 23 / 10A, SMKDF.2010.38; X6-102; 181.42-180.84 m.

Form: ?

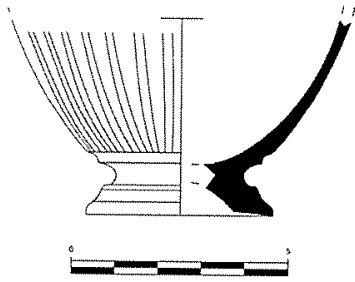
Yükseklik: 4. 5 cm.

Ayağın Çapı: 4. 4 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil 2.5 YR 7/6.

Dış Firnis Rengi: Metalik siyah sır dış; içinde koyu kırmızımsı kahverengi sır.

Tanım: Nervürlü gövdeli kap. Alt gövde ve ayak. Kalıp yapımı ayak. Kulbun altından kaideye devam eden kazıma yivler vardır

Kat. No: Smrkdf 5.

Granata Kat no: 15.

Buluntu Yeri: 73/10, SMKDF.2010.52, Y6 / -102, 181.31-180.98 m.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

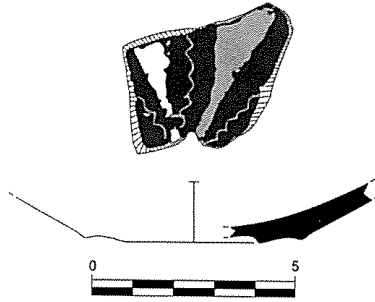
Yükseklik: 1. 5 cm.

Ayağın Çapı: 3. 4 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı ve kireçli kil 10 R 7/8.

Dış Firnis Rengi: İçinde siyah sır; dışında yeşilimsi siyah.

Tanım: İç dekorasyonlu fincan Kaidenin gövdesinin bir kısmı. İki düşük eşmerkezli kaideli. Beyaz ve pembe yaprakların arasında kazıma çizgiler bulunmakta.

Kat. No: Smrkdf 6.

Granata Kat no: 16.

Buluntu Yeri: 100/10, SMKDF.2010.56, Y6 / -102, 180.85-180.34 m.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

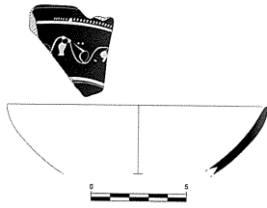
Yükseklik: 3. 6 cm.

Ayağın Çapı: 13. 8 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı renkli kireç katkılı kil 5 YR 6/6.

Dış Firnis Rengi: Çok koyu gri sır.

Tanım: Hafif kalınlaştırılmış dudaklı düz ağız parçası. Kıvrık dalları olan sarmaşık çelengi ve meyvelerin yaprakları beyazdır.

Kat. No: Smrkdf 7.

Granata Kat no: 17.

Buluntu Yeri: 15/10, SMKDF.2010. 30; X6-102; 181.81-181.42 m.

Form: Kâse.

Yükseklik: 2.7 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı kil 10 R6/6.

Dış Firnis Rengi: Parlak siyah.

Kat. No: Smrkdf 8.

Granata Kat no: 18.

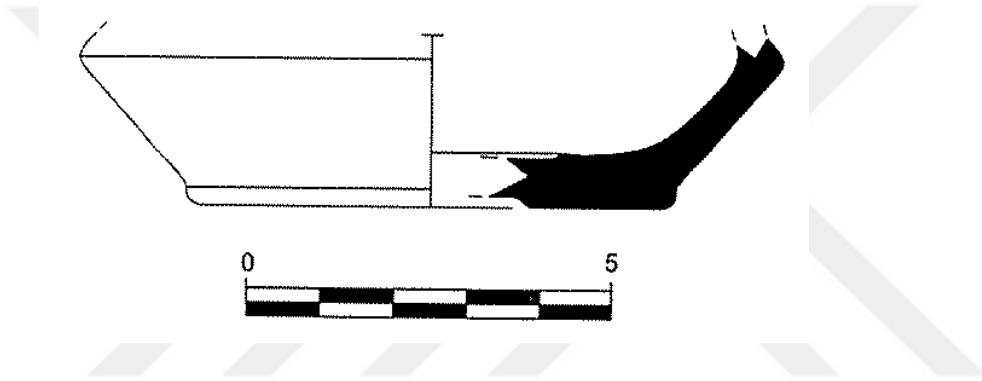
Buluntu Yeri: 16/10, SMKDF.2010. 15, V6 / -101, 182.23-181.66 m.

Form: Guttus.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı kil 5 YR 7/8.

Dış Firnis Rengi: Mat siyah.

Tanım: Bir tabanın bir kısmı. Düz kaideli. Açısal profile sahip.

Kat. No: Smrkdf 9.

Granata Kat no: 19.

Buluntu Yeri: 14.09, SMKDF.2009.50, V6 / -101, 182.29-181.44 m.

Form: Kantharos.

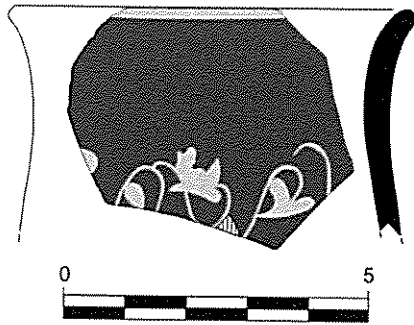
Ağız Çapı: 5.6 cm.

Yükseklik: 3.8 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı kil 5 YR 7/6.

Dış Firnis Rengi: Benekli koyu kırmızı sır.

Tanım: Ağız parçası. Ağızdan sonra İçbükey, hafif kalınlaştırılmış dudaklı, dışa eğik dudaklı. Pembe yaprakları ve kazıma dalları olan sarmaşık çelenk.

Kat. No: Smr. 1.

Çelik Kat No: 33.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 11,8 cm.

Yükseklik: 3,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Dudak kenarında kazıma çizgi ve beyaz renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın ikinci yarısı.

Kat. No: Smr. 2.

Çelik Kat No: 37.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 8 cm.

Yükseklik: 2,6 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte siyah, dışta kahverengimsi-siyah alacalı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Dudak kenarında kazıma çizgiler ve beyaz renk kullanılarak yapılmış nokta dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl ortaları.

Benzeri: Behr 1988, tbl.13, No. 56; Hellström1971, tbl.8, no.74.

Kat. No: Smr. 3.

Çelik Kat No: 40.

Buluntu Yeri: I-J 16 Tabaka no:1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 10,6 cm.

Yükseklik:6,7 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: dışta kırmızımsı- siyah alacalı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Dudak kenarında kazıma çizgilerle oluşturulmuş bant içinde, beyaz renk kullanılarak yapılmış nokta dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın ikinci yarısı.

Benzeri: Behr 1988, Tbl.13, No. 56; Hellström 1971, tbl. 8, no.74; Ephesos XIII/1/1 1997, Taf. 11, no.174; Bouzek 1974, tbl.17, WS 2.

Kat. No: Smr. 4.

Çelik Kat No: 41.

Buluntu Yeri: I-J 16 Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 10 cm.

Yükseklik: 5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur. Dışta siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Dudak kenarında bant içinde beyaz renk kullanılarak yapılmış nokta dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın ikinci yarısı.

Kat. No: Smr. 5.

Çelik Kat No: 48.

Buluntu Yeri: I-J 16 Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 8,2 cm.

Yükseklik: 2,3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Dudak kenarında bant içinde beyaz renk kullanılarak yapılmış nokta dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 6.

Çelik Kat No: 49.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 9 cm.

Yükseklik: 3,7 cm.

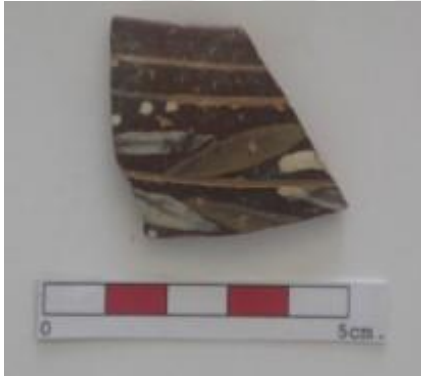
Hamur Rengi: Mikalı, devetüyü renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte siyah, dışta kahverengimsi firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Gövde üzerinde kazıma çizgiler altında beyaz ve kahverengi renkler kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı, beyaz nokta dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Schäfer 1968, Tbl. 12, D 19.

Kat. No: Smr. 7.

Çelik Kat No: 50.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1022.

Form: ?

Ağız Çapı: 14,4 cm.

Yükseklik: 5,3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah parlak firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Gövde üzerinde bant içinde beyaz renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın yarısı.

Benzeri: Behr 1988, Tbl. 13, No. 58; AvP XI 1 1968, Tbl.49, no. 244.

Kat. No: Smr. 8.

Çelik Kat No: 52.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2016.

Form: ?

Ağız Çapı: 12,2 cm.

Yükseklik: 7,8 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta metalik parıltılı gri firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Dudak kenarında bant içinde beyaz renk kullanılarak yapılmış kalp yaprak dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl yarısı.

Benzeri: Ephesos XIII/1/1 1997, Taf.10, no.166; Behr 1988, Tbl. 13, Nr. 57; Bouzek 1974, tbl. 17, WS.2.

Kat. No: Smr. 9.

Çelik Kat No: 56.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2016.

Form: ?

Ağız Çapı: 10 cm.

Yükseklik: 3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta metalik parıltılı koyu gri firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Dudak kenarında bant içinde kırmızı renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 10.

Çelik Kat No: 58.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2013.

Form: ?

Ağız Çapı: 8,8 cm.

Yükseklik: 2 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

İç Firnis Rengi: İçte siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Dudak kenarında kırmızı renk kullanılarak yapılmış çift çizgiler, beyaz renkte nokta dizisi.

Tarih: M.Ö.2. yüzyıl.

Benzeri: Ephesos XIII/1/1 1997, Taf.11, no.174.

Kat. No: Smr. 11.

Çelik Kat No: 64.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1020.

Form: ?

Ağız Çapı: 11,6 cm.

Yükseklik: 5,5 cm.

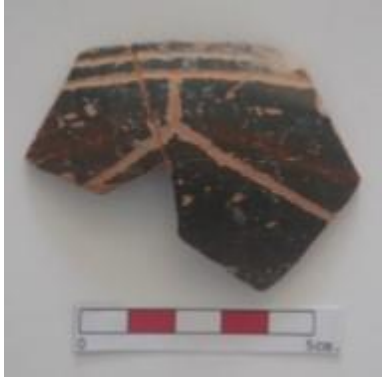
Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta siyah-kahverengi alacalı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası. Üzerinde ağ motifi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın birinci yarısı.

Benzeri: Schäfer 1968, Tbl.10. 1.

Kat. No: Smr. 12.

Çelik Kat No: 34.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 12 cm.

Yükseklik: 2,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte ince elenmiş hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız parçası, dudak kenarında beuaz renk kullanılarak yapılmış kalp yaprak dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın ortaları.

Kat. No: Smr. 13.

Çelik Kat No: 35.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 12 cm.

Yükseklik: 4,8 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte ince elenmiş.

Dış ve iç Firnis Rengi: Kırmızımsı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâsenin ağız parçası, dudak kenarında, beyaz renk kullanılarak yapılmış kalp yaprak dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. Yüzyılın ortaları.

Benzer: Ephesos XIII/1/1 1997, Taf. 11, no. 169.

Kat. No: Smr. 14.

Çelik Kat No: 72.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 10 cm.

Yükseklik: 4 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta kırmızımsı- siyah alacalı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Dudak kenarında kazıma çizgiler kullanılarak yapılmış bant.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 15.

Çelik Kat No: 73.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2020.

Form: ?

Ağız Çapı: 10,2 cm.

Yükseklik: 4,7 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kırmızımsı firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası. Dudak kenarında kazıma çizgiler kullanılarak yapılmış bant.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Bailey 1993, Fig. 4, 26.

Kat. No: Smr. 16.

Çelik Kat No: 95.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 8,6 cm.

Yükseklik: 3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta metalik parlıtlı gri firnis.

Tanım: Kantharos ağız parçası. Dudak kenarında turuncu renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi ve beyaz renk ile yapılmış çizgiler.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Benzeri: Daskyleion 1994, Çiz.15, BY 33; Ephesos XIII/1/1 1997, Taf.1, no.179; Rotroff 1991, tbl.33, no.72.

Kat. No: Smr. 17.

Çelik Kat No: 96.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 7,5 cm.

Yükseklik: 3,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte kırmızımsı, dışta siyah mat firnis.

Tanım: Kantharos ağız parçası. Dudak kenarında kırmızı renk kullanılarak yapılmış sarmaşık yaprakları ve kazıma çizgiler.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Benzeri: Daskyleion 1994, Çiz.15, BY 32 ; Rotroff 1991, Fig.14.

Kat. No: Smr. 18.

Çelik Kat No: 98.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 13 cm.

Yükseklik: 5,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kırmızımsı firnis.

Tanım: Kantharos ağız ve kulp parçası. Kulplar arasında beyaz renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi ve kulp üzerinde applike olarak işlenmiş hayvan figürü.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 19.

Çelik Kat No: 105.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1020.

Form: ?

Ağız Çapı: 11,2 cm.

Yükseklik: 4 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta siyah firnis.

Tanım: Skyphos ağız ve boyun parçası. Boyunda kazıma çizgilerle yapılmış bitkisel bezeme.

Tarih: M.Ö.3. yüzyıl.

Benzeri: Knossos 1973, tbl. 24, no.59.

Kat. No: Smr. 20.

Çelik Kat No: 43.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 11,6 cm.

Yükseklik: 2,6 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi ince elenmiş hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Siyah firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâsenin ağız parçası, gövde üzerinde kazıma bantlar içinde beyaz renkte nokta dizisi.

Tarih: M.Ö.2. yüzyılın ortaları.

Kat. No: Smr. 21.

Çelik Kat No: 108.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 12 cm.

Yükseklik: 3,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta siyah parlak firnis.

Tanım: Skyphos ağız ve kulp parçası. Kulplar arasında, kazıma çizgilerle yapılmış sarmaşık dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Behr 1988, Tbl. 9, No. 31.

Kat. No: Smr. 22.

Çelik Kat No: 109.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 12,4 cm.

Yükseklik: 3,7 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kırmızımsı-siyah alacalı firnis.

Tanım: Skyphos ağız ve kulp parçası. Kulp üzerinde rölyef mask. Kulplar arasında beyaz renk kullanılarak yapılmış yaprak dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Tarsus I 1950, Fig.107.

Kat. No: Smr. 23.

Çelik Kat No: 110.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1027.

Form: ?

Yükseklik: 4,3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kahverengimsi-siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak kenarında, kazıma çizgiler ve beyaz renk kullanılarak yapılmış sarmaşık dizisi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyılın yarısı.

Benzeri: AvP XIV 1984, Tbl. 24, no. K 37; Samos XIV 1974, Tbl. 250, B.

Kat. No: Smr. 24.

Çelik Kat No: 111.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1023.

Yükseklik: 6 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, grimsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak kenarında kazıma çizgi ve beyaz renk kullanılarak yapılmış sarmaşık dizisi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 25.

Çelik Kat No: 112.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1029.

Form: ?

Yükseklik: 4 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak kenarında üçgen kazıma çizgiler içinde beyaz renk kullanılarak yapılmış noktalar.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl yarısı.

Benzeri: Anderson 1954, Pl.11, (c) 253; Samos XIV 1974, Tbl.249,A.

Kat. No: Smr. 26.

Çelik Kat No: 113.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 22 cm.

Yükseklik: 1,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak üzerinde kazıma çizgilerle yapılmış İon kymationu dizisi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Benzeri: Samos XIV 1974, Tbl. 249, E.

Kat. No: Smr. 27.

Çelik Kat No: 51.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 14,2 cm.

Yükseklik: 4,8 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe.

Dış ve iç Firnis Rengi: Kahverengimsi firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ağız ve gövde parçası, dudak kenarında bant içinde beyaz renkte zeytin yaprağı dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyılın yarısı.

Benzer: avP XI 1968, Taf. 49, no. 244; Schäfer 1968; Taf. 12, D12

Kat. No: Smr. 28.

Çelik Kat No: 115.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 17 cm.

Yükseklik: 4cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak kenarında kazıma çizgiler ve beyaz renk kullanılarak yapılmış dalga motifi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyılın yarısı.

Benzeri: Behr 1988, Tbl. 16, Nr.71.

Kat. No: Smr. 29.

Çelik Kat No: 116.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1011.

Form: ?

Ağız Çapı: 14,5 cm.

Yükseklik: 1,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Krater ağız parçası. Dudak kenarında kazıma çizgilerle uygulanmış sarmaşık bezemesi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Benzeri: AvP XIV 1984, Taf.24, K 36; Samos XIV 1974, Tbl.25, A.

Kat. No: Smr. 30.

Çelik Kat No: 55.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2016.

Form: ?

Ağız Çapı: 12 cm.

Yükseklik: 4,2 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi, ince elenmiş hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta koyu gri parlak firnis.

Tanım: Dış yüzü bezemeli kâse ve gövde parçası, dudak kenarında bant içinde kırmızı renk kullanılarak yapılmış kalp yaprak dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. Yüzyılın ikinci yarısı.

Kat. No: Smr. 31.

Çelik Kat No: 118.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1020.

Form: ?

Yükseklik: 5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta metalik parıltılı siyahgrimsi firnis.

Tanım: Amphoriskos omuz parçası. (?) Yivli gövde. Omuzda kazıma çizgiler içerisinde beyaz ve turuncu renk kullanılarak yapılmış noktalar.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Gürler 1994, Çiz. 11, no. 40; Ephesos XIII/1/1 1997, Taf. 13, no.204.

Kat. No: Smr. 32.

Çelik Kat No: 120.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1023.

Form: ?

Yükseklik: 3,7 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte tasçıklı hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: Dışta kahverengimsi firnis.

Tanım: Boyunlu kap omuz parçası. Omuzda beyaz ve pembe renk kullanılarak yapılmış kolye motifi.

Benzeri: Behr 1988, tbl. 25, No. 109 ; AvP XI 1 1968, Taf. 50, no.284.

Kat. No: Smr. 33.

Çelik Kat No: 124.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1027.

Form: ?

Yükseklik: 3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte, kireç katkılı hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Boyunlu kap parçası. Boyunda, beyaz ince bir bant altında dalgalı bir çizginin uçlarında asılı turuncu renkte, ters damla motifleri.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Daskyleion 1994, Çiz. 13, BY 27; Behr 1988, Tbl.2, Nr. 5.

Kat. No: Smr. 34.

Çelik Kat No: 125.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Yükseklik: 3 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kahverengimsi-siyah parlak firnis.

Tanım: Boyunlu kap omuz parçası. Boyunda turuncu ve beyaz renk kullanılarak yapılmış zeytin yaprağı dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: AvP XI 1 1968, Tbl. 54, no. 339; Samos XIV 1974, Tbl. 246, B.

Kat. No: Smr. 35.

Çelik Kat No: 126.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1029.

Form: ?

Yükseklik: 5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte gri parlak, dışta kırmızımsı firnis.

Tanım: Boyunlu kap parçası. Boyunda kazıma çizgi ve turuncu renk kullanılarak yapılmış sarmaşık dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Behr 1988, Tbl.1, Nr.1; AvP XIV 1984, Tbl. 25, K 30, K 31.

Kat. No: Smr. 36.

Çelik Kat No: 127.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 12 cm.

Yükseklik: 4 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte, taşçıklı hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah parlak firnis.

Tanım: Tabak kaide parçası. Süsleme yok.

Tarih: M.Ö. 4. yüzyıl.

Benzeri: Agora XII 1970, Fig. 10, no.1071; AvP XI 1 1968, Taf. 36, no.36.

Kat. No: Smr. 37.

Çelik Kat No: 128.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 11,6 cm.

Yükseklik: 3,5 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Tabak kaide parçası. Süsleme yok.

Tarih: M.Ö. 4. yüzyıl.

Benzeri: Anderson 1954, Fig.13, no. 139; AvP XI 1 1968, Tbl. 39, no. 99; Ghali-Kahil 1960, Pl. LVI, no. 41,42; Schäfer 1968, Tbl. 7, C 4; Miller 1974, Fig.5, 39; Vanderpool-McCredie- Steinberg 1962, Fig. 8, 22 ; Samos XIV 1974, Tbl. 200.

Kat. No: Smr. 38.

Çelik Kat No: 129.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Yükseklik: 3,3 cm.

Kaide çapı: 13,2 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta siyah firnis.

Tanım: Tabak kaide ve gövde parçası. İç yüzde palmet baskısı.

Tarih: M.Ö. 4. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 39.

Çelik Kat No: 133.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1029.

Form: İç yüzü bezemeli kap.

Ağız Çapı: 10 cm.

Yükseklik: 4 cm.

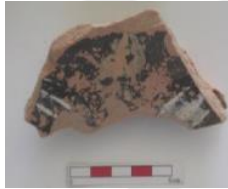
Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi renkte, taşçıklı hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta kahverengimsiyah alacalı firnis.

Tanım: Tabak kaide ve gövde parçası. İç yüzde Batı Yamacı Seramiği stilinde, beyaz ve turuncu renk kullanılarak yapılmış yaprak bezemesi.

Tarih: M.Ö. 3. yüzyıl.

Benzeri: Weinberg 1949, tbl.16, 14.

Kat. No: Smr. 40.

Çelik Kat No: 139.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2007.

Form: ?

Ağız Çapı: 6,5 cm.

Yükseklik: 2,5 cm.

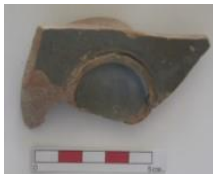
Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi devetüyü renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte gri parlak firnis.

Tanım: Tabak kaide ve gövde parçası Tabak kaide ve gövde parçası. Süsleme yok.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Romano 1994, Fig.7, no.38; Tuchelt 1971, Tbl .9, 117; Samos XIV 1974, Tbl. 260, D.

Kat. No: Smr. 41.

Çelik Kat No: 147.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Form: Tabak ağız parçası.

Ağız Çapı: 13 cm.

Yükseklik: 2,8 cm.

Tanım: Tabak ağız parçası. Süsleme yok.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte kahverengimsi gri, dışta metalik parlıtlı koyu gri firnis.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: AvP XIV 1984, Tbl. 37, K 132; Mlynarczyk 2002, Fig.2, no.30.

Kat. No: Smr. 42.

Çelik Kat No:148.

Buluntu Yeri: I-J 16 açması. Tabaka no: 1028.

Form: ?

Ağız Çapı: 13 cm.

Yükseklik: 2 cm.

Hamur Rengi: Mikalı, turuncumsu pembe renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte kahverengimsi gri, dışta metalik parlıtlı koyu gri firnis.

Tanım: Tabak ağız parçası. Süsleme yok.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Kat. No: Smr. 43.

Çelik Kat No: 149.

Buluntu Yeri: I-J 17 açması. Tabaka no: 2020.

Form: ?

Ağız Çapı: 19,5 cm.

Yükseklik: 2,3 cm.,

Yükseklik: 2 cm.

Kaide Çapı: 7 cm. (Kaide için)

Hamur Rengi: Mikalı, pembemsi gri renkte hamur.

Dış ve iç Firnis Rengi: İçte ve dışta metalik parlıtlı siyah firnis.

Tanım: Aynı tabaga ait kaide ve ağız parçası İç yüzde yivli bezeme dizisi.

Tarih: M.Ö. 2. yüzyıl.

Benzeri: Goldman 1950, Fig.178, 25.

LEVHA LİSTESİ

Levha 1-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl.42 Res.432)
Levha 1-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl.8 Res. 77)
Levha 1-c	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 26 Res. 271)
Levha 2-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl Res)
Levha 2-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl Res)
Levha 2-c	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 3 Res. 27)
Levha 3-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 8 Res. 75)
Levha 3-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 13 Res. 139)
Levha 4-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 18 Res. 90)
Levha 4-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl.19 Res. 208)
Levha 4-c	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 25 Res. 269)
Levha 5-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl.32 Res.318)
Levha 5-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 33 Res. 333)
Levha 5-c	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl.35 Res. 361)
Levha 6-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 35 Res.362)
Levha 6-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 351 Res. 32)
Levha 7-a	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 40 Res. 412)
Levha 7-b	: Attik BYS (Rotfoff, 1997, Tbl. 40 Res. 415)
Levha 8	: Kyme BYS (Frasca, 2015, Fig. 15)
Levha 8-a	: Daskyleion BYS (Dereboylyu,2003, Lev.12)
Levha 8-b	: Daskyleion BYS (Dereboylyu,2003, Lev.14)
Levha 9-a	: Daskyleion BYS (Dereboylyu,2003, Lev.15)

- Levha 9-b : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.16)
- Levha 9-c : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.21)
- Levha 9-d : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.23)
- Levha 10-a : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.24)
- Levha 10-b : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.28)
- Levha 10-c : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.31)
- Levha 10-d : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.32)
- Levha 11-a : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.33)
- Levha 11-b : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.34)
- Levha 11-c : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.35)
- Levha 12-a : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.36)
- Levha 12-b : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.37)
- Levha 13-a : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.38)
- Levha 13-b : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.39)
- Levha 13-c : Daskyleion YYS (Dereboylu,2003, Lev.40)
- Levha 8 :Kelainai YYS (Dupont, Lungu, 2001, Fig.39-40)
- Levha 14 : S.Sidera YYS (Lafli, 2003, Tbl. 222 a-b-c)
- Levha 14 : Side YYS (Oransay, 2014, Res. 4)
- Levha 14 : Tralleis YYS (Saraçoğlu, Çekilmez,2011, Res. a-b-c-d)
- Levha 14 : Kyme YYS (Frasca, 2015, Fig. 15)

LEVHALAR

A)

Levha:1

B)

C)

A)

Levha:2

B)

C)

A)

Levha:3

B)

A)

Levha:4

B)

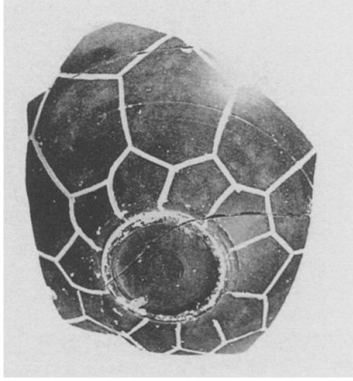

C)

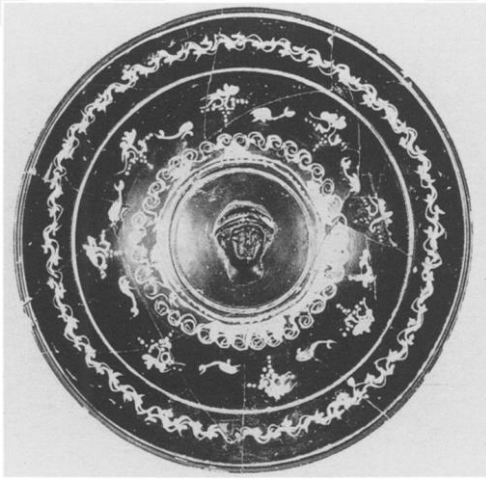

A)

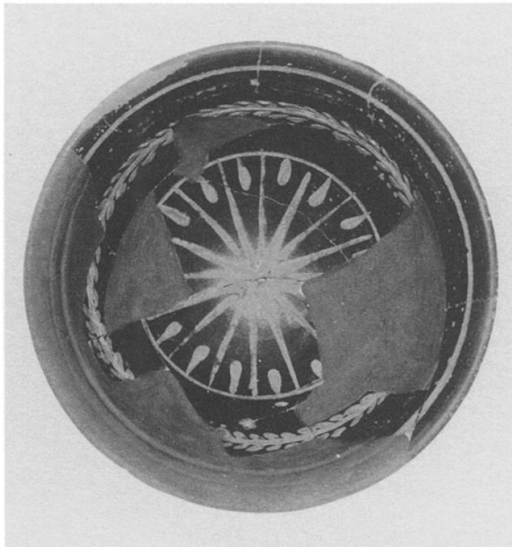
Levha:5

B)

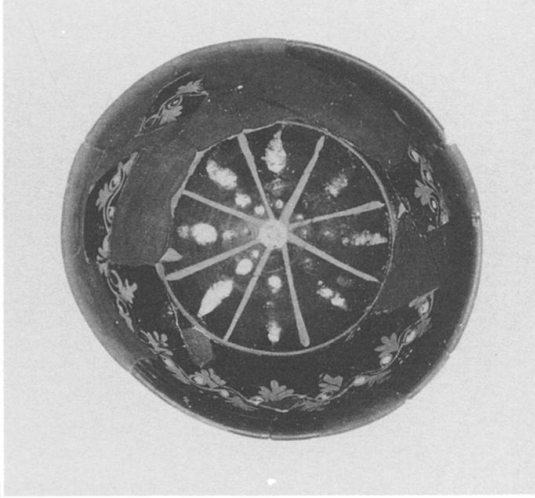

C)

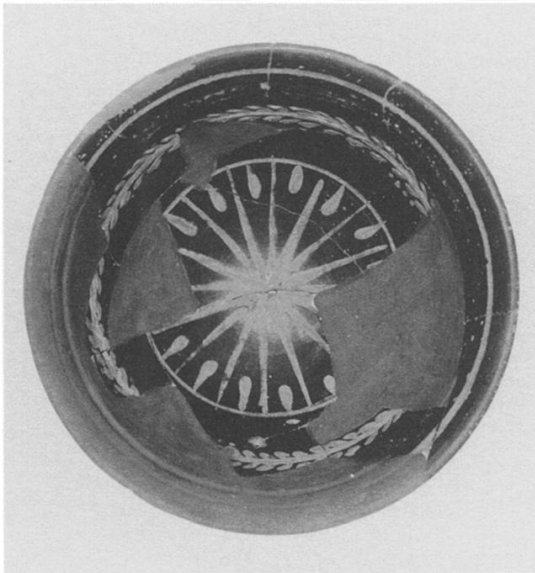

A)

Levha:6

B)

A)

Levha:7

B)

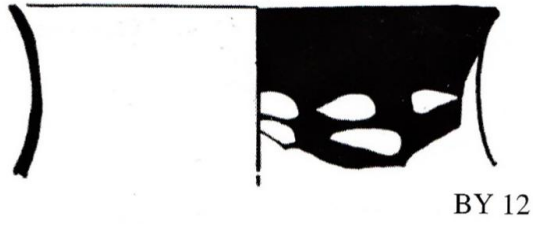
Kyme

Levha:8

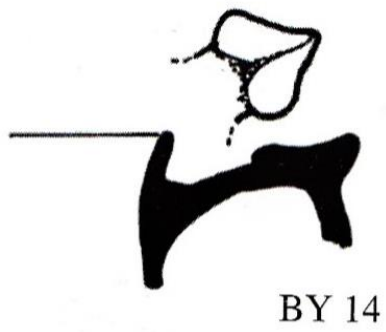

Daskyleion

A)

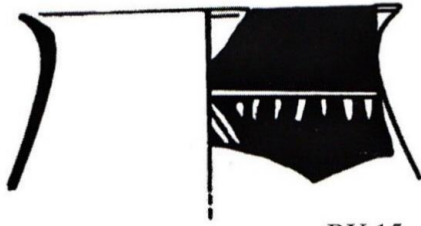

B)

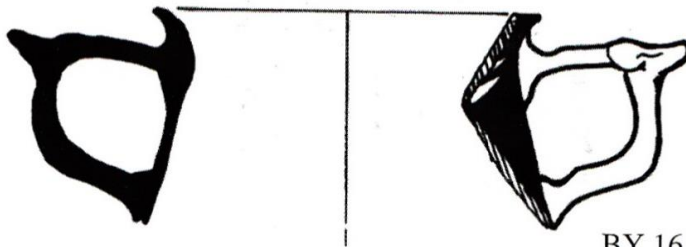
A)

Levha:9

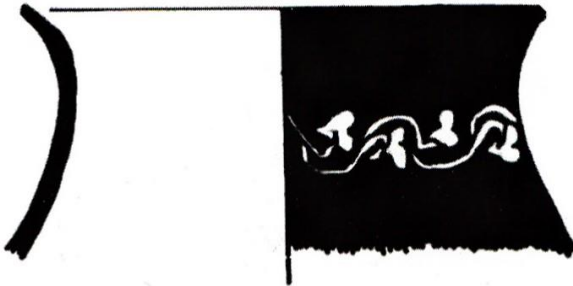
BY 15

B)

BY 16

C)

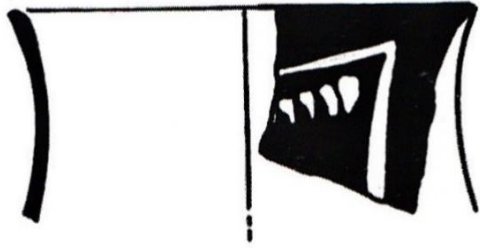
BY 21

D)

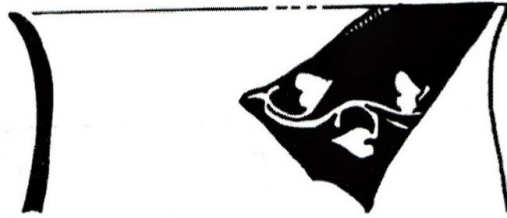
BY 23

A)

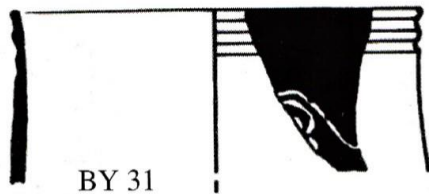
BY 24

B)

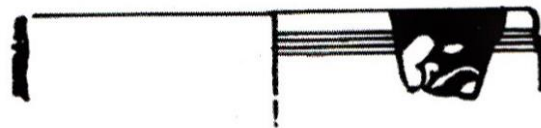
BY 28

C)

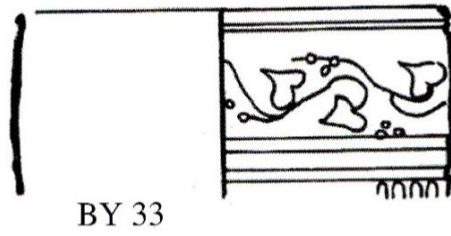
BY 31

D)

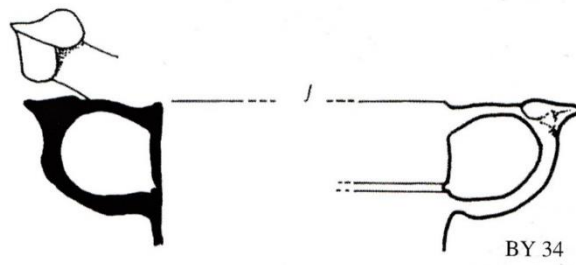

BY 32

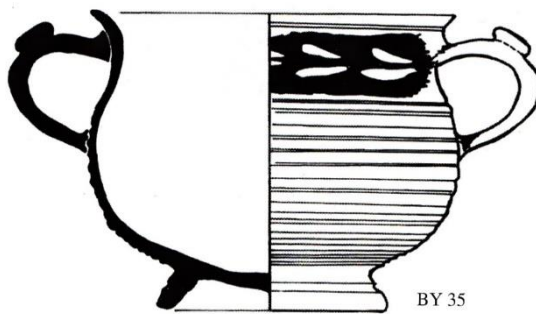
A)

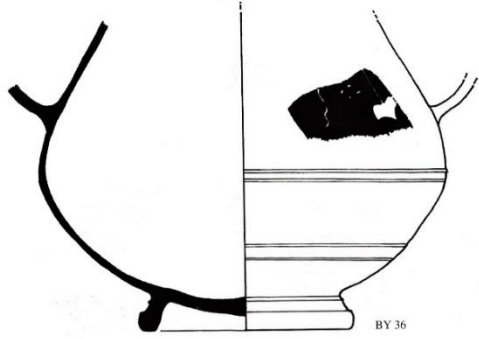
B)

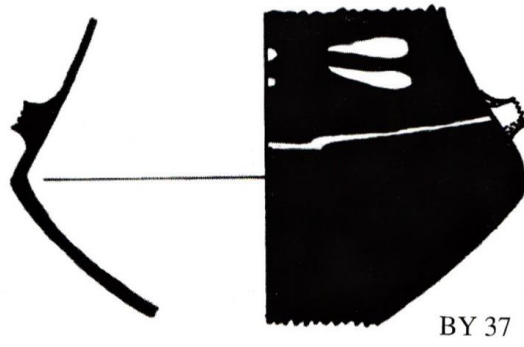
C)

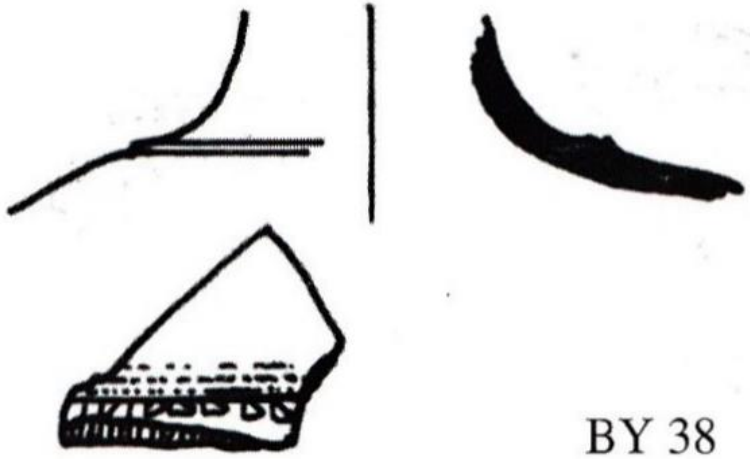
A)

B)

A)

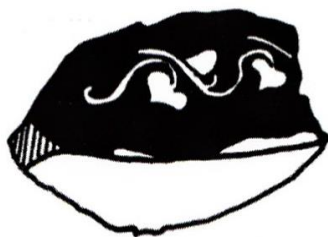

B)

BY 39

C)

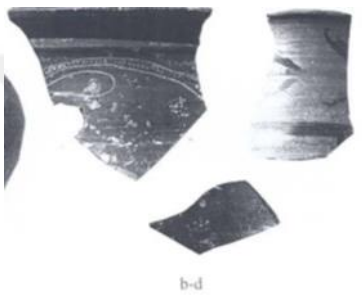

BY 40

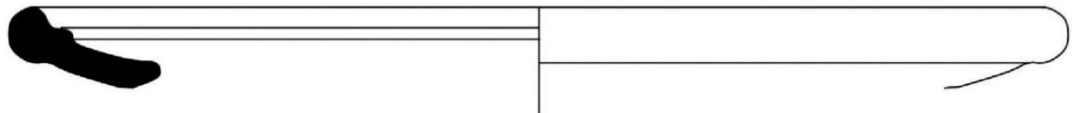
Kelainai

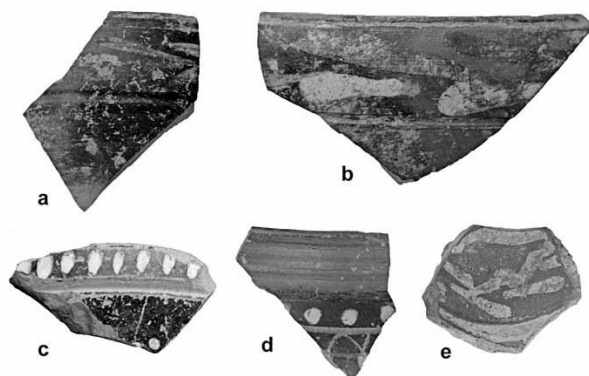
S. Sidera

Side

Tralleis

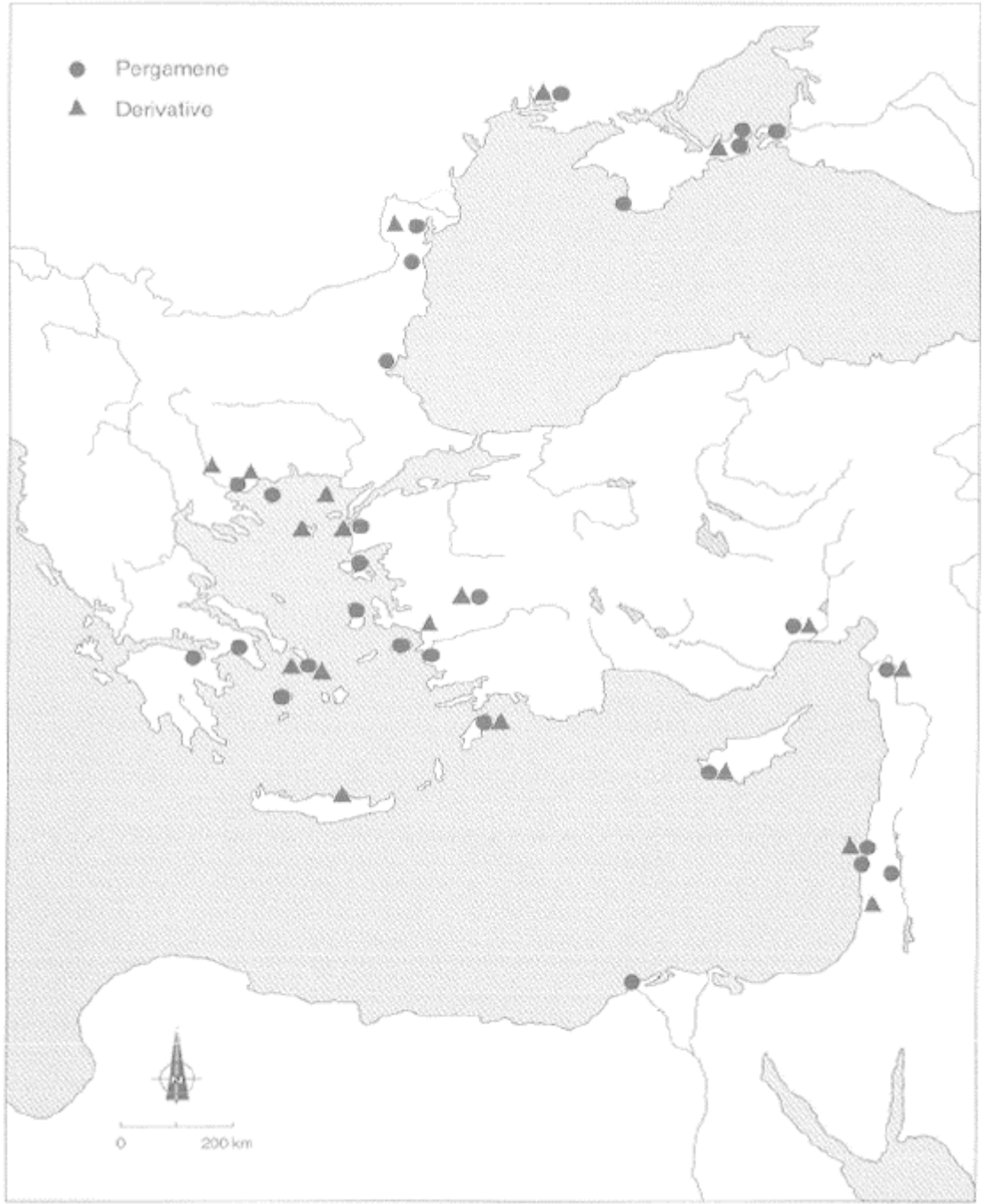

HARİTALAR

Harita:1 -Attika Atölyesinin Mallarının Dağılımı

-Rotroff, 2001, s. 115, fig. 6.

Harita: 2- Pergamon Atölyesinin Mallarının Dağılımı

-Rotroff, 2001, s. 115, fig. 5.

Harita: 3- Sarmaşık Tabak Atölyesinin Mallarının Dağılımı

-Rotroff, 2001, s. 115, fig. 7.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı ve Soyadı: Soner KATI

Doğum Yeri ve Yılı: 08.08.1990

Medeni Hali: Evli

Eğitim Durumu:

Lisans Öğrenimi: SüleymanDemirel Üniversitesi (2008-2012)

Yüksek Lisans Öğrenimi : SüleymanDemirel Üniversitesi (2012-2019)

Yabancı Dil(ler) ve Düzeyi :

1: Almanca (Başlangıç seviyesi)

2: İngilizce(Başlangıç seviyesi)

İş Deneyimi :

1. Pisidia Antiokheia Kazısı (2009, 2010, 2011)

2. Alexandria Troas Kazısı (2014)